

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, tel. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai	2022- I 2022-02-03	Nr. (64)- Nr. 3-484
---	-----------------------	------------------------

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Aplinkos ministerija pagal kompetenciją įvertinusi išvadoms pateiktus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus, teikia šias pastabas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektui (toliau – VPĮ pakeitimo projektas):

1. Siūlome tikslinti VPĮ pakeitimo projekto 4 str. nuostatas (keičiama 19 str. 1 d. ir papildoma 7 d):

1.1. Siūloma formuluotė „1. Perkančioji organizacija pirkimui (pirkimams) atlikti sudaro viešojo pirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą ir gali apimti pirkimo inicijavimo ar sutarties vykdymo etapus. <...>“.

Pažymime, kad atsisakoma „pirkimo procedūros sąvokos“, todėl atsiranda neaiškumas, kada baigiasi viešųjų pirkimų komisijos darbas. VPĮ 29 str. 2 d. 1 p. nustato, kad pirkimo procedūra baigiasi, kai sudaroma pirkimo sutartis. Neaišku, koku tikslu siekiama nustatyti komisijai papildomas funkcijas susijusias su pirkimų inicijavimu ir sutarties vykdymu. Komisijos darbe dalyvaujantiems viešųjų pirkimų specialistams, teisininkams, finansininkams susidarytų nepagrįstai padidėjusi administracinė našta, visiškai nesusijusi su jų funkcijų vykdymu. Manome, kad pirkimo inicijavimas ir pirkimo sutarties vykdymas turėtų būti viešąjį pirkimą inicijuojančio padalinio (konkrečiai to padalinio atsakingo asmens) atsakomybė. Be to, VPĮ 2 str. 40 d. pateikiama viešojo pirkimo iniciatoriaus sąvoka, kurioje aiškiai įvardinta, kad pirkimo iniciatorius yra perkančiosios organizacijos darbuotojas, kuris nurodo pirkimo poreikį. Todėl, komisijai neturėtų būti priskirtos funkcijos, nesusijusios su pirkimo procedūromis, komisija negali dalyvauti pirkimo inicijavimo etape ir vykdyti pirkimo iniciatoriui deleguotų funkcijų ir užduočių;

1.2. Siūloma formuluotė „7. Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai

nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus. Skiriant asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą, turi būti atsižvelgiama į pirkimo objekto ir šio įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą.“

Pažymime, kad neaišku, kaip turėtų būti įformintas asmens, atsakingo už pirkimo sutarties vykdymą, paskyrimas. Ar asmuo turi būti paskirtas atsakingu už sutarties vykdymą koku nors teisės aktu (pvz. įsakymu ar potvarkiu)? Neaišku, kaip šis paskyrimas suderinamas su VPI 87 str. 1 d. 12 p., nustatančiu, kad sutartyje privalo būti nurodytas atsakingas asmuo (asmenys) už pirkimo sutarties vykdymą. Ar tai nėra besidubliuojanti informacija?

Jeigu visgi perkančiosios organizacijos dėl asmens paskyrimo turės rengti kokį nors vidinį teisės aktą, manome, kad šis reikalavimas perteklinis ir sukuriantis papildomą administracinę naštą, dėl kurio pailgėtų sutarties pasirašymo procesas. Pareiga už pirkimo sutarties vykdymą atsakingiems asmenims išmanyti VPI ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, yra nepagrįsta ir perteklinė. Be to, perkančiosiose organizacijose nėra tiek specialistų, kurie išmanytų VPI reikalavimus. Mūsų nuomone, perteklinis reikalavimas, kad galima neskirti atsakingo asmens už pirkimo sutarties vykdymą, jeigu komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus. Tokiu būdu pirkimo komisijoje esantiems asmenims viešųjų pirkimų specialistams, finansininkams sukuriami prievolė išmanyti ir su pirkimo objektu susijusią sritį (pvz. rangos darbų vykdymo ypatumus) ir dar už tai prisiimti atsakomybę, nors tai nėra jų kompetencijos dalykas.

Atkreipiame dėmesį, kad sutarties rengimo ir keitimo etape pirkimo sutarties ar jos pakeitimo projektas yra rengiamas ir derinamas su viešųjų pirkimų specialistais, todėl nėra būtina, kad už pirkimo sutarties vykdymą atsakingi asmenys išmanytų VPI ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus. Be to, perkančiosios organizacijos gali sudėtingų sutarčių vykdymui sudaryti priežiūros darbo grupes, kurių sudėtyje būtų atskirų sričių specialistai.

2. Siūlome tikslinti VPI pakeitimo projekto 8 str. nuostatas (papildoma 29 str. 4 d.):

Siūloma formuluotė „4. *Perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu: <...> 2) ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.*“

Formuluotė neaiški, nes neaišku, kas būtų laikoma „objektyviais duomenimis“.

3. Siūlome tikslinti VPI pakeitimo projekto 15 str. nuostatas (keičiama 45 str. 3 d.):

Siūloma formuluotė „3) *duomenys, kuriuose yra korektūros ir (arba) kainos ar sąnaudų apskaičiavimo klaidų. Tikslinant šiuos duomenis negali būti keičiama susipažinimo su pasiūlymais metu užfiksuota ir sutartyje ketinama nurodyti kaina ar sąnaudos, pasiūlymo techninės charakteristikos, kurios vertinamos lyginant pasiūlymus, išskyrus atvejus, kai taisoma pridėtinės vertės mokesčio apskaičiavimo klaida.*“

Pažymime, kad praktikoje perkančiosioms organizacijoms vis dar neaišku, kas yra „pasiūlymo kaina“. Siekiant aiškumo, siūlome nustatyti, kad gali būti tikslinama bendra pasiūlymo kaina, kai pirkime taikomas fiksuoto įkainio kainodaros metodas, kuomet vertinamas įkainio dydis ar įkainių suma, o kai taikomas fiksuotos kainos kainodaros metodas, galutinė kaina (pasiūlymo kaina) negali būti tikslinama, kadangi ji vertinama lyginant tiekėjų pasiūlymus. Dėl bendro aiškumo papildomai siūlome palikti nuostatą, kad „*taisydamas pasiūlyme nurodytas aritmetines klaidas, dalyvis gali taisyti kainos ar sąnaudų sudedamąsias dalis, tačiau neturi teisės atsisakyti kainos ar sąnaudų sudedamųjų dalių arba papildyti kainą ar sąnaudas naujomis dalimis*“, nes dabar išbraukiant šią nuostatą, sudaromos prielaidos manyti, kad gali būti keičiamos kainos sudėtinės dalys.

Taip pat nėra aišku, ką rengėjas norėjo pasakyti „*pasiūlymo techninės charakteristikos, kurios vertinamos lyginant pasiūlymus*“. Atkreipiame dėmesį, kad Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo gairėse nurodyta, kad skaičiuojant ekonominį naudingumą galima taikyti kelias formules: absoliutines (nepriklausomas, statinės) arba santykinės (reliatyvinės, palyginamosios). Kai taikoma absoliutinė formulė, vieno pasiūlymo gaunami balai nepriklauso nuo kito pasiūlymo, t. y. jie nėra lyginami tarpusavyje, o taikant santykinę formulę, kiekvieno pasiūlymo įvertinimas priklauso ir nuo kitų pasiūlymų, t. y. jie lyginami tarpusavyje. Ar tai reiškia, kad tam tikrais atvejais, kai pasiūlymo techninės charakteristikos nebus lyginamos tarpusavyje, jos gali būti tikslinamos?

4. Siūlome tikslinti VPI pakeitimo projekto 19 str. nuostatas (keičiamas 58 str.):

Siūloma formuluotė, kad „3.<...> Tokiu atveju šio įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas ir atidėjimo terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas“.

Pažymime, kad neaišku, ar po sustabdymo atnaujinus atidėjimo terminą, jis turi būti skaičiuojamas iš naujo ar pratęsiamas tik sustabdymo laikotarpiui.

Atkreipiame dėmesį, kad siūlomas reglamentavimas didina riziką dėl sutarties sudarymo stabdymo arba vilkinimo, nes tiekėjai gali piktnaudžiauti savo teise prašyti susipažinti su pasiūlymais, todėl, atitinkamai gali padaugėti ginčų dėl to, kas yra laikoma konfidencialia informacija.

Atsižvelgiant į tai, siūlome atsisakyti reikalavimo stabdyti atidėjimo terminą, tiekėjui paprašius susipažinti su laimėjusiu pasiūlymu, arba įtvirtinti papildomas sąlygas, apribojančias tiekėjų galimybes nepagrįstai piktnaudžiauti susipažinimo su pasiūlymais teise.

Teisės ir personalo skyriaus vedėja,
vykdanti Aplinkos ministerijos kanclerio funkcijas

Giedrė Ričkutė

VIEŠOJI ĮSTAIGA CPO LT

Ukmergės g. 219-1, LT-07152 Vilnius, telefonas (8 666) 29090, elektroninis paštas info@cpo.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302913276

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
El.p. kanc@eimin.lt

2022-10- Nr.
Į 2022-02-03 Nr. 4.6-82-3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Viešoji įstaiga CPO LT, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo NR. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo NR. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai), teikia pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo (toliau – VPI pakeitimo projektas):

Eil. Nr.	VPI pakeitimo projekto straipsnis	Keičiamo VPI straipsnis	Pastaba/pasiūlymas
1.	4 str. 2 d.	19 str. 1 d. (nauja)	<p>Nėra aišku, ar pasirengimui pirkimui (pavyzdžiui, rinkos konsultacijoms), ginčų nagrinėjimui privaloma sudaryti ar gali būti sudaroma viešųjų pirkimų komisija (Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – VPI) nėra aiškiai apibrėžta, ar sąvoka „pirkimo atlikimas“ apima pasirengimą pirkimui, ginčų nagrinėjimą)</p> <p>Siūlome VPI pakeitimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„2. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p>

			<p>„1. Perkančioji organizacija pirkimui (pirkimams) atlikti sudaro viešojo pirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą ir gali apimti pasirengimo pirkimui, pirkimo iniciavimo, ginčų nagrinėjimo ar sutarties vykdymo etapus. Jeigu perkančioji organizacija atlikti pirkimų procedūras įgalioja kitą perkančiąją organizaciją, šiuos veiksmus atlieka įgaliotoji organizacija. Komisija dirba pagal ją sudariusios perkančiosios organizacijos patvirtintą darbo reglamentą, yra jai atskaitinga ir vykdo tik rašytines jos užduotis ir įpareigojimus. Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, procedūras (išskyrus priimdama sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo), mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarįją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.““</p>
2.	6 str.	21 str. 2 d. 2 p. (naujas)	<p>Siūlomu keitimu kiekvieno pirkimo procedūrų ataskaitoje pateikti VPI 21 straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis, jų kontaktinę informaciją sukelia administracinė našta: nurodytas darbuotojų sąrašas yra platus, nesutampa ir yra platesnis už pirkimo dalyvių, kuriems privalu deklaruoti privačius interesus, sąrašą pagal Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 8 punktą¹. Ypatingai administracinė našta padidės atliekant centralizuotus pirkimus, kurių atveju asmenų sąrašą sudaro kelių organizacijų darbuotojai.</p> <p>Siūlome pakeisti VPI 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto reikalavimą pirkimo procedūrų ataskaitose pateikti VPI 21 straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis, jų kontaktinę informaciją:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nurodant, kad pirkimo procedūrų ataskaitose teiktinas asmenų, kuriems pagal Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą privaloma deklaruoti privačius interesus, ryšium su dalyvavimu pirkimo procedūrose, sąrašas (pagal šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 8 punktą); 2) neskelbiant šių asmenų kontaktinės informacijos.
3.	8 str. 2 d.	29 str. 4 d.	<p>Vykdam centralizuotus pirkimus stebime perkančiųjų organizacijų poreikį nutraukti pirkimo procedūras dėl įvykusių klaidų rengiant pirkimo sąlygas (perkančiosios organizacijos suklysta nurodant kiekius, apibūdinant techninę specifikaciją ir pan.), kurias ne visuomet galima priskirti VPI pažeidimams ar aplinkybėms, kurių nebuvo galima numatyti. Siūlome papildyti nuostatą galimybe nutraukti pirkimo procedūras dėl perkančiosios organizacijos padarytų reikšmingų klaidų pirkimo sąlygose teikiant užsakymą, kai pirkimų procedūros vykdomos CPO LT centralizuotų pirkimų kataloge. Pažymėtina, kad tiekėjai nepatiria didelių sąnaudų, teikdami centralizuotų pirkimų kataloge</p>

¹ Pagal Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 8 punktą, privačių interesų deklaracijas privaloma pateikti: „perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto (toliau kartu – perkantysis subjektas) vadovams, perkančiojo subjekto pirkimų komisijų nariams, perkančiojo subjekto vadovo paskirtiems atlikti supaprastintus pirkimus asmenims, perkančiojo subjekto atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujantiems ekspertams, viešojo pirkimo, pirkimo, atliekamo vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiojo subjekto, koncesijos iniciatoriams (toliau – pirkimo iniciatorius).“

			pasiūlymus atnaujintam tiekėjų varžymuisi pagal preliminarąsias sutartis ar konkrečioms pirkimams dinaminėse pirkimų sistemose, kadangi didžioji dalis pasiūlymo informacijos pateikiama paraiškų dalyvauti dinaminėje pirkimų sistemoje teikimo metu bei centralizuotų pirkimų kataloge registruojant pirkimo objektus dar iki konkrečių pirkimų atlikimo ar pasiūlymų sudaryti preliminarąją sutartį teikimo metu.
4.	19 str.	28 str. 3 d.	<p>28 straipsnio 3 dalyje nustatoma, kad pretenzijų ir ieškinio teismui pateikimo terminas, nustatytas 102 straipsnio 1 dalyje, stabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos. Teismų praktikoje nurodyta, kad pretenzijos padavimo terminų skaičiavimas pradedamas nuo tos dienos, kurią asmuo sužinojo arba turėjo sužinoti apie savo teisės pažeidimą². Jei nesibaigus pirkimo sutarties atidėjimo terminui ar dar nesudarius pirkimo sutarties tiekėjai iš perkančiosios organizacijos gauna prašomą informaciją (šiuo atveju – laimėtojo pasiūlymą), pretenzijos pateikimo termino skaičiavimas atnaujinamas nuo šio sužinojimo momento.</p> <p>Atsižvelgiant į teismų praktiką naujas reglamentavimas dėl pretenzijos pateikimo termino sustabdymo sukels neaiškumų dėl pretenzijos pateikimo terminų skaičiavimo.</p> <p>Siūlome patikslinti VPI 28 straipsnio 3 punktą aiškiai nustatant, kad pretenzijos, teikiamos dėl sprendimo nustatyti laimėjusį pasiūlymą, pateikimo terminas, tiekėjui paprašius susipažinti su tiekėjų pasiūlymu, skaičiuojamas nuo informacijos apie laimėtoją gavimo dienos.</p>
5.	26 str.	86 str. 1 d.	<p>VPI pakeitimu siūloma rašytine sutartį laikyti sudaryta, kai sutarties šalys ją pasirašo. Siūloma nuostata yra perteklinė - sutarties sudarymo momentą nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas 6.181 straipsnis.</p> <p>Be to ši nuostata dėl sutarties pasirašymo reikalavimo sukels papildoma administracinę naštą ir apsunkins pirkimų vykdymą, mažins lankstumą. Vykdamas centralizuotus pirkimus sudaromos preliminarosios sutartys, kuriamos dinaminės pirkimų sistemos, kai kuriuose pirkimų moduluose pirkimas panašus į užsakymą, dėl kurio nereikia kiekvieną kartą pasirašyti pirkimo sutarties, pavyzdžiui, naujai kuriamame kelionių modulyje. Reikalavimas pasirašyti sutartį darys tokius pirkimų modulius pirkimus nepatrauklius, reikalaus įdiegti papildomas pasirašymo priemones.</p> <p>Alternatyvus siūlymas: VPI nustatyti išimtį dėl sutarčių turinio, nustatyto VPI 87 straipsnio 1 dalyje, bei leisti šias sutartis sudaryti žodžiu, kai jos sudaromos preliminarosios sutarties pagrindu ar atlikus konkretų pirkimą dinaminėje pirkimų sistemoje, kai tokios pirkimo</p>

² <http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=69eb638e-a5e7-4d02-bf5a-f1d3db28a2de> :

„36. Pirmiau nurodytos kasacinio teismo nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-177-916/2016 67 punkte suformuluota teisės aiškinimo ir taikymo taisyklė, inter alia, atsižvelgiant į tai, kad ir nagrinėjamam ginčui taikytinoje VPI redakcijoje atskirai neregamentuoti susipažinimo su kitų tiekėjų pasiūlymų terminai: tiekėjai prašymą susipažinti su kitų dalyvių pasiūlymais perkančiajai organizacijai gali pateikti per sutarties sudarymo atidėjimo terminą (VPI 2 straipsnio 22 dalis); jei nepasibaigus šiam terminui ar dar nesant sudarytai sutarčiai tiekėjai iš perkančiosios organizacijos gauna prašomą informaciją, pretenzijos pateikimo termino skaičiavimas (VPI 94 straipsnio 1 dalis) atnaujinamas nuo šio sužinojimo momento“.

<https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/360016428039-102-straipsnis-Pretenzijos-pateikimo-perkan%C4%8Ddiai-organizacijai-pra%C5%A1ymo-pateikimo-ar-ie%C5%A1kinio-parei%C5%A1kimo-teismui-terminai> .

			<p>sutarties vertė neviršija 10 tūkstančių eurų. Toks reglamentavimas padidintų pirkimų lankstumą, kai pagal preliminarąsias sutartis ar dinaminėse pirkimų sistemose sudaromos itin mažų verčių vienkartinio užsakymo pirkimo sutartys.</p>
6.	26 str.	86 str. 2 d.	<p>Siūloma 86 straipsnio 2 dalį papildyti nuostata, kad į antros vietos laimėtoją gali būti kreipiamasi sudaryti pirkimo sutartį ir tuomet, kai su pirmos vietos laimėtoju sudaryta pirkimo sutartis neįsigalioja, tiekėjui neįvykdžius pirkimo sutarties įsigaliojimo sąlygų. Tokios sutarties įsigaliojimo sąlygos taikomos visuose viešos ir privačios partnerystės projektuose, taip pat tokių įsigaliojimo sąlygų poreikis iškyla ir kituose pirkimuose.</p> <p>Siūlome 86 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„2. Jeigu tiekėjas, kuriam buvo pasiūlyta sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį, raštu atsisako ją sudaryti arba iki perkančiosios organizacijos nurodyto laiko nepasirašo pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, arba atsisako sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį šiame įstatyme ir pirkimo dokumentuose nustatytais sąlygomis arba tiekėjų grupė neįsteigia juridinio asmens, kaip nustatyta šio straipsnio 4 dalyje, laikoma, kad jis (jie) atsisakė sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį. Tokiu atveju arba jeigu tiekėjas nepateikia pirkimo dokumentuose nustatyto pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą patvirtinančio dokumento ar jeigu tiekėjas neįvykdo kitų pirkimo sutartyje nustatytų jos įsigaliojimo sąlygų, dėl ko pirkimo sutartis neįsigalioja, perkančioji organizacija siūlo sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį tiekėjui, kurio pasiūlymas pagal nustatytą pasiūlyimų eilę yra pirmas po tiekėjo, atsisakiusio sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį ar nepateikusio pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo ar neįvykdžiusio kitų pirkimo sutarties įsigaliojimo sąlygų, jeigu tenkinamos šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje išdėstytos sąlygos.“</p>
7.	34 str.	108 str. 2 d. (naujas)	<p>108 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad perkančioji organizacija „privalo kreiptis į teismą arba įgalioti centrinę perkančiąją organizaciją, kuri atliks atitinkamą pirkimą, kreiptis į teismą dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos žalos perkančiajai organizacijai atlyginimo.“</p> <p>Kreipimasis į teismą dėl žalos atlyginimo, kai yra nustatomas Konkurencijos įstatymo pažeidimas neturi tokios tiesioginės sąsajos su įvykdytomis pirkimo procedūromis, dėl ko reikėtų įgalioti centrinę perkančiąją organizaciją, atlikusią pirkimą, kreiptis perkančiosios organizacijos vardu, todėl siūloma palikti įgaliojimo galimybę.</p> <p>Siūlome 108 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip:</p> <p>2. Konkurencijos tarybai informavus perkančiąją organizaciją apie priimtą nutarimą dėl 1 dalyje nurodyto susitarimo, kai nutarimas nebuvo apskųstas teismui per numatytą apskundimo terminą, ar įsiteisėjus teismo sprendimui dėl to paties susitarimo, perkančioji organizacija privalo kreiptis į teismą arba gali įgalioti centrinę perkančiąją organizaciją, kuri atliks atitinkamą pirkimą, kreiptis į teismą dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos žalos perkančiajai organizacijai atlyginimo.“</p>

Dėl Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo:

Pastabos, pasiūlymai – analogiški pasiūlymams dėl VPI pakeitimo projekto.

Dėl kitų Įstatymų pakeitimų projektų:

Pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturime.

Direktore

Neringa Andrijauskienė

Sigita Jurgelevičienė, tel. (8 631) 20783, el. p. s.jurgeleviciene@cpo.lt

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

I 2022-02-03 Nr. 3-484

El. p.: kanc@eimin.lt

Dovile.Sacikauske@eimin.lt

Laura.Baneviciute@eimin.lt

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA) susipažino su Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektais ir teikia jiems šias pastabas bei pasiūlymus:

Pastabos ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektui (toliau - VPĮ projektas):

1. VPĮ projekto 6 straipsnio, kuriuo keičiamas Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) 21 straipsnis.

Siekiant išvengti asmens duomenų apsaugos reikalavimų pažeidimo bei mažinti administracinę naštą, siūlome tikslinti VPĮ 21 straipsnio 2 dalies 2 punktą nustatant, kad VPĮ 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje pateikiama informacija tik apie tuos asmenis, kurių atžvilgiu yra nustatytas interesų konfliktas.

2. VPĮ projekto 7 straipsnis, kuriuo keičiamas VPĮ 28 straipsnis.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Direktyva 2014/24/ES, ypač jos preambulė, nedviprasmiškai nurodo, jog viešieji pirkimai turėtų būti *pritaikyti* mažų ir vidutinių įmonių (MVI) poreikiams, o perkančiosios organizacijos turėtų būti *skatinamos* skaidyti stambias sutartis į dalis. Vertinant 28 straipsnio pakeitimą, pastebime, kad siūlomos nuostatos leidžia perkančiosioms organizacijoms visus pirkimus atlikti, jų neišskaidant į dalis dėl praktiškai bet kokios priežasties. Pažymėtina, kad straipsnio 2 dalyje nurodomas pagrindimas nėra siejamas net su straipsnio 1 dalyje minima tiekėjų konkurencija. Taigi, pirkimo objekto neskaidymą į dalis perkančioji organizacija gali grįsti itin formaliomis priežastimis, pavyzdžiui, tokiomis kaip sutarčių administravimo patogumas, kurios

dažnu atveju Lietuvos teismų praktikoje vertinamos, kaip nepagrįstos¹. Be to, jei pagrindimas net ir būtų siejamas su konkurencija, direktyvos prasme, skaidymas į dalis yra nukreiptas ne šiaip į konkurencijos didinimą, kaip tokį, o į MVI prioretizavimą. Apskritai 1 straipsnio dalyje vartojama lingvistinė konstrukcija „ar tikslinga pirkimą atlikti, skaidant“, nors ir iš dalies atkartoja Direktyvos lietuvišką tekstą, tačiau lyg nusako, kad pagrindinė taisyklė yra pirkimą atlikti, jo neskaidant į dalis. Nuostata turi aiškiai apibrėžti pagrindinę taisyklę, pavyzdžiui: „Perkančioji organizacija, siekdama didinti tiekėjų konkurenciją, turi svarstyti pirkimo objekto skaidymą į dalis <...>“.

Svarstant Direktyvoje ir pakeisto straipsnio 2 dalyje nurodyto reikalavimo išviešinti pagrindimą dėl pirkimo objekto neskaidymo tikslą, manytina, kad toks reikalavimas siejamas su galimybe tiekėjui jį užginčyti. Tačiau įstatyme niekaip neapibrėžiant pačio pagrindimo turinio ir jo rimtumo, tiekėjams tampa itin sunku ginčyti perkančiosios organizacijos pagrindimą: perkančioji organizacija, įvertinusi skaidymo tikslingumą ir neskaidymo priežastį nurodydama pirkimo dokumentuose, faktiškai išpildo įstatymo reikalavimą, tad nelieka net ginčo objekto. Siūlome, visgi bent nurodyti, į ką turėtų atsižvelgti perkančioji organizacija, svarstydamą pirkimo objekto skaidymą į dalis. Pavyzdžiui, „Svarstydamą pirkimo objekto skaidymą į dalis perkančioji organizacija, turi atsižvelgti į mažų ir vidutinių įmonių galimybes dalyvauti pirkime ir įvykdyti atitinkamą sutartį“. Tokia norma nebūtina reikštų, kad visas pirkimo objektas būtų pritaikytas MVI, tačiau joms būtų pritaikyta bent kažkokia jo dalis. Šiame kontekste pažymėtina, kad Direktyvoje netgi nurodomos galimos priežastys, dėl kurių pirkimo objektas galėtų būti neskaidomas į dalis, ir vertinant nurodytas priežastis, aiškiai matyti, kad perkančiosios organizacijos sprendimas neturėtų būti siejamas su formaliomis priežastimis, patogumu, kiek padidėjusia administracine našta ir t.t.

Taip pat yra neaiški pakeisto straipsnio 3 dalis, nes 2 dalyje nurodoma, kad reikalavimas taikomas tik tarptautiniams pirkimams, ir nėra aišku, kodėl 3 dalyje vėl minima tarptautinė vertė.

3. VPI projekto 8 straipsnis, kuriuo keičiamas VPI 29 straipsnis.

Siūlomos papildyti 29 straipsnį 4 dalies 1 punkto nuostatos formaliai nereikalauja, kad nenumatytos aplinkybės būtų susijusios su pačiu pirkimu. Nors aplinkybių ryšys su pirkimu yra akivaizdus, visgi reikalavimas suformuluotas taip, kad perkančiajai organizacijai susidūrus su bet kokiomis nenumatytomis aplinkybėmis, ji lyg gali nutraukti bet kokią vykdomą pirkimą.

Ne visai yra aišku, kokie objektyvūs duomenys turimi omenyje 4 dalies 2 punkte, ir ar apskritai nepakankamas konkurencijos užtikrinimas nėra tapatus 29 straipsnio 3 dalyje aprašytai situacijai, kai pažeidžiami principai. Siekiant užtikrinti minimos normos aiškumą ir tikslumą bei minimalizuoti dėl šios normos neaiškumo kylančių ginčus, siūlome tikslinti šią normą arba jos apskritai atsisakyti.

4. VPI projekto 10 straipsnis, kuriuo keičiamas VPI 35 straipsnis.

Siūlome VPI 35 straipsnio 2 dalies 12 punkte palikti nuorodą, kad reikalavimus ir kriterijus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos arba duoti nuorodą į VPI 17 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktus, siekiant aiškiai nurodyti pirkimo vykdytojui, kad energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos, **socialiniai** reikalavimai keliami Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, o ne visų vykdomų pirkimų atvejais.

5. VPI projekto 11 straipsnis, kuriuo keičiamas VPI 36 straipsnis.

Siūlytume siūlomus 36 straipsnio 6 dalies reikalavimus atskirti į dvi dalis, viena iš kurių reglamentuotų išimtinai perkančiosios organizacijos teisę paaiškinti pirkimo dokumentus savo

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017-07-12 nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-322-916/2017; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018-09-04 nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-319-969/2018; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018-12-21 nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-508-248/2018.

iniciatyva ir pareigą pratęsti terminą, o kita - draudimą tarptautinių pirkimų atveju keisti esmines sąlygas.

6. VPI projekto 19 straipsnis, kuriuo keičiamas 58 straipsnis.

Siūlome 58 straipsnio 3 dalyje numatyti pareigą perkančiosios organizacijos informuoti tiekėjus apie atidėjimo termino sustabdymą dėl tiekėjo prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą. Tai padės išvengti nesusipratimų ir nereikalingų susirašinėjimo tais atvejais, kai tiekėjas negaus sutarties pasirašymui praėjus atidėjimo terminui.

7. VPI projekto 26 straipsnis, kuriuo keičiamas 86 straipsnis.

Siūlome tikslinti 86 straipsnio 1 dalį ir papildyti, kad rašytinė sutartis laikoma sudaryta ne tik kai sutarties šalys ją pasirašo. Sutarčių sudarymą pakankamai rodančiais šalių veiksmais reikėtų laikyti ir automatizuotą sutarčių sudarymą, naudojant elektroninės informacijos apsikeitimo priemones, neatsižvelgiant į tai, kad VPI projekto 27 straipsniu siūloma papildyti VPI 87 straipsnį nauja 4 dalimi, kurioje būtų nustatyta galimybė netaikyti minėto straipsnio reikalavimų raštu sudaromai sutarčiai, kurios vertė yra mažesnė kaip 15 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio). Praktinių problemų dažnai kyla tuomet, kai perkančiosios organizacijos pirkimus atlieka VPI 71 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais, o sudaromos sutarties vertė daugiau kaip 15 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio). Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 1.73 str. 2 d. ir 6.192 str. numatyta, kad sudaromų sutarčių elektroninė forma prilyginama rašytinei formai, jeigu užtikrinama elektroninio pranešimo apsauga ir galima identifikuoti jį siuntusios šalies parašą. *KEISTA: 2021 06 17 įstatymu Nr. XIV-421 (nuo 2022 01 01)*. Sutarčių sudarymui naudojant elektronines priemones, taikomos ne tik CK normos, reglamentuojančios sutarčių sudarymą, bet ir Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo normos, išskyrus atvejus, kai pagal šį įstatymą jo normos netaikomos atskiroms sutarčių rūšims. Informacinės visuomenės paslaugų įstatymas skirtas įgyvendinti 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva). Sutarčių sudarymo elektroninėmis priemonėmis ypatumai reglamentuojami Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo 9-11 straipsniuose. Kiti šaltiniai, susiję su sutarčių sudarymo elektronine forma harmonizavimu, pvz., 1996 m. Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos priimtas Modelinis elektroninės komercijos įstatymas (soft law šaltinis), kurio pagrindu 2005 m. buvo priimta Jungtinių Tautų Konvencija dėl elektroninių pranešimų naudojimo tarptautinėse sutartyse (angl. - *UN Convention on the Use of Electronics Communications in International Contracts*). Atitinkamomis nuostatomis 2004 m. buvo papildyti ir UNIDROIT Tarptautinių komercinių sutarčių principai. Visuose šiuose dokumentuose yra išreikštas principas – negalima neigti sutarties ar elektroninio pranešimo teisinės galios ar neleisti priverstinai įgyvendinti įsipareigojimų vien dėl to, kad jie yra elektroninės formos. VPI taip pat turėtų būti pripažįstama elektroninių technologijų įtaka sutarčių sudarymo procesui.

Taip pat siūlome patikslinti 26 straipsnio 2 dalies 2 sakinį: „Toku atveju arba jeigu tiekėjas *iki perkančiosios organizacijos nurodyto termino* nepateikia <...>“. Be šio patikslinimo nėra aišku, ar perkančioji organizacija gali reikalauti pateikti užtikrinimą iki nustatyto termino.

8. VPI projekto 33 straipsnis, kuriuo keičiamas 101 straipsnis.

Siūlomame 101 straipsnio 3 dalies pakeitime panaikinamas reikalavimas pateikti pretenziją tam tikru būdu. Manome, kad visgi tikslinga būtų papildomai nurodyti, kad pretenzija turi būti pateikiama raštu.

9. VPI projekto 34 straipsnis, kuriuo VPI papildomas nauju 108 straipsniu.

Manome, kad 108 straipsnis įneša itin daug neišskumų. Visu pirma, nėra aišku, ar ir kaip perkančiajai organizacijai vertinti žalą Konkurencijos tarybai nustačius pažeidimą tebevykdomame pirkime, jei sutartis dar nėra sudaryta. Jeigu šiame straipsnyje kalbama išimtinai tik apie sutarties vykdymo metu nustatytus pažeidimus, būtų tikslinga atitinkamai patikslinti šį straipsnį, pavyzdžiui, 1 dalį pradedant žodžiais „Jeigu pirkimo sutarties vykdymo metu paaiškėjo, kad Konkurencijos taryba nustatė, kad tiekėjas...“. Antra, kadangi tiekėjas gali įrodinėti žalos dydį, arba įrodyti, kad jos išvis nėra, keistai skamba perkančiosios organizacijos prievolė kreiptis į teismą, nes tiekėjui įrodžius, kad žala nepadaryta, gausis, kad perkančioji organizacija pralaimės bylą ir be kitų išlaidų privalės atlyginti bylinėjimosi išlaidas. Pavyzdžiui, situacija, kai perkančioji organizacija sudarė preliminarįją sutartį su keliais tiekėjais, ir tiekėjas dėl kurio nustatytas konkurencijos pažeidimas jos net nevykdė, kelia labai didelių klausimų dėl potencialios bylos baigties. Trečia, šis straipsnis iš esmės atima iš tiekėjo galimybę apsisvalyti, ir pavyzdžiui, savanoriškai atlyginti apmokėti žalą, nes žala visų pirma, yra preziumuojama, o antra, žala visą laiką išieškoma per teismą, nes perkančioji organizacija yra priversta kreiptis į teismą. Tokia situacija galimai prieštarauja Direktyvos normoms dėl apsisvalymo. Galiausiai, norėtume pastebėti, kad šis straipsnis yra pernelyg griežtas ir visas perkančiąsias organizacijas, neatsižvelgiant į jų kompetenciją, administracinius išteklius įpareigoja ginti viešąjį interesą, kurį turėtų ginti pati Konkurencijos taryba ir/ar prokuratūra. Manome, kad viešojo intereso gynimui šioje srityje reikalinga atitinkama specifinė kompetencija, ir valstybė, siekdama efektyviai panaudoti viešuosius finansus ginant viešąjį interesą šioje srityje, šią funkciją turėtų priskirti ne kiekvienai perkančiajai organizacijai, o vienai iš kompetentingų ir šioje srityje besispecializuojančių institucijų, pvz. Konkurencijos tarybai

10. VPI 46, 52 straipsniai (CPVA siūlomas pakeitimas).

Siūlome VPI lygmenyje nustatyti reikalavimus, kuomet perkančioji organizacija turi įtraukti tiekėją į melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą. Netgi atsižvelgiant į teismų praktiką, šiuo metu nėra aišku, kaip perkančioji organizacija turi elgtis, kai galimas pirkimo laimėtojas perkančiosios organizacijos prašymu nepateikia pašalinimo pagrindų nebuvimą patvirtinančių dokumentų ar kvalifikaciją įrodančių dokumentų, kai apskritai nereaguoja į prašymą, ar nepateikia dokumentų dalies ir kitose panašiose situacijose.

11. VPI projekto 19 straipsnis, kuriuo keičiamas VPI 58 straipsnis.

Siekiant tikslumo ir aiškumo, siūlome VPI 58 straipsnio pakeitimą išdėstyti taip:

„58 straipsnis. Informavimas apie pirkimo procedūros rezultatus

„1.

<...> Šioje dalyje nurodytų reikalavimų gali būti nesilaikoma, kai:

1) supaprastinto pirkimo ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimų atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu (pagal šiuo metu esančią formuluotę nėra aišku, kurio šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma: ar dėl informavimo apie sprendimus, nurodytus šios dalies pirmame sakinyje; ar dėl reikalavimo nurodyti priežastis nesudarant sutarties, pradėti pirkimą ar DPS iš naujo, nurodyto šios dalies antrajame sakinyje);

2) kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.

12. VPI projekto 28 straipsnis, kuriuo keičiamas VPI 92 straipsnis.

Kelia abejonių siūlomas VPI 92 straipsnio 3 dalies pakeitimas, kuriuo norima nustatyti Viešųjų pirkimų tarnybos priimto sprendimo viršenybę prieš kitų įgaliotų institucijų sprendimus. Atkreiptinas dėmesys, kad siūloma nuostata galimai neatitinka Viešojo administravimo įstatyme bei Europos Sąjungos struktūrinės paramos administravimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų sprendimų priėmimo nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimų teisinių pagrindų. Europos Sąjungos struktūrinės paramos administravimą, įskaitant ir pirkimų bei išlaidų tinkamumo

patikrinimą, reglamentuoja Europos Sąjungos reglamentai bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų priimti norminiai teisės aktai. Todėl viešojo administravimo subjektai, kurie yra įgalioti administruoti ir prižiūrėti, kaip yra naudojamos Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšos, tikrindami paramos gavėjų atliekamų viešųjų pirkimų dokumentus vertina ne tik jų atitikimą VPĮ, bet ir Europos Sąjungos bei Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių atskiras veiklos sritis ir struktūrinės paramos administravimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome atsisakyti VPĮ 92 straipsnio 3 dalies papildymo dviem paskutiniais sakiniais. Kartu atkreipiame dėmesį į tai, kad siūlomas VPĮ 92 straipsnio pakeitimas, CPVA nuomone, negali išspręsti Įstatymo pakeitimo projekto aiškinamajame rašte nurodytų problemų, kurių sprendimui šis pakeitimas siūlomas. Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimo pirmenybė nėra taikoma Valstybės kontrolei. Tuo tarpu praktika rodo, kad dažniausias nuomonių išsiskyrimas yra tarp Valstybės kontrolės ir kitų pirkimus tikrinančių institucijų.

Be to, Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimo pirmenybės įtvirtinimas Įstatyme iš esmės įteisina ikiteisminę kitų institucijų sprendimų apskundimo tvarką, kuomet kiekvienas projekto vykdytojas, gavęs administruojančios institucijos išvadą dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimo, yra suinteresuotas kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą. Todėl siūlomas Įstatymo pakeitimas tik sukurs papildomą našą viešiesiems finansams. Manome, kad esamas problemas reikėtų spręsti pirmiausia užtikrinant, kad to paties pirkimo nevertintų skirtingos viešojo administravimo institucijos, pvz. jei pirkimo vertinimą atliko CPVA, jo neturėtų vertinti Viešųjų pirkimų tarnyba ir atvirkščiai. Antra, būtinas efektyvus nuolatinis bendradarbiavimas tarp viešuosius pirkimus tikrinančių institucijų ir trečia, būtini aiškūs ir savalaikiai Viešųjų pirkimų tarnybos išaiškinimai probleminiiais klausimais, kuriais privalėtų vadovautis visos perkančiosios organizacijos ir pirkimus tikrinančios institucijos.

Kartu manome, kad Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimų pirmenybė galėtų būti numatyta Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programoje bei kitose analogiškose programose, kurios nėra finansuojamos ES ar kitų valstybių, finansinių institucijų paramos lėšomis (atsižvelgiant į tai, kad nacionalinėse programose Lietuva nėra saistoma ES, kitų valstybių ar finansinių institucijų reikalavimų).

13. VPĮ projektą siūlome papildyti VPĮ 35 straipsnio 5 dalies keitimu.

VPĮ 35 str. 5 dalį siūlome formuluoti taip: „**5. Pirkimo dokumentai rengiami lietuvių kalba. Papildomai pirkimo dokumentai gali būti rengiami ir kitomis kalbomis. Reikalavimas pirkimo dokumentus rengti lietuvių kalba nėra taikomas, kai vykdomas tarptautinių donorų lėšomis finansuojamas pirkimas ir pirkimo objektas yra skirtas užsienio šalies institucijai**“.

Šį siūlymą grindžiame tuo, kad tuo atveju, jei pirkimas nėra finansuojamas Lietuvos biudžeto lėšomis, į kurias patenka ir Lietuvai skiriama Europos Sąjungos finansinė parama ir pirkimo objektas yra skirtas užsienio šaliai, techninė specifikacija paprastai yra rengiama šalies – paramos gavėjos valstybine kalba. Vadovaujantis pirkimą finansuojančių tarptautinių donorų reikalavimais, vėliau ji verčiama į anglų kalbą. Siekiant užtikrinti dabar galiojančio Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimo laikymąsi, techninė specifikacija iš anglų kalbos yra verčiama į lietuvių kalbą, pirkimo dokumentuose numatant, kad esant netikslumams, prieštaravimams tarp dokumento anglų ir lietuvių kalba, pirmenybė teikiama anglų kalbai. Techninės specifikacijos turėjimas trimis kalbomis sukuria ne tik didelę dviprasmybių tikimybę, bet ir didžiulę administracinę našą; pareikalauja daug laiko (vertimams, jų peržiūrai, redagavimui), dėl ko nusikelia pirkimų paskelbimas ir atitinkamai vėliau pasiekiamas pirkimų rezultatas. Be to, techninės specifikacijos vertimas į lietuvių kalbą tampa tik formaliu įstatymo reikalavimų vykdymu, nes tiekėjai, siekdami geriau suprasti perkamą objektą, visuomet skaito techninę specifikaciją anglų kalba ir būtent pagal ją rengia pasiūlymus. Atsižvelgiant į donorų reikalavimus, pirkimo dokumentai visuomet yra rengiami anglų kalba. Pasiūlymai taip pat paprastai yra pateikiami anglų kalba. Pirkimų, skirtų užsienio šalių institucijoms vykdymas, yra viena iš vystomojo bendradarbiavimo sričių. Vystomasis bendradarbiavimas yra viena iš Lietuvai aktualių užsienio politikos sričių. Manome, kad siekiant užtikrinti, jog ateityje mūsų šalis galėtų būti konkurencinga šioje srityje ir Lietuvos institucijos būtų pasirenkamos kaip institucijos, pajėgios

efektyviai įvykdyti pirkimus užsienio šalims, reikėtų mūsų Viešųjų pirkimų įstatymą labiau pritaikyti pirkimams, skirtiems užsienio šalims. Prievolės pirkimų dokumentus rengti lietuvių kalba atsisakymas galėtų būti viena iš priemonių, leidžiančių efektyviau ir greičiau atlikti šiuos pirkimus.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Valstybinės kalbos įstatymas nereglamentuoja pirkimo dokumentų rengimo kalbos. Todėl siūlomas pakeitimas šiam įstatymui neprieštarauja.

Pastabos ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimo projektui:

17 straipsnis. 68 straipsnio pakeitimas

Šį straipsnį koreguoti analogiškai kaip VPĮ 58 straipsnį (pagal CPVA 10 pastabą).

Pastabos ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (Įstatymas) pakeitimo projektui:

CPVA nesutinka su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (EIMIN) teikiamame Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo projekte (KPPPI) numatytais pakeitimais, kuriais siekiama eliminuoti Kelių priežiūros ir plėtros programoje (KPPP) CPVA atliekamas funkcijas, susijusias su viešaisiais pirkimais.

Atkreiptina, kad šiuo klausimu CPVA 2021 m. gruodžio 23 d. raštu Nr. 2021/2-7355 (pridedama prie šios Išvados), teiktu Lietuvos Respublikos vyriausybei, EIMIN bei kitoms ministerijoms, įvardino esminius motyvus, siekiant pagrįsti KPPP programoje CPVA atliekamų Įstatymu priskirtų funkcijų viešųjų pirkimų srityje tikslingumą bei efektyvumą. Be minėtame rašte įvardintų, teikiame papildomus argumentus, kuriais grindžiame poreikį atsisakyti KPPPI projekte įtvirtintų siūlomų pataisų:

1) Visų pirma, CPVA atliekamos KPPP funkcijos yra glaudžiai susijusios ir išlaidų tinkamumo vertinimo prasme – nuosekliai apimančios viešųjų pirkimų procesą nuo pasirengimo pirkimo vykdymui iki sutarties įvykdymo etapo, o kai kuriais atvejais apimant ir posutartinį laikotarpį (pavyzdžiui, tikrinant, ar tinkamai vykdoma garantinė priežiūra ar kiti posutartiniai įsipareigojimai, ypač kiek tai susiję su nustatytais ekonominio naudingumo kriterijais). Tinkamą pirkimų priežiūrą galima užtikrinti tik tuo atveju, kai pirkimo procesas yra vertinamas kompleksiniu požiūriu, užtikrinant tinkamą dėmesį bei įsigilinimą kiekvienam pirkimo proceso etapui. CPVA, atlikdama jai pavestą išlaidų tinkamumo vertinimo funkciją, vadovaudamasi teisės aktais nustatyta tvarka, išankstinei priežiūrai atsirenka „rizikingiausius“ pirkimus ir deda maksimalias pastangas, kad rengiami pirkimo dokumentai, atliekamos pirkimo procedūros bei sutarties vykdymas ne tik užtikrintų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, tačiau be to būtų siekiama ir aukštesnių tikslų: skatinama tiekėjų konkurencija, siekiama gauti aukštesnės kokybės pirkimo rezultatą, ieškoma būdų, kaip perkančiosios organizacijos poreikiai būtų realizuojami efektyviausiu bei racionaliausiu būdu ir taip toliau.

Atkreiptinas dėmesys, kad CPVA itin didelį dėmesį skiria tinkamam pasirengimui numatomam vykdyti pirkimui, kaip vienam pagrindiniam pirkimo vykdymo etapui, nuo kurio iš esmės priklauso rinkos dalyvių įsitraukimas, pirkimo dokumentacijos kokybė, pirkimo procedūrų bei sutarties vykdymo sklandumas bei apskritai – perkančiosios organizacijos lūkesčius atitinkantis pirkimo rezultatas. Siekiant, kiek įmanoma, išvengti neefektyvaus lėšų naudojimo, nekokybiško bei netvaraus pirkimo rezultato bei kitų pasikartojančių problemų, CPVA ypatingą dėmesį skiria šiai pirkimo stadijai (skatina rinkos konsultacijas, organizuoja susitikimus su rinkos atstovais ir pan.) ir numato stiprinti savo vaidmenį šioje srityje ateityje.

Svarbu pažymėti, kad tuo atveju, jei siūlomų KPPPI pakeitimu būtų panaikintos CPVA funkcijos pirkimų srityje, išlaidų tinkamumo vertinamas, užtikrinant aukščiau nurodytą kompleksinį požiūrį, sistemiškai apimantį visus pirkimo vykdymo etapus, taptų neįmanomas. Dėl šios priežasties kiltų rizika, kad neturint galimybės visapusiškai vertinti KPPP lėšų panaudojimo teisėtumo bei

efektyvumo, tuo pačiu nebūtų galimybės užtikrinti ir kitos CPVA vykdomos funkcijos – išlaidų tinkamumo vertinimo.

Tuo pačiu atkreiptina, kad VPT atliekama pirkimų priežiūra yra orientuota labiau pirkimo procedūrų teisėtumo užtikrinimą, taip pat ši priežiūra dažniausiai apsiriboja tik tam tikro pirkimo etapo ar konkrečių reikalavimų įvertinimu, kas yra gerokai siauriau nei CPVA Įstatymu priskirtos funkcijos.

2) KPPP programai administruoti CPVA yra sukaupusi reikiamų kompetencijų bei kvalifikacijos žmogiškuosius išteklius, kurie specializuojasi būtent kelių bei statybos sektoriuose. Pirkimų priežiūrose procesuose betarpiškai dalyvauja patyrę projektų vadovai, inžinieriai bei teisininkai, kurie sistemiškai gilina į KPPP lėšomis finansuojamus pirkimus, jų pagrindą sudarytų sutarčių vykdymą, rengia rekomendacijas, kaupia bei analizuoja duomenis bei atlieka kitus su išlaidų tinkamumo vertinimu susijusius veiksmus. Kaip žinia, kelių sektoriaus pirkimai yra ne tik didelės vertės, tačiau ir savo specifiką turintys pirkimai, todėl labai svarbu, kad priežiūrą atliekantis personalas šioje srityje būtų sukaupęs reikiamos patirties, kuri, svarbu pabrėžti, sukaupiama būtent esant tęstiniam institucijų bendradarbiavimui ir kaip nurodyta aukščiau, užtikrinant kompleksinę pirkimų priežiūrą. CPVA itin didelį dėmesį skiria, kad KPPP priežiūrą atliekantis personalas nuolatos keltų kvalifikaciją aptariamoje priežiūros srityje, žinotų rinkos tendencijas, būtų aprūpinta bei mokėtų naudotis techninėmis priemonėmis, reikalingomis įvertinti pirkimo objekto kokybę ir atitiktį pirkimo sutarties sąlygoms bei imasi kitų priemonių, kurios leistų užtikrinti bei palaikyti aukščiausio lygio paslaugų teikimą. VPT, kaip viešųjų pirkimų priežiūrą nacionaliniu mastu įgyvendinanti institucija, atsižvelgiant į pirkimų apimtį, procedūrų įvairovę, atitinkamų sektorių specifiką, skirtingą teisinį reguliavimą (*pvz. klasikiniai pirkimai, pirkimai, atliekami vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, gynybos ir saugumo pirkimai, koncesijų taikymas*) bei atitinkamos srities praktikos ypatumus, atlieka labiau bendrinius teisėtumo patikrinimus, kurių metu vertinama pirkimo procedūrų atitiktis keliamiems teisės aktų reikalavimams bei taikomai teismų praktikai, o tuo tarpu CPVA atliekama pirkimų priežiūra vien tik teisėtumu neapsiriboja. KPPP pirkimų priežiūrą atliekanti komanda itin didelį dėmesį teikia kokybiniais tikslams, kurie leistų užtikrinti geriausią KPPP lėšų panaudojimo rezultatą efektyviausiu ir racionaliausiu būdu.

3) Vien 2021 m. iš 338 planuojamų KPPP lėšomis finansuojamų pirkimų CPVA įvertino 134 pirkimus. Dar didesnę skaičių pirkimų numatoma įvertinti 2022 metais. CPVA taikoma viešųjų pirkimų atrankos tvarka yra pagrįsta ilgamete CPVA sukaupta Europos Sąjungos, tarptautinių bei nacionalinių programų bei projektų administravimo praktika, kuri leidžia užtikrinti, kad didžiausios vertės, svarbiausios bei rizikingiausios pirkimų atveju būdų atlikta patikra apimanti visus pirkimo procesus. Nepriklausomai nuo to, kad teisės aktais CPVA įpareigota patikrinti ne mažiau kaip 30 proc. KPPP lėšomis finansuojamų pirkimų, CPVA, atsižvelgdama į praėjusių patikrinimų rezultatus, galimas rizikas, nustatytus neatitikimus bei kitus kriterijus, pirkimų atrankos imtį atitinkamai didina, iki kol bus patikrinti visi pirkimai, galintys turėti įtakos išlaidų tinkamumui. Abejotina, ar VPT turėdama tokias plačias viešųjų pirkimų politikos įgyvendinimo bei priežiūros funkcijas, galėtų užtikrinti pakankamos apimties pirkimų priežiūros apimtį (kiekybine ir kokybine prasme), kokias šiai dienai užtikrina CPVA. Galiausiai, vargu ar galima teigti, kad dviejų valstybinių įstaigų įtraukimas į atitinkamos programos pirkimų priežiūrą galėtų sąlygoti efektyvų bei racionalų viešųjų išteklių valdymą. Kaip ir nurodyta prie šios Išvados pridėtame rašte, CPVA nuomone, siekiant užtikrinti efektyvesnę viešųjų pirkimų priežiūrą, tikslingiausia būtų stiprinti institucijų bendradarbiavimą, siekiant išvengti atliekamų funkcijų dubliavimo ir esant poreikiui užtikrinant, tam tikro subjekto viršenybę atitinkamų sprendimų atžvilgiu. CPVA neprieštarauja, kad dėl to pačio pirkimo VPT priėmus skirtingą sprendimą dėl galimo įstatymo ir (ar) su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų pažeidimo, būtų vadovaujamasi būtent VPT sprendimu.

4) CPVA atliekamų funkcijų pagrįstumą įrodo ir tas faktas, kad visose Lietuvai skirtose finansinės paramos programose (tiek finansuojamuose ES lėšomis, tiek kitų donorų lėšomis), atsižvelgiant į donorų reikalavimus, nuo pat šių finansinių paramos programų įgyvendinimo Lietuvoje pradžios su viešaisiais pirkimais susijusias funkcijas vykdo ne tik VPT, bet ir CPVA ar

kitos administruojančios institucijos. Taigi, finansinę paramą Lietuvai skiriantys donoriai, atsižvelgdami į rizikas viešųjų pirkimų srityje, pripažįsta CPVA atliekamos sistemingos tęstinės viešųjų pirkimų kontrolės būtinybę. Atsižvelgiant į viešiesiems pirkimams išleidžiamą viešųjų finansų dalį bei į tai, kokią žalą valstybei bei pasitikėjimui ja daro konkurenciją ribojantys ir (ar) nepakankamai tvarius rezultatus sukuriantys viešieji pirkimai bei į tai, kad efektyvūs viešieji pirkimai galėtų ženkliai prisidėti prie verslo ir kitos visuomenės dalies didesnio pasitikėjimo viešuoju sektoriumi, manome, kad donorių inicijuota tęstinė sisteminga viešųjų pirkimų priežiūra/pagalba paramos lėšomis finansuojamuose pirkimuose turėtų būti bent iš dalies perkelta į valstybei reikšmingas tik nacionalinėmis lėšomis finansuojamas programas (KPPP). CPVA deda visas pastangas, kad ši priežiūra/pagalba būtų orientuota į kuo didesnę prevenciją: klaidų išvengimą; didesnės konkurencijos sukūrimą, efektyvesnį, tvaresnį rezultato pasiekimą, o ne formalų viešųjų pirkimų procedūrų teisėtumo patikrinimą.

Pažymime, kad net ir tuo atveju, jei į aukščiau nurodytas bei prie šios Išvados pridėtas pastabas būtų nuspręsta neatsižvelgti, KPPPĮ projekte pateiktos korekcijos, jų formuluotės yra iš esmės netinkamos (neįgyvendinamos) bei nukrypstančios nuo pagrindinių tikslų, kurių įgyvendinimui Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (SM) KPPP priežiūrai ir pasitelkė CPVA. Atkreipiame dėmesį, kad KPPPĮ, taip pat jo įgyvendinančiais teisės aktais CPVA buvo pavesta vykdyti išlaidų tinkamumo finansuoti KPPP lėšomis vertinimą išimtinai KPPPĮ 9 straipsnio 1 dalyje nurodytų kelių reikmėms atlikti viešųjų pirkimų srityje. Pagal siūlomą įstatymo 1 straipsnio redakciją, CPVA priskiriamas KPPP finansavimo lėšų naudojimo KPPPĮ 9 straipsnio 1 dalyje nurodytoms kelių reikmėms tinkamumo tikrinimas, kas lingvistiškai vertinant iš esmės išplėstų CPVA funkcijas, nes nurodyti tinkamumo patikrinimai apimtų ne tik sritis, tiesiogiai susijusias su viešaisiais pirkimais, tačiau ir tas sritis, kurių išlaidų CPVA iki šiol nevertino ir ateityje nevertins (pvz. žr. KPPPĮ 9 straipsnio 1 dalies 13-16, 18-21, 23, 24 punktus). Taip pat svarbu pastebėti, kad KPPPĮ 9¹ straipsnio 1 dalyje panaikinus funkciją, pagal kurią CPVA prižiūri KPPP lėšų naudojimą, atlikdama prevencinę viešųjų pirkimų kontrolę ir stebėseną, taip pat vertindama išlaidų, patiriamų atliekant viešųjų pirkimų procedūras, pagrįstumą ir teisėtumą, vargu ar galės užtikrinti minėto straipsnio 2 dalyje numatytos funkcijos (*tikrina ir tvirtina deklaruotų išlaidų tinkamumą finansuoti Programos finansavimo lėšomis*) tinkamą vykdymą, dėl ko kyla grėsmė, kad tinkamomis bus pripažintos išlaidos, patirtos pagal netinkamai įvykdytus viešuosius pirkimus.

Taigi, tuo atveju, jei nebūtų atsižvelgta į CPVA teiktas pastabas ir toliau būtų laikomasi pozicijos, kad CPVA vykdydama KPPP išlaidų tinkamumo vertinimą neturėtų vykdyti viešųjų pirkimų priežiūros, siekiant užtikrinti tinkamą bei realiai įgyvendinamą teisinį reguliavimą, prašome **atidėti KPPPĮ keitimą, iki kol CPVA su SM išsigrąžintų ir nusistatytų tolimesnius KPPP priežiūros tikslus bei veiklos kryptis**. Manome, kad šiuo atveju pirmenybė turėtų būti teikiama ne kuo skubesniai įstatymo pakeitimui, bet racionaliausio, efektyviausio ir ilgalaikio sprendimo priėmimui. Atitinkamai nuo to priklausytų ir KPPPĮ nuostatos.

Pastabos ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pakeitimo projektui (toliau - VPGSĮ projektas):

1. VPGSĮ projekto 9 straipsnis, kuriuo siūloma keisti Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (toliau - VPGSĮ) 24 straipsnio 2 dalį.

Siūlome papildyti VPGSĮ 24 straipsnio 2 dalį numatant analogišką nuostatą kaip VPĮ 35 straipsnio 2 dalies 3 punkte, kad pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta „informacija, kad jeigu tiekėjo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, tiekėjas perkančiajai organizacijai įsipareigoja, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintys asmenys“.

2. VPGSĮ projekto 9 straipsnis, kuriuo siūloma keisti VPGSĮ 25 straipsnio 7 dalį.

Siūlome tikslinti VPGSĮ 25 straipsnio 7 dalį numatant, kad prireikus pratęsiamas ne tik pasiūlymų pateikimo terminas, tačiau ir paraiškų pateikimo terminas, pavyzdžiui, patikslinus pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus.

3. VPGSĮ projekto 13 straipsnis, kuriuo siūloma keisti VPGSĮ 29 straipsnio 1 dalį.

Manome, kad VPGSĮ 25 straipsnio 7 dalies pakeitime įsivėlusį techninį klaidą ir jis turėtų būti patikslintas paskutinį sakinį užbaigiant *„ir kurių pasiūlyta kaina neviršija pirkimui skirtų lėšų, nustatytų ir užfiksuotų perkančiosios organizacijos rengiamuose dokumentuose prieš pradėdant pirkimo procedūrą, pasiūlytų kainų arba sąnaudų aritmetinį vidurkį.“*

Pastabos ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo pakeitimo projektui (toliau - KĮ projektas):

1. KĮ projekto 9 straipsnis, kuriuo keičiamas Koncesijų įstatymo (toliau - KĮ) 22 straipsnio 2 dalies 2 punktas.

Siekiant išvengti asmens duomenų apsaugos reikalavimų pažeidimo bei mažinti administracinę naštą, siūlome tikslinti Koncesijų įstatymo (toliau – KĮ) 22 straipsnio 2 dalies 2 punktas nustatant, kad KĮ 67 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje pateikiama informacija tik apie tuos asmenis, kurių atžvilgiu yra nustatytas interesų konfliktas.

2. KĮ projekto 10 straipsnis, kuriuo keičiama KĮ 26 straipsnio 3 dalis.

Atsižvelgiant į Direktyvos 2014/23/ES 38 straipsnio 5 dalį, siūlome papildyti KĮ 26 straipsnio 3 dalį nuostata, kad ekonominės veiklos vykdytojas nėra pašalinamas iš koncesijos suteikimo procedūros, jeigu jis po vokų atplėšimo procedūros įvykdo jam nustatytas pareigas sumokėdamas mokesčius ar socialinio draudimo įmokas arba sudarydamas privalomą susitarimą, kuriuo įsipareigoja sumokėti mokėtinus mokesčius arba socialinio draudimo įmokas, įskaitant prireikus susikaupusias palūkanas ar baudas.

3. KĮ projekto 10 straipsnis, kuriuo keičiamas KĮ 26 straipsnio 4 dalies 6 punktas.

KĮ 26 straipsnio 4 dalies 6 punkte nurodoma, kad suteikiančioji institucija iš koncesijų suteikimo procedūros pašalina dalyvį ir tuo atveju, kai ji turi įtikinamų duomenų, kad dalyvis yra įsteigtas siekiant išvengti šio pašalinimo pagrindo (dėl esminio sutarties pažeidimo) taikymo. Siūloma KĮ 26 straipsnį papildyti nuostata, kad dalyvis taip pat pašalinamas, kai turima duomenų, kad jis įsteigtas taip pat siekiant išvengti ir kitų pašalinimo pagrindų taikymo (pagal šiuo metu galiojančio VPĮ 46 straipsnio 7 dalį.)

4. KĮ projekto 10 straipsnis, kuriuo keičiamas 26 straipsnio 4 dalies 7 punktas.

Siekiant aiškumo, siūlome KĮ 26 straipsnio 4 dalies 7 punktą sukonkretinti, kokiais įrodymais vadovaujantis suteikiančioji institucija pašalina dalyvį iš koncesijos suteikimo procedūros:

„7. gynybos ir saugumo srityse suteikiamų koncesijų atveju, kai ji gauna kompetentingų institucijų informaciją, patvirtinančią kad dalyvis nėra patikimas ir (ar) kelia pavojų ar grėsmę nacionaliniam ar kitos valstybės narės saugumui. Informaciją, reikalingą įvertinti, ar dalyvis kelia grėsmę nacionaliniam ar kitos valstybės narės saugumui, pagal suteikiančiosios institucijos kreipimąsi teikia kompetentingos institucijos, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytais sandorių patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijais.“

5. KĮ projekto 13 straipsnis, kuriuo keičiama KĮ 30 straipsnio 7 dalis.

Siūlome KĮ projekto 13 straipsniu keičiamo KĮ 30 straipsnio 7 dalyje vietoje žodžių „internetinė svetainėje“ vartoti žodį „tinklalapyje“.

6. KĮ projekto 13 ir 14 straipsniai, kuriais keičiamas KĮ 30 straipsnis.

Siūlome apjungti 13 ir 14 straipsnius, kadangi jais siūloma keisti tą patį KĮ 30 straipsnį.

7. KĮ projekto 26 straipsnis, kuriuo keičiamas KĮ 60 straipsnis.

Atkreipiame dėmesį, kad Aiškinamajame rašte yra pateiktas paaiškinimas dėl siūlomo KĮ 60 straipsnio 6 dalies 4 punkto pakeitimo, tačiau projekto 26 straipsnyje yra siūloma pakeisti tik KĮ 60 straipsnio 6 dalies 7 punktą.

8. KĮ projekto 26 straipsnis, kuriuo keičiama KĮ 60 straipsnio 7 dalis.

Siūlome KĮ 60 straipsnio 7 dalyje vietoje žodžių „vienintelis dalyvis“ vartoti „vienintelis suinteresuotas dalyvis“.

9. KĮ projekto 21 ir 24 straipsniai, kuriais keičiami KĮ 47 ir 54 straipsniai.

Siekiant supaprastinti koncesijų, kurių vertė yra mažesnė, negu nurodyta Direktyvos 2014/23/ES 8 straipsnio 1 dalyje, suteikimo procedūrą, siūlome papildyti KĮ 47 ir 54 straipsnius nustatant, kad supaprastintų koncesijų atveju nėra privalomas paraiškų teikimo etapas.

10. KĮ projekto 26 straipsnis, kuriuo keičiama KĮ 60 straipsnio 8 dalis.

Siūlome papildyti KĮ 60 straipsnio 8 dalį nuostata, kad turi būti viešinama ne tik sutartis, tačiau ir laimėtojo pasiūlymas.

11. KĮ projekto 32 straipsnis, kuriuo keičiama KĮ 68 straipsnio 3 dalis.

Siekiant užtikrinti, kad nebūtų dirbtinai vengiama taikyti KĮ nuostatas pasirenkant darbų ir (ar) paslaugų įsigijimo būdą, siūlome papildyti KĮ 68 straipsnio 3 dalies paskutinį sakinį:

„Suteikiančiosios institucijos kuriama ir įgyvendinama koncesijos suteikimo procedūros bei koncesijos sutarties vykdymo vidaus kontrolė turi padėti užtikrinti Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme nurodytų vidaus kontrolės tikslų pasiekimą per visą koncesijos suteikimo procedūrą – nuo pasirengimo koncesijos suteikimo procedūrai iki koncesijos sutarties įvykdymo, o taip pat, kad suteikiančiosios institucijos darbų ar paslaugų įsigijimo būdas būtų pasirenkamas taip, kad būtų siekiama neišvengti šio įstatymo taikymo.“

12. KĮ projekto 34 straipsnis, kuriuo keičiami KĮ 73 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai.

Siūlome KĮ 73 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti tikslų terminą, t.y. vietoje žodžių „ne trumpesnis kaip 5 darbo dienos“, vartoti „per 5 dienas“.

Taip pat prašome KĮ projektą papildyti žemiau nurodytais KĮ pakeitimais:

13. KĮ 23 straipsnis, kaip specialioji norma, nustato konkrečius atvejus, kada galima nenaudoti el. priemonių, todėl siūlome tikslinti **KĮ 3 straipsnio 9 ir 23 dalis** išbraukiant perteklines nuostatas ir šias sąvokas apibrėžiant tokiu pačiu principu, kaip yra apibrėžta paraiškos sąvoka:

„9. **Išsamus įsipareigojamasis pasiūlymas** – ekonominės veiklos vykdytojo raštu ir elektroninėmis priemonėmis teikiamų dokumentų ir duomenų visuma, kuria teikiamas siūlymas atlikti darbus ir (ar) teikti paslaugas pagal suteikiančiosios institucijos nustatytas koncesijos suteikimo sąlygas.“

„23. **Pasiūlymas** – dalyvio raštu ir elektroninėmis priemonėmis teikiamų dokumentų ir duomenų visuma, apimanti preliminarų neįsipareigojamąjį pasiūlymą ir išsamų įsipareigojamąjį pasiūlymą ir paaiškinimu.“

14. Siekiant užtikrinti konkurenciją ir efektyviau įgyvendinti koncesijos projektus bei mažinti administracinę naštą rengiant ir įgyvendinant koncesijas, bei siekiant paspartinti koncesijos suteikimo procesą, o taip pat siekiant įgyvendinti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“, patvirtintame Europos Sąjungos Tarybos 2021 m. liepos 20 d. įgyvendinamą sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, numatytą reformą Nacionalinio biudžeto ilgalaikis tvarumas ir skaidrumas, siūlome papildyti **KĮ 14 straipsnio 1 dalį** ir ją išdėstyti:

„1. Suteikiančioji institucija turi teisę laisvai atlikti koncesijos suteikimo procedūrą, laikydamasi šio įstatymo ir kitų teisės aktų. **Kai planuojamų koncesijų vertė yra mažesnė, negu nurodyta Direktyvos 2014/23/ES 8 straipsnio 1 dalyje, arba kai koncesijoje planuojamos kapitalo investicijos yra mažesnės kaip 2 milijonai eurų (be pridėtinės vertės mokesčio), suteikiančiosios institucijos gali konsoliduoti rengiamus koncesijų projektus pagal funkcinės zonas, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme, sektoriniu būdu, administraciniu – teritoriniu principu arba instituciniu principu.**“

15. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos žemės įstatymas nenumato valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo subnuomos teise, būtina tikslinti **KĮ 16 straipsnio 2 ir 4 dalis**.

16. Siūlome tikslinti **KĮ 53 straipsnį** ir jame nurodyti galimybę paaiškinti, patikslinti ar papildyti pateiktą pasiūlymą. Be kita ko tokia galimybė nurodyta ir pačioje *Pasiūlymo* sąvokoje (KĮ 3 straipsnio 1 dalies 23 punkte). Siūloma galimybę paaiškinti / patikslinti pasiūlymą formuluoti taip kaip nurodyta VPĮ 55 straipsnio 9 dalyje.

17. Siūlome tikslinti **KĮ 21 straipsnio 5 dalį ir 58 straipsnį** pagal siūlomus VPĮ 58 straipsnio 3 ir 4 dalių pakeitimus, nustatant terminą, per kurį galima susipažinti su laimėjusiu pasiūlymu.

18. Atsižvelgiant į tai, kad informaciją, nurodytą **KĮ 65 straipsnio 4 dalyje** suteikiančiosios institucijos teikia ir ateityje teiks CPVA, būtina pakeisti minėta dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Už koncesijos sutarties sudarymą ir jos sąlygų vykdymą atsakinga suteikiančioji institucija. Ši institucija Vyriausybės **ar jos įgaliotos įstaigos** nustatyta tvarka privalo pateikti ~~Finansų ministerijai~~ **viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai** informaciją apie koncesijos sutarčių įgyvendinimą.“

19. Siūlome pripažinti netekusiu galios **KĮ 65 straipsnio 5 dalį**, kadangi informaciją tiek apie valstybės ir savivaldybės vardu suteiktų koncesijų, tiek ir apie valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčių įgyvendinimą renka, sistemina, kaupia ir saugo CPVA, o ataskaitų teikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei yra perteklinis, nes Finansų ministerijos funkcija teikti ataskaitą apie visų viešojo ir privataus subjektų partnerystės projektų bei sutarčių įgyvendinimą yra numatyta kituose teisės aktuose.

20. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus pasiūlymus dėl KĮ 65 straipsnio 4 ir 5 dalių pakeitimo, siūlome papildyti KĮ 66 straipsnio 2 dalį nauju 3 punktu ir jį išdėstyti taip:

„3) **renka, sistemina, kaupia ir saugo duomenis apie valstybės ir savivaldybės vardu suteikiamų koncesijų rengimą ir suteiktų koncesijų įgyvendinimą.**“

NACIONALINIS M. K. ČIURLIONIO DAILĖS MUZIEJUS

M. K. ČIURLIONIS NATIONAL MUSEUM OF ART

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2022-02-21

Nr.

01-53

Nr.

kopija

Lietuvos respublikos kultūros ministerijai

DĖL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTUI PASIŪLYMU PATEIKIIMO

Biudžetinė įstaiga Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (toliau – Muziejus) atsižvelgdamas į LR kultūros ministerijos 2022-02-17 raštą Nr. S2-369 teikia savo pasiūlymus ir pastabas dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projekto:

1. Siūloma patikslinti VPĮ 4 straipsnio 2 dalies nuostatas:

1.1. „1. *Perkančioji organizacija pirkimui (pirkimams) atlikti sudaro viešojo pirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą ir gali apimti pirkimo iniciavimą ar sutarties vykdymo etapus.* <...>“. Nėra aiškus tikslas tokios nuostatos formulavimui. Turėtų būti atsisakyti, dėl šiuo metu LR Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) 2 str. 40 d. įtvirtintos sąvokos, bei 29 str. 2 d. nuostatos, arba tikslintina: „*Perkančioji organizacija pirkimo (pirkimų) procedūroms atlikti sudaro viešojo pirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Perkančioji organizacija gali sudaryti komisiją viešojo pirkimo iniciavimui ar viešojo pirkimo sutarties vykdymo priežiūrai.* <...>“. Neturėtų būti tapatinamos sąvokos „Viešojo pirkimo komisija“ pirkimo procedūroms atlikti su komisija pirkimo iniciavimui ir sutarties vykdymo priežiūrai. Viešųjų pirkimų komisijos atliekamos funkcijos, pagal kompetenciją skirtos viešojo pirkimo procedūrų vykdymui VPĮ nustatyta tvarka. Sutiktina, kad esant sudėtingiems viešiesiems pirkimams, gali būti sudaryta viešąjį pirkimą inicijuojanti komisija apimanti tos srities specialistų, ekspertų, tuo pačiu ta pati komisija gali atlikti ir tinkamos sutarties vykdymo ir įgyvendinimo priežiūrą.

Tačiau, norime pabrėžti, kad sudarant komisiją pirkimo inicijavimui, bei sutarties vykdymo priežiūrai, nėra aiškus jos būsimo darbo reglamentavimas. Taip pat, užkraunama biurokratinė našta Perkančiosioms organizacijoms dėl posėdžių organizavimo ir protokolų rašymo.

1.2. Siūloma tikslinti formuluotę: „Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, procedūras (išskyrus priimdama sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo), mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarįją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytas atvejais.“ Manoma, kad šia įstatymo nuostata tikimasi supaprastinti neskelbiamų derybų vykdymą, bei neimituoti viešųjų pirkimų komisijos darbo. Tačiau, pažymėtina, kad nuo 2023 m. sausio 1 d. tais atvejais, kai vykdant viešąjį pirkimą bus sudaroma viešojo pirkimo komisija, kiekvienoje iš jų turės būti bent vienas asmuo, turintis pirkimų specialisto pažymėjimą. Atkreipiame dėmesį, kad Perkančiosios organizacijos, ypačiai, kultūros srityje, yra mažos (bibliotekos, muziejais ir pan.) ir ši įstatymo nuostata nepalengvintų, o iš esmės nepakeistų šiuo metu egzistuojančios tvarkos neskelbiamų derybų vykdyme. Atsižvelgiant į galimai siektiną tikslą, supaprastinti pirkimo procedūras neskelbiamų derybų vykdyme, siūlome išdėstyti sekančiai: „Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, procedūras, mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarįją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytas atvejais. Perkančioji organizacija privalo motyvuotai pagrįsti vidiniuose dokumentuose tokio būdo nustatymą.“ Manytina, kad toks nuostatos išdėstymas palengvintų mažoms Perkančiosioms organizacijoms patiriančioms kompetentingų viešųjų pirkimų specialistų stygių, kuris ypačiai išryškės 2023 m. sausio 1 d.

2. Siūloma patikslinti VPĮ 4 straipsnio 3 dalies nuostatas:

2.1. Siūloma panaikinti arba tikslinti formuluotės dalį: „Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus.<...>“ Atsižvelgiant į šio rašto 1.1. ir 1.2. punktuose išdėstytus argumentus, siūlomas VPĮ papildymas 19 straipsnio 7 dalimi yra perteklinis, kuriuo užkraunama našta perkančiosios organizacijos darbuotojams, kurie atlieka savo funkcijas viešojo pirkimo komisijoje tik pagal savo kompetencijas. Tuo pačiu, šioje straipsnio formuluotėje, kaip „<...>Skiriant asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą, turi būti atsižvelgiama į pirkimo objekto ir šio įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmānymą“ užkraunama perteklinė atsakomybė atsakingam asmeniui už sutarties vykdymą būti ne tik savo srities žinovu, bet tuo pačiu išmanyti ir VPĮ ir kitus pirkimus reglamentuojančius teisės aktus. Suponuojame nuomonę, kad už sutarties vykdymą atsakingu gali būti tik viešųjų pirkimų specialistas. Pažymėtina, kad perkančiosios organizacijos yra pasitvirtinusios vidinius pirkimų vykdymo, priežiūros, sutarčių sudarymo ir jų vykdymo priežiūros tvarkos aprašus, kuriuose yra numatyta ne tik atsakingo asmens už sutarties vykdymo atsakomybė ir funkcijos, bet ir jo bendradarbiavimas su viešųjų pirkimų specialistu, teisininku ir etc.

Siūlytina, tikslinti sekančiai: „Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu sutarties vykdymo priežiūrai sudaroma komisija. Atsakingu (-ais) asmeniu (asmenimis) už sutarties vykdymą ar asmenys sudarantys sutarties vykdymo priežiūros komisiją turi būti kompetentingi savo srities žinovais, išmanyti pirkimo objektą ir su juo susijusius teisės aktus.“

3. Siūloma naikinti 26 straipsnio 5 dalies formuluotės dalį „<...> Informacija apie žodžiu sudarytas pirkimų sutartis skelbiama Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka. <...>“ dėl sukurtos didelės biurokratinės naštos viešųjų pirkimų specialistams. Įstatymo leidėjas, vadovaujantis protingumo principais, turi atsižvelgti į Perkančiųjų

euras.lt

organizacijų turimus specialistų resursus ir panaikinti biurokratinę naštą. Pažymėtina, kad kiekviena Perkančioji organizacija viešųjų pirkimų valdymui turi registrus, programines įrangas, kur vedami atliktų viešųjų pirkimų duomenys ir pagal kuriuos teikiamos metinės ataskaitos. Be kita ko, Perkančiosioms organizacijoms užkrauta tų pačių viešųjų pirkimų duomenų vedimas FVAIS sistemoje. Be kita ko, Viešųjų pirkimų tarnyba nustatė tų pačių viešųjų pirkimų duomenų suvedimą į VPM IS sistemą. Manytina, kad metinės ataskaitos pateikimas vadovaujantis VPĮ 96 straipsnio 2 dalies 2 punktu, yra pakankama priemonė skelbti apibendrintą informaciją dėl žodžiu sudarytų sutarčių.

Tuo pačiu, Muziejus teikia pasiūlymus dėl „Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 821 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo:

1. Siūloma tikslinti 1 straipsnio formuluotės dalį (82 str. 2 d. 1 p.) „1) *Vyriausybės sprendimu įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos centralizuotų pirkimų kataloge galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Perkančiosios organizacijos privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis centralizuotų pirkimų katalogu ir argumentus nurodyti pirkimo dokumentuose, jei centralizuotu pirkimų kataloge galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai techniniais reikalavimais atitinka perkančiosios organizacijos poreikius. Šio punkto reikalavimai taikomi ir perkančiosioms organizacijoms, kurios atlieka centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas; <...>“.* Būtina praplėsti punktą, atsižvelgiant į neaiškų nuostatos interpretavimą skirtingose įstaigose, priežiūros institucijose ir etc. Dauguma Perkančiųjų organizacijų grindžia nepirkimą per CPO katalogą, visais atvejais. Teikiame pavyzdžius: 1. perkamas spausdintuvas ne tipiniam biuro darbui, kurio pagal techninius parametrus nėra CPO kataloge, Perkančioji organizacija grindžia nepirkimą per CPO katalogą. 2. Perkami tvarkybos darbai kultūros paveldo objekte, pirkimas finansuojamas ES lėšomis, prižiūrinčioji institucija - agentūra reikalauja pagrindimo dėl nepirkimo per CPO katalogą, nors CPO kataloge nėra tokio tipo darbų įsigijimo galimybių. Tuomet kyla dviprasmiškos situacijos ir neaišku, kada PO turi grįsti nepirkimą per CPO, kada ne.

Direktorė

Daina Kamarauskienė

Neringa Jurevičienė, tel.: 868695657, El. p.: neringa.iureviciene@ciurlionis.lt

euras.lt

Valstybinė biudžetinė įstaiga	V. Putvinskio g.55 LT - 44248 Kaunas Lietuva -Lithuania	Tel: +370 37 22 94 75 Faksas: +370 37 22 26 06 E-mail: MKC.info@takas.lt	Atsiskaitomoji sąskaita: LT32 7300 0100 0223 3681 AB bankas „Swedbank“	Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 190755932
-------------------------------------	--	---	--	---

KONCERTINĖ ĮSTAIGA LIETUVOS NACIONALINĖ FILHARMONIJA

Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2022-02- Nr.
I 2022-02-17 Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO

Koncertinė įstaiga Lietuvos nacionalinė filharmonija (toliau – Filharmonija) atsižvelgdamas į LR kultūros ministerijos 2022-02-17 raštą Nr. S2-369 teikia savo pasiūlymus ir pastabas dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3272 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projekto:

1. Siūlome tikslinti VPI pakeitimo projekto 4 str. nuostatas (keičiama 19 str. 1 d. ir papildoma 7 d):

1.1. Siūloma formuluotė „<...> Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, **procedūras (išskyrus priimdama sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo)**, mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarąją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais“. Tikslintina siekiant teisinio aiškumo, atsižvelgiant į tai, kad informacija, nurodyta skliaustuose, sukelia tam tikrą prieštarą: formuluotės pradžioje rašoma, kad komisija gali būti nesudaroma vykdant pirkimų, atliekamų VPI 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, procedūras, tačiau tuo pačiu numatyta, kad tais atvejais, kai priimamas sprendimas dėl pirkimo būdo pasirinkimo, komisija turėtų būti sudaroma. Atsižvelgiant į tai, kad sprendimas dėl pirkimo būdo pasirinkimo visais atvejais turi būti priimtas, siūloma išimtis, nustatant atvejus, kada komisija gali būti nesudaroma, praranda prasmę. Be to, VPI 71 straipsnyje jau yra įvardintas pirkimo būdas

– neskelbiamos derybos. Vadovaujantis šio straipsnio nuostatomis, pirkimai pagal įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punktą yra atliekami neskelbiamų derybų būdu šiame punkte nurodytais atvejais.

Siūlome patikslinti ankščiau nurodytą formuluotę, panaikinant įrašą skliausteliuose: „<...> Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto pagrindu, procedūras, mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarąją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.“.

1.2. Siūloma formuluotė „7. Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus. Skiriant asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą, turi būti atsižvelgiama į pirkimo objekto ir šio įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą.“

Pareiga už pirkimo sutarties vykdymą atsakingiems asmenims išmanyti VPĮ ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, manytina, yra nepagrįsta ir perteklinė, kadangi pirkimo sutarties projektas yra rengiamas ir derinamas su viešųjų pirkimų specialistais ir kitais atsakingais asmenimis viešojo pirkimo procedūros metu. Įvertinus tai, kad sutartis turėtų būti vykdoma vadovaujantis joje išdėstytomis nuostatomis, parengtomis ir suderintomis pirkimo procedūros metu, o už pirkimo sutarties vykdymą atsakingas asmuo pirkimo sutarties nuostatų savarankiškai keisti negali, manytina, kad nėra objektyvaus poreikio už pirkimo sutarties vykdymą atsakingiems asmenims išmanyti VPĮ ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus. Užkraunama perteklinė atsakomybė atsakingam asmeniui už sutarties vykdymą būti ne tik savo srities žinovu, bet tuo pačiu išmanyti VPĮ ir kitus pirkimus reglamentuojančius teisės aktus. Pažymėtina, kad perkančiosios organizacijos yra pasitvirtinusios vidinius pirkimų vykdymo, priežiūros, sutarčių sudarymo ir jų vykdymo priežiūros tvarkos aprašus, kuriuose yra numatyta ne tik atsakingo asmens už sutarties vykdymą atsakomybė ir funkcijos, bet ir jo bendradarbiavimas su viešųjų pirkimų specialistu, teisininku ir t.t. Taip pat, perkančiosios organizacijos gali sudėtingų sutarčių vykdymui sudaryti priežiūros darbo grupes, kurių sudėtyje būtų atskirų sričių specialistai.

Siūlome tikslinti taip: „Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu sutarties vykdymo priežiūrai sudaroma komisija. Atsakingu (-ais) asmeniu (asmenimis) už sutarties vykdymą ar asmenys, sudarantys sutarties vykdymo priežiūros komisiją, turi būti kompetentingi savo srities žinovai, išmanyti pirkimo objektą ir su juo susijusius teisės aktus.“

Tuo pačiu, Filharmonija teikia pasiūlymus dėl „Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo:

2. Siūloma (82 str. 2 d. 1 p.) formuluotė „1) Vyriausybės sprendimu įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos centralizuotų pirkimų kataloge galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Perkančiosios organizacijos privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis centralizuotų pirkimų katalogu ir argumentus nurodyti pirkimo dokumentuose. Šio punkto reikalavimai taikomi ir perkančiosioms organizacijoms, kurios atlieka centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas;“

Siūlome tikslinti 82 str. 2 d. 1 p. nurodant, kad „1) <...> Perkančiosios organizacijos privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis centralizuotų pirkimų katalogu ir argumentus nurodyti pirkimo dokumentuose, jei centralizuotų pirkimų kataloge galimų įsigyti

prekių, paslaugų ar darbų techniniai reikalavimai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius. <...>“. Tai sumažintų Perkančiųjų organizacijų administracinę naštą, nes dabar Perkančiosios organizacijos turi grįsti nepirkimą per CPO katalogą net ir tuomet, kai CPO kataloge net nėra galimybės įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų.

Generalinio direktoriaus pavaduotoja

Jurgita Šaltytė - Mironovienė

FW: LT question on PPO role in MCS and IB's independence to decide on PP errors - Ares(2022)1182646
IOANNOU Androulla

to:
Milda.Kaminskaite@finmin.lt

2022-02-17 12:14

Cc:

"ANDRULIS Aurimas (EMPL)", "Ausra Baliukoniene", "GABRIELAITYTĖ Justina (EMPL)", "GUIN Muriel (EMPL)", "Jolita Karpovič", "LOUREIRO Paulo (EMPL)", "MARTINEZ SARASOLA Angela (REGIO)", "Rasa Baltronaite", "Rasa Mikelionytė", "Rolandas Pauza", "Ruta Dapkute", "SPROGE Linda (REGIO)", "ZADEMACH-SCHWIERZ Anna-Lena (EMPL)", "ve_regio.ec dac director (REGIO)"

Hide Details

From: "IOANNOU Androulla" <androulla.ioannou@ec.europa.eu> Sort List...

To: "Milda.Kaminskaite@finmin.lt" <Milda.Kaminskaite@finmin.lt>

Cc: "ANDRULIS Aurimas (EMPL)" <aurimas.andrulis@ec.europa.eu>, "Ausra Baliukoniene" <Ausra.Baliukoniene@finmin.lt>, "GABRIELAITYTĖ Justina (EMPL)" <justina.gabrielaityte@ec.europa.eu>, "GUIN Muriel (EMPL)" <muriel.guin@ec.europa.eu>, "Jolita Karpovič" <Jolita.Karpovic@vkontrolle.lt>, "LOUREIRO Paulo (EMPL)" <paulo.loureiro@ec.europa.eu>, "MARTINEZ SARASOLA Angela (REGIO)" <angela.martinez-sarasola@ec.europa.eu>, "Rasa Baltronaite" <Rasa.Baltronaite@finmin.lt>, "Rasa Mikelionytė" <Rasa.Mikelionyte@vkontrolle.lt>, "Rolandas Pauza" <Rolandas.Pauza@finmin.lt>, "Ruta Dapkute" <Ruta.Dapkute@finmin.lt>, "SPROGE Linda (REGIO)" <linda.sproge@ec.europa.eu>, "ZADEMACH-SCHWIERZ Anna-Lena (EMPL)" <anna-lena.zademach-schwierz@ec.europa.eu>, "ve_regio.ec dac director (REGIO)" <ec-dac-director@ec.europa.eu>

0 Attachment

image001.png

[FW: LT question on PPO role in MCS and IB's independence to decide on PP errors - Ares\(2022\)1182646](#) (Please use this link only if you are an Ares user – Svp, utilisez ce lien exclusivement si vous êtes un(e) utilisateur d'Ares)

Dear Ms Kaminskaitė,

Thank you for your patience. We wished to consult internally to ensure we have and give the same recommendation to all Member States.

In short, the MA/IBs should remain with the same level of independence on their decisions as they have currently.

Otherwise, the responsibility of the managing authority to manage the programme under Articles 72 and 74 of the CPR may be impaired, if the final decisions, to correct public procurement irregularities, would in practice need the prior approval of the PPO, in case of dispute with the beneficiary.

Consequently, the MA may decide to follow the opinion of such external body, but this must not dissolve its responsibilities under the CPR.

This means that the MA/IB would not be able to justify submission of ineligible expenditure to the Commission by claiming that a given dispute on a public procurement irregularity was decided by PPO.

We strongly encourage the effort being made by the programme authorities in improving their administrative capacity to prevent, detect and correct PP irregularities.

However, adding a body to the management verification process that is not even an entity within the MCS (and therefore may not be following the same Regulations/guidelines and procedures, cannot be audited, or be held accountable for their decisions) puts at risk the assurance that the Commission seeks from the programme authorities on the legality of the expenditure declared.

Therefore, we would advise that the MA and IBs should also remain independent on their management

decisions, including in regard to public procurement irregularities.

Thank you

Kind regards,

Androulla IOANNOU

Head of Unit

European Commission

Directorates-General

Employment, Social Affairs and Inclusion

Regional and Urban Policy

Joint Audit Directorate for Cohesion - DAC.3

Rue de l'Industrie 21, B-1049 Brussels

Office: 4th floor, Tel: +32.2.296.1794, +32 479 18 44 95

androulla.ioannou@ec.europa.eu

From: Milda Kaminskaite <Milda.Kaminskaite@finmin.lt>

Sent: Monday, December 27, 2021 1:16 PM

To: ZADEMACH-SCHWIERZ Anna-Lena (EMPL+REGIO-DAC) <Anna-Lena.Zademach-Schwierz@ec.europa.eu>

Cc: IOANNOU Androulla (EMPL+REGIO-DAC) <Androulla.IOANNOU@ec.europa.eu>; LOUREIRO Paulo (EMPL+REGIO-DAC) <Paulo.LOUREIRO@ec.europa.eu>; GABRIELAITYTE Justina (EMPL+REGIO-DAC) <Justina.GABRIELAITYTE@ec.europa.eu>; Ausra Baliukoniene <Ausra.Baliukoniene@finmin.lt>; Rolandas Pauza <Rolandas.Pauza@finmin.lt>; Jolita Karpovič <Jolita.Karpovic@vkontrole.lt>; Rasa Mikelionytė <Rasa.Mikelionyte@vkontrole.lt>; MARTINEZ SARASOLA Angela (REGIO) <Angela.Martinez-Sarasola@ec.europa.eu>; SPROGE Linda (REGIO) <Linda.SPROGE@ec.europa.eu>; GUIN Muriel (EMPL) <Muriel.Guin@ec.europa.eu>; ANDRULIS Aurimas (EMPL) <Aurimas.ANDRULIS@ec.europa.eu>; EC DAC DIRECTOR <EC-DAC-DIRECTOR@ec.europa.eu>; Ruta Dapkute <Ruta.Dapkute@finmin.lt>; Rasa Baltronaite <Rasa.Baltronaite@finmin.lt>

Subject: RE: Dėl planuojamų inicijuoti pakeitimų susijusių su viešųjų pirkimų priežiūra

Dear Ms Zademach-Schwiers,

Thank you for your reply.

The position of the European Commission regarding the proposed wording is clear as far as the Audit Authority is concerned and it was forwarded to relevant institutions.

However, we still would like to ask for an additional assessment of whether such phrasing could be used where the Intermediate Bodies (agencies) are concerned, i.e. regulating the supremacy of the decisions taken by the PPO against the decisions taken by the IB

We would be grateful if you could reply at your earliest convenience, so we could react accordingly if changes in national legislation are initiated

<ATT00001.gif>

Best regards

Milda Kaminskaite

Ministry of Finance of the Republic of Lithuania

Investment department

MCS Supervision Division

Phone. +370 5 219 9316

Follow us
[FACEBOOK](#), [LINKEDIN](#)

From: "ZADEMACH-SCHWIERZ Anna-Lena" <Anna-Lena.Zademach-Schwierz@ec.europa.eu>
 To: "Ruta Dapkute" <Ruta.Dapkute@finmin.lt>, "Rasa Baltronaite" <Rasa.Baltronaite@finmin.lt>
 Cc: "IOANNOU Androulla" <Androulla.IOANNOU@ec.europa.eu>, "LOUREIRO Paulo" <Paulo.LOUREIRO@ec.europa.eu>, "GABRIELAITYTE Justina" <Justina.GABRIELAITYTE@ec.europa.eu>, "Ausra Baliukoniene" <Ausra.Baliukoniene@finmin.lt>, "Rolandas Pauza" <Rolandas.Pauza@finmin.lt>, "Jolita Karpovič" <Jolita.Karpovic@vkontrolle.lt>, "Rasa Mikelionytė" <Rasa.Mikelionyte@vkontrolle.lt>, "MARTINEZ SARASOLA Angela" <Angela.Martinez-Sarasola@ec.europa.eu>, "SPROGE Linda" <Linda.SPROGE@ec.europa.eu>, "GUIN Muriel" <Muriel.Guin@ec.europa.eu>, "ANDRULIS Aurimas" <Aurimas.ANRULIS@ec.europa.eu>, "EC-DAC-DIRECTOR@ec.europa.eu" <EC-DAC-DIRECTOR@ec.europa.eu>
 Date: 2021-12-21 18:30
 Subject: {FM antivirusinės sistemos [SPĖJIMAS]} RE: Dėl planuojamų inicijuoti pakeitimų susijusių su viešųjų pirkimų priežiūra

---

Dear Ms Rūta Dapkutė-Stankevičienė,

We received the email of 14 December 2021 concerning a draft amendments to national public procurement legislation. As we understand, the draft amendment stipulates that the decisions of the Public Procurement Office (PPO) over procurement procedures would be mandatory to all the MCS bodies (MA, IBs and AA) in cases of divergent opinions (establishing primacy of the PPO decisions). In other words, this new proposal would mean that in the case of diverging decisions taken by MCS bodies (MA, IBs and AA) and the PPO concerning a possible irregularity in a procurement procedure, the decision of the PPO shall be followed.

In our view the proposed change in the public procurement law does not ensure the proper functioning of the MCS (in periods 2014-2020 and 2021-2027), including key requirement 14 on an "Adequate separation of functions and adequate systems for ensuring that any other body that carries out audits in accordance with the programme audit strategy has the necessary functional independence and takes account of internationally accepted audit standards" (cf. Article 127 of Regulation (EU) No 1303/2013 and Article 30 and the Table 1 of Annex IV of Regulation (EU) No 480/2014).

We consider that the draft proposal poses serious risks to the reliability of the MCS, in particular for the AA's independence. We also note that in the context of the newly designated AA for period 2021-2027 it is of utmost importance to ensure full functional independence of the AA in order to provide reliable assurance. In our view, the AA may take the decision of the PPO into account, but it should be ensured that it can remain independent to make a decision that is different from the PPO. In case of no acceptance by the AA, this needs to be disclosed in the ACR. Thus, in our view it should be clear in the draft proposal that the AA is not obliged by the decisions of the PPO.

We would kindly request to keep us informed on any evolution of this issue.

Kind regards

On behalf of
Androulla Ioannou

Anna-Lena Zademach-Schwierz
Deputy Head of Unit

<ATT00002.gif>

European Commission

Directorates-General for Regional and Urban Policy and Employment, Social
Affairs & Inclusion
Joint Audit Directorate for Cohesion (Direction d'audit de la Cohésion - DAC)
Unit DAC 3

BE-28, Rue Belliard 28, B-1000 Brussels/Belgium
Physical entrance: Rue de l'industrie, 21
Tel (0032) 2 29 83 051
Anna-Lena.Zademach-Schwierz@ec.europa.eu

From: Rasa Baltronaite <Rasa.Baltronaite@finmin.lt>

Sent: Tuesday, December 14, 2021 10:36 AM

To: GABRIELAITYTE Justina (EMPL+REGIO-DAC)

<Justina.GABRIELAITYTE@ec.europa.eu>

Subject: Dėl planuojamų inicijuoti pakeitimų susijusių su viešųjų pirkimų
priežiūra

Sveiki, Justina,

Grįžtu prie kažkada telefonu aptarto klausimo.

Buvau minėjusi, kad kolegos, kurie yra atsakingi už viešųjų pirkimų politikos formavimą šalyje svarsto galimybę teisės aktais nustatyti nacionalinės institucijos atsakingos už viešųjų pirkimų priežiūrą šalyje - Viešųjų pirkimų tarnybos (VPT) - viršenybę tais atvejais, kai tą patį pirkimą yra įvertinusios kelios valstybės institucijos. Toks pavyzdys galėtų būti, kai agnetūra (CPVA, APVA, LVPA, ESFA ir pan.), esanti valdymo ir kontrolės sistemoje (VKS), atlieka projekto, finansuojamo 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos lėšomis, pirkimo patikrinimą ir vėliau to paties pirkimo vertinimą atlieka VPT. Atsižvelgiant į tai, jeigu tokiu atveju būtų skirtingos agentūrų ir VPT išvados - būtų privaloma priimti sprendimą vadovaujantis VPT išvada.

Planuojamas toks Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimas:

Pakeisti 92 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Pirkimų priežiūrą atlieka Viešųjų pirkimų tarnyba ir ~~kitos valstybės institucijos pagal savo kompetenciją, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu įgalioti~~ Europos Sąjungos, ~~atskirų valstybių~~ **ar finansinių institucijų** finansinę paramą administruojantys ~~ir audituojantys~~ **ir** viešieji juridiniai asmenys ~~pagal savo kompetenciją, kuriems šie įgaliojimai suteikti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.~~

4. Europos Sąjungos, atskirų valstybių ar finansinių institucijų finansinę

paramą administruojantiems ir audituojantiems viešiesiems juridiniams asmenims ir Viešųjų pirkimų tarnybai priėmus skirtingus sprendimus atliekant to paties pirkimo vertinimą dėl galimo įstatymo ir (ar) su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų pažeidimo, vadovaujamasi Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimu. Šios sąlygos taikymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.“

Ar tokie pakeitimai būtų galimi ir nepažeistų reglamento nuostatų? Kiek peržiūrėjome, aiškių nuostatų neleidžiančių turėti tokios sistemos nematome, tačiau gal kažko neįvertinome. Atkreipiu dėmesį, kad VPT nėra VKS dalis.

<ATT00003.gif>

Pagarbiai

Rasa Baltronaitė

LR finansų ministerijos
Investicijų departamentas
Valdymo ir kontrolės sistemų
priežiūros skyrius
Tel.: (8 5) 2390 257

SEKITE NAUJIENAS

[FACEBOOK](#), [LINKEDIN](#)

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
kanc@eimin.lt

2022-02- Nr. (15.99Mr-04)-6K-
Į 2022-02-03 Nr. 4.6-82-3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija) susipažino su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. vasario 3 d. raštu Nr. 4.6-82-3-484 parengtu ir pateiktu išvadoms gauti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 821 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymu (toliau – Įstatymo projektas).

Informuojame, kad dėl Įstatymo projekto 28 straipsnio, kuriuo pakeičiama Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) 92 straipsnio 3 dalis ir kuriame numatoma, kad „*Europos Sąjungos, atskirų valstybių ar finansinių institucijų finansinę paramą administruojantiems viešiesiems juridiniams asmenims ir Viešųjų pirkimų tarnybai priėmus skirtingus sprendimus atliekant to paties pirkimo vertinimą dėl galimo įstatymo ir (ar) su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų pažeidimo, vadovaujamosi Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimu*“ Finansų ministerija kreipėsi nuomonės į Europos Komisiją, ar tokios Įstatymo projekto nuostatos būtų suderinamos su Europos Sąjungos reglamentais, nustatančiais Europos Sąjungos investicijų, skiriamų šalims narėms, naudojimo tvarką. Informuojame, kad Europos Komisija 2022 m. vasario 17 d. informavo¹ Finansų ministeriją, kad Įstatymo projekto 28 straipsnis prieštarautų 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 nuostatoms. Atsižvelgiant į tai Europos Komisija rekomenduoja ir toliau išlaikyti Europos Sąjungos fondų investicijų valdymo ir kontrolės sistemos institucijų (toliau – VKS institucijos) bei Viešųjų pirkimų tarnybos sprendimų atskyrimą ir VKS institucijų nepriklausomumą. Atsižvelgiant į tai Finansų ministerija prieštarauja Įstatymo projekto 28 straipsniui, kuriuo keičiama VPĮ 92 straipsnio 3 dalis.

PRIDEDAMA. Europos Komisijos išaiškinimas, 5 lapai.

Ministerijos kancleris

Remigijus Skilandis

M.Kaminskaitė, tel. 85 219 9316, el. p. milda.kaminskaite@finmin.lt
Š.Leišis, 85 219 9355

¹2022 m. vasario 17 d. Europos Komisijos el. laiškas 2022 m. vasario 21 d. persiųstas Ekonomikos ir inovacijų ministerijai el. paštu Aurelija.Yle@eimin.lt.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2022-02-22 Nr.

kanc@eimin.lt

Dovile.Sacikauske@eimin.lt

DĖL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SRITIES ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ (toliau – Bendrovė) susipažino su viešajai konsultacijai pateiktais Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo pakeitimo projektais (toliau – Įstatymų projektai).

Bendrovės pastabos ir pasiūlymai Įstatymų projektams išdėstyti pridėtoje pastabų ir pasiūlymų lentelėje, kurią prašome įvertinti ir atsižvelgti.

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 9 lapai, 1 egz.

Grupės pirkimų vadovė

Inga Macijauskienė

Inga Andriusytė, tel. nr. 8 620 53879, el.p. inga.andriusyte@ignitis.lt

Pastabos ir pasiūlymai dėl:

1. [Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektas](#) (reg. Nr. 22-1286) (toliau – **VPĮ**)
2. [Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityse perkančių subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projektas](#) (reg. Nr. 22-1289) (toliau – **PI**)
3. [Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsniu pakeitimo įstatymo projektas](#) (reg. Nr. 22-1291)
4. [Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsniu pakeitimo ir įstatymo papildymo 82-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsniu pakeitimo įstatymo projektas](#) (reg. Nr. 22-1290)
5. [Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityse perkančių subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsniu pakeitimo ir įstatymo papildymo 90-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsniu pakeitimo įstatymo projektas](#) (reg. Nr. 22-1293)

Eil. Nr.	TEISĖS AKTO NUOSTATOS PROJEKTAS	PASTABA IR ARGUMENTAI	SIŪLYMAS, KAIP TIKSLINTI NUOSTATOS PROJEKTĄ
1.	<p>VPĮ 29 straipsnio 4 dalis:</p> <p>„4. Perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu:</p> <p>1) atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo;</p> <p>2) ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.“</p>	<p>VPĮ projekto 29 straipsnio 4 dalies 2 punkte numatoma, kad perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Tačiau šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos tik iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.</p> <p>Siūlome koreguoti šią nuostatą, numatant, kad tokia pirkimo procedūrų nutraukimo galimybė perkančiosios organizacijos galėtų pasinaudoti ir po pasiūlymo pateikimo termino pabaigos, nes būtent tik po pasiūlymų pateikimo termino pabaigos dažnai paaiškėja, kad yra gautas tik vienas pasiūlymas, nors buvo tikėtasi, kad bus gauta daugiau tiekėjų pasiūlymų. Po pasiūlymų pateikimo termino pabaigos pirkime nebepali sudalyvauti nauji tiekėjai, todėl, negalėdama pasinaudoti šiuo pirkimo nutraukimo pagrindu, perkančioji organizacija negalės kitomis priemonėmis pirkime užtikrinti konkurencijos.</p> <p>Praktikoje perkančiosios organizacijos susiduria su situacijomis, kuomet vykdant pirkimo procedūras dėl įvairių priežasčių (kartais itin formalų) tenka atmesti finansiškai naudingesnius pasiūlymus ir sudaryti sutartį didesne kaina. Dėl šios priežasties siūlome papildyti VPĮ 29 straipsnio 4 dalį nauju punktu, kuris suteiktų</p>	<p>Siūlome pakeisti VPĮ 29 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu:</p> <p>1) atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo;</p> <p>2) ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki ~~pasiūlymų pateikimo termino pabaigos~~ <u>iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo</u>;</p> <p>3) ~~tampa akivaizdu, kad tęsiant pirkimo procedūras toliau, nebus užtikrintas racionalaus lėšų panaudojimo principas. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo.~~“</p>

		<p>teisę perkančiajai organizacijai savo iniciatyva nutraukti pirkimo procedūras, jeigu vykdant pirkimo procedūras tampa akivaizdu, kad jas tęsiant toliau, nebus užtikrintas racionalaus lėšų panaudojimo principas.</p>	<p>Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 42 straipsnio 4 dalį.</p>
2.	<p>VPĮ 58 straipsnio 1 dalis:</p> <p>„1. Perkančioji organizacija kandidatams ir dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, arba sprendimą leisti dalyvauti dinaminėje pirkimo sistemoje, pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką, nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą. Perkančioji organizacija taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo. Šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai supaprastinto pirkimo ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimų atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu, kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.</p>	<p>VPĮ 58 straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad perkančioji organizacija apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą turi informuoti kandidatus ir dalyvius.</p> <p>VPĮ 2 straipsnio 38 ir 41 punktuose pateikiami viešojo pirkimo dalyvio ir kandidato sąvokos apibrėžimai:</p> <p>„Viešojo pirkimo dalyvis (toliau – dalyvis) – pirkimui pasiūlymą pateikęs tiekėjas.“</p> <p>„Viešojo pirkimo kandidatas (toliau – kandidatas sprendimą leisti) – tiekėjas, raštu išreiškęs siekį būti pakviestas arba jau pakviestas dalyvauti dialoge, kai pirkimas atliekamas konkurencinio dialogo būdu, ar pateikti pasiūlymo, kai pirkimas atliekamas riboto konkurso, skelbiamų derybų, neskelbiamų derybų arba inovacijų partnerystės būdu.“</p> <p>Taigi, kandidatų yra laikomas tiekėjas, kuris pirkime nėra pateikęs pasiūlymo. Atsižvelgiant į tai, manome, jog būtų tikslinga numatyti pareigą perkančiajai organizacijai informuoti apie pirkimo sprendimą tik tuos pirkimo dalyvius, kurie pateikė pasiūlymus ir išreiškė norą toliau dalyvauti pirkimo procedūrose. Šiuo metu numatyta pareiga informuoti ir kandidatus, kurie nepateikė pasiūlymo pirkime, t. y. neišreiškė noro dalyvauti toliau pirkimo procedūrose.</p> <p>Informavimas ne tik dalyvių, bet ir kandidatų turi ir techninių apribojimų CVPIS, nes tie kandidatai, kurie nepateikė pasiūlymo, toliau į tolimesnes CVPIS pasiūlymo dėžutes nėra įtraukiami, todėl perkančioji organizacija informavimą turi atlikti keliais CVPIS susirašinėjimo kanalais. Atsiranda didelė rizika, kad perkančiosios organizacijos pateiktas bendras pranešimas CVPIS apie pirkimo sprendimą, nepasieks kandidatų.</p>	<p>Siūlome pakeisti VPĮ 58 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Perkančioji organizacija ~~kandidatams ir~~ dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, arba dalyvauti dinaminėje pirkimo sistemoje, pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką, nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą. Perkančioji organizacija taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo. Šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai supaprastinto pirkimo ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimų atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu, kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.“</p> <p>Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 68 straipsnio 1 dalį.</p>

3.	<p>VPĮ 58 straipsnio 3 dalis:</p> <p>„3. Perkančioji organizacija, teikdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, gali suinteresuotiems dalyviams pateikti laimėjusį pasiūlymą. Jeigu perkančioji organizacija kartu nepateikė laimėjusio pasiūlymo, suinteresuoti dalyviai nuo perkančiosios organizacijos pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą pateikimo dalyviams dienos iki informacijos paskelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje pagal šio įstatymo 86 straipsnio 9 dalį (jei ši informacija neskelbiama, – ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo pirkimo sutarties sudarymo) gali prašyti perkančiosios organizacijos pateikti laimėjusį pasiūlymą. Tokiu atveju šio įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas ir atidėjimo terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas.“</p>	<p>VPĮ 58 str. 3 d. numato, kad jeigu perkančioji organizacija kartu nepateikė laimėjusio pasiūlymo, suinteresuoti dalyviai nuo perkančiosios organizacijos pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą pateikimo dalyviams dienos iki informacijos paskelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje pagal šio įstatymo 86 straipsnio 9 dalį, dienos gali prašyti perkančiosios organizacijos pateikti laimėjusį pasiūlymą. Tokiu atveju VPĮ 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas ir atidėjimo terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas.</p> <p>Siūlome atsisakyti VPĮ 102 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino ir atidėjimo termino sustabdymo, nes šioje vietoje tiekėjai gali piktnaudžiauti ir sąmoningai stengtis vilkinti pirkimo procedūras.</p>	<p>Siūlome pakeisti VPĮ 58 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„3. Perkančioji organizacija, teikdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, gali suinteresuotiems dalyviams pateikti laimėjusį pasiūlymą. Jeigu perkančioji organizacija kartu nepateikė laimėjusio pasiūlymo, suinteresuoti dalyviai nuo perkančiosios organizacijos pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą pateikimo dalyviams dienos iki informacijos paskelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje pagal šio įstatymo 86 straipsnio 9 dalį (jei ši informacija neskelbiama, – ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo pirkimo sutarties sudarymo) <u>dienos</u> gali prašyti perkančiosios organizacijos pateikti laimėjusį pasiūlymą. Tokiu atveju šio įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas ir atidėjimo terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas.“</p> <p>Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 68 straipsnio 3 dalį.</p>
4.	<p>VPĮ 86 straipsnio 8 dalies 1 punktas:</p> <p>„8. Pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis turi būti sudaroma nedelsiant, bet ne anksčiau, negu pasibaigė atidėjimo terminas, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 dienų (supaprastintų pirkimų atveju – ne trumpesnis kaip 5 darbo dienos), o jeigu pranešimas apie sprendimą nustatyti laimėjusį pirkimo pasiūlymą nebuvo siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, negali būti trumpesnis kaip 15 dienų. Atidėjimo terminas gali būti netaikomas, kai:</p>	<p>Šiuo metu galiojančioje VPĮ redakcijoje numatyti 3 atvejai, kada gali būti netaikomas sutarties sudarymo atidėjimo terminas. VPĮ pakeitimo projektu siūloma nustatyti naują papildomą pagrindą. Vis dėlto manome, jog turėtų būti tikslinamas ir VPĮ 86 straipsnio 8 dalies 1 punktas, kuriame nustatyta, kad atidėjimo terminas gali būti netaikomas, jei vienintelis suinteresuotas dalyvis yra tas, su kuriuo sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, ir nėra suinteresuotų kandidatų. Kaip nurodyta aukščiau šiame rašte, pagal VPĮ skiriasi dalyvio ir kandidato sąvokų apibrėžimai, taip pat skiriasi ir suinteresuoto dalyvio bei suinteresuoto kandidato sąvokos. Atkreipiamė dėmesį, kad</p>	<p>Siūlome pakeisti VPĮ 86 straipsnio 8 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„8. Pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis turi būti sudaroma nedelsiant, bet ne anksčiau, negu pasibaigė atidėjimo terminas, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 dienų (supaprastintų pirkimų atveju – ne trumpesnis kaip 5 darbo dienos), o jeigu pranešimas apie sprendimą nustatyti laimėjusį pirkimo pasiūlymą nebuvo siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, negali būti</p>

	1) vienintelis suinteresuotas dalyvis yra tas, su kuriuo sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, ir nėra suinteresuotų kandidatų;“	<p>suiinteresuotu kandidatu yra laikomas viešojo pirkimo kandidatas, kuriam perkančioji organizacija nepranešė apie jo viešojo pirkimo paraiškos atmetimą iki pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį viešojo pirkimo pasiūlymą išsiuntimo suinteresuotiems dalyviams.</p> <p>Atsižvelgiant į VPĮ sąvokų skirtumus ir siekiant tinkamai įgyvendinti VPĮ 86 straipsnio 8 dalį, perkančioji organizacija privalo taikyti atidėjimo terminą, jei pirminėje pirkimo stadijoje buvo tiekėjų, pateikusių paraiškas, tačiau savarankiškai nusprendusių nedalyvauti tolimesnėse pirkimo procedūrose ir neteikti pasiūlymų. Manome, kad toks reikalavimas yra perteklinis ir nepagrįstai ribojantis procedūrų operatyvumą, kai finalinėje pirkimo stadijoje yra vienintelis suinteresuotas dalyvis su kuriuo ir bus sudaroma sutartis, todėl siūlome koreguoti nuostatą ir leisti tokiu atveju netaikyti atidėjimo termino.</p>	<p>trumpesnis kaip 15 dienų. Atidėjimo terminas gali būti netaikomas, kai:</p> <p>1) vienintelis suinteresuotas dalyvis yra tas, su kuriuo sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, ~~ir nėra suinteresuotų kandidatų;“~~</p> <p>Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 94 straipsnio 8 dalies 1 punktą.</p>
5.	VPĮ 71 straipsnio 6 dalies 12 punktas: „12) prekės, paslaugos ar darbai, jeigu skelbiamoms deryboms visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos. Jeigu perkančioji organizacija ketina šiuo pagrindu taikyti neskelbiamų derybų būdą, ji turi visiems skelbiamų derybų kandidatams ir dalyviams pranešti, kad jie pateikė netinkamas paraiškas ar netinkamus pirkimo pasiūlymus;“.	Siūlome papildyti neskelbiamų derybų pagrindą ir tuo atveju, jei skelbiamoms deryboms visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra nepriimtini, o ne tik netinkami. Toks patikslinimas padėtų perkančiosioms organizacijoms, esant poreikiui, užsitikrinti greitą reikalingo pirkimo objekto įsigijimo procedūrą po nesėkmingai įvykusios skelbiamų derybų būdu vykdytos pirkimo procedūros.	<p>Siūlome pakeisti VPĮ 71 straipsnio 6 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„12) prekės, paslaugos ar darbai, jeigu skelbiamoms deryboms visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra netinkami <u>ar nepriimtini</u>, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos. Jeigu perkančioji organizacija ketina šiuo pagrindu taikyti neskelbiamų derybų būdą, ji turi visiems skelbiamų derybų kandidatams ir dalyviams pranešti, kad jie pateikė netinkamas paraiškas ~~ar~~ arba netinkamus <u>ar nepriimtinius</u> pirkimo pasiūlymus;“.</p> <p>Analogiškai siūlome pakeisti ir PĮ 79 straipsnio 6 dalies 10 punktą.</p>
6.	VPĮ 71 straipsnio 6 dalis	Praktikoje perkančiosioms organizacijoms yra poreikis įsitraukti į įvairių asociacijų veiklas ir tapti jų narėmis. Atsižvelgiant į šiuo metu galiojantį reglamentavimą perkančiosios organizacijos privalo vykdyti viešojo pirkimo procedūras, nors narystę konkrečioje	<p>Siūlome papildyti VPĮ 71 straipsnio 6 dalį 16 punktu ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„16) narystės asociacijose.“</p>

		asociacijoje gali pasiūlyti tik konkretus ūkio subjektas. Siūlome VPĮ 71 straipsnio 6 dalį papildyti nauju 16 punktu, kurio pagrindu narystės asociacijų veikloje paslaugas būtų galima įsigyti greičiau ir vykdant paprastesnes procedūras.	Analogiškai siūlome papildyti ir PĮ 79 straipsnio 6 dalį.
--	--	--	---

PASIŪLYMAI DĖL VPĮ IR PĮ NUOSTATŲ PAKEITIMO, KURIE NENUMATYTI PAKEITIMŲ PROJEKTUOSE			
Eil. Nr.	GALIOJANTI VPĮ IR PĮ NUOSTATA	PASTABA IR ARGUMENTAI	SIŪLYMAS, KAIP TIKSLINTI NUOSTATĄ
1.	PĮ 48 straipsnio 5 dalis	<p>Šiuo metu galiojančiuose VPĮ ir PĮ numatyta, kad visais atvejais pirkimo dokumentai privalo būti rengiami lietuvių kalba. Praktikoje perkančiosios organizacijos neretai susiduria su situacijomis, jog skelbiamame pirkime dėl jo objekto specifikos, rinkos sąlygų ar kitų aplinkybių sudalyvauja tik užsienio šalių tiekėjai arba esant įstatymuose numatytiems pagrindams vykdomi neskelbiami pirkimai tik iš užsienio šalių tiekėjų. Tokiais atvejais perkančioji organizacija su tiekėjais bendrauja užsienio kalba (dažniausiai anglų), reikalinga visus pirkimo dokumentus rengti užsienio kalba, nes tokie tiekėjai neskaito lietuvių kalba parengtų dokumentų.</p> <p>Atsižvelgiant į tai siūlome numatyti išimtį, jog pirkimo dokumentai gali būti nerengiami lietuvių kalba, jei paraiškas ir/ar pasiūlymus pirkime pateikia arba neskelbiamose derybose dalyvauti kviečiami tik užsienio šalių tiekėjai. Tokiais atvejais pirkimo dokumentų rengimas lietuvių kalba nėra tikslingas, tai sąlygoja ir didesnes laiko bei pinigines sąnaudas perkančiosios organizacijoms. Svarbu pažymėti, jog dokumentų vertimo iš lietuvių kalbos į tiekėjui priimtina kalbą naštos perkėlimas tiekėjams nėra tinkama alternatyva, nes tai galėtų lemti užsienio šalių tiekėjų dalyvavimo pirkimų procedūrose sumažėjimą.</p>	<p>Siūlome pakeisti PĮ 48 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„5. Pirkimo dokumentai rengiami lietuvių kalba. Papildomai pirkimo dokumentai gali būti rengiami ir kitomis kalbomis. Pirkimo dokumentai lietuvių kalba gali būti nerengiami, jeigu:</p> <p>a) vykdant neskelbiamas derybas pirkime kviečiami dalyvauti tik užsienio šalių tiekėjai;</p> <p>b) pagal pirkimo dokumentų reikalavimus įvertinus pirkime pateiktas paraiškas ir (arba) pasiūlymus į kitus pirkimo etapus kviečiami tik užsienio šalių tiekėjai. Tokiu atveju lietuvių kalba gali būti nerengiami tik tie pirkimo dokumentai, kurie tiekėjams pateikiami po paraiškų ir (arba) pasiūlymų įvertinimo vykdomuose pirkimo etapuose.“</p> <p>Analogiškai siūlome koreguoti ir VPĮ 35 straipsnio 5 dalį.</p>
2.	VPĮ 55 straipsnio 2 dalis: „2. Pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 50 procentų bendros perkančiosios organizacijos pirkimų vertės, į kurią neįskaičiuojama mažos vertės pirkimų ir	<p>Skaičiuojant pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, į bendrą pirkimų vertę siūloma neįskaičiuoti tarptautinės vertės pirkimų vertės, kurie vykdomi vadovaujantis VPĮ 72 straipsnio 1 dalies nuostatomis, t. y. pirkimai atliekami neskelbiamų derybų būdu. Pirkimai neskelbiamų derybų būdu dažniausiai yra atliekami iš</p>	<p>Siūlome pakeisti VPĮ 55 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 50</p>

	pagal šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalį atliktų pirkimų vertė.“	vieno tiekėjo, tuomet netikslinga laimėtoją išrinkti pagal kitą kriterijų, nei kaina, todėl netikslinga į bendra pirkimų vertę įskaičiuoti tokių pirkimų vertes, kurie neteisingai iškreiptų statistiką.	procentų bendros perkančiosios organizacijos pirkimų vertės, į kurią neįskaičiuojama mažos vertės pirkimų ir pagal šio įstatymo 72 straipsnio 1 ir 3 dalį atliktų pirkimų vertė.“ Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 64 straipsnio 2 dalį.
3.	PĮ 74 straipsnio 2 dalies 1 punktas ir 3 dalis	Direktyvos 2014/25/ES 47 straipsnio 1 dalyje numatyta rekomendacinio pobūdžio nuostata, numatanti, kad „<...> Paprastai nustatomas minimalus prašymų dalyvauti priėmimo laikotarpis yra ne trumpesnis kaip 30 dienų nuo skelbimo apie pirkimą arba, jei kaip kvietimas dalyvauti konkurse naudojamas reguliarus orientacinis skelbimas, kvietimo patvirtinti susidomėjimą išsiuntimo dienos ir bet kuriuo atveju neturi būti trumpesnis kaip 15 dienų.“, tačiau atsižvelgiant į tai, kad paraiškų pateikimo etape tiekėjai tik išreiškia pageidavimą dalyvauti pirkime ir turi pateikti tik paraišką bei užpildytą EBVPD, vertinant PĮ nustatytus privalomus procedūrinius terminus, laikytina, kad ilgiausias privalomas procedūrinis terminas vykdant tarptautinės vertės pirkimą derybų būdu – paraiškų pateikimo terminas (ne mažiau 30 dienų) laikytinas pertekliniu ir nepagrįstai ilginančiu pirkimų procedūras.	Siūlome pakeisti PĮ 74 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip: „2. Paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip: 1) ~~30~~ 15 dienų nuo skelbimo išsiuntimo iš Viešųjų pirkimų tarnybos dienos arba kvietimo patvirtinti susidomėjimą išsiuntimo tiekėjams dienos – tarptautinių pirkimų atveju;“ Pakeisti PĮ 74 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Perkančiojo subjekto vertinimu pagrįstais atvejais šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytas trumpiausias paraiškų pateikimo terminas gali būti sutrumpintas iki ~~7~~ 15 dienų, o 2 punkte nustatytas terminas sutrumpintas iki 5 dienų.“
4.	VPĮ 66 straipsnio 1 dalies 4 punktas	Siūlome pakeisti VPĮ 66 str. 1 d. 4 p. (atitinkamai PĮ 75 str. 1 d. 4 p.), leidžiant derybų protokolą pasirašyti bet kuriam iš komisijos narių, dalyvaujančių derybose. Šiuo metu galiojančioje VPĮ (atitinkamai ir PĮ) redakcijoje numatyta, kad derybų protokolą visais atvejais privalo pasirašyti komisijos pirmininkas. Atkreiptinas dėmesys, jog viešųjų pirkimų komisija sudaroma iš ne mažiau kaip 3 fizinių asmenų, iš kurių tik vienas skiriamas pirmininku, tačiau visi komisijų nariai iš esmės atlieka vienodas funkcijas. Siūlomas pakeitimas leistų perkančiosioms organizacijoms efektyviau organizuoti darbą, neberekėtų visų vykdomų pirkimų derybų derinti prie vieno asmens (komisijos pirmininko) užimtumo, taip pat sutrumpėtų pirkimų procedūrų vykdymo terminai.	Siūlome pakeisti VPĮ 66 str. 5 d. 6 p. ir jį išdėstyti taip: „6. derybas vesti vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytais reikalavimais. Tuo atveju, kai surašomas derybų protokolą, jį pasirašo ~~Komisijos pirmininkas~~ bent vienas Komisijos narys ir dalyvio, su kuriuo derėtasi, įgaliotasis atstovas.“ Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 75 str. 1 d. 4 p.

5.	VPĮ 46 straipsnis	<p>Tam tikri Lietuvoje galiojantys teisės aktai draudžia arba riboja fiziniams ir/ar juridiniams asmenims sudaryti tam tikrus sandorius. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymas ir jį įgyvendinantys poįstatyminiai teisės aktai nustato draudimą fiziniams ir juridiniams asmenims (įskaitant perkančiąsias organizacijas ir perkančiuosius subjektus) vykdyti veiksmus, kurių vykdymas draudžiamas Lietuvos Respublikoje įgyvendinamomis tarptautinėmis sankcijomis. Minėto įstatymo 9 str. numato draudimą sudaryti sandorius, kurių vykdymas prieštarautų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad kituose teisės aktuose (ne VPĮ/PĮ) yra imperatyviai įtvirtinti draudimai sudaryti sandorius, siūloma VPĮ/PĮ papildyti nauju privalomu tiekėjo pašalinimo pagrindu.</p>	<p>Siūlome papildyti VPĮ 46 straipsnį 8 dalimi:</p> <p>"8. Perkančioji organizacija tiekėją pašalina iš pirkimo procedūros bet kuriame pirkimo procedūros etape, jeigu paaiškėja, kad pagal imperatyvias teisės aktų nuostatas sandoris su tiekėju negali būti sudaromas."</p>
6.	Dėl pirkimų iš susijusių įmonių	<p>Siūlome papildyti PĮ ir VPĮ nauju straipsniu dėl pirkimo iš susijusios įmonės. Šiuo siūlymu siekiama suderinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų teisę su Europos Sąjungos teisės reikalavimais, numatančiais galimybę netaikant viešojo pirkimo procedūrų vykdyti pirkimus tarp susijusių įmonių arba įmonių, vykdančių panašią veiką ar siekiančių bendrų tikslų, nustatant aiškius ir tikslus kriterijus bei sąlygas. ES direktyvose numatytos viešojo pirkimo taisyklių taikymo išimtys, perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams suteikiant daugiau pasirinkimo galimybių, sumažinama joms tenkanti administracinė našta ir sudaroma galimybė racionaliai naudoti įmonių lėšas.</p> <p>Siūlomomis nuostatomis, nepažeidžiant viešųjų pirkimų principų, siekiama užtikrinti atitinkamą, tapačią ar panašią komunalinę veiklą vykdančių įmonių tarpusavio paslaugų teikimo nepertraukiamumą, gerą kokybę ir prieinamumą, taip pat – išvengti perteklinio ir neretai dirbtinio viešojo pirkimo procedūrų vykdymo, mažinti neskelbiamų pirkimų skaičių ir išvengti kitų piktnaudžiavimo ar netinkamo VPĮ bei PĮ taikymo ar netaikymo atvejų (kitų alternatyvių teisinių santykių, pavyzdžiui, jungtinės veiklos, bendradarbiavimo arba</p>	<p>Siūlome papildyti PĮ nauju straipsniu ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„XX straipsnis. Pirkimas iš susijusios įmonės</p> <p>1. Šio įstatymo reikalavimai netaikomi, kai perkantysis subjektas arba perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, atlieka pirkimą iš susijusios įmonės (perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija, arba perkančiosios organizacijos), arba įmonė, įsteigta kelių perkančiųjų subjektų su tikslu vykdyti šio įstatymo 5–11 straipsniuose nurodytą veiklą, atlieka pirkimą iš įmonės (perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija, arba perkančiosios organizacijos), susijusios su bent vienu iš šių perkančiųjų subjektų, ir kai tenkinamos šios sąlygos:</p> <p>1) paslaugų pirkimo sutarčių atveju – jeigu per paskutinius 3 finansinius metus ne mažiau kaip 80 procentų susijusios įmonės gautų vidutinių pajamų iš paslaugų pirkimo-pardavimo sutarčių</p>

		<p>partnerystės, sukūrimo siekianti išvengti konkurencijos ir VPĮ bei PĮ reikalavimų taikymo).</p> <p>Taip pat, siūlomose nuostatose nustatyti kriterijai ir sąlygos leis užtikrinti sudaromų sandorių skaidrumą, nes įprastai tokius kriterijus atitinkančios įmonės yra siejamos aiškiais pavaldumo ir kontrolės ryšiais, veikia kaip viena kitos struktūriniai padaliniai, taiko aiškius atskirtos atsakomybės ir nešališkumo principus. Numatytos sandorių galimybės leis užtikrinti efektyvumo principo įgyvendinimą veikiant masto sinergijai, taikant veiklų atskyrimo principą bei kompetencijų ir aptarnavimo funkcijų koncentraciją, aiškiai ir teisės aktų nustatytą organizacinę, valdymo ir kontrolės struktūrą.</p> <p>Pažymėtina, kad siūlomos nuostatos leis Lietuvos Respublikoje veikiančioms įmonių grupėms taikyti tarptautinėje praktikoje įprastą pažangiausią aptarnavimo paslaugų centrų praktiką (daugiau nei 75 proc. Fortune 500 įmonių turi savo paslaugų centrus: Barclays, CSC, Danske Bank, SEB, Citco, Western Union ir kt.), neapsunkinat tokios veiklos perteklinėmis ar dažnu atveju net neįgyvendinamomis viešojo pirkimo procedūromis.</p>	<p>sudaro pajamos, gautos iš perkančiojo subjekto ar kitos įmonės, su kuria ji yra susijusi. Jeigu įmonė vykdė veiklą mažiau kaip 3 finansinius metus, tai atitinkami rezultatai turi būti numatyti pagal jos veiklos planus;</p> <p>2) prekių pirkimo sutarčių atveju – jeigu per paskutinius 3 finansinius metus ne mažiau kaip 80 procentų susijusios įmonės gautų vidutinių pajamų iš prekių pirkimo-pardavimo sutarčių sudaro pajamos, gautos iš perkančiojo subjekto ar kitos įmonės, su kuria ji yra susijusi. Jeigu įmonė vykdė veiklą mažiau kaip 3 metus, tai atitinkami rezultatai turi būti numatyti pagal jos veiklos planus;</p> <p>3) darbų pirkimo sutarčių atveju, jeigu per paskutinius 3 finansinius metus ne mažiau kaip 80 procentų susijusios įmonės gautų vidutinių pajamų iš darbų pirkimo-pardavimo sutarčių sudaro pajamos, gautos iš perkančiojo subjekto ar kitos įmonės, su kuria ji yra susijusi. Jeigu įmonė vykdė veiklą mažiau kaip 3 metus, tai atitinkami rezultatai turi būti numatyti pagal jos veiklos planus.</p> <p>2. Tuo atveju, kai daugiau kaip vienos perkančiojo subjekto susijusios įmonės teikiamos paslaugos, tiekiamos prekės ar atliekami darbai yra tie patys ar panašūs, taikant šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktus įvertinamos visų šių susijusių įmonių bendrai gaunamos pardavimo pajamos.</p> <p>3. Susijusia įmone laikoma įmonė, kurios metinė finansinė atskaitomybė yra konsoliduota su perkančiojo subjekto atskaitomybe pagal Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo (toliau – įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymas) reikalavimus.</p>
--	--	---	--

--	--	--

4. Tuo atveju, kai įmonei netaikomas įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymas, susijusia įmone laikoma bet kuri įmonė, jeigu tiesioginę ar netiesioginę lemiamą įtaką pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą: 1) šiai įmonei tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti perkantysis subjektas arba; 2) ši įmonė gali daryti perkančiajam subjektui arba; 3) šiai įmonei ir kartu perkančiajam subjektui daro kita įmonė dėl turimos joje nuosavybės, finansinio dalyvavimo arba įmonės veiklą reguliuojančių teisės aktų.“

Analogiškai siūlome papildyti ir VPĮ.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5673, 8 706 80 501, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos ekonomikos
ir inovacijų ministerijai

2022-03-   Nr.
Į 2022-02-03   Nr. 4.6-82-3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija (toliau – KAM) įvertino su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. vasario 3 d. raštu Nr. 4.6-82-3-484 „Dėl įstatymų projektų derinimo“ pateiktus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus ir teikia šias pastabas ir siūlymus:

1. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VPI projektas):

1.1. VPI projekto 4 straipsniu Viešųjų pirkimų įstatymo 19 straipsnio 1 dalis papildyta nuostata, kad būtina sudaryti komisiją sprendimui dėl pirkimų, atliekamų Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais pagrindais, priimti. Atkreipti dėmesį, kad pirkimo būdas nurodomas viešųjų pirkimų plane, kuris rengiamas vadovaujantis pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais ir kurį tvirtina perkančiosios organizacijos vadovas. Prievolės sudaryti komisiją sprendimams dėl pirkimo būdo priimti įtvirtinimas padidintų perkančiosios organizacijos administracinę naštą ir pailgintų viešųjų pirkimų plano parengimo procesą. Kadangi perkančiosios organizacijos privalo vadovautis Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytomis sąlygomis ir turėti priimtus sprendimus pagrindžiančią dokumentuotą informaciją, siūlytume neregamentuoti, koku būdu perkančioji organizacija turėtų tai pasiekti.

1.2. VPI projekto 8 straipsniu Viešųjų pirkimų įstatymo 29 straipsnis papildomas nauja 4 dalimi, kurios 2 punkte suteikiama teisė perkančiosioms organizacijoms savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Šia teise perkančioji organizacija gali pasinaudoti bet kuriuo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Norime atkreipti dėmesį, kad daugeliu atvejų objektyvus įrodymas, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija, ir yra pateiktų pasiūlymų skaičius, todėl manytina, kad daugeliu atvejų perkančiosios organizacijos negalės pasinaudoti šia siūloma galimybe, nes iki pasiūlymų pateikimo neturės jokios kitos objektyvios informacijos dėl konkurencijos nebuvimo. Atsižvelgdami į tai, siūlytume Viešųjų pirkimų įstatymo 29 straipsnio 4 dalies 2 punktą patikslinti nustatant, kad perkančioji organizacija bet kuriame pirkimų vykdymo

etape savo iniciatyva galėtų nutraukti pradėtas pirkimo procedūras, jei ji pagrindžia, kad nebuvo užtikrinta konkurencija.

1.3. VPI projekto 11 straipsniu keičiamoje Viešųjų pirkimų įstatymo 36 straipsnio 6 dalyje būtina aiškiau nurodyti, kaip reikia elgtis vienu ar kitu atveju, todėl siūlome papildyti taip:

„6. Perkančioji organizacija savo iniciatyva gali paaiškinti (patikslinti) dokumentus nesibaigus pasiūlymų pateikimo terminui. Tuo atveju, kai tikslinama paskelbta informacija, **bet esminės pirkimo sąlygos nesikeičia**, perkančioji organizacija privalo atitinkamai patikslinti skelbimą ir prireikus pratęsti pasiūlymų pateikimo terminą protingumo kriterijų atitinkančiam terminui, per kurį tiekėjai, rengdami pasiūlymus, galėtų atsižvelgti į patikslinimus. Tarptautinių pirkimų atveju esminės pirkimo sąlygos negali būti keičiamos, **todėl, esant poreikiui jas pakeisti, pirkimo procedūros nutraukiamos. Jei supaprastintų pirkimų atveju keičiamos esminės pirkimo sąlygos ir Supaprastintų pirkimų atveju esminės pirkimo sąlygos gali būti keičiamos, bet, jei** dėl to pirkimu gali būti suinteresuoti nauji tiekėjai, perkančioji organizacija privalo pratęsti pasiūlymų pateikimo terminą ne trumpesniam terminui nei buvo nustatytas pirminis pasiūlymų pateikimo terminas.“

1.4. Dėl VPI projekto 19 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 58 straipsnio:

1.4.1. 58 straipsnio 5 dalyje nustatyta: „5. Perkančioji organizacija šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.“ Jeigu ši nuostata nesiejama su tiekėjo nurodytos konfidencialios informacijos neteisėtu atskleidimu ir turima omenyje kitokio pobūdžio informacija, susijusi su visuomenės interesu, tiekėjų komerciniais interesais arba tiekėjų konkurencija, tokiu būdu perkančiosioms organizacijoms nustatoma didelė našta identifikuoti tokios informacijos svarbą ir vertinti tai, kam jos gali neturėti tinkamos kompetencijos. Atsižvelgdami į tai, siūlytume svarstyti dėl 58 straipsnio 5 dalies formuluotės patikslinimo sumažinant perkančiųjų organizacijų atsakomybę už veiksmus, esančius už perkančiųjų organizacijų kompetencijos ribų, arba patikslinant, kokiais kriterijais vadovaujantis galima būtų nustatyti, kas šiuo atveju būtų laikoma visuomenės interesu, teisėtais tiekėjų interesais ar poveikiu tiekėjų konkurencijai.

1.4.2. Atsižvelgdami į tai, kad pirkimo metu turi būti užtikrintas informacijos konfidencialumas, manytume, kad visi perkančiosios organizacijos asmenys ar pakviesti ekspertai, susipažįstantys su pirkimo medžiaga, turėtų pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą, todėl siūlome papildyti Viešųjų pirkimų įstatymo 58 straipsnio 7 dalį taip:

„7. Susipažinti su visa su pirkimais susijusia informacija gali tik Komisijos nariai, Komisijos posėdžiuose dalyvaujantys stebėtojai ~~ir~~ **ar** perkančiosios organizacijos pakviesti ekspertai, **pasirašę konfidencialumo pasižadėjimus**, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai, perkančiosios organizacijos vadovas, jo įgalioti asmenys, kiti asmenys ir institucijos, turinčios tokią teisę pagal jų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat Vyriausybės nutarimu įgalioti Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinę paramą administruojantys viešieji juridiniai asmenys. Kiti asmenys gali susipažinti tik su ta su pirkimais susijusia informacija, kurią atskleisti leidžia šis įstatymas.“

1.5. Siūloma į VPI projektą įtraukti Viešųjų pirkimų įstatymo 22 straipsnio papildymą nauja dalimi, numatanti išimtinį atvejį, kada perkančiosios organizacijos ir tiekėjo bendravimas ir keitimasis informacija vyksta naudojantis Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis arba paštu ar per kurjerį. Siūlomas išimtinis atvejis, kai prekės, paslaugos ar darbai perkami neskelbiamų derybų būdu vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų nuostatomis.

1.6. Nepatikimų tiekėjų sąrašas – tai tiekėjų, su kuriais sutartys buvo nutrauktos dėl esminių pirkimo sutarties sąlygų pažeidimų ar dėl kurių yra teismo priimtas sprendimas, kad sutartyje nustatytos esminės pirkimo sutarties sąlygos vykdytos su dideliais arba nuolatiniais trūkumais, sąrašas. Tokio sąrašo sudarymas ir tiekėjų, įtrauktų į šį sąrašą, išviesinimas yra viena iš viešojo intereso gynimo priemonių, padedanti perkančiosioms organizacijoms apsisaugoti nuo sutarčių sudarymo su nekokybiškas paslaugas, prekes ar darbus teikiančiais tiekėjais. Atkreiptinas dėmesys, kad, nors esamas reglamentavimas ir įpareigoja perkančiąsias organizacijas pirkimo dokumentuose nustatyti privalomą, su netinkamu sutarčių vykdymu susijusį pašalinimo pagrindą (Viešųjų pirkimų

įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 6 punktą), tačiau palieka diskrecinę teisę perkančiajai organizacijai aiškinantis tiekėjo įtraukimo į nepatikimų tiekėjų sąrašą aplinkybes priimti individualų sprendimą, ar tiekėjo įgyvendintos techninės, organizacinės ir personalo valdymo priemonės yra pakankamos, siekiant užtikrinti tinkamą sutarties sąlygų vykdymą. Pažymėtina, kad Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 8 dalyje aiškių kriterijų, kuriais galėtų vadovautis perkančiosios organizacijos, prieš priimdamos sprendimą dėl tiekėjo pašalinimo ar nepašalinimo iš pirkimo procedūros, nebuvimas sudaro galimybes skirtingoms perkančiosioms organizacijoms analogiškose situacijose priimti skirtingus sprendimus, atsižvelgiant į kiekvienos perkančiosios organizacijos asmeninį santykį su tiekėju, taip pat neužtikrina, kad visi tiekėjai būtų vertinami ir sprendimai dėl jų būtų priimami taikant vienodus principus. Akcentuotina ir tai, kad perkančiosios organizacijos, vertindamos tiekėjo įgyvendintas apsisvalymui skirtas priemones, neretai neturi objektyvios informacijos apie aplinkybes, lėmusias netinkamą pirkimo sutarties vykdymą, taip pat negali įvertinti, ar, atsižvelgiant į tiekėjo veiklos specifiką, jo turimus išsipareigojimus kitoms šalims, įgyvendintos priemonės pašalino egzistavusias tiekėjo veiklos problemas. Neturėdamos pakankamai informacijos, leidžiančios paneigti, kad įgyvendintos priemonės yra formalios ir nepakankamos, perkančiosios organizacijos yra priverstos priimti sprendimus, leidžiančius tiekėjui dalyvauti pirkimo procedūrose, nes formaliai turi būti laikoma, kad tiekėjas įgyvendino visas Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 8 dalyje nustatytas sąlygas. Atsižvelgiant į tai, siūloma į VPĮ projektą įtraukti Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 8 dalies pakeitimus nustatant kriterijus, kuriuos turėtų atitikti į nepatikimų tiekėjų sąrašą įtraukti tiekėjai, dalyvaujantys viešuosiuose pirkimuose. Aiškesnių kriterijų, kuriuos atitinkantys tiekėjai nebūtų pašalinami iš pirkimo procedūrų, nors nuo jo įtraukimo į nepatikimų tiekėjų sąrašą nepraėjo 3 metai, ne tik mažintų viešųjų pirkimų ginčų skaičių, bet taip pat užtikrintų perkančiųjų organizacijų sprendimų skaidrumą, nepatikimų tiekėjų sąrašą padarytų realiai, o ne formaliai veikiančiu institutu.

2. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VPAGSSI projektas):

KAM 2021 m. vasario 19 d. rašte Nr. 12-01-258 „Dėl Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo tobulinimo“ (toliau – KAM raštas) buvo pateikti siūlymai dėl Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (toliau – Gynybos įstatymas) nuostatų tobulinimo, siekiant pagal galimybes suvienodinti viešųjų pirkimų reglamentavimą gynybos ir klasikiniam bei komunaliniam sektoriuose, taip pat atsižvelgiant į ilgametę gynybos srities pirkimų praktiką ir jos metu kilusius sunkumus. Vertinant VPAGSSI projektą, pastebėta, kad jame nebuvo atsižvelgta į nemažą dalį KAM rašte teiktų siūlymų, todėl dar kartą teikiame argumentus dėl kai kurių aktualių pakeitimų poreikio:

2.1. KAM rašte siūlėme pakeisti Gynybos įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 9 punktą siekiant suvienodinti šiame punkte nurodytą pirkimo objektų sąrašą su Gynybos įstatymo 2 straipsnio objektų sąrašu. Jeigu toks pakeitimas nėra priimtinas, tada būtinas Gynybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimas tiksliai perkeliant Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. liepos 13 d. direktyvos 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičiančios direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/E (toliau – Direktyva 2009/81/EB) 2 straipsnio a ir b punktų formuluotes, kurios Gynybos įstatymo 2 straipsnyje be jokio pagrindo buvo sutrumpintos perkeliant jose nurodytas įrangos detales, sudedamąsias dalis ir (arba) jų mazgus į Gynybos įstatymo 2 straipsnio atskirą apibendrinantį 3 punktą. Toks netikslus Direktyvos 2009/81/EB nuostatų perkėlimas turi įtakos kitų Gynybos įstatymo nuostatų supratimui ir taikymui. Taip pat pabrėžtina, kad Direktyvos 2009/81/EB vertimas į lietuvių kalbą taip pat nėra tikslus ir reikėtų vadovautis jos versija anglų kalba. Atsižvelgdami į tai, siūlome Gynybos įstatymo 2 straipsnio formuluotės patikslintą variantą:

„2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

Sis įstatymas nustato perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų gynybos ir saugumo srityje atliekamų pirkimus, kurių objektas yra:

1) karinė įranga, įrašyta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamą Bendrąjį karinės įrangos sąrašą arba priskirtina bent vienam iš produktų tipų, išvardytų 1958 m. balandžio 15 d. Europos ekonominės bendrijos Tarybos sprendimu 255/58 patvirtintame

Ginklų, amunicijos ir karinių medžiagų sąrašė, **įskaitant bet kokių jos detalių, komponentų ir (arba) jų mazgų tiekimą;**

2) jautri įranga, **įskaitant bet kokių jos detalių, komponentų ir (arba) jų mazgų tiekimą;**

~~3) šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytos įrangos detalės, sudedamosios dalys ir (arba) jų mazgai;~~

43) darbai, prekės ir paslaugos, tiesiogiai susiję su šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodyta įranga ir perkami bet kuriuo šios įrangos gyvavimo ciklo etapu;

54) išskirtinai kariniams tikslams perkami darbai ir paslaugos;

65) jautrūs darbai ir jautrios paslaugos.“

2.2. VPAGSSI projekto 5 straipsnyje iš esmės atsižvelgta į KAM rašte teiktą siūlymą dėl Gynybos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies pakeitimo, tačiau neaišku, kodėl ji papildyta nuostata, kad būtina sudaryti komisiją sprendimui dėl pirkimų, atliekamų Gynybos įstatymo 19 straipsnio 4 dalies 5 punkte nustatytais pagrindais, priimti. Atkreipiame dėmesį, kad pirkimo būdas nurodomas viešųjų pirkimų plane, kuris rengiamas vadovaujantis pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais ir kuri tvirtina perkančiosios organizacijos vadovas. Prievolės sudaryti komisiją sprendimams dėl pirkimo būdo priimti įtvirtinimas padidintų perkančiosios organizacijos administracinę naštą ir pailgintų viešųjų pirkimų plano parengimo procesą. Kadangi perkančiosios organizacijos privalo vadovautis Gynybos įstatyme nustatytomis sąlygomis ir turėti priimtus sprendimus pagrindžiančią dokumentuotą informaciją, siūlytume neregamentuoti, kokiu būdu perkančioji organizacija turėtų tai pasiekti.

2.3. Gynybos įstatymo 45 straipsnio 6 dalyje nėra tiesiogiai nurodyta, kada pirkimo procedūrų metu turi būti paskelbtas savanoriškas *ex ante* skaidrumo skelbimas. Šis terminas yra netiesiogiai nurodytas tik Gynybos įstatymo 65 straipsnio 3 dalies 3 punkte ir visai kitokiame kontekste, susijusiame su sutarties teisėtumo pripažinimo sąlygomis teisiniame procese, t. y. jau pasibaigus pirkimo procedūroms. Todėl siūlome papildyti Gynybos įstatymo 45 straipsnio 6 dalį ir nurodyti savanoriško *ex ante* skaidrumo skelbimo paskelbimo terminą:

„6. Perkančioji organizacija, vykdydama pirkimą, apie kurį, jos manymu, neprivalo skelbti Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir (ar) Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, ir priėmusi sprendimą sudaryti pirkimo sutartį, gali paskelbti skelbimą dėl savanoriško *ex ante* skaidrumo **ne vėliau kaip likus 10 dienų (supaprastinto pirkimo atveju – ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms) iki pirkimo sutarties sudarymo.**“

Taip pat manytume, kad, patikslinus 45 straipsnio 6 dalį atitinkamais terminais, 65 straipsnio 3 dalies 3 punkte užtektų tik nuorodos į 45 straipsnio 6 dalį.

Be to, norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra pateikusi KAM parengtą Viešųjų pirkimų, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos srityje, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymų pakeitimų projektus Lietuvos Respublikos Seimui (2022-03-02, Nr. 21-32316(3)), kurie taip pat, kaip ir šie įstatymų projektai, turėtų įsigalioti 2022 m. liepos 1 d. Pažymėtina, kad Jūsų pateiktuose projektuose yra nuostatų, kurias siūloma pakeisti ir KAM teikiamuose projektuose, todėl jų formuluotės turi būti suderintos.

Prašytume Jus atsižvelgti į pateiktus siūlymus, kadangi tik aiškus ir išsamus teisinis reglamentavimas gali užtikrinti tinkamą teisės aktų taikymą ir efektyvų viešųjų pirkimų atlikimą.

Krašto apsaugos viceministras

Vilius Semeška

Labas vakaras,

Pirmiausia noriu atsiprašyti, kad paskutinę dieną rašau šį laišką, turiu keletą klausimų ir pastebėjimų dėl įstatymo pakeitimų:

„58 straipsnis. Informavimas apie pirkimo procedūros rezultatus

3. Perkančioji organizacija, teikdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, gali suinteresuotiems dalyviams pateikti laimėjusį pasiūlymą. Jeigu perkančioji organizacija kartu nepateikė laimėjusio pasiūlymo, suinteresuoti dalyviai nuo perkančiosios organizacijos pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą pateikimo dalyviams dienos iki informacijos paskelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje pagal šio įstatymo 86 straipsnio 9 dalį (jei ši informacija neskelbiama, – ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo pirkimo sutarties sudarymo) gali prašyti perkančiosios organizacijos pateikti laimėjusį pasiūlymą. Tokiu atveju šio įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas ir atidėjimo terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas.

Klausimas ar šis pakeitimas reiškia, kad jei pvz tiekėjas pateiks prašymą susipažinti su laimėjusio pasiūlymu kokią 8 atidėjimo termino dieną (tarptautinio konkurso atveju atidėjimas 10 k.d.) tai atidėjimo terminas po supažindinimo bus pratęsiamas 3 k.d., o ne visoms 10 k.d. kaip buvo iki šiol pagal teismų praktikas? Jei taip tai gal reiktų ir pabrėžti, kad atidėjimo terminas pratęsiamas tik tam laikotarpiui kiek buvo likę dienų iki sustabdymo.

5. Perkančioji organizacija šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.

Klausimas kaip perkančioji organizacija turės įvertinti "pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai"

Mes dažnai gauname tokius tiekėjų konfidencialumo pagrindimus, kad jei atskleisime informaciją apie jų siūlomą prekę, kiti sužinos ir galės kituose viešuosiuose pirkimuose pasinaudoti ta informacija neįdėję jokių pastangų rasti gamintojus (nes tai jiems kainavo ir panaš), taip bus pažeistas jų konkurencingumas. Perkančioji organizacija negali įvertinti ar informacijos atskleidimas turės neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.

Pažymėtina ir tai, kad dėl konfidencialios informacijos vertinimo perkančioji organizacija ir taip apkraunama, patampame vos ne "teisėjais" leisti ar neleisti susipažinti. Mūsų nuomone jei tiekėjas dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, tai jis neturėtų iš viso ko slėpti (išskyrus tai kas numatyta asmens duomenų apsaugos reguliuojančiuose teisės aktuose). Gal reiktų tai įtvirtinti įstatyme tai palengvintų darbą visoms perkančiosioms organizacijoms.

O pabaigai noriu padėkoti, kad anksčiau išsakytos diskusijų metu pastabos buvo išgirstos.

Pagarbiai
Vaida Koniuchovienė
Viešųjų pirkimų tarnybos vadovė
LSMUL Kauno klinikos
8 37 326140

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2022-02- Nr. S2-
I 2022-02-03 Nr. 4.6-82-3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Kultūros ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi išvados pateiktus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo NR. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo NR. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus, teikia šias pastabas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektui (toliau – VPĮ pakeitimo projektas):

1. Siūlytina patikslinti VPĮ pakeitimo projekto 4 straipsnio nuostatas:

1.1. Siūloma formuluotė „1. Perkančioji organizacija pirkimui (pirkimams) atlikti sudaro viešojo pirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą ir gali apimti pirkimo iniciavimo ar sutarties vykdymo etapus. <...>“ tikslintina, atsižvelgiant į tai, kad atsisakius pirkimo procedūros sąvokos, atsiranda neaiškumas, kada baigiasi viešojo pirkimo komisijos darbas. Šiuo metu galiojanti Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) redakcija aiškiai apibrėžia viešojo pirkimo komisijos darbo pabaigą: VPĮ 29 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyta, kad vienas iš atvejų, kai pirkimo (ar atskiros pirkimo dalies) procedūros baigiasi, yra tada, kai sudaroma pirkimo sutartis. Tuo pačiu VPĮ nuostatos nedraudžia perkančiajai organizacijai sudaryti atskirą komisiją ar darbo grupę pirkimo sutarties vykdymo priežiūrai. Tuo tarpu projektu siūloma formuluotė galimai sukurtų situaciją, kuomet viešojo pirkimo procedūrų vykdyme dalyvaujantiems viešųjų pirkimų specialistams ir/arba teisininkams (viešojo pirkimo komisijos nariams) būtų bandoma pridėti papildomų funkcijų, pvz. pirkimo sutarties priežiūros funkciją, nors viešojo pirkimo specialisto ar teisininko funkcijos turėtų baigtis ties viešojo pirkimo procedūrų pabaiga. Manytina, kad viešųjų pirkimų specialistas galėtų patikrinti, kaip vykdoma pirkimo sutartis, tačiau pats neturėtų dalyvauti jos vykdyme. Manytina, kad tinkamas konkrečios pirkimo sutarties vykdymas turėtų būti viešąjį pirkimą inicijuojančio asmens ar padalinio arba kitų turinio specialistų, susijusių su konkrečia pirkimo sutartimi, atsakomybė, kadangi pirkimo sutarties sąlygų atitikimas viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams yra derinamas su viešųjų pirkimų specialistu ir teisininku būtent pirkimo procedūrų vykdymo etape.

1.2. Siūloma formuluotė „<...> Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu,

procedūras (išskyrus priimdama sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo), mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarąją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.“ tikslintina siekiant teisinio aiškumo, atsižvelgiant į tai, kad informacija, nurodyta skliaustuose, sukelia tam tikrą prieštarą: iš vienos pusės atrodo, kad komisija gali būti nesudaroma vykdant pirkimų, atliekamų VPĮ 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto pagrindu, procedūras, tačiau tuo pačiu numatyta, kad tais atvejais, kai priimamas sprendimas dėl pirkimo būdo pasirinkimo, komisija turėtų būti sudaroma. Atsižvelgiant į tai, kad sprendimas dėl pirkimo būdo pasirinkimo visais atvejais turi būti priimtas, siūloma išimtis, nustatant atvejus, kada komisija gali būti nesudaroma, praranda prasmę. Tuo atveju, jei šiuo pakeitimu siūloma aprašyti išimtį komisijos funkcijų ar atliekamų veiksmų apimčiai (t. y. kai komisija sudaroma visais atvejais, vykdant pirkimų, atliekamų VPĮ 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto pagrindu, procedūras, tačiau atlieka tik vieną funkciją – priima sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo), siūlytina tikslinti ankščiau nurodytą formuluotę, atskiriant taikomas išimtis, pvz. „*Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarąją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais. Pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto pagrindu, procedūroms atlikti sudarytos Komisijos funkcijos gali apsiriboti argumentuoto sprendimo dėl pirkimo būdo pasirinkimo priėmimu.*“

1.3. Siūloma formuluotė „7. Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus. Skiriant asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą, turi būti atsižvelgiama į pirkimo objekto ir šio įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą.“ tikslintina atsižvelgiant į:

1.3.1. šio rašto 1.1 punkte nurodytus argumentus, atsisakant šios formuluotės „*Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus*“;

1.3.2. tai, kad pareiga už pirkimo sutarties vykdymą atsakingiems asmenims išmanyti VPĮ ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, manytina, yra nepagrįsta ir perteklinė, kadangi pirkimo sutarties projektas yra rengiamas ir derinamas su viešųjų pirkimų specialistais viešojo pirkimo procedūros metu. Įvertinus tai, kad sutartis turėtų būti vykdoma vadovaujantis joje išdėstytomis nuostatomis, parengtomis ir suderintomis pirkimo procedūros metu, o už pirkimo sutarties vykdymą atsakingas asmuo pirkimo sutarties nuostatų savarankiškai keisti negali, manytina, kad nėra objektyvaus poreikio už pirkimo sutarties vykdymą atsakingiems asmenims išmanyti VPĮ ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus. Taip pat įžvelgtina grėsmė, kad toks reikalavimas gali paskatinti asmenis atsisakyti būti paskirtiems už pirkimo sutarties vykdymą atsakingais asmenimis arba prašyti priedo prie atlyginimo už tokių funkcijų atlikimą, argumentuojant tuo, kad asmens pareigybės aprašyme nenumatytas reikalavimas dėl specifinių teisės aktų išmanymo.

2. Siūlytina patikslinti VPĮ pakeitimo projekto 15 straipsnio nuostatą. Siūloma formuluotė „3) duomenys, kuriuose yra korektūros ir (arba) kainos ar sąnaudų apskaičiavimo klaidų. Tikslinant šiuos duomenis negali būti keičiama susipažinimo su pasiūlymais metu užfiksuota ir sutartyje ketinama nurodyti kaina ar sąnaudos, pasiūlymo techninės charakteristikos, kurios vertinamos lyginant pasiūlymus, išskyrus atvejus, kai taisoma pridėtinės vertės mokesčio apskaičiavimo klaida.“ tikslintina siekiant teisinio aiškumo, atsižvelgiant į tai, kad praktikoje gali kilti neaiškumų nustatant, kas turi būti laikoma sutartyje ketinama nurodyti kaina – bendra sutarties kaina ar, pavyzdžiui, visi įkainiai tais atvejais, kai vadovaujantis Kainodaros taisyklių nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95 „Dėl Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“, pasirinktas fiksuoto įkainio sutarties kainos apskaičiavimo būdas. Todėl siūlytina formuluoti taip: „<...> Tikslinant šiuos duomenis negali būti keičiama susipažinimo su pasiūlymais metu užfiksuota ir sutartyje ketinama nurodyti kaina ar sąnaudos (atsižvelgiant į sutartyje nurodytą sutarties kainos apskaičiavimo būdą, nustatytą pagal Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintą metodiką), pasiūlymo techninės charakteristikos, kurios vertinamos lyginant pasiūlymus, išskyrus atvejus, kai taisoma pridėtinės vertės mokesčio apskaičiavimo klaida.“

3. Siūlytina patikslinti VPĮ pakeitimo projekto 33 straipsnio nuostatą. Siūloma formuluotė „3. Tiekėjas, norėdamas iki pirkimo sutarties, įskaitant, kai ji sudaroma pagal preliminarąją sutartį, ar preliminarosios sutarties sudarymo teisme ginčyti perkančiosios organizacijos sprendimus ar veiksmus, pirmiausia elektroninėmis priemonėmis turi pateikti pretenziją perkančiajai organizacijai.“ galimai apriboja vyresnio amžiaus ir kitų asmenų, nesinaudojančių elektroninėmis priemonėmis, teises pateikti pretenziją faksu arba per pašto paslaugos teikėją ar kitą tinkamą vežėją. Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – MVP aprašas), neskelbiamos apklausos stulpelio 21.1.2 punktu, neskelbiama apklausa raštu gali būti atliekama paštu, faksu ar kitomis priemonėmis, manytina, kad ir pretenzijas vis dar turėtų būti leidžiama pateikti faksu arba per pašto paslaugosteikėją ar kitą tinkamą vežėją arba, priėmus siūlomą VPĮ pakeitimo projektą, ši nuostata turėtų būti patikslinta MVP apraše, paliekant galimybę neskelbiamas apklausas raštu vykdyti tik elektroninėmis priemonėmis.

Ministerijos kancleris

Rolandas Kvietkauskas

LAT atstovo siūlymai

Bendroji pastaba – siūlytina projektą išskaidyti į dvi dalis: vieną, susijusią su redakciniais pataisymais, dėl kurių, tikėtina, bus mažiau pastabų ir diskusijų, antrą – dėl svarbesnių nuostatų, pavyzdžiui, susijusių su pasiūlymų tikslinimu, konfidencialia informacija ir pan.

1. **VPĮ 20 str.** Šis straipsnis papildytinas aktualiais nacionalinės ir ES teismų praktikos išaiškinimais, kurie darytų konfidencialios informacijos instituto taikymą suprantamesnį.

pirma, papildytina nuoroda į CK 1.116 str., kuriame įtvirtinta komercinės paslapties sąvoka (LAT e3K-3-16-378/2018);

antra, siūlytina papildyti straipsnį reguliavimu, kad tiekėjo teisė susipažinti su kito tiekėjo(ų) pasiūlymais sietina tik su jo paties teisių gynyba, todėl jis gali (ir privalo) susipažinti tik su prieš jį eilėje esančių tiekėjų pasiūlymais (LAT e3K-3-94-969/2021);

trečia, siūlytina detalizuoti perkančiųjų organizacijų pareigas, kai ji vertina, kad atitinkama informacija yra konfidenciali, t. y. pateikti dokumentų sąrašą, santrauką, užtušotą versiją ir pan. (ESTT C-927/19; LAT e3K-3-185-469/2022).

Pažymėtina, kad kai kurie aspektai perkelti į naują VPĮ 58 str. Vis dėlto kyla poreikis atskirai apžvelgti (išdiskutuoti) šių straipsnių santykį, pavyzdžiui, ar neverta VPĮ 58 straipsnyje duoti nuorodą į 20 str. Galbūt VPĮ 20 str. galėtų apibrėžti tik konfidencialios informacijos aspektus, o procedūrinius aspektus, kaip supažindinti tiekėjus su konkurentų pasiūlymais, palikti tik 58 str.

2. **VPĮ 21 str./46 str. 4 d. 2 p.** Kyla klausimas, ar visų pagalbinės veiklos vykdytojų veikla, patenkanti į interesų konflikto situaciją, iš tiesų nėra VPĮ 27 str. reguliavimo objektas. Iš 46 str. 4 d. 2 ir 3 p. nuostatų nėra aišku, kuo šie atvejai esmingai skiriasi pirkimo procedūras rengusių ūkio subjektų atžvilgiu. VPĮ 21 str. 1 d. nurodyti pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjai turėtų apimti tik tuos, kurie pagal VPĮ 2 str. 22 d. 3 p. organizavo viešųjų pirkimų procedūras. Dėl to konkretizuotini VPĮ 21 str. nurodyti pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjai, juos susiejant būtent su pirmiau nurodyta veikla.
3. **VPĮ 28 str.** formuluotė „**siekdama didinti tiekėjų konkurenciją, vertina, ar tikslinga**“ iš dalies yra nekorektiška, nes gali susidaryti įspūdis, kad skaidymo tikslingumas gali prieštarauti konkurencijos didinimui, nors iš esmės, perkančioji organizacija, siekdama šio tikslo, be retų išimčių, visuomet privalo tam tikrų būdu skaidyti pirkimo objektą. Šios retos išimtys susijusios su tam tikromis specifinėmis sritimis (medicinos regentų ir analizatorių pirkimu, IT sistemų sukūrimu ir priežiūra), vis dėlto absoliuti dauguma atvejų yra tokie, kai skaidymas būtent ir užtikrina tiekėjų konkurenciją.

Pirmiau nurodyta formuluotė taip pat sukuria klaidingą įspūdį, kad perkančiosioms organizacijoms bus suteikta neribota diskrecija¹ (ne)skaidyti pirkimo objektą į dalis. Primintina, kad pagal Lietuvos teismų praktiką perkančiosioms organizacijoms nesuteikta neribota diskrecija, jų sprendimų teisėtumas vertinamas pagal viešųjų pirkimų principus, racionalų lėšų panaudojimo tikslą, konkurencijos užtikrinimo imperatyvą² (VPI 17 str.). Pažymėtina, kad būtent dėl šių pagrindų LAT'as pripažino perkančiųjų organizacijų pareigą skaidyti ir supaprastintus pirkimus, nors formaliai tokios pareigos pagal VPI joms nenustatyta (LAT e3K-3-508-248/2018).

Kita vertus, atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš pažiūros administracinės naštos lengvinimas, susijęs su perkančiųjų organizacijų teise neviešinti pirkimo objekto neskaidymo į dalis pagrindimo, iš tiesų tam tikrais atvejais gali virsti dar didesniu apsunkinimu. Pagal LAT'o praktiką (pvz., e3K-3-185-916/2022) perkančiajai organizacijai pagal analogiją tiekėjams taikomų taisyklių atžvilgiu nustatytas ribojimas teismo procese (atsiliepime į ieškinį, triplike) kelti naujus argumentus ar pagrindus. Jei laikomasi pozicijos, kad perkančiosioms organizacijoms iš anksto per sunku tokį pagrindimą parengti, jį bet koku atveju reikės pateikti atsakyme į pretenziją, tačiau jau per trumpesnį laiką. Teismo procese perkančioji organizacija savo sprendimą neskaidyti pirkimo objekto į dalis galės ginti tik tais pačiais argumentais, todėl ji gali būti apsunkinta veiksmingai apsiginti.

Nėra aišku, kodėl pagal siūlomo straipsnio 3 dalį neskaidymo pagrindimo nereikia, jei pirkimas vykdomas šioje dalyje nustatytais būdais.

4 dalyje įtvirtinta galimybė riboti tiekėjų teisę laimėti kelias pirkimo dalis turėtų būti pagrįsta objektyviais kriterijais, pavyzdžiui, rangovo ir eksperto kompetencijų ir interesų nesuderinamumu. LAT 3K-3-249/2011 nepripažįstama neribota perkančiųjų organizacijų teisė mažinti laimėtinų dalių skaičių. Artimiausiu metu LAT'e bus nagrinėjamas panašaus pobūdžio ginčas.

Pastebėtina, kad skaidymo problematiškumas ateity taps dar labiau aktualesnis, nes linkstama prie didesnio centralizavimo, be kita ko, vienu pirkimu perkant prekes, paslaugas ar darbus kelioms (keliolikai) perkančiųjų organizacijų.

- 4. VPI 29 str.** 3 dalyje siūlomas reguliavimas dėl privalomo pirkimo procedūrų nutraukimo pažeidus VPI 17 str. įtvirtintus principus iš esmės nelaikytinas kokybiškai nauju teisiniu reguliavimu, nes perkančioji organizacija bet koku atveju atskirai privalės vertinti, ar tie

¹ Kasacinio teismo ginčiuose dėl kelių pirkimo objektų sujungimo į vieną nuosekliai pabrėžiama, kad kelių pirkimo objektų sujungimo į vieną teisėtumo vertinimas pirmiausia priklauso nuo to, ar toks perkančiosios organizacijos sprendimas pagrįstas svarbiomis priežastimis (pagrindų pobūdžio vertinimas) ir ar šis sprendimas vienintelis galimas ir būtinas, negalimas pasiekti kitomis, mažiau varžančiomis priemonėmis (proporcingumas); atsižvelgiant į tai, tik svarbių priežasčių nustatymas *per se* nepateisina pirkimo objektų sujungimo į vieną (žr., pvz., LAT [e3K-3-322-916/2017](#) 39.3 punktą).

² VPI 17 str. 3 d. : Planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.

principai nebuvo pažeisti (dabartinė situacija esant teisei nutraukti tuo pačiu pagrindu). Kita vertus, reguliavimas, susietas su pareiga, o ne teise, gali sukelti sunkumų pačioms perkančiosioms organizacijoms, nes tiekėjas, nedalyvavęs pirkime, ar pirkimus kontroliuojanti įstaiga galės lengviau kvestionuoti jos sprendimą nenutraukti procedūrų.

Be to, nėra visiškai aiškus 3 ir 4 d. santykis, nes 3 d. įtvirtinta pareiga, o 4 dalyje teisė, be kita ko, dėl konkurencijos užtikrinimo. VPI 17 str. įvardytas kaip „Pagrindiniai pirkimų principai“, todėl konkurencijos užtikrinimas taip pat priskirtinas prie jų, juolab kad tai išplaukia ir iš teismų praktikos. Nors VPI 29 str. 3 dalyje duodama nuoroda į VPI 17 str. 1 d., tačiau iš tiesų gali kilti konkurencijos užtikrinimo tikslo (principo) ir skaidrumo, lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principų atskirties problema, nes tai labai glaudžiai persipynusios kategorijos. Jei neužtikrinama konkurencija, paprastai nesilaikoma ir pirmiau nurodytų VP principų.

4 dalies 2 punkte įtvirtintas reguliavimas yra teisiškai nekorektiškas, nes abstraktus ir neaiškus. Jei kalba eina apie draudžiamus susitarimus, taikytinas VPI 46 straipsnio reguliavimas. Apskritai sąvoka „konkurencijos užtikrinimas“ yra nekonkreči, neaiškus taikymo: jei pirkimo sąlygos teisėtos, pagal jas pateiktas nors vienas pasiūlymas, *de jure* laikytina, kad konkurencinga procedūra įvyko. Vienintelė aplinkybė, kad pirkime dalyvavo nedaug tiekėjų, nesuponuoja prezumpcijos, jog konkurencija nebuvo užtikrinta.

Taip pat pažymėtina, kad naujomis iniciatyvomis siekiama lengviau nutraukti pirkimo procedūras, tačiau taip neužtikrinamos pirkime dalyvavusių tiekėjų teisės. Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys į tai, kad tiekėjai, dalyvaudami pirkime, patiria laiko, finansinių sąnaudų, todėl lengvinant pirkimo procedūrų nutraukimą, tikslinga įtvirtinti ūkio subjektų ekonomiškai neracionalių dalyvavimo sąnaudų atlyginimo reguliavimą, juolab kad naujomis iniciatyvoms siekiama įtvirtinti ir perkančiųjų organizacijų preziumuojamos žalos institutą.

5. **VPI 45 str.** Nors naujoji iniciatyva vertintina pozityviai, nes įgyvendina ESTT C-927/19 išaiškinimus, tačiau nėra aišku, kodėl reikia atskirai išvardinti atitinkamus duomenis, kuriuos būtų galima tikslinti. Iš esmės visi pasiūlymo aspektai yra tikslintini tapačiai.

Siūlytina įvertinti ir papildyti VPI 45 str. 3 d. dėl pasiūlymo tikslinimo ribų. Pagal ESTT praktiką (pvz., C-599/10), negalima prašyti pateikti trūkstamo dokumento, jei jo nepateikimas pirkimo sąlygose buvo įtvirtintas kaip pasiūlymo atmetimo pagrindas. [dėl šių aspektų bus detaliau diskutuojama artimiausiame Komisijos posėdyje]

6. **VPI 58 str.** 3 dalyje duodama nuoroda į VPI 86 str. 9 d. Pastebėtina, kad, pirma, paprastesnis reguliavimas suponotų poreikį įtvirtinti konkretų terminą pačioje VPI 58 str. nuostatoje, pavyzdžiui, nurodant 15 d., antra, VPI 86 str. 9 d. įtvirtintas 15 d. terminas siejamas su viešojo pirkimo sutarties sudarymu, todėl kyla prieštaravimas su nauju

reguliavimu dėl atidėjimo termino pratęsimo, be to, taip paneigiamas tikslas šalims ginčus išspręsti iki sutarties sudarymo.

4 dalyje [ex 20 str. 4 d.] įtvirtintas terminas yra per ilgas, juo paneigiama ikiteisminė ginčų tvarka, jis nesuderinamas nei su pirkimo, nei su peržiūros procedūrų operatyvumo siekiu. Iš esmės turi būti siekiama, kad tiekėjai savo teisę susipažinti su laimėtojo ir kitų atitinkamų dalyvių pasiūlymais įgyvendintų iki sutarties sudarymo.

7. **VPI 92 str.** svarstyтина, ar pakanka pakeisti tik VPI tam, kad pirkimus kontroliuojančia institucija liktų tik VPT.
8. **VPI 108 str.** Diskutuotina, ar naujoji iniciatyva, kuria įtvirtinama žalos (nuostolių) prezumpcija, suderinama su nacionaline teisės tradicija ir reguliavimu. Reikia daugiau diskusijų.

LPJALIETUVOS PROJEKTAVIMO
ĮMONIŲ ASOCIACIJAQuadrum Business City, Konstitucijos pr. 21 A, Vilnius, tel. +370 620 12707, lpia@lacc.lt, www.lacc.lt

2022-02-18 Nr. E-143

LR Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

El.p.: Vincas.Jurgutis@eimin.lt, dokumentai@eimin.lt**DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO**

Lietuvos projektavimo įmonių asociacija, susipažinusi su pateiktais viešuosius pirkimus reglamentuojančių įstatymų pakeitimų projektais, teikia savo nuomonę ir komentarus dėl asociacijai aktualių klausimų.

Dėl pirkimų skaidymo į dalis

Pateiktais pakeitimais siūloma koreguoti Viešųjų pirkimų įstatymo 28 straipsnio formuluotes, susijusias su pirkimų skaidymu į dalis. Asociacijai ypač aktuali siūloma 28 str. 2 d., susijusi su projektavimo ir statybos darbų skaidymu į atskiras dalis ir pakeičianti šiuo metu galiojančią 28 str. 3 d.

Asociacija nori pasiteirauti įstatymo projekto rengėjų, ar buvo vertinama kaip pasikeitė projektavimo ir statybos pirkimų santykis po to, kai 2019 m. buvo priimta dabartinė VPI 28 str. 3 d. redakcija, t. y. ar priėmus šiuo metu galiojančią normą, kurios tikslas buvo prioritetizuoti projektavimo ir statybos darbų pirkimą atskirai, iš tiesų sumažėjo atvejų, kuomet projektavimas ir statybos darbai yra perkami kartu, o taip pat kokią rinkos dalį vis dar sudaro atvejai, kai šie darbai yra perkami kartu.

Asociacija nuogąstauja, kad net ir šiuo metu galiojanti įstatymo redakcija pareigą atskirti projektavimo ir statybos darbų pirkimus įtvirtina gana deklaratyviai, palikdama neapibrėžtą ratą priežasčių, kuriomis motyvuodama perkančioji organizacija gali pagrįsti projektavimo ir statybos darbų pirkimo apjungimą. Siūloma įstatymo redakcija, panaikinanti net ir pavyzdinį tokių priežasčių sąrašą, reguliavimą padaro dar mažiau konkretų, o projektavimo ir statybos darbų pirkimo atskyrimą mūsų vertinimu pažemina nuo įpareigojimo, iki iš esmės rekomendacijos. Asociacija baiminasi, kad tai gali paskatinti perkančiąsias organizacijas sugrįžti prie praktikos nuolat pirkti projektavimą ir statybos darbus kartu, o tokia praktika, galbūt ir taupanti perkančiųjų organizacijų darbuotojų laiką, nėra optimali nei siekiant geriausios įgyvendinamų projektų kokybės, nei racionalaus viešųjų lėšų panaudojimo.

Atsižvelgdama į tai, asociacija mano, kad naujoje įstatymo redakcijoje derėtų palikti dabartinę VPI 28 str. 3 d. naudojamą formulotę

Dėl perkančiosios organizacijos teisės nutraukti pirkimą

Pateiktais pakeitimais siūloma koreguoti Viešųjų pirkimų įstatymo 29 str. ir Komunalinio sektoriaus įstatymo 41 str. nuostatas, susijusias su perkančiosios organizacijos teise nutraukti pirkimo procedūras. Tiek galiojantis, tiek siūlomas reguliavimas numato, kad paaiškėjus

nenumatytoms aplinkybėms, pirkimo procedūras nutraukti galima iki pirkimo ar preliminariosios sutarties sudarymo. Asociacija mano, kad perkančiosios organizacijos teisė nutraukti pirkimo procedūrą jau po to, kai pasibaigia pasiūlymų pateikimo terminas, turėtų būti apribota.

Visų pirma, galimybė bet kada nutraukti pirkimo procedūras, sukuria papildomas korupcines rizikas. Tuo atveju, jei perkančioji organizacija (jos personalas) yra nesąžininga, toks reguliavimas atveria galimybes nutraukti pirkimo procedūras tuo atveju, jeigu jas laimėjo „netinkamas“ tiekėjas.

Antra, dalyvavimas konkurse yra susijęs su tam tikrais tiekėjo patiriamais kaštais ir sąnaudomis: visų pirma tai darbuotojų darbo laikas, sunaudotas nagrinėjant konkurso sąlygas bei ruošiant pasiūlymą; antra, tai finansinės išlaidos, patiriamos pasiūlymų galiojimų užtikrinimo gavimui. Tuo atveju, jei perkančioji organizacija tiesiog nutraukia pirkimo procedūras, šios sąnaudos yra patiriamos iš esmės veltui.

Asociacijos nuomone, bene vienintelė priežastis, kuri galėtų būti pakankama pirkimo procedūroms nutraukti jau po pasiūlymų pateikimo termino, yra negaunamas finansavimas iš kitų šaltinių, nei perkančiosios organizacijos biudžetas. Asociacija gali sutikti, kad būtų nepagrįsta reikalauti, jog perkančioji organizacija tęstų pirkimo procedūras tuo atveju, jei, tarkime, projekto finansavimui buvo numatyta gauti Europos Sąjungos lėšas, o be jų pati perkančioji organizacija įgyvendinti tokio projekto paprasčiausiai neišgali. Kitais atvejais perkančioji organizacija savo poreikius ir išgales turėtų įvertinti dar iki skelbdama konkursą.

Atsižvelgdama į tai, asociacija siūlo nustatyti tokį reguliavimą, pagal kurį perkančioji organizacija pirkimą dėl nenumatytų aplinkybių galėtų nutraukti tik iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, išskyrus atvejus, kai perkančiosios organizacijos sprendimas nutraukti pirkimo procedūrą yra grindžiamas negautu finansavimu iš išorinių šaltinių ir tik tuo atveju, jei pirkimo dokumentuose buvo nurodyta, kad pirkimą numatoma finansuoti išorinėmis lėšomis.

Pagarbiai

Vykdomasis direktorius

Laisvūnas Bartkevičius

DĖL LR VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos statybininkų asociacija susipažino su LR viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu Nr.22-1286 ir teikia pastabas bei pasiūlymus.

1. Dėl žalos, padarytos konkurenciją ribojančiais susitarimais, atlyginimo

Asociacija nepritaria 108 straipsnio nuostatai dėl privalomo žalos, padarytos konkurenciją ribojančiais susitarimais, atlyginimo. Atkreiptinas dėmesys, kad nustačius konkurenciją ribojančio susitarimo faktą, tiekėjas (įmonė) pagal šiuo metu galiojantį Konkurencijos įstatymą bus baudžiamas ekonomine sankcija, o tiekėjo vadovas (fizinis asmuo) papildomai dar ir administracine nuobauda. Todėl žalos perkančiajai organizacijai prezumavimas ir perkančiosios organizacijos pareiga ją išsireikalauti – faktiškai tai dar viena (jau trečia) tiekėjo baudimo už tą patį pažeidimą forma. Nors minėtoji žala Viešųjų pirkimų įstatymo projekte *de jure* pateikta kaip civilinės atsakomybės forma, tačiau jos prezumavimas padaro ją neišvengiamą, todėl *de facto* prilygsta baudimui administracine tvarka, juo labiau kad perkančioji organizacija plačiau prasme atstovauja valstybę.

Pažymėtina, kad toks trigubo baudimo metodas nėra teisingas ir pagrįstas tiekėjų atžvilgiu.

Atkreiptinas dėmesys, kad jau vien ekonominė sankcija pagal Konkurencijos įstatymą yra labai didelė, t.y. pakankama ir atgrasanti atsakomybė už padarytą pažeidimą. Praktika parodė, kad jau vien ekonominės sankcijos pagal Konkurencijos įstatymą pritaikymas gali priversti įmonę bankrotuoti. Todėl naujos sankcijos formos įvedimas Viešųjų pirkimų įstatyme tik dar labiau paskatins tiekėjų bankrotus. Prašome Ekonomikos ir inovacijų ministeriją visapusiškai įvertinti tokio reguliavimo pasekmes.

2. Dėl tiekėjų išlaidų atlyginimo, jeigu perkančioji organizacija ne dėl tiekėjo kaltės nutraukia pirkimo procedūras

Siūlome įteisinti privalomą tiekėjo išlaidų atlyginimą, jeigu perkančioji organizacija ne dėl tiekėjo kaltės nutraukia statybos darbų pirkimo procedūras. Pažymėtina, kad rengiant statybos darbų pirkimo pasiūlymą (skirtingai nuo įprastinio prekių ar paslaugų pirkimo pasiūlymo) reikia atlikti didelės apimties ir sudėtingumo sąmatinius skaičiavimus, surasti partnerius ir/ar subrangovus bei sudaryti su jais sutartis, susitarti su finansine institucija dėl finansavimo ir užtikrinimo priemonių, ir t.t. Visa tai statybos įmonei sudaro nemažas laiko sąnaudas, o tuo pačiu ir finansines sąnaudas, nes pasiūlymo parengimui prireikia ne vienos dienos ir ne vieno darbuotojo pastangų.

Todėl būtų teisinga ir sąžininga, jeigu perkančioji organizacija, ne dėl tiekėjo kaltės nutraukusi statybos darbų pirkimo procedūras, privalomai atlygintų tiekėjo išlaidas.

Siūlome įteisinti šią taisyklę, kartu numatant atlyginamų išlaidų nustatymo metodiką (pvz. tam tikras procentas nuo projektavimo vertės, jeigu perkant statybos darbus projektas yra parengtas, arba tam tikras darbuotojo darbo valandų skaičius taikant šalies vidutinio atlyginimo tarifą, jeigu perkant statybos darbus projektas nėra parengtas).

Asociacijos nuomone, tokia nuostata paskatintų perkančiąsias organizacijas atsakingiau rengti pirkimų dokumentus bei vertinti savo finansines galimybes, dažniau organizuoti konsultacijas su rinka.

3. Dėl jungtinės veiklos sutarties (toliau – JVS) su solidaria atsakomybe naudojimo statybos darbų viešuosiuose pirkimuose

Pagal Viešųjų pirkimų įstatymą rangovai gali dalyvauti statybos darbų viešajame pirkime ne tik po vieną, bet ir naudodamiesi vieni kitų pajėgumais, t.y. grupėje. Norint, kad į kvalifikacijos reikalavimus būtų užskaityti visi grupės dalyviai, būtina sudaryti JVS, kurioje vienas iš rangovų paskiriamas pagrindiniu partneriu ir numatoma solidari visų partnerių atsakomybė.

Solidari atsakomybė JVS kontekste suprantama kaip:

- partnerių pareiga atlikti visus darbus (t.y. pareiga įvykdyti statybos darbų sutartį), jeigu kuris nors JVS partneris nesugeba jų atlikti, nes pvz. bankrutavo;
- partnerių pareiga finansiškai atsakyti vieni už kitus, jeigu kuris nors JVS partneris neįvykdo savo finansinių įsipareigojimų prieš perkančiąją organizaciją.

Atkreiptinas dėmesys, kad praktikoje buvo ne vienas atvejis, įskaitant ir didelius objektus, kai JVS pagrindu dirbantys rangovai tapo ydingo teisinio reguliavimo įkaitais, nes verčiami prisiimti atsakomybę vieni už kitų įsipareigojimų įvykdymą, nepaisant atliekamų darbų pobūdžio ir dydžio visoje objekto apimtyje.

Asociacijos nuomone, jungtinės veiklos modelio su solidaria atsakomybe taikymas statyboje yra problematiškas dėl šių priežasčių:

1) jungtinė veikla statybai nėra būdinga. Statyboje turi būti genrangovas ir subrangovai, o ne „lygiaverčiai“ partneriai. Pareigų ir atsakomybės santykiai turi būti nustatomi pagal piramidės principą (užsakovas – genrangovas – subrangovai), o ne solidarios atsakomybės principą. Taip numato Civilinio kodeksas bei statybos teisės aktai;

2) solidari atsakomybė gali būti neįgyvendinama juridškai, nes partneriai kaip specializuotos įmonės, gali neturėti ypatingojo statinio rangovo atestatų tai darbų sričiai, kurios reikalaujama atlikti, t.y. tai sričiai, kurioje darbų neatliko kitas partneris, kuris turėjo atitinkamą atestatą;

3) solidari atsakomybė gali būti neįgyvendinama fiziškai, nes partneriai dažniausiai būna specializuotos rangovų įmonės, kurios iš principo negali atlikti darbų už kitą partnerį, nes neturi atitinkamų kompetencijų, darbuotojų ir įrangos, t.y. įmonė iš principo tokių darbų neatlieka.

Be to, partneris gali neturėti fizinių pajėgumų atlikti darbų už kitą partnerį, nes turi kitus objektus ir įsipareigojimus, nors vertinant teoriškai kompetencijas darbams atlikti turi. Todėl ir dalyvavo viešajame pirkime kartu su kitais partneriais ir apsiėmė tik dalį darbų, nes neturi pajėgumų atlikti visų darbų;

4) reikalaujant iš partnerių atlikti darbus solidariai vieniems už kitus, gali būti pažeidžiamos viešųjų pirkimų procedūros, nes gali būti, kad pagrindinis partneris turėjo atlikti tam tikrą dalį darbų pats (toks buvo pirkimo dokumentų reikalavimas), todėl pagrindiniam partneriui pvz. bankrutavus, o kitiems partneriams atliekant jo darbų dalį, būtų pažeisti pirminiai pirkimo sąlygų reikalavimai.

5) jeigu solidari JVS partnerių atsakomybė realizuojama kaip finansinė atsakomybė, t.y. bet kuris partneris atsako už visus kitus partnerius ir turi įvykdyti jo finansines prievoles (pvz. grąžinti avansą už neatliktus darbus, sumokėti netesybas už darbų vėlavimą, atlyginti sutarties nesilaikymu užsakovui padarytus nuostolius ir kt.), tuomet tai nėra teisinga, nes partneriai negali kontroliuoti nei pagrindinio partnerio nei vieni kitų atliekamų darbų, tokiu būdu įtvirtinamas atsakomybės be kaltės principas. Pažymėtina, kad tik pagrindinis partneris turi kitų partnerių atliekamų darbų kontrolės teisę, todėl tik pagrindinis partneris turėtų atsakyti prieš užsakovą už visos statybos sutarties vykdymą;

6) pratęsiant šio rašto pradžioje minėtą konkurenciją ribojančio susitarimo klausimą, pažymėtina, kad būtent JVS savo prigimtimi padidina riziką atsirasti konkurenciją ribojančio susitarimo elementams, nes tai yra bendra (jungtinė) veikla. Todėl JVS atsisakymas statyboje sumažintų konkurenciją ribojančių susitarimų atsiradimo riziką.

Apibendrinant JVS problematiką, asociacija siūlo 2 alternatyvas:

- statyboje jungtinė veikla turėtų būti naudojama tik viešojo pirkimo procedūros metu (t.y. rengiant ir teikiant pasiūlymą), tačiau po pasiūlymo laimėjimo, t.y. vykdant statybos darbus, partnerių santykiai turi būti grindžiami genrangos – subrangos principu, o jungtinės veiklos sutartyje turėtų būti apspręsta, kuris rangovas pasiūlymo laimėjimo atveju bus genrangovas, kuris – subrangovu (numatant, kokiems darbams); *arba*
- numatyti, kad pasiūlymą teikiant vienam rangovui (t.y. genrangovui), kuris remiasi subrangovų pajėgumais, tiekėjo kvalifikacijos reikalavimams įvykdyti bus bendrai įskaitoma visų subrangovų kvalifikacija. Esant tokiai nuostatai, JVS prarastų savo esminį išskirtinumą, žiūrint rangovų kvalifikacijos įvykdymo aspektu, ir jos apskritai būtų galima statyboje nebenaudoti.

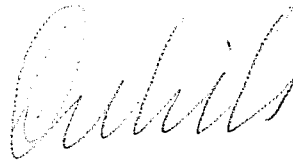
Taip pat primename, kad JVS klausimas jau buvo aptariamasis bendrame susitikime su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Aplinkos ministerija bei VPT. Po šio susitikimo asociacija parengė palyginamąją analizę JVS ir genrangos-subrangos taikymo statyboje (pridedame), tačiau JVS klausimas toliau nebuvo nagrinėjamas.

Siūlome pratęsti JVS taikymo statyboje klausimo aptarimą ir, esant reikalui, spręsti dėl Viešųjų pirkimų įstatymo korekcijų, siekiant tobulinti statybos darbų viešuosius pirkimus.

PRIDEDAMA: palyginamoji analizė JVS ir genrangos-subrangos taikymo statyboje

Pagarbiai

Prezidentas

Dalius Gedvilas

Problematika	JVS	Genranga-subranga
<p>Galimybė rangovų grupei tenkinti tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus, kai vienas rangovas to padaryti negali.</p>	<p>Yra galimybė, kadangi visų grupės dalyvių kvalifikacija įskaitoma bendrai, kaip vieno tiekėjo.</p>	<p>Situacija nevienareikšmė. VPĮ 2 str. 36 p. nurodyta tiekėjo sąvoka, 18 str. pateiktas grupės reglamentavimas ir 49 str. pateiktas remimosi kitų ūkio subjektų pajėgumais reglamentavimas - nėra sistemiskai vienisas. Rangovams kyla abejonių, ar pasiūlymą teikiant vienam rangovui (t.y. genrangovui), kuris remiasi subrangovų pajėgumais, bus visų subrangovų kvalifikacija įskaitoma bendrai (nes tai nėra vienas tiekėjas)?</p>
<p>Galimybė „apeiti“ VPĮ 49 str. 7 d. reikalavimą, kad esmines užduotis atliktų pats pasiūlymą patekęs tiekėjas, o jeigu pasiūlymą pateikė tiekėjų grupė, – tos grupės dalyvis.</p> <p>Galimybė „apeiti“ VPĮ 49 str. 2 d. reikalavimą, t.y. jeigu reikalaujama išsilavinimo, profesinės kvalifikacijos ar profesinės patirties arba turėti specialų leidimą ar būti tam tikrų organizacijų nariu, tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais tik tuo atveju, jeigu tie subjektai patys suteiks paslaugas, atliks darbus, kuriems reikia jų turimų pajėgumų).</p>	<p>Yra galimybė, kadangi perkančiajai organizacijai nebūtina nustatyti šiuos reikalavimus, jeigu grupės dalyviai atsako solidariai. Tokiu atveju atsiranda prielaidos JVS grupėje dalyvauti rangovams, kurie neatliks jokių darbų ir bus tik valdytojai arba dalyvaus grupėje tik dėl kvalifikacijos reikalavimų tenkinimo.</p>	<p>Nėra galimybės. Kadangi pasiūlymą teikia vienas rangovas (t.y. genrangovas), todėl yra aišku, kad būtent jis turės atlikti reikalaujamas užduotis.</p>
<p>Rangovų atsakomybės pobūdis</p>	<p>Perkančioji organizacija gali reikauti, kad tiekėjas ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, prisiimtų solidarią atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą.</p>	<p>Prieš užsakovą atsako tik generalinis rangovas. Solidari subrangovų atsakomybė netaikoma, nes tai prieštarautų Civiliniam kodeksui.</p>

	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad Civilinis kodeksas numato bendro pobūdžio nuostatą, jog sudarant JVS, taikoma solidari partnerių atsakomybė.</p> <p>Tačiau VPI 49 str. 5 d. numato, kad tais atvejais kai tiekėjas remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais, perkančioji organizacija gali reikalauti, kad tiekėjas ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, prisiimtų solidarią atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą.</p> <p>VPI yra specialusis įstatymas Civilinio kodekso atžvilgiu, todėl sudarant JVS, solidari atsakomybė neturėtų būti taikoma besąlygiškai, o tik pagal perkančiosios organizacijos pasirinkimą.</p> <p>Pažymėtina, kad <u>jeigu solidari atsakomybė netaikoma, tai JVS praranda savo esminį išskirtinumą, žiūrint iš perkančiosios organizacijos pusės.</u></p>	
<p>Perkančiosios organizacijos interesų apsauga dėl statybos rangos sutarties įvykdymo</p>	<p>Numačius solidarią atsakomybę, galima daryti prielaidą, kad užsakovo interesų apsauga yra didesnė.</p> <p>Tačiau solidari atsakomybė suteikia tik teorinę apsaugą užsakovui, kadangi <u>solidarios atsakomybės taikymas praktikoje yra problematiškas</u> dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) solidari atsakomybė gali būti neįgyvendinama juridškai, nes partneriai kaip specializuotos įmonės, gali neturėti ypatingojo statinio rangovo atestatų tai darbų sričiai, kurios reikia laujama atlikti, t.y. tai sričiai, kurioje darbų neatliko kitas partneris, kuris turėjo atitinkamą atestatą; 2) solidari atsakomybė gali būti neįgyvendinama fiziškai, nes partneriai dažniausiai būna specializuotos rangovų įmonės, kurios iš principo negali atlikti darbų už kitą partnerį, nes neturi atitinkamų kompetencijų, darbuotojų ir įrangos, t.y. įmonė iš principo tokių darbų neatlieka; 3) solidari atsakomybė gali būti neįgyvendinama fiziškai, nes partneris gali neturėti fizinių pajėgumų atlikti darbų už kitą partnerį, nes turi kitus objektus ir įsipareigojimus; 4) reikia laujant iš partnerių atlikti darbus solidariai vieniems už kitus, gali būti pažeidžiamos viešųjų pirkimų procedūros, nes gali būti, kad pagrindinis partneris turėjo atlikti tam tikrą dalį darbų pats (toks buvo pirkimo dokumentų reikalavimas), todėl pagrindiniam partneriui pvz. bankrutavus, o kitiems partneriams atliekant jo darbų dalį, būtų pažeisti pirminiai pirkimo sąlygų reikalavimai. 5) jeigu solidari JVS partnerių atsakomybė realizuojama kaip finansinė atsakomybė, t.y. bet kuris partneris atsako už visus kitus partnerius ir turi įvykdyti jo finansines prievolės (pvz. grąžinti avansą už neatliktus darbus, sumokėti netesybas už darbų vėlavimą, atlyginti sutarties nesilaikymu užsakovui padarytus nuostolius ir kt.), tuomet tai nėra teisinga, nes partneriai negali kontroliuoti nei pagrindinio partnerio nei vieni kitų atliekamų darbų, tokiu būdu įtvirtinamas atsakomybės be kaltės principas. Tik pagrindinis partneris turi kitų partnerių atliekamų darbų kontrolės teisę, todėl tik pagrindinis partneris turėtų atsakyti prieš užsakovą už visos statybos sutarties vykdymą. <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad jeigu greta solidarios atsakomybės perkančiosios organizacijos interesai apsaugomi įprastiniu būdu – sutarties įvykdymo užtikrinimo priemonėmis (pvz.: laidavimo draudimu, banko garantija), tai <u>solidari atsakomybė netenka savo lemiamos reikšmės, žiūrint iš perkančiosios organizacijos pusės.</u></p>	<p>Perkančiosios organizacijos interesai apsaugomi įprastiniu būdu – sutarties įvykdymo užtikrinimo priemonėmis (pvz.: laidavimo draudimu, banko garantija).</p>

Atitikimas statybos praktikai	<p>Neatitinka.</p> <p>Tik smulkiuose objektuose gali būti rangovų daugetas, t.y. kai užsakovas turi tiesioginius santykius su keletu lygiaverčių rangovų. Tačiau stambesniuose objektuose tai netaikoma dėl įvairių priežasčių, pvz.: sunkiai įgyvendinama, nepatogu, užsakovas turi gerai išmanyti statybos procesą bei technologijas, užsakovui tenka statyb vietės valdymo ir saugojimo našta, išsibalsuoja darbų sauga statyb vietėje, persipina rangovų pareigos ir atsakomybės, pasunkėja kokybės garantijų įgyvendinimas (kai paaiškėja trūkumai), ir t.t.</p> <p>Dėl šių priežasčių privačiame sektoriuje JVS nenaudojama.</p>	Atitinka.
Atitikimas teisės aktams	<p>Situacija nevienareikšmė.</p> <p>Kaip buvo minėta, smulkiuose objektuose gali būti rangovų daugetas, t.y. kai užsakovas turi tiesioginius santykius su keletu lygiaverčių rangovų, tačiau stambesniuose objektuose tai netaikoma dėl aukščiau paminėtų priežasčių.</p> <p>Todėl stambiuose objektuose naudojant JVS, sutartyje numatomas taip vadinamas „vadovaujantis partneris“, kuris faktiškai atlieka tipines genrangovo funkcijas ir turi tipines genrangovo pareigas (pvz. darbų perdavimas, dokumentų formavimas, komunikavimas, atsiskaitymai, kokybės garantijų įgyvendinimas ir kt.). Tokiu būdu per „vadovaujantį partnerį“ <u>į JVS įvedami tipiniai genrangos-subrangos elementai, tačiau imituojama, kad užsakovas turi tiesioginius santykius su keletu lygiaverčių rangovų (grupe).</u></p> <p>Civilinio kodekso 1.87 str. „<i>Apsimestinio sandorio negaliojimas</i>“ numato: jeigu sandoris sudarytas kitam sandoriui pridengti, taikomos sandoriui, kurį šalis iš tikrųjų turėjo galvoje, taikytinos taisyklės. Todėl klausimas, ar tikslinga naudoti JVS, kuri statyboje sunkiai įgyvendinama, todėl per „vadovaujantį partnerį“ faktiškai pritempiama prie genrangos-subrangos modelio?</p>	Atitinka.

REZIUOME:

1. Solidari atsakomybė tik teoriškai suteikia didesnę apsaugą perkančiajai organizacijai, tačiau praktikoje solidarios atsakomybės taikymas yra problematiškas.
2. Jeigu perkančiosios organizacijos interesai apsaugomi įprastiniu būdu – sutarties įvykdymo užtikrinimo priemonėmis (pvz.: laidavimo draudimu, banko garantija), tai solidari atsakomybė netenka savo lemiamos reikšmės, žiūrint iš perkančiosios organizacijos pusės.
3. VPĮ numato perkančiosios organizacijos teisę (nepareigą) reikalauti, kad sudarant JVS būtų numatoma solidari atsakomybė. Jeigu solidari atsakomybė netaikoma, tai JVS praranda savo esminį išskirtinumą, žiūrint iš perkančiosios organizacijos pusės.
4. Kadangi JVS statyboje yra sunkiai įgyvendinama, todėl į JVS per „vadovaujantį partnerį“ įvedami tipiniai genrangos-subrangos elementai. Tokiu būdu JVS faktiškai pritempiama prie genrangos-subrangos modelio, tik imituojant jungtinę veiklą.
5. Rangovams reikalingas aiškumas, kad pasiūlymą teikiant vienam rangovui (t.y. genrangovui), kuris remiasi subrangovų pajėgumais, bus bendrai įskaitoma visų subrangovų kvalifikacija. Esant tokiai nuostatai, JVS prarastų savo esminį išskirtinumą, žiūrint iš rangovų pusės.

LTG siūlymai dėl esamo pirkimų teisinio reglamentavimo

VPI, KSPI straipsniai	Argumentacija dėl pakeitimų	LTG siūlomi pakeitimai
Dėl VPI 89 straipsnio 1 d. 4 b) papunkčio pakeitimo	<p>Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) 2022 m. vasario 3 d. sprendimu C-461/20 patikslino, kada pagal ES viešųjų pirkimų direktyvos nuostatas galima perduoti viešojo pirkimo pagrindu sudarytos sutarties vykdymą naujam tiekėjui. Pasak ESTT, pagal ES viešųjų pirkimų teisę leidžiama mokumo problemų patiriančiam rangovui perleisti viešųjų pirkimų sutarties vykdymą naujam rangovui. ESTT nurodė, jog pirminio tiekėjo nemokumo atveju viešojo pirkimo sutarties vykdymas galėtų būti perduotas naujam tiekėjui tiek tada, jei nemokiu tapusio konkurso laimėtojo veikla bent iš dalies tęsiama, tiek tada, kai ji visiškai nutraukta.</p> <p>Taigi ESTT patvirtino, jog ES viešųjų pirkimų direktyvos nuostatos suteikia teisę „restruktūrizavimo“ pagrindu pakeisti viešojo pirkimo sutarties šalį ir tokiais atvejais, kai pirminio tiekėjo verslą ar verslo dalį įsigyja kita įmonė.</p> <p>Dar daugiau, pasak ESTT, viešojo pirkimo sutarties perdavimas ES viešųjų pirkimų direktyvos aspektu prilygintinas verslo ar verslo dalies perleidimui restruktūrizavimo pagrindu.</p> <p>Pagal VPI viešojo pirkimo pagrindu sudarytos sutarties tiekėją neorganizuojant naujo konkurso galima pakeisti dėl pradinio tiekėjo</p>	<p>„b) dėl pradinio tiekėjo reorganizavimo, įskaitant jungimą ir skaidymą, restruktūrizavimo, atskyrimo ar bankroto procedūros, pradinio tiekėjo teisės ir pareigas visiškai arba iš dalies perima kitas tiekėjas, atitinkantis anksčiau pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacinius reikalavimus. Toks tiekėjo pakeitimas negali lemti kitų esminių sutarties pakeitimų ir taip negali būti siekiama išvengti šio įstatymo taikymo;“</p>

	<p>reorganizavimo, įskaitant jungimą ir skaidymą, atskyrimo ar bankroto procedūros.</p> <p>Taigi pagal nacionalinę viešųjų pirkimų teisę tiekėjo pakeitimas nurodytu pagrindu yra galimas ir teisėtas tik tada, kada formaliai nelieka pirminio tiekėjo, su kuriuo sudaryta sutartis, tačiau yra kitas tiekėjas, kuris perima visas pradinio tiekėjo teises ir pareigas.</p> <p>Tikėtina, kad dabartinės viešojo pirkimo sutarties šalies keitimą reglamentuojančios VPI nuostatos prieštarauja ES viešųjų pirkimų direktyvoje nustatytam reguliavimui, kadangi šis į VPI yra perkeltas susiaurinant galimybę keisti viešojo pirkimo sutartį nevykdant naujos pirkimo procedūros verslo ar verslo dalies perdavimo (restruktūrizavimo) atveju.</p>	
<p>Papildyti VPI 45 str. 4 dalimi /KSPI 58 str. 6 dalimi</p>	<p>Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau – NSKI) 13 str.:</p> <p>„9. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris negali būti sudarytas tol, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę keliančios priežastys, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują Komisijos išvadą, nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio sandorio atitiktį nacionalinio saugumo interesams. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų,</p>	<p>„Perkančioji organizacija, veikianti srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, ar valdanti ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą, nustato specialų pasiūlymo atmetimo pagrindą, pagal kurį pasiūlymas būtų atmestas, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad ketinama sudaryti sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų ar Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija nėra pateikusi išvados, rekomendacijos ar</p>

	<p>reiškia, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėtas ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento, o jeigu sandoris buvo sudarytas nevykdant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos prievolės arba buvo sudarytas sandorio patikros metu, – nuo sandorio sudarymo momento.</p> <p>10. Su sandorio šalimi ar trečiuoju asmeniu, pripažintu neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojai negali sudaryti sandorių, suteikiančių sandorio šaliai šio straipsnio 4 dalies 1 punkte, o trečiajam asmeniui – šios straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytas teises, kol sandorio šalis ar trečiasis asmuo nepateiks informacijos, kad aplinkybės, dėl kurių jis buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, išnyko ar buvo pašalintos.“</p> <p>Taigi, NSKĮ nustato, kad tuo atveju, jei Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima sprendimą, patvirtinantį, kad ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, toks sandoris negali būti sudaromas tol, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo interesams grėsmę</p>	<p>įpareigojimo dėl kitų nacionalinio saugumo interesams užtikrinti būtinų priemonių, susijusių su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsauga.“</p>
--	---	--

	<p>keliančios priežastys, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos.</p> <p>Tačiau VPI/KSPI nenumato atskiro sutarties nesudarymo (pasiūlymo atmetimo) pagrindo, numatančio, kad su tiekėju ketinama sudaryti sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų.</p>	
<p>Papildyti VPI 71 straipsnio 6 dalį 16 punktu ir PI 79 str. 6 dalį 12 punktu</p>	<p>Perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai yra valstybės, savivaldybės organizacijos, kitos valstybės kapitalo valdomos bendrovės, kitos bendrovės, kurioms valstybė suteikė specialiąsias arba išimtinės teises vykdyti veiklą, t. y. visos perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai yra susiję su viešojo intereso tenkinimu ar valstybės interesų atstovavimu, kaip tam tikros svarbios valstybės šakinės veiklos atstovas. Atsižvelgiant į aptartą perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų atstovavimo funkciją, jos aktyviai dalyvauja Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos, Europos ir tarptautinėse organizacijose (asociacijose, tarybose, komitetuose) nario teisėmis kaip valstybinės šakinės veiklos atstovai. Visos asociacijos ar kitos ne pelno siekiančios organizacijos renka narystės mokestį kaip vienintelį veiklos palaikymo šaltinį, tačiau toks mokestis negalėtų būti laikomas pirkimu dėl ekonominės naudos nebuvimo.</p>	<p>„narystės mokestis Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos, Europos ir ne pelno siekiančiose organizacijose ar (ir) jų valdymo, priežiūros, patariamuosiuose organuose bei asociacijose.“</p>

	<p>Narystė asociacijoje ar kitoje ne pelno siekiančioje organizacijoje yra skirta politinei, ekonominei valiai išreikšti, bendradarbiavimui užmegzti ir tokiu būdu dalyvauti atitinkamo rinkos segmento (pramonės) formavime, įskaitant teisėkūrą, susipažinimą su verslo konkurentais, partneriais, gerosios praktikos pasidalinimu, atitinkamo pramonės segmento (pvz. geležinkelių infrastruktūros, elektros energijos rinkos) formavimu Europos Sąjungos ar tarptautiniu formatu, savo kuruojamos verslo srities atstovavimu bei plėtra. Taip pat dalis narysčių pagal kuruojamą sritį yra būtinos pagal Europos Sąjungos ir tarptautinius bendradarbiavimo įsipareigojimus. Visais atvejais gaunama ekonominė nauda yra iš esmės nutolusi nuo dalyvavimo tikslo. Priešingu atveju galima teigti, kad stojimas ar dalyvavimas bet kokiame Europos Sąjungos komitete, kuriame perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas moka narystės mokestį, suteikia tam tikrų privilegijų (gaunama parama, atsiranda galimybė įtakoti teisėkūrą, susipažinti su kitų šalių praktika) ir tokia narystė turi būti perkama viešųjų pirkimų būdu, nes nėra atskiros teisės akto, leidžiančio dalyvavimą Europos Sąjungos komitete ar kitame padalinyje, mokant narystės mokestį ar kitus įnašus, be viešųjų pirkimų.</p>	
Dėl VPĮ 87 straipsnio 3 dalies (PĮ 95 straipsnio 3 dalies) pakeitimo	<p>Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad</p>	<p>„3. Perkančioji organizacija, veikianti srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių</p>

	<p>„<...> Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėtas ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento, o jeigu sandoris buvo sudarytas nevykdant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos prievolės arba buvo sudarytas sandorio patikros metu, – nuo sandorio sudarymo momento.“ Tuo tarpu galiojanti VPI 87 straipsnio 3 dalies (mutatis mutandis PI 95 straipsnio 3 dalies) redakcija įpareigoja perkančiąsias organizacijas pirkimo sutartyse nustatyti specialų tokių sandorių nutraukimo atvejį: „3. Perkančioji organizacija, veikianti srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, ar valdanti ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą, nustato specialų pirkimo sutarties nutraukimo atvejį, pagal kurį sutartis būtų nutraukta, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų.“ Reikalavimas nutraukti negaliojantį sandorį turėtų būti pašalintas ir tokie teisės aktų prieštaravimai turi būti ištaisyti suvienodinant formuluotes ir nustatant, kad pirkimo sutartis yra neteisėta ir negalioja, kai Lietuvos</p>	<p>ūkio sektorių dalimi, ar valdanti ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą, nustato specialų pirkimo sutarties ~~nutraukimo~~ negaliojimo atvejį, pagal kurį sutartis būtų ~~nutraukta~~ yra neteisėta ir negalioja, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų.“</p>
--	--	---

	Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų.	
<p>VPI 103 straipsnio 2 dalis, KSPI 109 straipsnio 2 dalis</p> <p>2. Perkančioji organizacija, gavusi pretenziją, nedelsdama sustabdo pirkimo procedūrą, kol bus išnagrinėta ši pretenzija ir priimtas sprendimas. Perkančioji organizacija negali sudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties anksčiau kaip po 10 dienų (supaprastintų pirkimų atveju – anksčiau negu po 5 darbo dienų) nuo rašytinio pranešimo apie jos priimtą sprendimą išsiuntimo pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams dienos, o jeigu šis pranešimas nebuvo siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, – ne anksčiau kaip po 15 dienų.</p>	<p>Visiškas pirkimo procedūrų sustabdymas nagrinėjant pretenziją yra nereikalingas ir netikslingas. Esant tokiam teisiniam reguliavimui yra ilginama pirkimo trukmė. Pavyzdžiui, kol yra nagrinėjama pretenzija, negalima tiekėjams teikti susipažinti nekonfidencialios pirkimo laimėtojo pasiūlymo informacijos. Arba negalima atsakinėti į tiekėjų klausimus dėl pirkimo dokumentų.</p> <p>Pirkimuose yra sprendimai kuriuos priėmus atsiranda neištaisomos teisinės pasekmės ir sprendimai kuriuos priėmus, juos vėliau galima keisti ir toks keitimas nesukuria neigiamų teisinių pasekmių. Keičiant šį straipsnį rekomenduojame laikytis šio principo.</p>	<p>2. Perkančioji organizacija, gavusi pretenziją, ~~nedelsdama sustabdo pirkimo procedūrą~~ <u>negali sudaryti pirkimo sutarties ir/arba susipažinti su tiekėju pasiūlymais</u>, kol bus išnagrinėta ši pretenzija ir priimtas sprendimas. Perkančioji organizacija negali sudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties anksčiau kaip po 10 dienų (supaprastintų pirkimų atveju – anksčiau negu po 5 darbo dienų) nuo rašytinio pranešimo apie jos priimtą sprendimą išsiuntimo pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams dienos, o jeigu šis pranešimas nebuvo siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, – ne anksčiau kaip po 15 dienų.</p>
<p>Vadovaujantis NSKI 13 str. „9. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad <u>toks sandoris negali būti sudarytas tol, kol nebus pašalintos Vyriausybės sprendime nurodytos nacionalinio saugumo</u></p>	<p>Siūloma svarstyti tokio sąrašo galimybę ir institucijos paskyrimą, sąrašo administravimui. Kaip analogiją galima būtų paminėti melagių ar nepatikimų tiekėjų sąrašą nustatytam laikotarpiui, kai tokius tiekėjus į sąrašą įtraukia pačios perkančiosios organizacijos, sąrašai skelbiami viešai VPT tinklalapyje, tiekėjai turi apsivalymo</p>	

<p><u>interesams grėsme keliančios priežastys</u>, jeigu tokios priežastys gali būti pašalintos, ir Vyriausybė, prieš tai gavusi naują Komisijos išvadą, <u>nepriims naujo sprendimo, patvirtinančio sandorio atitiktį nacionalinio saugumo interesams</u>. Vyriausybės sprendimas, patvirtinantis, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, reiškia, kad toks sandoris prieštarauja nacionalinio saugumo interesams, yra neteisėtas ir negalioja nuo Vyriausybės sprendimo, patvirtinančio, kad sudarytas sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų, įsigaliojimo momento, o jeigu sandoris buvo sudarytas nevykdant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos prievolės arba buvo sudarytas sandorio patikros metu, – nuo sandorio sudarymo momento.</p> <p>10. Su sandorio šalimi ar trečiuoju asmeniu, pripažintu neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės ir ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojai <u>negali sudaryti sandorių</u>, suteikiančių sandorio šaliai šio straipsnio 4 dalies 1 punkte, o trečiajam asmeniui – šios straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytas teises, <u>kol sandorio šalis ar trečiasis asmuo nepateiks informacijos</u>,</p>	<p>galimybes ir pan. Taip pat, jei toks sąrašas galėtų būti taikomas, siūloma svarstyti dėl galimybės į VPI ir KSPI įtraukti galimybę atmesti pasiūlymą, jei tiekėjas ar jo pasitelktas subtiekęjas ar jų akcininkas yra šiame sąraše (nes kaip žinia, pagal dabartinį reglamentavimą prie pašalinimo pagrindų negalime traukti).</p> <p>Suprantama, kad tokiu atveju turėtų būti koreguojamas NSKĮ, kuris numato, jog (ne)leidimas duodamas kiekvienu atveju individualiai sandoriui, ne tiekėjui. Atitinkamai siūlytume svarstyti NSKĮ nuostatos tikslumą ar jo korekciją (nustatant bendrą vertę, didinant procentą ar paliekant teisę, ne prievolę), kuri įpareigoja perkančiąsias organizacijas kreiptis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau - NSK) apie ketinamus sudaryti sandorius ar esminius jau sudarytų sandorių pakeitimus, kai sandorio vertė viršija 10 procentų praėjusių finansinių metų metinių įmonės pajamų. Toks siūlymas aktualus dėl įmonių, kurių pajamos yra nedidelės, todėl susidaro nemažai sandorių, dėl kurių reikia kreiptis į NSK, nors nacionaliniam saugumui keliančių grėsmę požymių retai nustatoma.</p>	
--	---	--

kad aplinkybės, dėl kurių jis buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, išnyko ar buvo pašalintos.“

Taigi, NSKI nustato, kad tam tikrais atvejais privaloma sandorio patikra, VPI ir KSPI taip pat numato eilę atvejų, kai siekiant atmesti pasiūlymą ar nesudaryti sandorio su tiekėju, privaloma gauti atitinkamos institucijos sprendimą, pvz. „*turi teisę laikyti, kad tiekėjo siūlomos prekės, paslaugos ar darbai kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra priėmusi sprendimą, patvirtinantį, kad ketinamas sudaryti sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu.*“ (VPI 37 str. 2 d.).

Dėl kiekvieno tokio pirkimo ir jo pagrindu sudaromo sandorio privaloma kreiptis atskirai, tačiau tai yra žymūs administraciniai ir laiko kaštai ne tik perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui, bet ir valstybės institucijoms, atliekančioms patikras. Siekiant racionaliai naudoti valstybės lėšas, būtų prasminga parengti ir viešai skelbti sandorių, tiekėjų ir investuotojų, kuriuos LR Vyriausybė pripažino neatitinkančiais nacionalinio saugumo

kriterijus ir keliančius grėsmę nacionaliniam saugumui arba tik tokių tiekėjų, sąrašą bei iš to kylančias pasekmes. Tokiu atveju tokie sandoriai ir tiekėjai būtų įrašomi numatytam laikotarpiui į sąrašą, kai būtų atitinkamas Vyriausybės sprendimas po sandorio patikros, ir išbraukiami, jei Vyriausybė priėmė sprendimą, kad sandoris atitinka nacionalinio saugumo interesus arba suėjo senaties terminas. Toks sąrašas (viešai prieinamas) sumažintų administracinius kaštus, nes perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas galėtų viešai patikrinti informaciją ir jos pagrindu atmesti pasiūlymą be papildomų patikros procedūrų.

Taip pat svarbu pažymėti, kad ne tik atitinkamos sutarties vykdymo metu svarbu apriboti galimybę susipažinti su pagrindiniais statinio parametrais tiekėjams, keliantiems grėsmę nacionaliniam saugumui, bet tai taip pat aktualu ir viešojo pirkimo procedūrų metu, kadangi vykdant rangos darbų pirkimus, kartu su pirkimo dokumentais pateikiamas ir techninis projektas, t.y. pateikiami pagrindiniai statinio parametrai, kurie, neapribojus tokių tiekėjų dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose, tampa prieinami pirkimo metu visiems viešojo pirkimo dalyviams, kas kelia riziką

--	--

<p>nacionaliniam saugumui viešojo pirkimo procedūrų vykdymo etape.</p> <p>Kita siūloma alternatyva - įtvirtinti galimybę, kad ypatingos valstybinės svarbos projektuose ar valstybei svarbiuose projektuose NSK tikrintų visus (arba tris ekonomiškai naudingiausius) pasiūlymus pateikusius tiekėjus viešajame pirkime.</p> <p>Valstybei svarbių investicinių projektų, ne tik geležinkelių sektoriuje, savalaikis ir kokybiškas įgyvendinimas, neviršijant numatyto biudžeto taip pat yra labai svarbus nacionalinio saugumo aspektu. Nesavalaikis projektų įgyvendinimas gali sukelti skirto ES finansavimo praradimus, didesnę valstybės biudžeto lėšų poreikį, sumažėjusią arba visai negautą naudą, laiku nepastatytą trūkstamą strateginę infrastruktūrą, laiku neįvykdytus Lietuvos Respublikos įsipareigojimus, kylančius iš ES ir nacionalinių teisės aktų.</p>		
<p>Pakeisti 80 straipsnio 5 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„ 2) vienu metu kviečia visus dalyvius, kurie atitinka reikalavimus, nustatytus pagal šio įstatymo 46, 47 ir 48 straipsnius, ir kurių pasiūlymai atitinka techninių specifikacijų reikalavimus,</p>	<p>Pasiūlymo ekonominis naudingumas turėtų būti vertinamas, tik gavus galutines kainas t.y. įvykus aukcionui analogiškai kaip ir derybose.</p>	<p>Pakeisti 80 straipsnio 5 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„ 2) vienu metu kviečia visus dalyvius, kurie atitinka reikalavimus, nustatytus pagal šio įstatymo 46, 47 ir 48 straipsnius, ir kurių pasiūlymai atitinka techninių specifikacijų reikalavimus, nėra</p>

<p>nėra nepriimtini pirkimo pasiūlymai ar netinkami pirkimo pasiūlymai, dalyvauti elektroniniame aukcione. Kvietime dalyviui nurodoma, kurią dieną, kuriuo laiku ir kaip prisijungti prie elektroninės įrangos. Elektroninis aukcionas gali vykti keliais vienas po kito einančiais etapais. Elektroninis aukcionas negali prasidėti anksčiau kaip po 2 darbo dienų nuo tos dienos, kurią buvo išsiųsti kvietimai.“</p>		<p>~~nepriimtini pirkimo pasiūlymai ar netinkami pirkimo pasiūlymai, dalyvauti elektroniniame aukcione. Kvietime dalyviui nurodoma, kurią dieną, kuriuo laiku ir kaip prisijungti prie elektroninės įrangos. Elektroninis aukcionas gali vykti keliais vienas po kito einančiais etapais. Elektroninis aukcionas negali prasidėti anksčiau kaip po 2 darbo dienų nuo tos dienos, kurią buvo išsiųsti kvietimai.“~~</p>
<p>VPI 25 straipsnis ir PI 37 straipsnis</p>	<p>Bendrovė teikia siūlymą dėl viešųjų pirkimų proceso efektyvumo didinimo ir sisteminių problemų sprendimo, atsisakant formalių, pridėtinės naudos nesukuriančių procedūrų.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2018 m gegužės 4 d. Viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-2018-P-900-1-4 (toliau – Ataskaita) yra pažymėjusi, kad nacionalinis teisinis reglamentavimas ne visada sukuria prielaidas viešųjų pirkimų sistemai efektyviai veikti. Viešųjų pirkimų teisiniu reglamentavimu yra siekiama didinti skaidrumą, griežtinant ir kuriant papildomas pirkimo procedūras, kurios yra orientuotos į procesą, ne į rezultatą. Tačiau toks teisinis reguliavimas, orientuotas į formalų skaidrumo didinimą, griežtinant reglamentavimą ir kuriant papildomas pirkimo procedūras, kurios orientuotos į procesą, o ne į rezultatus, tik sumažina viešųjų pirkimų</p>	<p>Siūlome pakeisti PI 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„37 straipsnis. Tarptautinio pirkimo, supaprastinto pirkimo ir mažos vertės pirkimo atlikimas</p> <p>1. Tarptautinį ~~ar supaprastintą~~ pirkimą perkantysis subjektas atlieka šiame įstatyme nustatyta tvarka, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus.</p> <p>~~2. Atliekant mažos vertės pirkimus taikomos šio įstatymo I skyriaus, 44, 47 straipsnių, 68 straipsnio 1 dalies, 90 straipsnio, 94 straipsnio 5, 6, 7 ir 9 dalių, 99 straipsnio, VI ir VII skyriaus nuostatos ir perkančiojo subjekto patvirtintame mažos vertės pirkimų tvarkos apraše nustatytos taisyklės. Jeigu mažos vertės neskelbiamas pirkimas atliekamas šio įstatymo 79 straipsnio 1 dalies 3 punkte, 3 dalies 1, 2 ir 4 punktuose ar 5 ir 6 dalyse nustatytomis sąlygomis ar į mažos vertės neskelbiamą pirkimą kviečiamas tik~~</p>

	<p>efektyvumą ir riboja galimybes optimizuoti viešųjų pirkimų procesą. Perkančiosios organizacijos, vykdydamos pirkimus, yra priverstos viešojo pirkimo metu daug dėmesio skirti teisės aktų reikalavimams ir atlikti formalias procedūras.</p> <p>Pažymėtina, kad Europos Sąjungos valstybėms narėms palikta teisė nusistatyti nacionalines viešųjų pirkimų verčių ribas ir pasirinkti nustatytų verčių neviršijančių viešųjų pirkimų teisinį reglamentavimą. Lietuva, turėdama teisę supaprastintiems pirkimams nustatyti specialiąsias procedūras, kurios palengvintų ir supaprastintų viešųjų pirkimų procesą, o mažos vertės pirkimams nustatyti minimalias viešųjų pirkimų procedūras arba jų visai nenustatyti, pasirenko visų pirkimo būdų detalų teisinį reglamentavimą. Toks teisinis reglamentavimas apsunkina viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimą, mažina jos efektyvumą ir riboja galimybes optimizuoti viešųjų pirkimų procesą.</p> <p>Direktyvos 2014/25/ES 1 straipsnio 1 dalyje apibrėžta direktyvos taikymo sritis ir numatyta, kad: Šia direktyva nustatomos taisyklės, kuriomis reglamentuojamos perkančiųjų subjektų vykdomo pirkimo procedūros, atliekamos siekiant sudaryti sutartis ir vykdyti projekto konkursus, jeigu jų numatoma vertė ne mažesnė nei 15</p>	<p>vienas tiekėjas, šio įstatymo 34 straipsnio reikalavimų, išskyrus 34 straipsnio 3 dalyje nustatytą reikalavimą, gali būti nesilaikoma. Be to, gali būti nesilaikoma šio įstatymo 90 straipsnio reikalavimų, jeigu atliekamas mažos vertės neskelbiamas pirkimas, kurio numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) be pridėtinės vertės mokesčio.</p> <p>2. Supaprastinti ir mažos vertės pirkimai atliekami pagal perkančiojo subjekto, vadovaujantis šiuo įstatymu, patvirtintas supaprastintų ir mažos vertės pirkimų tvarkos taisykles. Šias taisykles perkantysis subjektas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų patvirtinimo paskelbia Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir perkančiojo subjekto interneto svetainėje, specialiai tam skirtoje skiltyje (toliau – pirkėjo profilis), jeigu perkantysis subjektas turi savo interneto svetainę.“.</p> <p>Taip pačiai siūlome koreguoti ir VPĮ 25 straipsnį.</p>
--	---	--

	<p>straipsnyje¹ nustatytos vertės ribos. Atsižvelgiant į tokias Direktyvos 2014/25/ES nuostatas, laikytina, kad šio direktyvos nuostatos privalomai taikomos tik tarptautinės vertės pirkimams. Tuo tarpu PĮ 1 straipsnyje apibrėžta ženkliai platesnė negu Direktyvoje šio įstatymo taikymo sritis:</p> <p>1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų ir projekto konkursų efektyvumą ir skaidrumą.</p> <p>2. Šis įstatymas reglamentuoja pirkimų valdymo, atlikimo tvarką, įskaitant pirkimo-pardavimo sutarčių vykdymą ir ginčų sprendimo tvarką, nustato šių pirkimų subjektų teises, pareigas ir atsakomybę.</p> <p>3. Šio įstatymo nuostatomis įgyvendinami šio įstatymo 8 priede nurodyti Europos Sąjungos teisės aktai.</p> <p>4. Atliekant šio įstatymo reglamentuojamus pirkimus, laikomasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 346 straipsnio nuostatų.</p> <p>PĮ 12 straipsnyje nustatytos Pirkimo vertės ribos, tačiau nesilaikant Direktyvos 15 straipsnio nuostatų, PĮ nėra numatyta, kad PĮ</p>	
--	---	--

¹ Direktyvos 2014/25/ES 15 straipsnis nustato, kad:

Išskyrus pirkimus, kuriems ši direktyva netaikoma vadovaujantis 18–23 straipsniuose numatytais išimtimis arba išimtimis pagal 34 straipsnį, kiek tai susiję su atitinkamos veiklos vykdymu, ši direktyva taikoma pirkimams, kurių numatoma vertė be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) yra lygi toliau nurodytoms vertės riboms arba didesnė už jas:

a) 414 000 EUR – prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių ir projektų konkursų atveju;

b) 5 186 000 EUR – darbų pirkimo sutarčių atveju;

c) 1 000 000 EUR – XVII priede išvardytų socialinių ir kitų specialių paslaugų pirkimo sutarčių atveju.

	<p>nuostatos taikomos išimtinai Tarptautinės vertės pirkimams:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tarptautiniu pirkimu laikomas pirkimas, kurio numatoma vertė, be pridėtinės vertės mokesčio, yra lygi arba viršija šias ribas: <ol style="list-style-type: none"> 1) Direktyvos 2014/25/ES 15 straipsnio a ir b punktuose nustatytas ribas, kurias Europos Komisija kas 2 metus peržiūri, tikslina ir skelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Informacija apie šias ribas skelbiama ir Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje; 2) 1 000 000 Eur (vienas milijonas eurų), kai perkamos šio įstatymo 4 priede nurodytos socialinės ir kitos specialiosios paslaugos. 2. Supaprastintu pirkimu laikomas pirkimas, kurio numatoma vertė yra mažesnė už šio straipsnio 1 dalyje nurodytas vertės ribas, ir šio įstatymo 13 straipsnio 8 dalyje nurodytas pirkimas. 3. Mažos vertės pirkimu laikomas supaprastintas pirkimas, kai prekių ar paslaugų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur (penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), o darbų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 145 000 Eur (šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), ir šio įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nurodytas pirkimas. <p>Pažymėtina, kad perkiant Direktyvos 2014/25/ES atitinkamas nuostatas į PĮ bei</p>	
--	--	--

	<p>apibrėžiant PĮ taikymo sritį, nepaisant to, kad Direktyvos 2014/25/ES perkėlimo atitikties lentelėje nurodoma, jog Direktyvos 2014/25/ES 1 ir 15 straipsnio nuostatos į PĮ perkeltos visiškai, PĮ reglamentavimo ir taikymo apimtis buvo praplėsta ir nustatytas perteklinis PĮ nuostatų taikymas Supaprastintiems ir Mažos vertės pirkimams.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad PĮ nustatytas ženkliai griežtesnis Supaprastintų ir Mažos vertės pirkimų procedūrų reglamentavimas, kuris pagal PĮ privalomai taikomas perkančiųjų subjektų vykdomiems Supaprastintiems ir Mažos vertės pirkimams (kurių, pažymėtina, Direktyvos 2014/25/ES nuostatos specifiškai nereglamentuoja ir jiems nėra taikomos), todėl siekiant lengvinti ir efektyvinti perkančiųjų subjektų vykdomų pirkimų, kurių vertė mažesnė už Tarptautinio pirkimo vertės ribas, procedūras bei palengvinti PĮ taikymą perkantiesiems subjektams, supaprastinti komunalinio sektoriaus pirkimų taisykles, didinti jų lankstumą, perkantiesiems subjektams suteikti daugiau pasirinkimo galimybių, sumažinti jiems ir tiekėjams tenkančią administracinę naštą yra tikslinga pakeisti PĮ 37 straipsnio nuostatas. Tai padidintų išlaidų efektyvumą, užtikrintų geriausius pirkimų rezultatus pagal kainos ir kokybės santykį, paskatintų smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių dalyvavimą, pritrauktų daugiau tiekėjų iš kitų valstybių narių.</p>	
--	--	--

	Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta bei vadovaujantis kitų valstybių praktika (pavyzdžiui, Švedija, Suomija), Bendrovė siūlo atsižvelgti į Ataskaitoje pateikiamas rekomendacijas ir pirkimams, kurių vertė neviršija tarptautinių pirkimų ribos, taikyti specialiąsias supaprastintas procedūras.	
VPI 46 straipsnio 2 dalis	<p>Pagal Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – VPT) išaiškinimus bei praktikoje yra nusistovėję, kad perkančiosios organizacijos formaliai supranta šį pašalinimo pagrindą ir iš tiekėjų reikalauja pateikti informaciją apie (ne)teistumą dėl itin plataus asmenų rato, t. y., dėl juridinio asmens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vadovo; - valdymo ar priežiūros organo narių; - asmenų, turinčių teisę atstovauti tiekėjui; - asmenų, turinčių teisę tiekėją kontroliuoti; - asmenų, turinčių teisę tiekėjo jo vardu priimti sprendimą; - asmenų, turinčių teisę tiekėjo jo vardu sudaryti sandorį; - buhalterio ar kitų asmenų, turinčių teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos dokumentus. <p>Paprastai pirmiau nurodytą informaciją įrodo išrašai iš valstybės registrų arba teismų sprendimų. Atitinkamai reikalavimas pateikti tokią informaciją iš valstybės registrų arba teismų sprendimų dėl tokio plataus asmenų</p>	<p>Siūlome pakeisti VPI 46 str. 2 d. ir išdėstyti ją taip:</p> <p>„2. Laikoma, kad tiekėjas arba jo atsakingas asmuo nuteistas už šio straipsnio 1 ar 3 dalyje nurodytą nusikalstamą veiką, kai dėl:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tiekėjo, kuris yra fizinis asmuo, per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis ir šis asmuo turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą; 2) tiekėjo, kuris yra juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys, vadovo, ~~kito valdymo ar priežiūros organo nario~~, ar kito asmens, turinčio (turinčių) teisę atstovauti tiekėjui dėl pirkimo sutarties sudarymo, priimti sprendimą sudaryti pirkimo sutartį ir (ar) ją pasirašyti ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį, ar buhalterio (buhalterių) ar kito (kitų) asmens (asmenų), turinčio (turinčių) teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos dokumentus, per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo

	<p>rato daro itin didelę įtaką vykdomų pirkimų procedūrų trukmei – o pirkimo procedūrų trukmė, dalyvaujant užsienio tiekėjams, gali pailgėti iki keleto mėnesių ar dar ilgesnio laikotarpio, pvz., Bendrovė susiduria su situacijomis, kuomet stambios tarptautinės kompanijos, dalyvaujančios Bendrovės įmonių grupės pirkimuose, turi teikti pažymą apie jų darbuotojų-prokuristų (ne)teistumą. Kai kuriose tarptautinėse kompanijose prokuristų skaičius siekia bent kelias dešimtis.</p>	<p>nuosprendis ir šis asmuo turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;</p> <p>3) tiekėjo, kuris yra juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys, per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis arba šio straipsnio 3 dalies atveju – galutinis administracinis sprendimas, jeigu toks sprendimas priimamas pagal tiekėjo šalies teisės aktų reikalavimus.“</p>
VPI 50 straipsnio 6 dalis	<p>VPI 50 str. 1 d. nuostatų tikslas – mažinti administracinę naštą pirkimų procedūrose tiems pirkimų dalyviams, kurie pirkimų procedūrų pabaigoje nenustatomi pirkimų laimėtojais, t. y., numatoma galimybė neprašyti pirkimo dalyvių pateikti visus jų kvalifikaciją pagrindžiančius duomenis (taip pat duomenis, įrodančius, kad šie subjektai neprivalo būti pašalinti iš pirkimo procedūrų), o prašyti pateikti tik vieną deklaraciją (t. y., Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą (toliau - EBVPD)), patvirtinančią pirkimo dalyvio atitiktį nustatytiems reikalavimams. Pateikti visus reikiamus dokumentus tokiu atveju prašoma tik potencialaus laimėtojo pirkimo procedūrų pabaigoje.</p> <p>Vis dėlto, toks reglamentavimas administracinę naštą sumažina tik iš dalies, kadangi tam tikrais atvejais yra tikslinga pirkimo sąlygose nustatyti reikalavimą</p>	<p>Siūlome pakeisti VPI 50 str. 6 d. ir išdėstyti ją taip:</p> <p>„6. Prieš nustatydamą laimėjusį pasiūlymą, išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma preliminarosios sutarties pagrindu pagal šio įstatymo 78 straipsnio 4 dalį ar 5 dalies 1 punktą, perkančioji organizacija reikalauja, kad ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikęs tiekėjas pateiktų aktualius dokumentus, patvirtinančius jo ~~pašalinimo pagrindų nebuvimą~~ ir atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, pagal šio įstatymo 51 straipsnį ir, jeigu taikytina, patvirtinančius jo atitiktį kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams, pagal šio įstatymo 48 straipsnį.“</p> <p>Kita siūloma alternatyva – suteikti priemones perkančiajai</p>

	<p>pirkimo dalyviams visus jų kvalifikaciją įrodančius dokumentus pateikti kartu su paraiškomis/pasiūlymais dar pirkimo procedūrų pradžioje, nes, pvz., vykdant didelės apimties projektus, kyla rizika, jog potencialaus laimėtojo kvalifikacijos tikrinimas sudarytų galimybę dirbtinai jam vilkinti pirkimo procedūras, kai tiekėjas konkrečiu metu neturi ir/ar dėl tam tikrų aplinkybių nepateikia kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų. Atsižvelgiant į tai, kai vykdomi pirkimai dėl didelės apimties ir svarbos projektų, poreikis prašyti visų tiekėjo kvalifikaciją ir pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančių dokumentų išlieka.</p> <p>Taip pat pastebėtina, kad toks reglamentavimas nesutrumpina procedūrų trukmės, priešingai, tam tikrais atvejais jos pailgėja, kadangi pagal VPT išaiškinimus, galimas laimėtojas kvalifikaciją ir pašalinimo pagrindų nebuvimą pagrindžiančius dokumentus gali pateikti išduotus po paraiškų / pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Taigi, dažnu atveju, pirkimo dalyvis į valstybines institucijas dėl pažymų išdavimo kreipiasi tik po to, kai yra nustatomas galimu pirkimo laimėtoju. Jeigu potencialus laimėtojas yra užsienio tiekėjas, pažymos dažnu atveju pateikiamos ne lietuvių kalba, todėl jos be kita ko turi būti išverstos, o minėtų dokumentų pateikimas gali trukti iki poros savaitių, dažnu atveju ir ilgiau nei mėnesį.</p>	<p>organizacijai patikrinti dėl visų tiekėjo pašalinimo pagrindų nebuvimo Lietuvos valstybės duomenų bazėse.</p>
--	---	--

	<p>Siūlytina atsisakyti VPĮ 50 str. 6 d. nustatytos prievolės reikalauti iš tiekėjo valstybės institucijų išduotų pažymų, kurios pagrįstų jo pašalinimo pagrindų nebuvimą, numatant, kad EBVPD yra pakankamas dokumentas tiekėjo pašalinimo pagrindų nebuvimo įrodymui. Tuo atveju, jei EBVPD dokumentas nėra pakankamas įrodymas, siūlytume įtvirtinti galimybę visais (ne tik nustatytais VPĮ 51 str. 3 d.) atvejais priimti tiekėjo oficialias deklaracijas, numatant galimybę perkančiajai organizacijai (jei turi pagrįstų abejonių dėl tiekėjo deklaracijos patikimumo), o ne prievolę pareikalauti valstybės institucijų išduotų pažymų.</p>	
VPĮ 55 straipsnio 2 dalis	<p>Skaičiuojant pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, į bendrą pirkimų vertę siūloma neįskaičiuoti tarptautinės vertės pirkimų vertės, kurie vykdomi vadovaujantis VPĮ 72 straipsnio 1 dalies nuostatomis, t. y. pirkimai atliekami neskelbiamų derybų būdu. Pirkimai neskelbiamų derybų būdu dažniausiai yra atliekami iš vieno tiekėjo, tuomet netikslinga laimėtoją išrinkti pagal kitą kriterijų, nei kaina, todėl netikslinga į bendrą pirkimų vertę įskaičiuoti tokių pirkimų vertes, kurie neteisingai iškreiptų statistiką.</p>	<p>Siūlome pakeisti VPĮ 55 str. 2 d. ir išdėstyti ją taip:</p> <p>„2. Pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 50 procentų bendros perkančiosios organizacijos pirkimų vertės, į kurią neįskaičiuojama mažos vertės pirkimų ir pagal šio įstatymo 72 straipsnio 1 ir 3 dalį atliktų pirkimų vertė.“</p> <p>Kita siūloma alternatyva - savaime kainos ir kokybės kriterijaus taikymas nedidina įsigyjamo objekto kokybės, nedidina konkurencijos, ir gali turėti priešingą poveikį - formaliai pritaikius kokybinius parametrus (netinkamai taikant kokybinį vertinimą),</p>

		perkančioji organizacija pirkimo objektą gali įsigyti už brangesnę kainą. Taip pat gali pasitaikyti situacijų, kai vienas ar vos keli pirkimai procentinės vertės požiūriu sudaro daugiau kaip 50 proc. perkančiosios organizacijos pirkimų, todėl nepriklausomai nuo realaus poreikio, perkančioji organizacija privalėtų atlikti tokį pirkimą ar kelis pirkimus taikydama kainos ir kokybės santykį. Atsižvelgiant į tai, siūlytina nuostatą naikinti, o kainos ir kokybės santykio naudojimą skatinti metodinėmis priemonėmis ir mokomąja veikla.
VPĮ 71 straipsnio 1 dalies 1 punktas (atitinkamai PĮ 79 str. 1 dalies 1 punktas)	Siūlome VPĮ 71 str. 1 dalies 1 punktą, kur kalbama apie netinkamas pirkimo paraiškas ar netinkamus pirkimo pasiūlymus papildyti žodžiais ar nepriimtinos paraiškos/pasiūlymai, atitinkamai kaip tai nurodyta VPĮ 31 str. 3 d. 1 p.	Siūlome pakeisti VPĮ 71 str. 1 d. 1 p. ir išdėstyti jį taip: „1. Prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami, kai yra bent viena iš šių sąlygų: 1) jeigu atviram ar ribotam konkursui nepateikta paraiškų ar pasiūlymų arba visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra nepriimtini ar netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos ir jeigu Europos Komisijos prašymu jai pateikiama šiuo pagrindu atliekamo ar atlikto pirkimo procedūros ataskaita. Jeigu perkančioji organizacija ketina šiuo pagrindu taikyti neskelbiamų derybų būdą, ji turi visiems atviro ar riboto konkurso kandidatams ir dalyviams pranešti, kad jie pateikė netinkamas ar nepriimtinas viešojo

		<p>pirkimo paraiškas ar netinkamus ar nepriimtinus viešojo pirkimo pasiūlymus.“;</p> <p>Taip pačiai siūlome koreguoti ir PĮ 79 straipsnio 1 dalies 1 punktą.</p>
<p>PĮ 2 straipsnio 19 dalis (atitinkamai VPI 2 straipsnio 43 dalis)</p>	<p>Pakeisti PĮ 2 straipsnio 19 dalį ir numatyti, kad pirkimo sutartimi laikoma atlygintinė sutartis, kurios dalykas yra prekės, paslaugos ar darbai (Direktyvoje 2014/25/ES ir Direktyvoje 2014/24/ES aiškiai nustatyta, jog prekių, darbų ir paslaugų pirkimo sutartimis laikomos tik atlygintinos sutartys (t. y. sutarties atlygintinumas siejamas su piniginiu atlygiu), o PĮ 2 straipsnio 19 dalyje nustatytas perteklinis pirkimo-pardavimo sutarties apibrėžimas, kuris siejamas su ženkliai platesne sąvoka „ekonominė nauda“ (piniginis atlygis arba kitoks atlygis tiekėjui, pavyzdžiui, teisė nemokėti mokesčių, pasinaudoti pirkimo sutarties vykdymo rezultatu, galimybė gauti pajamas iš trečiųjų asmenų ir panašiai), todėl PĮ nustatyta ženkliai platesnė įstatymo taikymo sritis.</p>	<p>Siūlome pakeisti PĮ 2 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„19. Pirkimo–pardavimo sutartis (toliau – pirkimo sutartis) – šio įstatymo nustatyta tvarka vieno ar daugiau ūkio subjektų ir vieno ar kelių perkančiųjų subjektų raštu, išskyrus šiame įstatyme nurodytus atvejus, kai pirkimo sutartis gali būti sudaroma žodžiu, sudaroma atlygintinė sutartis, kurios dalykas yra prekės, paslaugos ar darbai.“</p> <p>Taip pačiai siūlome koreguoti ir VPI 2 straipsnio 43 dalį.</p>
<p>PĮ 48 straipsnio 5 dalis (atitinkamai VPI 35 straipsnio 5 dalis)</p>	<p>Šiuo metu galiojančiuose VPI ir PĮ numatyta, kad visais atvejais pirkimo dokumentai privalo būti rengiami lietuvių kalba. Praktikoje perkančiosios organizacijos neretai susiduria</p>	<p>Siūlome pakeisti PĮ 48 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:</p>

	<p>su situacijomis, jog skelbiamame pirkime dėl jo objekto specifikos, rinkos sąlygų ar kitų aplinkybių sudalyvauja tik užsienio šalių tiekėjai arba esant įstatymuose numatytiems pagrindams vykdomi neskelbiami pirkimai tik iš užsienio šalių tiekėjų. Tokiais atvejais perkančioji organizacija su tiekėjais bendrauja užsienio kalba (dažniausiai anglų), reikalinga visus pirkimo dokumentus rengti užsienio kalba, nes tokie tiekėjai neskaito lietuvių kalba parengtų dokumentų.</p> <p>Atsižvelgiant į tai siūlome numatyti išimtį, jog pirkimo dokumentai gali būti nerengiami lietuvių kalba, jei paraiškas ir/ar pasiūlymus pirkime pateikia arba neskelbiamose derybose dalyvauti kviečiami tik užsienio šalių tiekėjai. Tokiais atvejais pirkimo dokumentų rengimas lietuvių kalba nėra tikslingas, tai sąlygoja ir didesnes laiko bei pinigines sąnaudas perkančiosios organizacijoms. Svarbu pažymėti, jog dokumentų vertimo iš lietuvių kalbos į tiekėjui priimtina kalbą naštos perkėlimas tiekėjams nėra tinkama alternatyva, nes tai galėtų lemti užsienio šalių tiekėjų dalyvavimo pirkimų procedūrose sumažėjimą.</p>	<p>„5. Pirkimo dokumentai rengiami lietuvių kalba. Papildomai pirkimo dokumentai gali būti rengiami ir kitomis kalbomis. Pirkimo dokumentai lietuvių kalba gali būti nerengiami, jeigu:</p> <p>vykdant neskelbiamas derybas pirkime kviečiami dalyvauti tik užsienio šalių tiekėjai;</p> <p>pagal pirkimo dokumentų reikalavimus įvertinus pirkime pateiktas paraiškas ir (arba) pasiūlymus į kitus pirkimo etapus kviečiami tik užsienio šalių tiekėjai. Tokiu atveju lietuvių kalba gali būti nerengiami tik tie pirkimo dokumentai, kurie tiekėjams pateikiami po paraiškų ir (arba) pasiūlymų įvertinimo vykdomuose pirkimo etapuose.“</p> <p>Analogiškai siūlome koreguoti ir VPĮ 35 straipsnio 5 dalį.</p>
PĮ 74 straipsnis	<p>Direktyvos 2014/25/ES 47 straipsnio 1 dalyje numatyta rekomendacinio pobūdžio nuostata, numatanti, kad „<...> Paprastai nustatomas minimalus prašymų dalyvauti priėmimo laikotarpis yra ne trumpesnis kaip 30 dienų nuo skelbimo apie pirkimą arba, jei kaip</p>	<p>Siūlome pakeisti PĮ 74 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„74 straipsnis. Paraiškų ir pirminių pasiūlymų pateikimo skelbiamoms deryboms terminai</p>

	<p>kvietimas dalyvauti konkurse naudojamas reguliarius orientacinis skelbimas, kvietimo patvirtinti susidomėjimą išsiuntimo dienos ir bet kuriuo atveju neturi būti trumpesnis kaip 15 dienų.“, tačiau atsižvelgiant į tai, kad paraiškų pateikimo etape tiekėjai tik išreiškia pageidavimą dalyvauti pirkime ir turi pateikti tik paraišką bei užpildytą EBVPD, vertinant PĮ nustatytus privalomus procedūrinius terminus, laikytina, kad ilgiausias privalomas procedūrinis terminas vykdant tarptautinės vertės pirkimą derybų būdu – paraiškų pateikimo terminas (ne mažiau 30 dienų) laikytinas pertekliniu ir nepagrįstai ilginančiu pirkimų procedūras.</p>	<p>2. Paraiškų dalyvauti pirkime pateikimo terminas negali būti trumpesnis kaip:</p> <p>1) ~~30~~—15 dienų nuo skelbimo išsiuntimo iš Viešųjų pirkimų tarnybos dienos arba kvietimo patvirtinti susidomėjimą išsiuntimo tiekėjams dienos – tarptautinių pirkimų atveju;“</p> <p>Siūlome pakeisti PĮ 74 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„3. Perkančiojo subjekto vertinimu pagrįstais atvejais šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytas trumpiausias paraiškų pateikimo terminas gali būti sutrumpintas iki 15 7 dienų, o 2 punkte nustatytas terminas sutrumpintas iki 5 dienų.“</p>
<p>VPI 86 straipsnio 9 dalis (atitinkamai PĮ 94 straipsnio 9 dalis)</p>	<p>Igyvendinant VPI ir PĮ reikalavimus reikia skirti labai nemažai laiko, norint pavišinti įvairius tiekėjų pateiktus atestatus ir pažymėjimus. Daugiausiai laiko sugaištama jų nuviešinimas, asmens duomenų paslėpimas (automatizuoti to negalima, kaip pavyzdžiui EBVPD), kadangi jų formos skiriasi, jie yra nevienodi). Didelės vertės tokių dokumentų paskelbimas nekuria, nes nuviešintas atestatas kitiems tiekėjams suteikia labai mažai informacijos. Todėl siūlome pakoreguoti įstatymus ir leisti kvalifikacijos atestatų, pažymėjimų neviešinti.</p>	<p>Siūlome pakeisti VPI 86 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„9. Perkančioji organizacija laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį, preliminarąją sutartį ir šių sutarčių pakeitimus, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pirkimo sutarties ar preliminarosios sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne</p>

--	--

vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal jį pradžios Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka turi paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. Šis reikalavimas netaikomas laimėjusio dalyvio pasiūlymui, kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu, arba sudarytai pirkimo sutarčiai, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu, pirkimams, kurie atlikti neskelbiamų derybų būdu (mažos vertės pirkimų atveju – neskelbiant apie pirkimą) esant šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkto b ir c papunkčiuose ir 6 dalies 5, 6, 7 punktuose nustatytoms sąlygoms, jeigu jų metu laimėjusiu dalyviu nustatomas fizinis asmuo, ir esant šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkto a papunktyje nustatytai sąlygai, taip pat laimėjusio dalyvio pasiūlymo, pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties dalims, kai nėra techninių galimybių tokiu būdu paskelbti informacijos **arba perkančioji organizacija, esant poreikiui, gali bet kuriuo momentu patvirtinti ir įrodyti tokios informacijos egzistavimo faktą.** Tokiu atveju perkančioji organizacija turi sudaryti galimybę susipažinti su nepaskelbtomis laimėjusio dalyvio pasiūlymo, pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties dalimis.

Taip pačiai siūlome koreguoti ir PĮ 94 straipsnio 9 dalį.

		<p>Kita siūloma alternatyva - sutarčių viešinimas sudaro itin didelę administracinę naštą (ypatingai sugriežtėjusio BDAR kontekste). Manytina, kad reikalavimus paviesti visą informaciją būtų galima pakeisti tik esmine informacija - sutarties verte/objektu ir tiekėju. Galima numatyti pareigą perkančiajai organizacijai per 5 darbo dienas pateikti šią informaciją suinteresuotam subjektui pagal jo prašymą.</p>
Dėl PĮ papildymo	<p>Siūlome papildyti PĮ nauju straipsniu dėl pirkimo iš susijusios įmonės. Šiuo siūlymu siekiama suderinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų teisę su Europos Sąjungos teisės reikalavimais, numatančiais galimybę, netaikant viešojo pirkimo procedūrų, vykdyti pirkimus tarp susijusių įmonių arba įmonių, vykdančių panašią veiką ar siekiančių bendrų tikslų. Išimties dėl viešųjų pirkimų procedūrų netaikymo perkantiesiems subjektams suteikia daugiau pasirinkimo galimybių, sumažinama joms tenkanti administracinė našta ir sudaroma galimybė racionaliai naudoti įmonių lėšas. Siūlomomis nuostatomis, nepažeidžiant viešųjų pirkimų principų, siekiama užtikrinti atitinkamą, tapačią ar panašią komunalinę veiklą vykdančių įmonių tarpusavio paslaugų teikimo nepertraukiamumą, gerą kokybę ir prieinamumą, taip pat – išvengti perteklinio ir neretai dirbtinio viešojo pirkimo procedūrų</p>	<p>Siūlome papildyti PĮ nauju straipsniu ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„XX straipsnis. Pirkimas iš susijusios įmonės</p> <p>1. Šio įstatymo reikalavimai netaikomi, kai perkantysis subjektas arba perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, atlieka pirkimą iš susijusios įmonės (perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija, arba perkančiosios organizacijos), arba įmonė, įsteigta kelių perkančiųjų subjektų su tikslu vykdyti šio įstatymo 5–11 straipsniuose nurodytą veiklą, atlieka pirkimą iš įmonės (perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija, arba perkančiosios organizacijos), susijusios su bent vienu iš šių perkančiųjų subjektų, ir kai tenkinamos šios sąlygos:</p>

	<p>vykdymo, mažinti neskelbiamų pirkimų skaičių ir išvengti kitų piktnaudžiavimo ar netinkamo PĮ taikymo ar netaikymo atvejų (kitų alternatyvių teisinių santykių, pavyzdžiui, jungtinės veiklos, bendradarbiavimo arba partnerystės, sukūrimo, siekiant išvengti konkurencijos ir PĮ reikalavimų taikymo). Taip pat siūlomose nuostatose nustatyti kriterijai ir sąlygos leis užtikrinti sudaromų sandorių skaidrumą, nes įprastai tokius kriterijus atitinkančios įmonės yra siejamos aiškiais pavaldumo ir kontrolės ryšiais, veikia kaip viena kitos struktūriniai padaliniai, taiko aiškius atskirtos atsakomybės ir nešališkumo principus. Numatytos sandorių galimybės leis užtikrinti efektyvumo principo įgyvendinimą veikiant masto sinergijai, taikant veiklą atskyrimo principą bei kompetencijų ir aptarnavimo funkcijų koncentraciją, aiškią ir teisės aktų nustatytą organizacinę, valdymo ir kontrolės struktūrą.</p> <p>Pažymėtina, kad siūlomos nuostatos leis Lietuvos Respublikoje veikiančioms įmonių grupėms taikyti tarptautinėje praktikoje įprastą pažangiausią aptarnavimo paslaugų centrų praktiką (daugiau nei 75 proc. Fortune 500 įmonių turi savo paslaugų centrus: Barclays, CSC, Danske Bank, SEB, Citco, Western Union ir kt.), neapsunkinat tokios veiklos perteklinėmis ar dažnu atveju net neįgyvendinamomis viešojo pirkimo procedūromis.</p>	<p>1) paslaugų pirkimo sutarčių atveju – jeigu per paskutinius 3 finansinius metus ne mažiau kaip 80 procentų susijusios įmonės gautų vidutinių pajamų iš paslaugų pirkimo-pardavimo sutarčių sudaro pajamos, gautos iš perkančiojo subjekto ar kitos įmonės, su kuria ji yra susijusi. Jeigu įmonė vykdė veiklą mažiau kaip 3 finansinius metus, tai atitinkami rezultatai turi būti numatyti pagal jos veiklos planus;</p> <p>2) prekių pirkimo sutarčių atveju – jeigu per paskutinius 3 finansinius metus ne mažiau kaip 80 procentų susijusios įmonės gautų vidutinių pajamų iš prekių pirkimo-pardavimo sutarčių sudaro pajamos, gautos iš perkančiojo subjekto ar kitos įmonės, su kuria ji yra susijusi. Jeigu įmonė vykdė veiklą mažiau kaip 3 metus, tai atitinkami rezultatai turi būti numatyti pagal jos veiklos planus;</p> <p>3) darbų pirkimo sutarčių atveju, jeigu per paskutinius 3 finansinius metus ne mažiau kaip 80 procentų susijusios įmonės gautų vidutinių pajamų iš darbų pirkimo-pardavimo sutarčių sudaro pajamos, gautos iš perkančiojo subjekto ar kitos įmonės, su kuria ji yra susijusi. Jeigu įmonė vykdė veiklą mažiau kaip 3 metus, tai atitinkami rezultatai turi būti numatyti pagal jos veiklos planus.</p> <p>2. Tuo atveju, kai daugiau kaip vienos perkančiojo subjekto susijusios</p>
--	---	---

		<p>įmonės teikiamos paslaugos, tiekiamos prekės ar atliekami darbai yra tie patys ar panašūs, taikant šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktus įvertinamos visų šių susijusių įmonių bendrai gaunamos pardavimo pajamos.</p> <p>3. Susijusia įmone laikoma įmonė, kurios metinė finansinė atskaitomybė yra konsoliduota su perkančiojo subjekto atskaitomybe pagal Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo (toliau – Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymas) reikalavimus.</p> <p>4. Tuo atveju, kai įmonei netaikomas Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymas, susijusia įmone laikoma bet kuri įmonė, jeigu tiesioginę ar netiesioginę lemiamą įtaką pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą: 1) šiai įmonei tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti perkantysis subjektas arba; 2) ši įmonė gali daryti perkančiajam subjektui arba; 3) šiai įmonei ir kartu perkančiajam subjektui daro kita įmonė dėl turimos joje nuosavybės, finansinio dalyvavimo arba įmonės veiklą reguliuojančių teisės aktų.“</p> <p>Analogiškai siūlome papildyti ir VPI.</p>

<p>PĮ 57 straipsnio 4 dalis (atitinkamai VPI 44 straipsnio 4 dalis)</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kad susipažinimas su pateiktais pasiūlymais vyksta tik suėjus nustatytam pasiūlymų pateikimo terminui, ir elektroninėmis priemonėmis pateiktų pasiūlymų vokų atplėšimas yra daugiau techninis veiksmas, siūlytina numatyti galimybę elektroninėmis priemonėmis pateiktų pasiūlymų vokus atplėšti vienam (bet kuriam) iš komisijos narių.</p>	<p>Siūlome pakeisti PĮ 57 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Susipažįstant su ne elektroninėmis priemonėmis pateiktais pasiūlymais, vokus atplėšia vienas iš Komisijos narių pasiūlymus pateikusių ir Komisijos posėdyje dalyvaujančių tiekėjų ar jų atstovų akivaizdoje. Pasiūlymo paskutinio lapo antrojoje pusėje pasirašo posėdyje dalyvaujantys Komisijos nariai.</p> <p>Susipažįstant su elektroninėmis priemonėmis pateiktais pasiūlymais, vokus gali atplėšti vienas iš Komisijos narių.“</p> <p>Taip pačiai siūlome pakoreguoti ir VPI 44 str. 4 d.</p>
<p>VPI papildyti nuostatomis, kurios nurodytos PĮ 67str.</p>	<p>PĮ yra numatyta galimybė atmesti pasiūlymą, kai trečiųjų šalių kilmės produktų dalis, nustatyta pagal 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL 2013 L 269, p. 1), sudaro daugiau kaip 50 procentų visos pasiūlytos produktų vertės. VPI galimybė Perkančiajai organizacijai atmesti pasiūlymą tokiu pagrindu nėra įtvirtinta. Nors tai esminis aspektas, tiesiogiai įtakojantis Perkančiųjų organizacijų veiklos saugumą. Atkreiptinas dėmesys, kad dalis Perkančiųjų organizacijų atlieka svarbias valstybės deleguotas funkcijas</p>	<p>Siūlome VPI papildyti PĮ 67 str. analogišku straipsniu:</p> <p>„Pasiūlymai, apimantys trečiųjų šalių kilmės prekes</p> <p>1. Šio straipsnio reikalavimai taikomi pasiūlymams dėl produktų, kilusių iš trečiųjų šalių, su kuriomis Europos Sąjunga nėra sudariusi nei daugiašalio, nei dvišalio susitarimo, užtikrinančio Europos Sąjungos įmonių konkurencinį ir veiksmingą patekimą į tų šalių rinkas. Šie reikalavimai taikomi nepažeidžiant Europos Sąjungos ar jos</p>

	<p>ir jų teisių, susijusių su galimybe atmesti pasiūlymą dėl trečiųjų šalių tiekiamų prekių, apribojimas iš esmės panaikina jų teisę užtikrinti veiklos saugumą bei diskriminuoja, palyginus su perkantiesiems subjektams suteiktomis teisėmis.</p> <p>PĮ 67 straipsnis. Pasiūlymai, apimantys trečiųjų šalių kilmės prekes</p> <p>1. Šio straipsnio reikalavimai taikomi pasiūlymams dėl produktų, kilusių iš trečiųjų šalių, su kuriomis Europos Sąjunga nėra sudariusi nei daugiašalio, nei dvišalio susitarimo, užtikrinančio Europos Sąjungos įmonių konkurencinį ir veiksmingą patekimą į tų šalių rinkas. Šie reikalavimai taikomi nepažeidžiant Europos Sąjungos ar jos valstybių narių įsipareigojimų trečiosioms šalims.</p> <p>2. Bet kuris pasiūlymas tiekti prekes gali būti atmestas, kai trečiųjų šalių kilmės produktų dalis, nustatyta pagal 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL 2013 L 269, p. 1), sudaro daugiau kaip 50 procentų visos pasiūlytos produktų vertės. Šiuo atveju programinė įranga, naudojama telekomunikacijų tinklo įrenginiuose, laikoma produktu.</p> <p>3. Tais atvejais, kai pagal perkančiojo subjekto nustatytus pasiūlymų vertinimo kriterijus du ar daugiau pasiūlymų yra lygiaverčiai, pirmenybę turi tie pasiūlymai,</p>	<p>valstybių narių įsipareigojimų trečiosioms šalims.</p> <p>2. Bet kuris pasiūlymas tiekti prekes gali būti atmestas, kai trečiųjų šalių kilmės produktų dalis, nustatyta pagal 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL 2013 L 269, p. 1), sudaro daugiau kaip 50 procentų visos pasiūlytos produktų vertės.</p> <p>3. Tais atvejais, kai pagal Perkančiosios organizacijos nustatytus pasiūlymų vertinimo kriterijus du ar daugiau pasiūlymų yra lygiaverčiai, pirmenybę turi tie pasiūlymai, kurie negali būti atmesti pagal šio straipsnio 2 dalies reikalavimą. Pasiūlytos kainos laikomos lygiavertėmis, jeigu kainų skirtumas taikant šį straipsnį nėra didesnis kaip 3 procentai. Ši pirmenybė netaikoma tais atvejais, jeigu ją taikant perkančiajam subjektui tektų įsigyti įrangą, kurios techninės charakteristikos skirtųsi nuo turimos įrangos charakteristikų, atsirastų nesuderinamumas ir techniniai eksploataavimo bei priežiūros sunkumai ar per didelės sąnaudos.</p> <p>4. Nustatant trečiųjų šalių kilmės produktų dalį, šio straipsnio 2 dalies reikalavimai netaikomi toms trečiosioms šalims, kurioms tokia teisė suteikta Tarybos sprendimu.</p>
--	---	---

	<p>kurie negali būti atmesti pagal šio straipsnio 2 dalies reikalavimą. Pasiūlytos kainos laikomos lygiavertėmis, jeigu kainų skirtumas taikant šį straipsnį nėra didesnis kaip 3 procentai. Ši pirmenybė netaikoma tais atvejais, jeigu ją taikant perkančiajam subjektui tektų įsigyti įrangą, kurios techninės charakteristikos skirtųsi nuo turimos įrangos charakteristikų, atsirastų nesuderinamumas ir techniniai eksploatavimo bei priežiūros sunkumai ar per didelės sąnaudos.</p> <p>4. Nustatant trečiųjų šalių kilmės produktų dalį, šio straipsnio 2 dalies reikalavimai netaikomi toms trečiosioms šalims, kurioms tokia teisė suteikta Tarybos sprendimu.</p> <p>5. Perkantieji subjektai ir tiekėjai informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją apie visus bendrojo pobūdžio teisinius ar praktinius sunkumus, su kuriais jie susiduria norėdami sudaryti paslaugų sutartis trečiosiose šalyse. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija šią informaciją pateikia Europos Komisijai.</p> <p>6. Perkantieji subjektai ir tiekėjai informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją apie visus teisinius ir praktinius sunkumus, su kuriais jie susiduria siekdami sudaryti pirkimo sutartis trečiosiose šalyse ir kurių iškyla dėl to, kad nesilaikoma šio įstatymo 7 priede nurodytų Tarptautinės darbo organizacijos teisės aktų normų.</p>	<p>5. Perkančioji organizacija ir tiekėjai informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją apie visus bendrojo pobūdžio teisinius ar praktinius sunkumus, su kuriais jie susiduria norėdami sudaryti paslaugų sutartis trečiosiose šalyse. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija šią informaciją pateikia Europos Komisijai.</p> <p>6. Perkančioji organizacija ir tiekėjai informuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotą instituciją apie visus teisinius ir praktinius sunkumus, su kuriais jie susiduria siekdami sudaryti pirkimo sutartis trečiosiose šalyse ir kurių iškyla dėl to, kad nesilaikoma šio įstatymo 5 priede nurodytų Tarptautinės darbo organizacijos teisės aktų normų.</p> <p>7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija šio straipsnio 6 dalyje nurodytą informaciją pateikia Europos Komisijai.“.</p>
--	---	---

	7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija šio straipsnio 6 dalyje nurodytą informaciją pateikia Europos Komisijai.	
VPI 66 straipsnio 1 dalies 4 punktas (atitinkamai PI 75 straipsnio 1 dalies 4 punktas)	Tai padėtų efektyviau ir greičiau įvykdyti pirkimo procedūras. Komisija laisviau galėtų spręsti kaip organizuoti savo darbą.	Siūlome pakeisti VPI 86 str. 5 d. 6 p. ir jį išdėstyti taip: „6. derybas vesti vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytais reikalavimais. Tuo atveju, kai surašomas derybų protokolas, jį pasirašo ~~Komisijos pirmininkas~~ bent vienas Komisijos narys , bet kuris iš dalyvio, su kuriuo derėtasi, įgaliotasis atstovas.“ Taip pačiai siūlome koreguoti ir PI 75 str. 1 d. 4 p.
VPI 50 straipsnio 3 dalis	VPI rekomenduoja tiekėjams pateikti ir perkančiajai organizacijai priimti tiekėjo EBVPD iš kito pirkimo, jeigu jis teiktas anksčiau. Tiekėjai dažniausiai teikia savo ir ūkio subjektų EBVPD iš skirtingų pirkimų. Priklausomai nuo ūkio subjektų skaičiaus, būna nuo 3 iki 15 skirtingų pirkimų. Kadangi perkančioji organizacija pirkimo sąlygose numato galimybę teikti skirtingus EBVPD, perkančioji organizacija privalo susirasti anksčiau vykdytus pirkimus, įvertinti keltų kvalifikacijos reikalavimų identišumą, patikrinti EBVPD, teikti pastabas tiekėjams (jų ūkio subjektams) bei prašyti patikslinti EBVPD (tikslinimų metu tiekėjai pateikia naują konkretaus, vertinamo pirkimo	Siūlytina papildyti VPI 50 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Tiekėjai gali pakartotinai naudoti Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą, kurį jie naudojo ankstesnėje pirkimo procedūroje, jeigu jie patvirtina, kad šiame dokumente esanti informacija yra teisinga. Tiekėjas, teikdamas ankstesnėje pirkimo procedūroje naudotą Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą, turi užtikrinti ir perkančiajai organizacijai įrodyti, kad ankstesnėje pirkimo procedūroje kelti kvalifikacijos reikalavimai pagal šio įstatymo 46, 47, 48 straipsnius nustatytus reikalavimus ir, jeigu

	EBVPD), patikrinti EBVPD iš naujo ir pateikti galutinį vertinimą. Toks tikslinimas ir vertinimas praktikoje trunka net keletą dienų.	taikyta, 54 straipsnyje nustatytus reikalavimus, atitinka (yra tapatūs) arba yra ne mažesni negu vykstančioje pirkimo procedūroje, kuriam pakartotinai naudojamas Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas, nustatyti kvalifikacijos reikalavimai.“.
VPI 49 straipsnio 2 dalis (atitinkamai PI 62 straipsnio 2 dalis)	<p>VPI 49 straipsnio 2 dalyje reglamentuota, kad jei reikalaujama išsilavinimo, profesinės kvalifikacijos ar profesinės patirties pagal šio įstatymo 51 straipsnio 7 dalies 7 punktą <...> tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais tik tuo atveju, jeigu tie subjektai patys suteiks paslaugas, atliks darbus, kuriems reikia jų turimų pajėgumų.</p> <p>Visgi, VPI 51 straipsnio 7 dalies 7 punkte kalbama tik apie išsilavinimą ir profesinę kvalifikaciją. Tuo tarpu profesinę patirtį apibūdina VPI 51 straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktai. Tokiu atveju lieka neaišku ar tiekėjas, pirkimo sąlygose reikalaujamai profesinei patirčiai (per tam tikrą laiko tarpą įvykdytoms panašioms sutartims) įrodyti pasitelkęs kitą ūkio subjektą, privalo jį pirkime pasitelkti ir kaip subtiekęją, kuris suteiks paslaugas, atliks darbus, kurių pajėgumui įrodyti buvo pasitelktas.</p> <p>Manytina, kad nuoroda į profesinę patirtį VPI 49 straipsnio 2 dalyje turėtų būti panaikinta, nes:</p>	<p>Siūlytina pakeisti VPI 49 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Jeigu reikalaujama išsilavinimo, ar profesinės kvalifikacijos ~~ar profesinės patirties~~ pagal šio įstatymo 51 straipsnio 7 dalies 7 punktą arba turėti specialų leidimą ar būti tam tikrų organizacijų nariu pagal šio įstatymo 47 straipsnio 2 dalį, tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais tik tuo atveju, jeigu tie subjektai patys suteiks paslaugas, atliks darbus, kuriems reikia jų turimų pajėgumų. Ši nuostata taikoma nepažeidžiant pagal šio straipsnio 7 dalį nustatyto reikalavimo.“.</p> <p>Taip pačiai siūlome pakeisti ir PI 62 straipsnio 2 dalį.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Neretai pirkimo sąlygose reikalaujant įvykdytų sutarčių, jos iš esmės atitinka pirkimo objektą (pvz. perkamiems patalpų remonto darbams atlikti prašoma būti įvykdžius mažesnės apimties remonto darbų sutartį). Tokiai profesinei patirčiai pagrįsti pasitelktas ūkio subjektas pagal dabartinę VPI 49 straipsnio 2 dalies formuluotę (nevertinant aplinkybės, kad aptariamoje nuostatoje yra nuoroda tik į VPI 51 straipsnio 7 dalies 7 punktą) visais atvejais turi atlikti darbus / suteikti paslaugas už tiekėją, taip sutrukdydamas tiekėjui ateityje, dalyvaujant kitame viešajame pirkime, būti pripažintam įgijusiu atitinkamą profesinę patirtį, nors realiai sutartį vykdo bei atsakomybę už ją prisiima būtent tiekėjas, o ne jo pasitelktas subtiektas. • Reikalavimas pasitelktam ūkio subjektui pačiam atlikti darbus, kai keliamas kvalifikacijos reikalavimas dėl tam tikro išsilavinimo ar profesinės kvalifikacijos turėjimo yra logiškas ir pateisinamas tuo, kad tik atitinkamą išsilavinimą ar profesinę kvalifikaciją turintis asmuo yra pajėgus tinkamai bei pagal visus reikalavimus atlikti tam tikrus darbus. Visgi toks reikalavimas nėra pateisinamas tada, kai reikalaujama profesinės patirties – žinios, įgytos vykdžius panašaus pobūdžio sutartį, gali būti perduotos ir tiesiogiai nevykdant reikalaujamų darbų ar neteikiant reikalaujamų paslaugų. VPI 49 straipsnio 3 dalis reglamentuoja, jog kai 	
--	---	--

	<p>tiekęjas pageidauja remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, jis privalo perkančiajai organizacijai pasiūlyme (paraiškoje) įrodyti, kad vykdant pirkimo sutartį ūkio subjektų, kurių pajėgumais jis remiasi, ištekliai jam bus prieinami. Tai reiškia, kad profesinės patirties pagrindimui pasitelkęs kitą ūkio subjektą, tiekęjas bet koku atveju turės naudotis to ūkio subjekto pajėgumais – žiniomis, patarimais, gerąja praktika. Tikėtina, kad tokių išteklių tiekėjui užtektų tinkamai įvykdyti pirkimo sutartį savarankiškai, todėl reikalavimas pasitelktam ūkio subjektui atitinkamą sutarties dalį (dažniausiai esminę, didžiausią sutarties dalį) įvykdyti pačiam, laikytinas pertekliniu bei apribojančiu tiekėjų konkurenciją.</p> <ul style="list-style-type: none"> • VPI 49 straipsnio 2 dalyje nėra nuorodos į VPI 51 straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktus, todėl joje esanti sąvoka „profesinė patirtis“ gali būti laikoma įrašyta per klaidą. 	
VPI 46 straipsnis	<p>Tam tikri Lietuvoje galiojantys teisės aktai draudžia arba riboja fiziniams ir/ar juridiniams asmenims sudaryti tam tikrus sandorius. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymas ir jį įgyvendinantys poįstatyminiai teisės aktai nustato draudimą fiziniams ir juridiniams asmenims (įskaitant perkančiąsias organizacijas ir perkančiuosius subjektus) vykdyti veiksmus, kurių vykdymas draudžiamas Lietuvos Respublikoje įgyvendinamomis tarptautinėmis sankcijomis. Minėto įstatymo 9 str. numato draudimą</p>	<p>Siūlytina papildyti VPI 46 straipsnį 8 dalimi:</p> <p>„8. Perkančioji organizacija tiekėją pašalina iš pirkimo procedūros bet kuriame pirkimo procedūros etape, jeigu paaiškėja, kad pagal imperatyvias teisės aktų nuostatas sandoris su tiekėju negali būti sudaromas.“.</p>

	<p>sudaryti sandorius, kurių vykdymas prieštarautų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms. Atsižvelgiant į tai, kad kituose teisės aktuose (ne VPI/PI) yra imperatyviai įtvirtinti draudimai sudaryti sandorius, siūloma VPI/PI papildyti nauju privalomu tiekėjo pašalinimo pagrindu.</p>	
<p>PĮ 67 straipsnio 1 dalis ir 29 straipsnio 4 dalis</p>	<p>PĮ 67 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šio straipsnio reikalavimai taikomi pasiūlymams dėl produktų, kilusių iš trečiųjų šalių, su kuriomis Europos Sąjunga nėra sudariusi nei daugiašalio, nei dvišalio susitarimo, užtikrinančio Europos Sąjungos įmonių konkurencinį ir veiksmingą patekimą į tų šalių rinkas. Nei šiame straipsnyje, nei Tarybos direktyvos 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų (toliau – Direktyva) 85 straipsnyje nėra detalizuota ar minėti daugiašaliai ir/ar dvišaliai susitarimai turi būtinai apimti susitarimus dėl viešųjų pirkimų rinkos atvėrimo. PĮ 67 straipsnio taikymo kontekste neaiškumas išlieka, šio straipsnio nuostatas kompleksiskai aiškinant su PĮ 29 straipsnio 5 ir 4 dalimis, kuriose nurodyta: Perkantysis subjektas, veikiantis gynybos srityje arba srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, atlikdamas su nacionaliniu saugumu susijusių prekių, paslaugų ar darbų pirkimus, įvertina visus</p>	<p>Siūlytina pakeisti PĮ 67 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Šio straipsnio reikalavimai taikomi pasiūlymams dėl produktų, kilusių iš trečiųjų šalių, kurių nėra sudariusios Pasaulio prekybos organizacijos sutarties dėl viešųjų pirkimų arba su kuriomis Europos Sąjunga nėra sudariusi laisvosios prekybos susitarimų ar kitų dvišalių ar daugiašalių susitarimų, nei daugiašalio, nei dvišalio susitarimo, užtikrinančio užtikrinančių Europos Sąjungos įmonių konkurencinį ir veiksmingą patekimą į tų šalių viešųjų pirkimų rinkas. Šie reikalavimai taikomi nepažeidžiant Europos Sąjungos ar jos valstybių narių įsipareigojimų trečiosioms šalims.“</p> <p>Siūlytina pakeisti PĮ 29 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Atsižvelgiant į Pasaulio prekybos organizacijos sutartį dėl viešųjų pirkimų ir kitus Europos Sąjungos laisvosios prekybos, dvišalius ar</p>

	<p>galinčius kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnius ir sprendžia, ar šiuose pirkimuose gali dalyvauti tiekėjai ir jo subtieėjai, kurie nėra registruoti (jeigu tiekėjas ar subtieėjas yra fizinis asmuo – nuolat gyvenantys) Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, pasirašiusioje šio straipsnio 4 dalyje nurodytus tarptautinius susitarimus, t. y. Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) sutartį dėl viešųjų pirkimų ir kitus tarptautinius susitarimus.</p> <p>Europos Komisijos 2019-07-24 komunikate „Prekes siūlančių trečiųjų šalių subjektų dalyvavimo ES viešųjų pirkimų rinkos konkursuose gairės“ nurodoma, kad ekonominės veiklos vykdytojai iš trečiųjų šalių, neturintys jokio susitarimo, kuriuo būtų numatomas ES viešųjų pirkimų rinkos atvėrimas, arba prekės, paslaugos ir darbai, kuriems toks susitarimas netaikomas, neturi užtikrintos galimybės dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose ES ir gali būti pašalinti.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manome, kad PĮ 67 straipsnio 1 dalies ir PĮ 29 straipsnio 4 dalies formuluotės turi būti tarpusavyje suderintos ir patikslintos, nurodant, kad šiuose straipsniuose minimi susitarimai turėtų būti laikomi tik Europos Sąjungos laisvosios prekybos susitarimai, PPO sutartis dėl viešųjų pirkimų bei kiti sudaryti</p>	<p>daugiašalius susitarimus, užtikrinančius Europos Sąjungos įmonių konkurencinį ir veiksmingą patekimą į tų šalių viešųjų pirkimų rinkas tarptautinius susitarimus, kurie yra privalomi valstybėms narėms, perkantysis subjektas, nurodytas šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, pirkimų metu turi taikyti vienodas sąlygas trečiųjų šalių, pasirašiusių atitinkamus tarptautinius susitarimus, ir valstybių narių tiekėjams, darbams, prekėms ir paslaugoms.“.</p> <p>Taip pačiai siūlome pakeisti ir VPI 17 straipsnio 4 dalį.</p>
--	---	--

	dvišaliai ar daugiašaliai susitarimai dėl viešųjų pirkimų rinkos atvėrimo.	
VPI 88 straipsnio 1 dalis (atitinkamai PI 96 straipsnio 1 dalis)	<p>Siūlome atsisakyti reikalavimo, kad tiekėjai savo pasiūlymuose nurodytų sutarties dalį, kurią ketinama pavesti vykdyti subtieėjams.</p> <p>Priėmus nuo 2017 m. liepos mėn. įsigaliojusius VPI ir PI, pagal VPI 88 str. 1 d. ir PI 96 str. 1 d. nuostatas tiekėjai pasiūlymo pateikimo metu gali nenurodyti subtieėjų, jeigu jie tuo metu nėra žinomi. Taigi, pagal galiojantį reglamentavimą tiekėjai gali nežinoti visų subtieėjų (jeigu tik jie nėra ūkio subjektai, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi siekdamas atitikti kvalifikacinius reikalavimus), tačiau privalo būti apsisprendęs dėl subtieėjams pavestinos vykdyti sutarties dalies.</p> <p>Pažymėtina, kad, visų pirma sąvoka „sutarties dalis“ įstatyme nėra paaiškinta. Todėl perkančiosios organizacijos, perkantieji subjektai ir patys tiekėjai šią sąvoką supranta nevienodai, pvz., vieni dalį nurodo įvardindami konkrečius darbus ar veiksmus, kiti - įvardindami procentinę dalį, vieni tą procentinę dalį vertina kaip tam tikrą procentą nuo bendros kainos, kiti - pagal darbų/veiksmų apimtį ir pan. Labai dažnai tiekėjai apskritai pamiršta apie šį imperatyvų reikalavimą ir pasiūlymuose apskritai nenurodo jokios informacijos apie dar nežinomus subtieėjus. Tokios situacijos pakankamai dažnai</p>	<p>Siūlytina pakeisti VPI 88 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Perkančioji organizacija turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtieėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti.“.</p> <p>Atitinkamai siūlytina koreguoti ir PI 96 str. 1 d.</p>

	<p>susiklosto ypač tais atvejais, kai pats tiekėjas turi atitinkamą kvalifikaciją, tai pat įvairių nepagrindinių darbų ir (ar) veiksmų atžvilgiu.</p> <p>Svarbu ir tai, kad įstatymuose numatyta pareiga pirkimų vykdytojams pirkimo dokumentuose nustatyti reikalavimą dėl privalo kvalifikacijos turėjimo net ir tais atvejais, nepriklausomai nuo to, ar kvalifikacija pirkimo vykdymo metu buvo tikrinama (VPĮ 35 str. 2 d. 3 p., PĮ 48 str. 2 d. 3 p.). Be to, numatytas ir reikalavimas, kad atitinkamus darbus/veiksmus vykdytų tie subjektai, kurių kvalifikacija tiekėjas rėmėsi pirkimo vykdymo metu (VPĮ 49 str. 2 d., PĮ 62 str. 2 d.). Taip pat pagal VPĮ 88 ir PĮ 96 str. nuostatas tiekėjai yra įpareigoti iš anksto informuoti apie subtiekėjų pasikeitimą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, manytina, kad paminėtos įstatymuose įtvirtintos priemonės yra pakankamos siekiant kontroliuoti subtiekėjų pasitelkimo procesą. Todėl laikytina, kad VPĮ 88 str. 1 d. / PĮ 96 str. 1 d. įtvirtintas reikalavimas nurodyti pirkimo sutarties dalį yra perteklinis ir pakankamai reikšmingai apsunkinantis sutarties vykdymo procesą, įneša neapibrėžtumo. Įstatymų leidėjui leidus tiekėjams pasiūlymo pateikimo metu nežinoti visų subtiekėjų, būtų nuoseklu, pagrįsta ir logiška nereikalauti iš tiekėjų, kad šie nurodytų subtiekėjams vykdyti pavestą sutarties dalį.</p>	
--	---	--

<p><u>VPI 78 straipsnio 6 dalies 1 punktas</u></p>	<p>Siūlome atsisakyti reikalavimo, kad perkančioji organizacija, vykdydama šio straipsnio 5 dalies 2 arba 3 punkte nurodytą atnaujintą tiekėjų varžymąsi turėtų tik raštu kreiptis į tiekėjus ir prašyti iki nustatyto pasiūlymų pateikimo termino pabaigos raštu pateikti pasiūlymus dėl konkrečios pirkimo sutarties sudarymo. Toks reikalavimas apsunkina atnaujinto varžymosi procedūrą, kuomet juo siekiama įsigyti nedidelės vertės užsakymus. Tokiu atveju perkančioji organizacija galėtų raštu arba žodžiu arba kitomis priemonėmis (pvz. tiekėjų elektroninėse parduotuvėse arba kainininkuose patikrinti perkamų prekių/paslaugų/darbų kainas ir pasirinkti palankiausią pasiūlymą.</p>	<p>Siūlytina pakeisti VPI 78 straipsnio 6 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„1) žodžiu (telefonu, tiesiogiai prekybos vietoje, vertinama internete tiekėjų skelbiama informacija apie prekių, paslaugų ar darbų kainą ir kitaip) arba raštu (CVP IS priemonėmis, elektroniniu paštu, paštu, faksu ar kitomis priemonėmis) kreipiasi į tiekėjus ir prašo iki nustatyto pasiūlymų pateikimo termino pabaigos raštu pateikti pasiūlymus dėl konkrečios pirkimo sutarties sudarymo. Kvietime pateikti pasiūlymą, be kitos informacijos, turi būti nurodytas reikalavimas tiekėjui patvirtinti, kad Europos bendrajame viešųjų pirkimų dokumente nurodyta informacija, kuri pateikta perkančiajai organizacijai, teikiant pasiūlymą dėl preliminariosios sutarties sudarymo, yra nepasikeitusi, arba, jei pasikeitusi, pateikti aktualią informaciją.“.</p>
<p>VPI 17 str. 5 d. ir KSPI 29 str. 5 d.</p>	<p>VPI 17 str. 5 d. (KSPI 29 str. 5 d.) numato:</p> <p><i>„5. Perkančioji organizacija, veikianti gynybos srityje arba srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, atlikdama su nacionaliniu saugumu susijusių prekių, paslaugų ar darbų pirkimus, įvertina visus galinčius kelti grėsmę nacionalinio saugumo</i></p>	<p>Siūloma papildyti VPI 17 str. 5 d. ir KSPI 29 str. 5 d., pavyzdžiui:</p> <p>Perkančioji organizacija, veikianti gynybos srityje arba srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio</p>

	<p><i>interesams rizikos veiksnius ir sprendžia, ar šiuose pirkimuose gali dalyvauti tiekėjai ir jo subtiekJai, kurie nėra registruoti (jeigu tiekėjas ar subtiekJas yra fizinis asmuo – nuolat gyvenantys) Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, pasirašiusioje šio straipsnio 4 dalyje nurodytus tarptautinius susitarimus.“</i></p> <p>Taigi, teisės aktai leidžia spręsti dėl tiekėjo ir subtiekJų, tačiau apriboja galimybę neleisti tiekėjui dalyvauti pirkime, jei jo akcininkai nėra registruoti Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, pasirašiusioje šio straipsnio 4 dalyje nurodytus tarptautinius susitarimus. Pažymėtina, kad akcininkai tiesiogiai įtakoja tiekėjo kaip juridinio asmens interesus ir veiksmus, todėl manytina, jog labai svarbu suteikti perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams teisę spręsti dėl tiekėjo, kurio akcininkai yra įsteigti kitur, nei nurodyta aukščiau, teisės dalyvauti pirkime.</p>	<p>sektorių dalimi, atlikdama su nacionaliniu saugumu susijusių prekių, paslaugų ar darbų pirkimus, įvertina visus galinčius kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnius ir sprendžia, ar šiuose pirkimuose gali dalyvauti tiekėjai ir jo subtiekJai, kurie patys ar jų akcininkai nėra registruoti (jeigu tiekėjas ar subtiekJas yra fizinis asmuo – nuolat gyvenantys) Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, pasirašiusioje šio straipsnio 4 dalyje nurodytus tarptautinius susitarimus.</p> <p>Siūloma akcininko sąvoką formuluoti atskiru punktu arba apibrėžti pačioje straipsnio dalyje, siejant su tiesiogine lemiama įtaka pagal LR akcinių bendrovių įstatymo 5 str. 4 d. arba su 1/4 ar daugiau balsavimo teisių valdymu (pvz. kaip apibrėžtas trečiosios valstybės investuotojas NSKĮ 2 str. 13 d.).</p>
VPI 46 str. 1 d.	<p>Nusikaltimai Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai² yra tiesiogiai susiję su nacionaliniu saugumu, LR interesais ir vykdomais pirkimais, nes subjektai, kurie įvykdė atitinkamą nusikaltimą Lietuvai, iš</p>	<p>Siūloma papildyti VPI 46 str. 1 d., numatant, jog:</p> <p>1. Perkančioji organizacija pašalina tiekėją iš pirkimo procedūros, jeigu patikrinusi pagal šio įstatymo 50 ir 51 straipsnius ar kitu būdu sužino, kad</p>

² <https://www.lrvalstybe.lt/istatymai/sekcija/nusikaltimai-lietuvos-valstybes-nepriklausomybei-teritorijos-vientisum>

	<p>esmės kelią grėsmę ne tik nacionaliniam saugumui, bet ir kiekvienam pirkimui, kuris savaime laikomas viešuoju interesu. Tokie tiekėjai, kurių teistumas nėra išnykęs ar nėra panaikintas, neturėtų dalyvauti pirkimuose ir turėti galimybę įtakoti pirkimo sutartis, gauti su sutarties vykdymu, dažnai konfidencialią (valstybės valdymui ar finansams svarbią), pirkėjo informaciją.</p>	<p>tiekęjas, jo atsakingas asmuo arba akcininkas, nurodytas šio straipsnio 2 dalies 2 punkte, nuteistas už šią nusikalstamą veiką:...</p> <p>Atitinkamai pakoreguojant VPI 46 str. 2 d.:</p> <p>2. Laikoma, kad tiekėjas, jo atsakingas asmuo ar akcininkas nuteistas už šio straipsnio 1 ar 3 dalyje nurodytą nusikalstamą veiką, kai dėl: 1) tiekėjo ir (ar) akcininko, kuris yra fizinis asmuo, per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis ir šis asmuo turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;</p> <p>2) tiekėjo, kuris yra juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys, vadovo, kito valdymo ar priežiūros organo nario ar kito asmens, turinčio (turinčių) teisę atstovauti tiekėjui ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį, ar buhalterio (buhalterių) ar kito (kitų) asmens (asmenų), turinčio (turinčių) teisę surašyti ir pasirašyti tiekėjo apskaitos dokumentus, per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis ir šis asmuo turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;</p> <p>3) tiekėjo ir (ar) akcininko kuris yra juridinis asmuo, kita organizacija ar jos padalinys, per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis</p>
--	---	--

--	--

teismo nuosprendis arba šio straipsnio 3 dalies atveju – galutinis administracinis sprendimas, jeigu toks sprendimas priimamas pagal tiekėjo šalies teisės aktų reikalavimus.

Siūloma akcininko sąvoką formuluoti atskiru punktu arba apibrėžti pačioje straipsnio dalyje, siejant su tiesiogine lemiama įtaka pagal LR akcinių bendrovių įstatymo 5 str. 4 d. arba su 1/4 ar daugiau balsavimo teisių valdymu (pvz. kaip apibrėžtas trečiosios valstybės investuotojas NSKI 2 str. 13 d.).

LTG siūlymai dėl EIMIN numatomų keitimų

EIMIN SIŪLOMI VPĮ PAKEITIMAI	EIMIN SIŪLOMI PĮ PAKEITIMAI	LTG SIŪLOMI EIMIN SIŪLYMŲ PAKEITIMAI	KOMENTARAS
<p>Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„21 straipsnis. Interesų konfliktas</p> <p>1. ~~Pirkimuose kylantiems interesų konfliktams priskiriami atvejai, kai perkančiosios organizacijos ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, pirkimo iniciatoriai, Komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai, dalyvaujantys pirkimo procedūroje ar galintys daryti įtaką jos rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu.~~</p> <p>2. ~~Perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems~~</p>	<p>Pakeisti 33 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„33 straipsnis. Interesų konfliktas</p> <p>1. ~~Pirkimuose kylantiems interesų konfliktams priskiriami atvejai, kai perkantieji subjektai, kurie yra perkančiosios organizacijos ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, iniciatoriai, Komisijos nariai, ekspertai ar stebėtojai, dalyvaujantys pirkimo procedūroje ar galintys daryti įtaką jos rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu.~~</p> <p>2. ~~Perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, siekdamas užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi reikalauti, kad~~</p>	<p>Pakeisti 21 straipsnį ir išdėstyti jį taip:</p> <p>21 straipsnis. Interesų konfliktas perkančiojoje organizacijoje</p> <p>1. Perkančiosios organizacijos pirkimuose kylantiems interesų konfliktams priskiriami atvejai, kai perkančiosios organizacijos ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, pirkimo iniciatoriai, Komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai, dalyvaujantys pirkime ar galintys daryti įtaką jo rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu.</p> <p>2. Perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi:</p> <p>1) reikalauti, kad kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo pirkime dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą, o asmenys, kuriems neprivaloma privačius interesus deklaruoti Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nustatyta tvarka, – ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją;</p> <p>2) pateikti šio įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, kontaktinę informaciją.</p>	<p>Siūlome atsisakyti siūlymo teikti 21 str. 2 d. 2 p. informaciją apie 21 str. 1 d. nurodytus perkančiosios organizacijos asmenis, nes tokiu būdu sukeliama administracinė našta bei galimas priešingas efektas, kai rinkos dalyviams taps žinomi konkretūs organizacijos asmenys, su kuriais jie gali siekti užmegzti netinkamus ryšius. Taip pat neaišku, kai pirkimai atliekami centralizuotai ar pagal įgaliojimą – ar pirkimą vykdanči perkančioji organizacija privalės nurodyti ir pirkimą atlikti pavedusios perkančiosios organizacijos asmenis. Vietoj to siūlome svarstyti teikti informaciją apie išorinius ekspertus, institucijas arba rinkos dalyvius suteikusius konsultacijas ruošiantis pirkimui.</p>

interesų — konfliktams, — turi reikalauti, kad kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo — pirkimo — procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš — tai — pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija — nustatytos — formos nešališkumo deklaraciją.

3. — Perkančiąjai organizacijai gavus pagrįstos informacijos apie tai, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo proceso ar jo stebėjimo, perkančiosios — organizacijos vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo nurodyto asmens dalyvavimą su atitinkamu pirkimu — susijusių sprendimų priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Perkančioji — organizacija, nustačiusi, kad asmuo pateko į interesų konflikto — situaciją,

kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas — asmuo — pirkimo — procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija — nustatytos — formos nešališkumo deklaraciją.

3. Jeigu perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, gauna pagrįstos informacijos apie tai, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo proceso ar jo stebėjimo, šio perkančiojo subjekto vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo nurodyto asmens dalyvavimą su atitinkamu pirkimu — susijusių sprendimų priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka to asmens su pirkimu — susijusios veiklos patikrinimą. Perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, nustatęs, kad asmuo pateko į interesų konflikto — situaciją, pašalina jį iš su atitinkamu pirkimu

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, patekę į interesų konflikto situaciją, privalo nusišalinti nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo. Perkančiajai organizacijai gavus pagrįstos informacijos apie tai, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo, perkančiosios organizacijos vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo nurodyto asmens dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Perkančioji organizacija, nustatčiusi, kad asmuo pateko į interesų konflikto situaciją, pašalina jį iš su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo ir įvertina, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado šio įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas tiekėjo pašalinimo pagrindas. Jeigu nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją pateko stebėtojas, perkančioji organizacija apie dėl jo priimtą sprendimą informuoja instituciją ar įstaigą, įgaliojusią asmenį stebėtojo teisėmis dalyvauti Komisijos posėdžiuose.“

Taip pačiai ir dėl PĮ 33 str.

<p>pašalina jį iš su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo proceso ar jo stebėjimo ir įvertina, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado šio įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas tiekėjo pašalinimo pagrindas. Jeigu nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją pateko stebėtojas, perkančioji organizacija apie dėl jo priimtą sprendimą informuoja instituciją ar įstaigą, įgaliojusią asmenį stebėtojo teisėmis dalyvauti Komisijos posėdžiuose.</p> <p>21 straipsnis. Interesų konfliktas perkančiojoje organizacijoje</p> <p>1. Perkančiosios organizacijos pirkinuose kylantiems interesų konfliktams priskiriami atvejai, kai perkančiosios organizacijos ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, pirkimo iniciatoriai, Komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai, dalyvaujantys pirkime ar galintys daryti įtaką jo</p>	<p>susijusių sprendimų priėmimo proceso ar jo stebėjimo ir įvertina, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado <i>mutatis</i> <i>mutandis</i> taikomo Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas tiekėjo pašalinimo pagrindas. Jeigu nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją pateko stebėtojas, perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, apie dėl jo priimtą sprendimą informuoja instituciją ar įstaigą, įgaliojusią asmenį stebėtojo teisėmis dalyvauti Komisijos posėdžiuose.</p> <p>33 straipsnis. Interesų konfliktas perkančiajame subjekte</p> <p>1. Perkančiojo subjekto pirkinuose kylantiems interesų konfliktams priskiriami atvejai, kai perkantieji subjektai, kurie yra perkančiosios organizacijos ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, iniciatoriai, Komisijos nariai, ekspertai ar stebėtojai, dalyvaujantys pirkime ar galintys daryti įtaką jo rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį</p>
---	---

--	--

<p>rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu.</p> <p>2. Perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi:</p> <p>1) reikalauti, kad kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo pirkime dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą, o asmenys, kuriems neprivaloma privačius interesus deklaruoti Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nustatyta tvarka, – ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją;</p> <p>2) pateikti šio įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte</p>	<p>ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu.</p> <p>2. Perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, siekdamas užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi:</p> <p>1) reikalauti, kad kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo pirkime dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą, o asmenys, kuriems neprivaloma privačius interesus deklaruoti Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nustatyta tvarka, – ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją;</p> <p>2) pateikti šio įstatymo 102 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, kontaktinę informaciją.“</p>
--	---

--	--

<p>nurodytoje ataskaitoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, kontaktinę informaciją.</p> <p>3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, patekę į interesų konflikto situaciją, privalo nusišalinti nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo. Perkančiajai organizacijai gavus pagrįstos informacijos apie tai, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo, perkančiosios organizacijos vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo nurodyto asmens dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Perkančioji organizacija,</p>	<p>3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, patekę į interesų konflikto situaciją, privalo nusišalinti nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo. Jeigu perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, gauna pagrįstos informacijos apie tai, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo, šio perkančiojo subjekto vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo nurodyto asmens dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, nustatęs, kad asmuo pateko į interesų konflikto situaciją, pašalina jį iš su atitinkamu pirkimu susijusių</p>
---	---

--	--

<p>nustačiusi, kad asmuo pateko į interesų konflikto situaciją, pašalina jį iš su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo ir įvertina, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado šio įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas tiekėjo pašalinimo pagrindas. Jeigu nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją pateko stebėtojas, perkančioji organizacija apie dėl jo priimtą sprendimą informuoja instituciją ar įstaigą, įgaliojusią asmenį stebėtojo teisėmis dalyvauti Komisijos posėdžiuose.“</p>	<p>sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo ir įvertina, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado <i>mutatis mutandis</i> taikomo Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas tiekėjo pašalinimo pagrindas. Jeigu nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją pateko stebėtojas, perkantysis subjektas, kuris yra perkančioji organizacija, apie dėl jo priimtą sprendimą informuoja instituciją ar įstaigą, įgaliojusią asmenį stebėtojo teisėmis dalyvauti Komisijos posėdžiuose.“</p>		
<p>Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„28 straipsnis. Pirkimo objekto skaidymas į dalis</p> <p>1. ~~Tarptautinis pirkimas privalo būti, o supaprastintas ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimas gali būti atliekamas skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą~~</p>	<p>Pakeisti 40 straipsnio 1 dalį:</p> <p>40 straipsnis. Pirkimo objekto skaidymas į dalis</p> <p>~~„1. Pirkimas gali būti atliekamas~~ Perkantysis subjektas, siekdamas didinti tiekėjų konkurenciją, vertina, ar tikslinga pirkimą atlikti skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti</p>	<p>Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„28 straipsnis. Pirkimo objekto skaidymas į dalis</p> <p>1. Perkančioji organizacija, siekdama didinti tiekėjų konkurenciją, vertina, ar tikslinga pirkimą atlikti skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką.</p> <p>2. Perkančioji organizacija, nusprendusi tarptautinio pirkimo ar statinio statybos darbų ir statinio projektavimo paslaugų pirkimo objekto</p>	<p>Siūlome koreguoti 28 str. 3 d. išbraukiant „centrinė perkančioji organizacija“ ir siekiant lygiateisiškumo bei sąžiningumo visų perkančiųjų organizacijų atžvilgiu išlygą taikyti nepriklausomai nuo to, kas vykdo pirkimus. Pirkimai tiek pagal dinaminę pirkimo sistemą, tiek preliminarinės sutarties pagrindu vykdomi siekiant užtikrinti tiekėjų konkurenciją, yra kartotiniai, suskaidyti į mažesnius pirkimus, todėl nėra tikslinga nuolat nurodyti</p>

pirkimo sutartį, ir apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką. Pirkimo objektas skaidomas į dalis kiekybiniu, kokybiniu pagrindu ar pagal skirtingus jo įgyvendinimo etapus.

2. Tarptautinio pirkimo atveju šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pareiga skaidyti pirkimo objektą į dalis netaikoma, jeigu perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose pagrindžia, kad dėl to sumažėtų tiekėjų konkurencija, pirkimo sutarties vykdymas taptų per daug brangus ar sudėtingas techniniu požiūriu, skirtingų pirkimo objekto dalių įgyvendinimas būtų glaudžiai susijęs ir dėl to perkančiajai organizacijai atsirastų būtinybė koordinuoti šių dalių tiekėjus ir tai keltų riziką netinkamai įvykdyti pirkimo sutartį, ar nurodo kitas pagrįstas aplinkybės, dėl kurių netikslinga pirkimo objektą skaidyti į dalis.

3. Statinio statybos darbų ir statinio projektavimo paslaugų pirkimas turi būti atliekamas dalimis (atskiriant

atskirą pirkimo sutartį, ir apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką. Pirkimo objektas skaidomas kiekybiniu, kokybiniu pagrindu ar pagal skirtingus jo įgyvendinimo etapus.“

<p>neskaidyti į dalis, pagrindimą nurodo pirkimo dokumentuose.</p> <p>3. Šio straipsnio 2 dalies nuostatos netaikomos, jeigu pirkimas atliekamas naudojantis ~~centrinės perkančiosios organizacijos~~ sukurta dinamine pirkimo sistema ar pirkimo sutartis sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu ir numatoma pirkimo vertė neviršija atitinkamų tarptautinio pirkimo vertės ribų.</p> <p>4. Tais atvejais, kai pirkimo objektas skaidomas į dalis, perkančioji organizacija skelbime apie pirkimą, kvietime patvirtinti susidomėjimą ar kituose pirkimo dokumentuose, kuriais kviečiama dalyvauti pirkime, nurodo:</p> <p>1) dėl kelių pirkimo objekto dalių (vienos, dviejų ar daugiau) tas pats tiekėjas gali pateikti pasiūlymą;</p> <p>2) maksimalų skaičių pirkimo objekto dalių, dėl kurių laimėtoju gali būti nustatomas tas pats tiekėjas, jeigu perkančioji organizacija nusprendžia šį skaičių riboti. Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyti objektyvūs ir nediskriminaciniai kriterijai ar taisyklės, taikomos nustatant, kurias pirkimo objekto dalis laimėjo tiekėjas, jeigu pagal pasiūlymų vertinimo rezultatus tam pačiam tiekėjui turėtų atitekti didesnis negu nustatytas maksimalus pirkimo objekto dalių skaičius;</p> <p>3) ar perkančioji organizacija pasilieka galimybę nuspręsti sudaryti vieną pirkimo sutartį dėl jos nurodytų pirkimo dalių ar jų grupių, dėl kurių pagal</p>	<p>atskirus pagrindimus dėl pirkimo neskaidymo į dalis.</p>
--	---

statinio statybos darbų pirkimą nuo statinio projektavimo paslaugų pirkimo), kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką. Pareiga skaidyti statinio statybos darbų ir statinio projektavimo paslaugų pirkimą į dalis gali būti netaikoma, jeigu perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose pagrindžia, kad dėl to sumažėtų tiekėjų konkurencija, pirkimo sutarties vykdymas taptų per brangus ar sudėtingas techniniu požiūriu, skirtingų pirkimo objekto dalių įgyvendinimas būtų susijęs ir perkančioji organizacija privalėtų koordinuoti šių dalių tiekėjus, o tai keltų riziką netinkamai įvykdyti pirkimo sutartį, ar nurodo kitas pagrįstas aplinkybės, kodėl netikslinga skaidyti statinio statybos darbų ir statinio projektavimo paslaugų pirkimą į atskiras dalis.

4. Tais atvejais, kai pirkimo objektas skaidomas į dalis, perkančioji organizacija skelbime apie pirkimą, kvietime patvirtinti susidomėjimą ar

<p>pirkimo dokumentus laimētoju gali būtī nustatomas tas pats tiekējas.“</p>	
--	--

<p>kituose pirkimo dokumentuose, kuriais kviečiama dalyvauti pirkime, nurodo:</p> <p>1) dėl kelių pirkimo objekto dalių (vienos, dviejų ar daugiau) tas pats tiekėjas gali pateikti pasiūlymą;</p> <p>2) maksimalų skaičių pirkimo objekto dalių, dėl kurių laimėtoju gali būti nustatomas tas pats tiekėjas, jeigu perkančioji organizacija nusprendžia šį skaičių riboti. Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyti objektyvūs ir nediskriminaciniai kriterijai ar taisyklės, taikomos nustatant, kurias pirkimo objekto dalis laimėjo tiekėjas, jeigu pagal pasiūlymų vertinimo rezultatus tam pačiam tiekėjui turėtų atitekti didesnis negu nustatytas maksimalus pirkimo objekto dalių skaičius;</p> <p>3) ar perkančioji organizacija pasilieka galimybę nuspręsti sudaryti vieną pirkimo sutartį dėl jos nurodytų pirkimo dalių ar jų grupių, dėl kurių pagal pirkimo dokumentus laimėtoju gali būti nustatomas tas pats tiekėjas.</p>		
---	--	--

--	--

<p>1. Perkančioji organizacija, siekdama didinti tiekėjų konkurenciją, vertina, ar tikslinga pirkimą atlikti skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką.</p> <p>2. Perkančioji organizacija, nusprendusi tarptautinio pirkimo ar statinio statybos darbų ir statinio projektavimo paslaugų pirkimo objekto neskaidyti į dalis, pagrindimą nurodo pirkimo dokumentuose.</p> <p>3. Šio straipsnio 2 dalies nuostatos netaikomos, jeigu pirkimas atliekamas naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos sukurta dinamine pirkimo sistema ar pirkimo sutartis sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu ir numatoma pirkimo vertė neviršija atitinkamų tarptautinio pirkimo vertės ribų.</p> <p>4. Tais atvejais, kai pirkimo objektas skaidomas į</p>	
---	--

--	--

<p>dalis, perkančioji organizacija skelbime apie pirkimą, kvietime patvirtinti susidomėjimą ar kituose pirkimo dokumentuose, kuriais kviečiama dalyvauti pirkime, nurodo:</p> <p>1) dėl kelių pirkimo objekto dalių (vienos, dviejų ar daugiau) tas pats tiekėjas gali pateikti pasiūlymą;</p> <p>2) maksimalų skaičių pirkimo objekto dalių, dėl kurių laimėtoju gali būti nustatomas tas pats tiekėjas, jeigu perkančioji organizacija nusprendžia šį skaičių riboti. Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyti objektyvūs ir nediskriminaciniai kriterijai ar taisyklės, taikomos nustatant, kurias pirkimo objekto dalis laimėjo tiekėjas, jeigu pagal pasiūlymų vertinimo rezultatus tam pačiam tiekėjui turėtų atitekti didesnis negu nustatytas maksimalus pirkimo objekto dalių skaičius;</p> <p>3) ar perkančioji organizacija pasilieka galimybę nuspręsti sudaryti</p>		
---	--	--

--	--

<p>vieną pirkimo sutartį dėl jos nurodytų pirkimo dalių ar jų grupių, dėl kurių pagal pirkimo dokumentus laimėtoju gali būti nustatomas tas pats tiekėjas.“</p>			
<p>Pakeisti 29 straipsnio 3 d.:</p> <p>~~„3. Bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo perkančioji~~ Perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, ir privalo tai padaryti nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu buvo pažeisti šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nustatyti principai ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti.“</p> <p>Papildyti 29 straipsnį 4 dalimi:</p> <p>„4. Perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas</p>	<p>41 straipsnis. Pirkimo procedūrų pradžia ir pabaiga</p> <p>Pakeisti 41 straipsnio 3 d.</p> <p>~~„3. Bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo perkantysis~~ Perkantysis subjektas turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, ir privalo tai padaryti nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu buvo pažeisti šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyti principai ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti.“</p> <p>Papildyti 41 straipsnį 4 dalimi:</p> <p>„4. Perkantysis subjektas turi teisę savo</p>	<p>Pakeisti VPĮ 29 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>29 straipsnis. Pirkimo procedūrų pradžia ir pabaiga</p> <p>4. Perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo, jeigu:</p> <p>1) atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos ~~bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo~~;</p> <p>2) ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. ~~Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos~~ <u>iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo</u>;</p> <p>Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 41 straipsnio 4 dalį.</p>	<p>VPĮ projekto 29 straipsnio 4 dalies 2 punkte numatoma, kad perkančioji organizacija turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Tačiau šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos tik iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.</p> <p>Siūlome koreguoti šią nuostatą, numatant, kad tokia pirkimo procedūrų nutraukimo galimybė perkančiosios organizacijos galėtų pasinaudoti ir po pasiūlymo pateikimo termino pabaigos, nes būtent tik po pasiūlymų pateikimo termino pabaigos dažnai paaiškėja, kad yra gautas tik vienas pasiūlymas, nors buvo tikėtasi, kad bus gauta daugiau tiekėjų pasiūlymų. Po pasiūlymų pateikimo termino pabaigos pirkime nebegerai sudalyvauti nauji tiekėjai, todėl, negalėdama pasinaudoti šiuo pirkimo nutraukimo pagrindu, perkančioji organizacija negalės kitomis</p>

<p>pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu:</p> <p>1) atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminariosios sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo;</p> <p>2) ji objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.“</p>	<p>iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu:</p> <p>1) atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminariosios sutarties) sudarymo ar projekto konkurso laimėtojo nustatymo;</p> <p>2) jis objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros gali būti nutrauktos bet kuriuo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.“</p>
--	---

priemonėmis pirkime užtikrinti konkurencijos.

Siūlome koreguoti 29 straipsnio 4 d. 2 p. pirmo sakinio formuluotę vienodinant su tos pačios dalies 1 punkte nustatyta pirkimo nutraukimo galimybe ir tai sieti su atitinkamos aplinkybės nurodymu: *pirkime nebus užtikrinta konkurencija*. Kadangi pagal dabartinę formuluotę nėra aišku, kodėl skirtingai nurodomos aplinkybės, kodėl antroje dalyje pabrėžiamas pagrindimo faktas, kai galioja bendra taisyklė, jog kiekvienu pirkimo nutraukimo atveju, būtina savo sprendimams turėti objektyvų pagrindą ir tai pagrįsti, todėl čia papildomai akcentuojant kyla daugiau neaiškumų.

Taip pat siūlome pirkimo nutraukimo galimybę dėl konkurencijos nebuvimo suteikti ne tik iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, tačiau visų procedūrų metu, iki pirkimo pabaigos, priešingu atveju nuostata tikėtina nebus įgalinta, kadangi dažniausiai pasiūlymai teikiami paskutinėmis valandomis ar minutėmis ir nėra aišku, kiek tiekėjų pateiks tinkamas paraiškas/pasiūlymus. Tikroji konkurencija paaiškėja jau po

			paraiškų/pasiūlymų pateikimo ir jų įvertinimo. Procedūrų metu tiekėjų paraiškos / pasiūlymai dažnai atmetami, jie patys pasitraukia iš procedūrų ir pan. todėl konkurencijos (ne)buvimo konstatavimas yra aktualus visų procedūrų metu.
<p>Pakeisti 35 straipsnio 2 dalies 6 p.</p> <p>„6) informacija apie šio įstatymo 46 straipsnio 3 ir 8 10 dalyse nustatytas galimybes nepašalinti iš pirkimo procedūros tiekėjo, neatitinkančio tam tikrų jam keliamų reikalavimų;“</p> <p>Pakeisti 35 straipsnio 2 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„9) perkančiosios organizacijos sprendimo dėl tarptautinės vertės ar statinio statybos darbų ir statinio projektavimo paslaugų pirkimo objekto neskaidymo į dalis ~~argumentai~~ pagrindimas, kaip nustatyta šio įstatymo 28 straipsnio 2 3 dalyje;“</p>	<p>48 straipsnis. Pirkimo dokumentų turinys 2. Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta:</p> <p>Pakeisti 48 straipsnio 2 dalies 6 p.</p> <p>„6) informacija pagal šio įstatymo 59 straipsnį ir <i>mutatis mutandis</i> taikomo Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 3 ir 8 10 dalyse nustatytas galimybes nepašalinti iš pirkimo procedūros tiekėjo, neatitinkančio tam tikrų pirkimo dokumentų reikalavimų;“</p>	<p>Papildyti 35 straipsnio 2 dalį 16 p:</p> <p>16) informacija, kad perkančioji organizacija nesudarys pirkimo sutarties su ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikusių tiekėju, jei bus nustatyta, kad su tiekėju negali būti sudaryta sutartis dėl kitų teisės aktų imperatyvių nuostatų.</p>	
<p>Pakeisti 36 straipsnio 5 d.</p> <p>„5. Jeigu papildomos su pirkimo dokumentais susijusios informacijos paprašoma laiku,</p>	<p>49 straipsnis. Pirkimo dokumentų teikimas</p> <p>Pakeisti 49 straipsnio 5 d.</p> <p>„5. Jeigu papildomos su pirkimo dokumentais susijusios</p>	<p>Pakeisti VPĮ 36 straipsnio 5 d.</p> <p>„5. Jeigu papildomos su pirkimo dokumentais susijusios informacijos paprašoma laiku, perkančioji organizacija ją pateikia visiems tiekėjams ne vėliau kaip likus 6 dienoms, supaprastinto pirkimo atveju – 4 dienoms iki</p>	<p>Siūlome koreguoti ir atsisakyti sureglamentuoti terminus dėl papildomos informacijos teikimo dinaminės pirkimo sistemos atliekamo pirkimo atveju paliekant perkančiosioms organizacijoms</p>

<p>perkančioji organizacija ją pateikia visiems tiekėjams ne vėliau kaip likus 6 dienoms, supaprastinto pirkimo atveju – 4 dienoms iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Atviro konkurso, riboto konkurso, skelbiamų derybų pagreintų procedūrų atvejais, kaip nustatyta šio įstatymo 60 straipsnio 3 dalyje, 62 straipsnio 7 dalyje, ir dinaminės pirkimų sistemos pagrindu atliekamo pirkimo atveju šis terminas yra 4 dienos, supaprastinto pirkimo pagreintų procedūrų atvejais – 3 dienos.“</p>	<p>informacijos paprašoma laiku, perkantysis subjektas ją pateikia visiems tiekėjams ne vėliau kaip likus 6 dienoms, supaprastinto pirkimo atveju – 4 dienoms iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Atviro konkurso pagreintų procedūrų atvejais, kaip nustatyta šio įstatymo 70 straipsnio 3 dalyje, ir dinaminės pirkimų sistemos pagrindu atliekamo pirkimo atveju šis terminas yra 4 dienos, supaprastinto pirkimo pagreintų procedūrų atvejais – 3 dienos.“</p>	<p>pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Atviro konkurso, riboto konkurso, skelbiamų derybų pagreintų procedūrų atvejais, kaip nustatyta šio įstatymo 60 straipsnio 3 dalyje, 62 straipsnio 7 dalyje, ~~ir dinaminės pirkimų sistemos pagrindu atliekamo pirkimo atveju~~ šis terminas yra 4 dienos, supaprastinto pirkimo pagreintų procedūrų atvejais – 3 dienos.“ Dinaminės pirkimų sistemos pagrindu atliekamo pirkimo atveju perkančioji organizacija gali nustatyti kitą protingą terminą, tačiau, visais atvejais, jis negali būti trumpesnis nei 1 darbo diena.</p> <p>Atitinkamai pakeisti PĮ 49 straipsnio 5 d.</p>	<p>diskrecijos teisę nusimatyti atitinkamai pirkimo dokumentuose arba minimizuoti terminą iki 1 darbo dienos. Siūlymas grindžiamas atsižvelgiant į tai, kad dinaminės pirkimų sistemos pagrindu atliekami pirkimai dažniausiai yra paprasti ir kartotiniai nenustatant sudėtingų ar skirtingų sąlygų, todėl dažnai trumpinamas įstatyme numatytas 10 dienų pasiūlymų pateikimo terminas susiderinus su atrinktais kandidatais, atitinkamai pirkimo dokumentuose nustatomi trumpesni papildomos informacijos teikimo terminai. Tokia praktika taikoma ir priimtina tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek tiekėjams.</p>
<p>„58 straipsnis. Informavimas apie pirkimo procedūros rezultatus</p> <p>~~1. Perkančioji organizacija kandidatams ir dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, arba sprendimą leisti dalyvauti dinaminėje pirkimo sistemoje,~~</p>	<p>„68 straipsnis. Informavimas apie pirkimo procedūros rezultatus ir įtraukimą į kvalifikacijos vertinimo sistemą</p> <p>Pakeisti 68 straipsnį</p> <p>~~1. Perkantysis subjektas kandidatams ir dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji~~</p>	<p>Siūlome pakeisti VPI 58 straipsnį</p> <p>58. Informavimas apie pirkimo procedūros rezultatus</p> <p>1 dalies siūlomą pakeitimą taip:</p> <p>„1. Perkančioji organizacija ~~kandidatams~~ ir dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, arba sprendimą leisti dalyvauti dinaminėje pirkimo sistemoje, pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką, nurodo nustatytą</p>	<p>VPI 58 straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad perkančioji organizacija apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą turi informuoti kandidatus ir dalyvius.</p> <p>VPI 2 straipsnio 38 ir 41 punktuose pateikiami viešojo pirkimo dalyvio ir kandidato sąvokos apibrėžimai:</p> <p>„Viešojo pirkimo dalyvis (toliau – dalyvis) – pirkimui pasiūlymą pateikęs tiekėjas.“</p> <p>„Viešojo pirkimo kandidatas (toliau – kandidatas sprendimą leisti) – tiekėjas, raštu išreiškęs siekį būti pakviestas arba jau pakviestas</p>

pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką, nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą. Perkančioji organizacija taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo. Šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai supaprastinto pirkimo ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimų atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu, kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.

2. Perkančioji organizacija, gavusi kandidato ar dalyvio raštu pateiktą prašymą,

sutartis, arba sprendimą leisti dalyvauti dinaminėje pirkimo sistemoje, pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta atliekant pirkimo procedūrą, santrauką, nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą. Perkantysis subjektas taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo. Šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai supaprastinto pirkimo atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu, kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.

2. Perkantysis subjektas, gavęs kandidato ar dalyvio raštu pateiktą prašymą, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo gavimo dienos išsamiai pateikia šią informaciją:

pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą. Perkančioji organizacija taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, ~~pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo~~. Šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai supaprastinto pirkimo ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimų atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu ir/arba, kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ir/arba pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.

Analogiškai siūlome koreguoti ir PĮ 68 straipsnio 1 dalį.

dalyvauti dialoge, kai pirkimas atliekamas konkurencinio dialogo būdu, ar pateikti pasiūlymo, kai pirkimas atliekamas riboto konkurso, skelbiamų derybų, neskelbiamų derybų arba inovacijų partnerystės būdu.“

Taigi, kandidatų yra laikomas tiekėjas, kuris pirkime nėra pateikęs pasiūlymo. Atsižvelgiant į tai, manome, jog būtų tikslinga numatyti pareigą perkančiajai organizacijai informuoti apie pirkimo sprendimą tik tuos pirkimo dalyvius, kurie pateikė pasiūlymus ir išreiškė norą toliau dalyvauti pirkimo procedūrose. Šiuo metu numatyta pareiga informuoti ir kandidatus, kurie nepateikė pasiūlymo pirkime, t. y. neišreiškė noro dalyvauti toliau pirkimo procedūrose.

Informavimas ne tik dalyvių, bet ir kandidatų turi ir techninių apribojimų CVPIS, nes tie kandidatai, kurie nepateikė pasiūlymo, toliau į tolimesnes CVPIS pasiūlymo dėžutes nėra įtraukiami, todėl perkančioji organizacija informavimą turi atlikti keliais CVPIS susirašinėjimo kanalais. Atsiranda didelė rizika, kad perkančiosios organizacijos pateiktas bendras pranešimas CVPIS apie pirkimo sprendimą, nepasieks kandidatų.

Siūlome atsisakyti prievolės informuojant apie pirkimo

<p>ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo gavimo dienos išsamiai pateikia šią informaciją:</p> <p>1) kandidatui jo paraiškos atmetimo priežastis;</p> <p>2) dalyviui, kurio pasiūlymas nebuvo atmetas:</p> <p>a) laimėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinius pranašumus, įskaitant kainą, dėl kurių šis pasiūlymas buvo pripažintas geriausiu, taip pat šį pasiūlymą pateikusių dalyvio ar preliminariosios sutarties šalių pavadinimus;</p> <p>b) informaciją apie derybų ir dialogo su dalyviais eigą ir pažangą;</p> <p>3) dalyviui, kurio pasiūlymas buvo atmetas, pasiūlymo atmetimo priežastis, įskaitant, jeigu taikoma, informaciją apie tai, kad buvo remtasi šio įstatymo 55 straipsnio 10 dalies nuostatomis, o šio įstatymo 37 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytais atvejais taip pat priežastis, dėl kurių priimtas sprendimas dėl nelygiavertiškumo arba sprendimas, kad prekės, paslaugos ar darbai neatitinka</p>	<p>1) kandidatui jo paraiškos atmetimo priežastis;</p> <p>2) dalyviui, kurio pasiūlymas nebuvo atmetas:</p> <p>a) laimėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinius pranašumus, įskaitant kainą, dėl kurių šis pasiūlymas buvo pripažintas geriausiu, taip pat šį pasiūlymą pateikusių dalyvio ar preliminariosios sutarties šalių pavadinimus;</p> <p>b) informaciją apie derybų ir dialogo su dalyviais eigą ir pažangą;</p> <p>3) dalyviui, kurio pasiūlymas buvo atmetas, pasiūlymo atmetimo priežastis, įskaitant, jeigu taikoma, informaciją, kad buvo pasinaudota šio įstatymo 64 straipsnio 10 dalimi, šio įstatymo 50 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytais atvejais taip pat priežastis, dėl kurių priimtas sprendimas dėl nelygiavertiškumo arba sprendimas, kad prekės, paslaugos ar darbai neatitinka nurodyto rezultatų apibūdinimo ar funkcinį reikalavimų.</p> <p>3. Perkantysis subjektas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse</p>
---	--

	<p>procedūros rezultatus, pranešti ir apie sprendimą pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo. Manome, kad toks reikalavimas yra netikslingas, nes pirkimo vykdytojas dėl įvairių aplinkybių gali pakeisti pranešime nurodytą sprendimą, be to, neaiškus tokio informavimo tikslas ir reikšmė.</p> <p>Taip pat manome, kad šio punkto nuostatoje trūksta aiškumo, kokiais atvejais galima nesilaikyti reikalavimo informuoti apie pirkimo procedūros rezultatus, todėl siūlome ją performuluoti ir papildyti žodžiu „arba“.</p>
--	---

nurodyto rezultatų apibūdinimo ar funkcinų reikalavimų.

3. Perkančioji organizacija šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.

4. Jeigu perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose prašo pateikti ir prekių pavyzdžių, ji, įvertinusi pasiūlymus, nustačiusi pasiūlymų eilę ir priėmusi sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo, iki pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo turi leisti visiems dalyviams susipažinti su pateiktais laimėjusio pasiūlymo prekių pavyzdžiais.

5. Susipažinti su visa su pirkimais susijusia informacija gali tik Komisijos nariai, Komisijos posėdžiuose dalyvaujantys stebėtojai ir

nurodytais atvejais negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.

4. Jeigu perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose prašo pateikti ir prekių pavyzdžių, jis, įvertinęs pasiūlymus, nustatęs pasiūlymų eilę ir priėmęs sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo, iki pirkimo sutarties sudarymo turi leisti visiems dalyviams susipažinti su pateiktais laimėjusio pasiūlymo prekių pavyzdžiais.

5. Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo sistemą sudaręs ir taikantis perkantysis subjektas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paraiškos dėl kvalifikavimo gavimo dienos įvertina tiekėjo kvalifikaciją ir informuoja ją pateikusį tiekėją apie kvalifikacijos vertinimo rezultatus. Jeigu tiekėjo kvalifikacijos vertinimas užtruks

--	--

<p>perkančiosios organizacijos pakviesti ekspertai, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai, perkančiosios organizacijos vadovas, jo įgalioti asmenys, kiti asmenys ir institucijos, turinčios tokią teisę pagal jų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu įgalioti Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinę paramą administruojantys viešieji juridiniai asmenys. Kiti asmenys gali susipažinti tik su ta su pirkimais susijusia informacija, kurią atskleisti leidžia šis įstatymas.</p> <p>1. Perkančioji organizacija kandidatams ir dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, arba sprendimą leisti dalyvauti dinaminėje pirkimo sistemoje, pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos</p>	<p>ilgiau negu 4 mėnesius, perkantysis subjektas per 2 mėnesius nuo paraiškos dėl kvalifikavimo gavimo dienos raštu pateikia tiekėjui priežastis, dėl kurių jo kvalifikacijos vertinimas užsitęs, kartu nurodo konkrečią datą (ši data negali būti vėlesnė kaip 6 mėnesiai nuo paraiškos dėl kvalifikavimo gavimo dienos), kurią jis gaus perkančiojo subjekto sprendimą dėl įtraukimo ar neįtraukimo į kvalifikuotų tiekėjų sąrašą.</p> <p>6. Perkantysis subjektas, nusprendęs neįtraukti paraišką dėl kvalifikavimo pateikusio tiekėjo į kvalifikuotų tiekėjų sąrašą, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja tokį tiekėją apie savo sprendimą ir pateikia jo motyvuotus argumentus, pagrįstus šio įstatymo 61 straipsnio 2 dalyje nurodytais kriterijais.</p> <p>7. Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo sistemą sudaręs ir taikantis perkantysis subjektas gali pašalinti tiekėją iš kvalifikuotų tiekėjų sąrašo tik remdamasis šio įstatymo 61 straipsnio 2 dalyje nurodytais kriterijais. Apie tokį</p>
---	--

--	--

<p>informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką, nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą. Perkančioji organizacija taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo. Šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai supaprastinto pirkimo ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimų atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu, kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.</p> <p>2. Perkančioji organizacija, gavusi kandidato ar dalyvio raštu pateiktą prašymą, ne vėliau kaip per 15</p>	<p>ketinimą perkantysis subjektas turi raštu motyvuodamas savo sprendimą pranešti tiekėjui prieš 15 dienų iki jo pašalinimo iš kvalifikuotų tiekėjų sąrašo.</p> <p>8. Susipažinti su visa su pirkimais susijusia informacija gali tik Komisijos nariai, Komisijos posėdžiuose dalyvaujantys stebėtojai ir perkančiojo subjekto ar jo įgaliotojo subjekto pakviesti ekspertai, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai, perkančiojo subjekto vadovas, jo įgalioti asmenys, kiti asmenys ir institucijos, turinčios tokią teisę pagal jų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu įgalioti Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinę paramą administruojantys viešieji juridiniai asmenys. Kiti asmenys gali susipažinti tik su ta su pirkimais susijusia informacija, kurią atskleisti leidžia šis įstatymas.</p> <p>1. Perkantysis subjektas kandidatams ir dalyviams ne vėliau kaip per 5 darbo dienas</p>
--	---

--	--

<p>dienų nuo jo gavimo dienos išsamiai pateikia šią informaciją:</p> <p>1) kandidatui – jo paraiškos atmetimo priežastis;</p> <p>2) dalyviui, kurio pasiūlymas nebuvo atmetas:</p> <p>a) laimėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinius pranašumus, įskaitant kainą, dėl kurių šis pasiūlymas buvo pripažintas geriausiu, taip pat šį pasiūlymą pateikusio dalyvio ar preliminariosios sutarties šalių pavadinimus;</p> <p>b) informaciją apie derybų ir dialogo su dalyviais eigą ir pažangą;</p> <p>3) dalyviui, kurio pasiūlymas buvo atmetas, – pasiūlymo atmetimo priežastis, įskaitant, jeigu taikoma, informaciją apie tai, kad buvo remtasi šio įstatymo 45 straipsnio 4 dalies nuostatomis, o šio įstatymo 37 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytais atvejais – taip pat priežastis, dėl kurių priimtas sprendimas dėl nelygiavertiškumo arba</p>	<p>raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, arba sprendimą leisti dalyvauti dinaminėje pirkimo sistemoje, pateikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta atliekant pirkimo procedūrą, santrauką, nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą. Perkantysis subjektas taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, pradėti pirkimą ar dinaminę pirkimų sistemą iš naujo. Šioje dalyje nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai supaprastinto pirkimo atveju pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu, kai pasiūlymas</p>
---	--

--	--

<p>sprendimas, kad prekės, paslaugos ar darbai neatitinka nurodyto rezultatų apibūdinimo ar funkcinių reikalavimų.</p> <p>3. Perkančioji organizacija, teikdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, gali suinteresuotiems dalyviams pateikti laimėjusį pasiūlymą. Jeigu perkančioji organizacija kartu nepateikė laimėjusio pasiūlymo, suinteresuoti dalyviai nuo perkančiosios organizacijos pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą pateikimo dalyviams dienos iki informacijos paskelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje pagal šio įstatymo 86 straipsnio 9 dalį (jei ši informacija neskelbiama, – ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo pirkimo sutarties sudarymo) gali prašyti perkančiosios organizacijos pateikti laimėjusį pasiūlymą. Tokiu atveju šio įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas</p>	<p>pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.</p> <p>2. Perkantysis subjektas, gavęs kandidato ar dalyvio raštu pateiktą prašymą, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo gavimo dienos išsamiai pateikia šią informaciją:</p> <p>1) kandidatui – jo paraiškos atmetimo priežastis;</p> <p>2) dalyviui, kurio pasiūlymas nebuvo atmestas:</p> <p>a) laimėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinius pranašumus, įskaitant kainą, dėl kurių šis pasiūlymas buvo pripažintas geriausiu, taip pat šį pasiūlymą pateikusio dalyvio ar preliminariosios sutarties šalių pavadinimus;</p> <p>b) informaciją apie derybų ir dialogo su dalyviais eigą ir pažangą;</p> <p>3) dalyviui, kurio pasiūlymas buvo atmestas, – pasiūlymo atmetimo priežastis, įskaitant, jeigu taikoma, informaciją, kad buvo pasinaudota šio įstatymo 58 straipsnio 6 dalimi, šio įstatymo 50 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytais atvejais – taip pat</p>
--	---

--	--

<p>terminas ir atidėjimo terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas.</p> <p>4. Ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo pirkimo sutarties sudarymo suinteresuoti kandidatai turi teisę prašyti perkančiosios organizacijos supažindinti juos su kitų tiekėjų, kurie buvo pakviesti pateikti pasiūlymų ar dalyvauti dialoge, paraiškomis.</p> <p>5. Perkančioji organizacija šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.</p>	<p>priežastis, dėl kurių priimtas sprendimas dėl nelygiavertiškumo arba sprendimas, kad prekės, paslaugos ar darbai neatitinka nurodyto rezultatų apibūdinimo ar funkcinių reikalavimų.</p> <p>3. Perkantysis subjektas, teikdamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, gali suinteresuotiems dalyviams pateikti laimėjusį pasiūlymą. Jeigu perkantysis subjektas kartu nepateikė laimėjusio pasiūlymo, suinteresuoti dalyviai nuo perkančiojo subjekto pranešimo apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą pateikimo dalyviams dienos iki informacijos paskelbimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje pagal šio įstatymo 94 straipsnio 9 dalį (jei ši informacija neskelbiama, – ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo pirkimo sutarties sudarymo) gali prašyti perkančiojo subjekto pateikti laimėjusį pasiūlymą. Tokiu atveju šio įstatymo 108 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas ir atidėjimo</p>
---	--

--	--

<p>6. Jeigu perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose prašo pateikti ir prekių pavyzdžių, ji, įvertinusi pasiūlymus, nustačiusi pasiūlymų eilę ir priėmusi sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo, iki pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo turi leisti visiems dalyviams susipažinti su pateiktais laimėjusio pasiūlymo prekių pavyzdžiais.</p> <p>7. Susipažinti su visa su pirkimais susijusia informacija gali tik Komisijos nariai, Komisijos posėdžiuose dalyvaujantys stebėtojai ir perkančiosios organizacijos pakviesti ekspertai, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai, perkančiosios organizacijos vadovas, jo įgalioti asmenys, kiti asmenys ir institucijos, turinčios tokią teisę pagal jų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat Vyriausybės nutarimu įgalioti Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinę paramą</p>	<p>terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajam subjektui dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas.</p> <p>4. Ne vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo pirkimo sutarties sudarymo suinteresuoti kandidatai gali prašyti perkančiojo subjekto supažindinti juos su kitų tiekėjų, kurie buvo pakviesti pateikti pasiūlymų ar dalyvauti dialoge, paraiškomis.</p> <p>5. Perkantysis subjektas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.</p> <p>6. Jeigu perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose prašo pateikti ir prekių pavyzdžių, jis, įvertinęs</p>
---	---

--	--

<p>administruojantys viešieji juridiniai asmenys. Kiti asmenys gali susipažinti tik su ta su pirkimais susijusia informacija, kurią atskleisti leidžia šis įstatymas.“</p>	<p>pasiūlymus, nustatęs pasiūlymų eilę ir priėmęs sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo, iki pirkimo sutarties sudarymo turi leisti visiems dalyviams susipažinti su pateiktais laimėjusio pasiūlymo prekių pavyzdžiais.</p> <p>7. Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo sistemą sudaręs ir taikantis perkantysis subjektas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paraiškos dėl kvalifikavimo gavimo dienos įvertina tiekėjo kvalifikaciją ir informuoja ją pateikusį tiekėją apie kvalifikacijos vertinimo rezultatus. Jeigu tiekėjo kvalifikacijos vertinimas užtruks ilgiau negu 4 mėnesius, perkantysis subjektas per 2 mėnesius nuo paraiškos dėl kvalifikavimo gavimo dienos raštu pateikia tiekėjui priežastis, dėl kurių jo kvalifikacijos vertinimas užsitęs, kartu nurodo konkrečią datą (ši data negali būti vėlesnė kaip 6 mėnesiai nuo paraiškos dėl kvalifikavimo gavimo dienos), kurią jis gaus perkančiojo subjekto sprendimą</p>
--	---

--	--

	<p>dėl įtraukimo ar neįtraukimo į kvalifikuotų tiekėjų sąrašą.</p> <p>8. Perkantysis subjektas, nusprendęs neįtraukti paraišką dėl kvalifikavimo pateikusio tiekėjo į kvalifikuotų tiekėjų sąrašą, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja tokį tiekėją apie savo sprendimą ir pateikia jo motyvuotus argumentus, pagrįstus šio įstatymo 61 straipsnio 2 dalyje nurodytais kriterijais.</p> <p>9. Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo sistemą sudaręs ir taikantis perkantysis subjektas gali pašalinti tiekėją iš kvalifikuotų tiekėjų sąrašo tik remdamasis šio įstatymo 61 straipsnio 2 dalyje nurodytais kriterijais. Apie tokį ketinimą perkantysis subjektas turi raštu motyvuodamas savo sprendimą pranešti tiekėjui prieš 15 dienų iki jo pašalinimo iš kvalifikuotų tiekėjų sąrašo.</p> <p>10. Susipažinti su visa su pirkimais susijusia informacija gali tik Komisijos nariai, Komisijos posėdžiuose dalyvaujantys stebėtojai ir</p>	
--	--	--

--	--

	perkančiojo subjekto ar jo įgaliotojo subjekto pakviesti ekspertai, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai, perkančiojo subjekto vadovas, jo įgalioti asmenys, kiti asmenys ir institucijos, turinčios tokią teisę pagal jų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat Vyriausybės nutarimu įgalioti Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinę paramą administruojantys viešieji juridiniai asmenys. Kiti asmenys gali susipažinti tik su ta su pirkimais susijusia informacija, kurią atskleisti leidžia šis įstatymas.“		
6. Papildyti 71 straipsnio 6 dalį 15 punktu: „15) dalyvavimo tarptautinėse parodose paslaugos, kai jos įsigyjamos iš parodos organizatoriaus.“		6. Papildyti VPĮ 71 straipsnio 6 dalį 15 punktu ir PĮ 79 straipsnio 6 dalį 11 punktu: „15) dalyvavimo tarptautinėse parodose paslaugos, kai jos įsigyjamos iš parodos organizatoriaus.“	Siūlome braukti žodį „tarptautinėse“, nes 1) nėra pateikta apibrėžimo kas laikoma tarptautine paroda, taip pat būtų sudėtinga įsitikinti parodos tarptautiniu statusu, galėtų kilti papildomų interpretavimų ir nesusipratimų tarp formuluotę naudojančių ir kontrolę atliekančių organizacijų; 2) vyksta daugybė Baltijos šalių, Lietuvos amatininkų, verslo atstovų ir panašių parodų, kurios nevadinamos tarptautinėmis, bet dėl to jų reikšmė verslui negalėtų

--	--	--

	<p>būti sumenkinta; 3) parodų tikslas ir paskirtis nepasikeičia dėl parodai suteikto statuso (ar ji tarptautinė ar pvz. Baltijos šalių), 4) paroda kaip savo verslo segmento atstovavimo vieta svarbi ne tik perkančiosioms organizacijoms, bet ir perkantiesiems subjektams, 5) perkantieji subjektai, kaip tam tikros pramonės dalis, yra suinteresuoti pristatyti savo laimėjimus, technines naujoves, galimybes vartotojams, todėl jų dalyvavimas parodose yra ypač svarbus ir turėtų būti skatinamas, nes tai viena iš valstybei priklausančio verslo skatinimo ir plėtros būdų.</p>
--	---

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) išnagrinėjo pateiktus derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo NR. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo NR. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus.

LVK pritaria įstatymų projektų rengėjų iniciatyvai spręsti praktines problemas, palengvinant pirkimų vykdymą perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams, skatinti aktyvesnį tiekėjų dalyvavimą pirkimuose, stiprinti vidaus kontrolės sistemas perkančiosiose organizacijose, tačiau pažymime, kad kai kurios siūlomos priemonės kelia abejonių, ar bus pagerintas viešųjų pirkimų sistemos efektyvumas, todėl žemiau teikiame pastabas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektui (toliau – VPĮ pakeitimo projektas), pagal kurias siūlytina atitinkamai pakoreguoti ir kitų teikiamų įstatymų projektų nuostatas.

Pastabos ir pasiūlymai

1. Siūlome tikslinti VPĮ pakeitimo projekto 4 straipsnio nuostatas, kuriomis numatomas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 straipsnio 1 dalies pakeitimas ir 19 straipsnio papildymas 7 dalimi.

1.1. VPĮ pakeitimo projekte siūloma Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies formuluotė: „1. Perkančioji organizacija pirkimui (pirkimams) atlikti sudaro viešojo pirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą **ir gali apimti pirkimo inicijavimo ar sutarties vykdymo etapus.** <...>“.

Numatomu reglamentavimu siūloma išplėti Komisijos įgaliojimus ir leisti jai veikti nuo pirkimo inicijavimo iki sutarties įvykdymo, tačiau šis siūlymas, LVK nuomone, gali būti ne tik kad sukuriantis papildomą administracinę naštą Komisijos darbe dalyvaujantiems viešųjų pirkimų specialistams, teisininkams, finansininkams, kurių funkcijos dažniausiai nėra susijusios su konkrečiu pirkimo inicijavimu, nes, manytina, ne šie specialistai geriausiai žino ir gali identifikuoti planuojamų įsigyti prekių, paslaugų ar darbų charakteristikas, bet ir neigiamai atsiliepti tiekėjams, sudariusiems viešojo pirkimo sutartį. Matome riziką, kad Komisijai tęsiant veiklą sutarties vykdymo etape, kuriame taip pat būtų laikomasi formalios procedūros, derinami ir protokoluojami sprendimai, gali atsirasti trukdžių

Gedimino pr. 2/1-28, LT-01103 Vilnius
Tel. +370 5 212 1111, info@lvk.lt, www.lvk.lt

tiekėjams tinkamai įvykdyti sutartį, ypač tais atvejais, jei numatomi trumpi įgyvendinimo terminai. Tiekėjams teikti paslaugas ar atlikti darbus gali būti ženkliai sudėtingiau, jei viso to suderinimas priklausys ne tik nuo komunikavimo su konkrečiu (-iais) perkančiosios organizacijos atsakingu (-ais) už sutartį asmeniu (-imis), geriausiai išmanančiu (-iais) perkamo objekto savybes, charakteristikas, funkcionalumus, bet nuo visos Komisijos, kurios sudėtyje gali būti ir specialistų, pagal kompetenciją negalinčių priimti tinkamiausių sprendimų dėl įsigyjamų prekių, paslaugų ar darbų turinio, kokybės. Formalūs procedūriniai trikdžiai gali turėti įtakos sutartinių įsipareigojimų vėlavimams, neaišku, kas turėtų prisiimti dėl to atsakomybę. Atsižvelgiant į išdėstytą, siūlome Komisijos funkcijų neišplėsti.

1.2. VPĮ pakeitimo projekte siūloma Įstatymo 19 straipsnio 7 dalies formuluotė „7. *Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus.* <...>“ tikslintina, atsižvelgiant į šio rašto 1.1 papunktyje nurodytus argumentus, atsisakant formuluotės dalies „*šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus*“.

2. Nepritariame VPĮ pakeitimo įstatymo 8 straipsnyje numatomam Įstatymo 29 straipsnio papildymui 4 dalimi, o konkrečiau, pirkimo nutraukimo pagrindui, motyvuojant nepakankama konkurencija. Atkreiptinas dėmesys, kad perkančiosios organizacijos jau rengdamosi pradėti pirkimus turi dėti visas pastangas užtikrinti, kad pirkimų sąlygos būtų parengtos taip, jog pritrauktų tiekėjus, skatintų jų tarpusavio konkurenciją. Tam yra numatytos priemonės konsultuotis su tiekėjais, vykdyti rinkos analizę. Manome, kad pirkimo nutraukimas motyvuojant nepakankama konkurencija, tai lengvo išėjimo iš situacijos, kai nebuvo tinkamai pasirengta pirkimui, sudarymas arba galimybė pirkimą nutraukti, aiškėjant, kad pasiūlymą gali pateikti vienas tiekėjas, kuris perkančiajai organizacijai dėl tam tikrų aplinkybių būtų nepriimtinas. Be to, ne visai aišku, kokie būtų tie „objektyvūs duomenys“, leidžiantys pagrįsti, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija.

Siekiant išvengti ir minimalizuoti galimus ginčus dėl neaiškos formuluotės „objektyviais duomenimis pagrindžia, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija“ taikymo, taip pat skatinant perkančiąsias organizacijas atsakingiau žiūrėti į pirkimo paskelbimą jam tinkamai pasiruošus, siūlome atsisakyti minėto pirkimo nutraukimo pagrindo.

3. Siūlome papildyti VPĮ pakeitimo 10 straipsnį, kuriuo numatomas Įstatymo 35 straipsnio pakeitimas – manome, kad būtų tikslinga keisti ir Įstatymo 35 straipsnio 5 dalį, kurioje šiuo metu nustatyta, kad pirkimo dokumentai rengiami tik lietuvių kalba, papildomai gali būti rengiami ir kitomis kalbomis. Matome poreikį numatyti išimti pirkimo dokumentus rengti užsienio kalba, jų neverčiant į lietuvių kalbą, kurį grindžiame tuo, kad yra pirkimų, kur akivaizdu, jog dalyviai bus tik užsieniečiai, todėl Viešųjų pirkimų įstatymas galėtų būti labiau pritaikytas ir pirkimams, skirtiems užsienio šalims. Prievolės pirkimų dokumentus rengti lietuvių kalba atsisakymas leistų efektyviau ir greičiau atlikti šiuos pirkimus. Net ir tuo atveju, jei šis siūlymas šiuo metu nėra suderinamas su Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo nuostatomis, galėtų būti svarstomas, inicijuojant Valstybinės kalbos įstatymo pakeitimą.

4. Atkreipiame dėmesį į tai, kad siekiant efektyvinti viešųjų pirkimų sistemą, norint sudaryti lankstesnes sąlygas perkančiosioms organizacijoms vykdyti pirkimus ir suaktyvinti tiekėjų dalyvavimą viešuosiuosiose pirkimuose, reikalingi pokyčiai ne tik Įstatyme, bet turi būti peržiūrėtos ir Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijos, dėl kurių dažniausiai ir kyla daug formalumų, užkertamas kelias lankstumui. Pavyzdžiui, pritariame VPĮ pakeitimo projekto 16 straipsniui, kuriuo keičiamas Įstatymo 46 straipsnio 2 dalies 2 punktas, numatant supaprastintų pirkimų atveju siauresnį dėl teistumo tikrinamų asmenų ratą, kas pagreitintų informacijos apie tiekėją tikrinimą, bet norint realiai sumažinti administracinę naštą tiekėjams teikiant duomenis, tikslinga peržiūrėti ir

rekomendacijas, kuriose nurodoma, kad pašalinimo pagrindų nebuvomą įrodantys dokumentai turi būti išduoti ne anksčiau kaip 60 dienų iki tos dienos, kai tiekėjas perkančiosios organizacijos prašymu turės juos pateikti. Paminėtina, kad nors „60 dienų“ terminas yra tik kaip siūlomas pasirinkimas, perkančiosios organizacijos, nenukrypdomos nuo šio pavyzdinio termino pasiūlymo juo vadovaujasi ir dėl to kyla nemažai problemų.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Eglė Radišauskienė

Originalas nebus siunčiamas. Akvilė Razumienė, el.p.: akvile@lvk.lt, tel. +370 601 51897
Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
EGLĖ, RADIŠAUSKIENĖ
Data: 2022-02-24 09:46:23

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerija
kanc@eimin.lt

2022-02-25 Nr. SD-22-207

Kopija:
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
dmm@lrkm.lt

I 2022-02-17 Nr. S2-369

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka) gavo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2022-02-17 raštą „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo“ Nr. S2-369, kuriuo prašo pagal galimybes išnagrinėti siūlomus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimus ir savo pastabas / pasiūlymus pateikti projektų rengėjui.

Nacionalinė biblioteka išnagrinėjo projektu siūlomus viešųjų pirkimų reglamentavimo pakeitimus ir teikia savo pastabas / pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – LR VPĮ projektas).

LR VPĮ projekto 4 straipsnis, kuriuo siūloma papildyti LR VPĮ 19 straipsnio 7 dalies nuostata, numatančia, kad viešojo pirkimo komisija (nesant atsakingo asmens) turi būti atsakinga už sudarytos viešojo pirkimo sutarties vykdymą (jos vykdymo etapus). Pažymėtina, kad, pagal esamą viešųjų pirkimų reglamentavimą, viešojo pirkimo komisija yra sudaroma vykdyti tik viešąjį pirkimą.

Pagal LR VPĮ 29 straipsnio 2 dalies 1 punktą, pirkimo procedūros baigiasi, kai „*sudaroma pirkimo sutartis ir pateikiamas sutarties įvykdymo užtikrinimas, jeigu jo buvo reikalaujama, sudaroma preliminarioji sutartis, sukuriamą dinaminę pirkimų sistemą arba nustatomas projekto konkurso laimėtojas*“. Pasibaigus pirkimo procedūroms, viešojo pirkimo komisija taip pat baigia savo darbą. Manytina, kad paliekant LR VPĮ projekte viešojo pirkimo komisijai būti atsakingai už viešojo pirkimo

sutarties vykdymą, gali kilti neaiškumų dėl viešojo pirkimo komisijos darbo pradžios ir pabaigos, taip pat dėl LR VPĮ 2 straipsnio 37 dalyje įtvirtintos viešojo pirkimo sąvokos.

LR VPĮ projekto 11 straipsniu siekiama pakeisti LR VPĮ 36 straipsnio 6 dalį, numatant, kad „*Jei supaprastintų pirkimų atveju keičiamos esminės pirkimo sąlygos ir dėl to pirkimu gali būti suinteresuoti nauji tiekėjai*¹, perkančioji organizacija privalo pratęsti pasiūlymų pateikimo terminą ne trumpesniam terminui nei buvo nustatytas pirminis pasiūlymų pateikimo terminas“. Pažymėtina, kad šis siūlomas reglamentavimas prieštarauja Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) 2017 m. balandžio 5 d. sprendimui byloje C-298/15², kurioje ESTT aiškiai išskyrė kriterijus³ (kitai vadinami *Borta kriterijai*), kuomet viešojo pirkimo vykdymo metu pirkimo sąlygų keitimai yra laikomi esminiais ir todėl negalimi. Tarp minėtų kriterijų patenka: padaryti pakeitimai nėra tokie esminiai, jog gali pritraukti potencialių dalyvių, kurie, jei tu pakeitimų nebūtų padaryta, negalėtų pateikti pasiūlymo. Šiame ESTT sprendime nustatyti kriterijai yra taikomi ir nacionalinių teismų praktikoje⁴.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, pagal ESTT ir nacionalinių teismų praktiką, pirkimo vykdymo metu yra negalima padaryti tokių pakeitimų, kurie pritrauktų potencialių dalyvių, tuo tarpu siūlomu reglamentavimu siekiama įtvirtinti priešingai nei formuojamoje teismų praktikoje – esminių pakeitimų galimybę pirkimo vykdymo metu, kuomet būtų galima pritraukti naujų suinteresuotų tiekėjų. Įtvirtinus siūlomą reglamentavimą, atsirastų teismų praktikos ir teisinio reglamentavimo prieštaravimas dėl pirkimo sąlygų keitimo teisėtumo.

Generalinis direktorius

Renaldas Gudauskas

V. Biliukevičienė, tel. Nr. (8 5) 239 8574, el. p. vaiva.biliukeviciene@lnb.lt

¹ Paryškinta Nacionalinės bibliotekos.

² UAB „Borta“ prieš VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkciją.

³ *Pirma*, atitinkami paskelbtų viešojo pirkimo dokumentų (sąlygų) pakeitimai, nors ir svarbūs, neturi būti tokie esminiai, kad pritrauktų potencialių dalyvių, kurie, jei šių pakeitimų nebūtų padaryta, nebūtų galėję pateikti pasiūlymo. *Antra*, apie viešojo pirkimo sąlygų pakeitimus turi būti tinkamai paskelbta, kad visi potencialūs pakankamai informuoti ir įprastai rūpestingi dalyviai galėtų su jais susipažinti tokiomis pačiomis sąlygomis ir tuo pačiu momentu. *Trečia*, viešojo pirkimo sąlygos gali būti keičiamos tik prieš dalyviams pateikiant pasiūlymus. Pasiūlymų pateikimo terminą, jeigu pakeitimai yra svarbūs, reikia pratęsti tiek, kad pratęsimo trukmė atitiktų pakeitimų svarbą ir būtų pakankama tam, kad suinteresuotieji ūkio subjektai galėtų atitinkamai pritaikyti savo pasiūlymus.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-279-690/2017.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603515

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

I 2022-02-03

Nr. ( )SD -
Nr. 3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija), išnagrinėjusi teiktus derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo NR. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 901 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo NR. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – įstatymų projektai), teikia šias pastabas:

1. Socialinės globos normos yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti socialinės globos teikimo vaikams, vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims principai ir charakteristikos. Vyriausybė yra įgaliojusi Ministeriją patvirtinti Socialinės globos normų aprašą (Vyriausybės 2006 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 259), kurio nuostatos taikytinos visoms socialinę globą teikiančioms socialinių paslaugų įstaigoms. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2019 m. liepos 9 d. įsigaliojo socialinės globos normų pakeitimai (socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. A1-386), nustatantys galimybę bendruomeniniams vaikų globos namams ir grupinio gyvenimo namams patiems nusistatyti išlaidų, skiriamų bendruomeninių vaikų globos namuose ir grupinio gyvenimo namuose gyvenančių asmenų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti (pvz., maistui, higienos reikmėms, drabužiams, neformaliajam švietimui, kultūriniais renginiais ir pan.), dydį, prievolę pasitvirtinti išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką ir paskirti darbuotoją, atsakingą už tinkamą išlaidų panaudojimą (Socialinės globos normų aprašo 1 priedo 10.6 p. ir 4 priedo 11.2 p.).

Bendruomeniniams vaikų globos namams galimybė patiems nusistatyti išlaidų dydį, jų apskaitą bei kontrolę yra numatyta, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje bei Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme pabrėžiamą reikalavimą valstybei tinkamai

pasirūpinti vaikais, likusiais be tėvų globos, ir užtikrinti jiems aplinką, kuo artimesnę šeimos aplinkai. Tokiu būdu vaikui sudaromos sąlygos įgyti kiek įmanoma daugiau darbo, namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kitų kasdieniame gyvenime būtinų įgūdžių, padėsiančių užtikrinti jo savarankiškumą ateityje. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose vaikas motyvuojamas būti kuo savarankiškesnis, ugdant jo savitvarkos gebėjimus (maisto gaminimosi įgūdžius, gyvenamųjų patalpų ir aplinkos tvarkymosi, drabužių skalbimo, taisymo, mokymosi naudotis buitine technika, higienos priemonių, maisto produktų įsigijimo, naudojimosi visuomeniniu transportu bei transporto bilietų įsigijimo įgūdžius, naudojimosi banko paslaugomis, ypač elektroniniu banku, elektroniniais valdžios vartais, informacinėmis technologijomis, susijusiomis su išsilavinimo ir / ar profesijos, kompetencijų įgijimu, sumokėjimu už paslaugas, išmokų ir mokesčių mokėjimu ir deklaravimu, asmens duomenų naudojimu ir kt.).

Grupinio gyvenimo namuose gyvena nesavarankiški ar iš dalies savarankiški asmenys su negalia. Atsižvelgiant į tai, kad grupinio gyvenimo namų gyventojams socialinės, sveikatos priežiūros, užimtumo, švietimo, kultūros ir kitokios paslaugos turi būti organizuojamos ir teikiamos bendruomenėje ir į tai, kad siekiama šių namų gyventojams sudaryti sąlygas įgyti kiek įmanoma daugiau savarankiškumo namų ūkyje, biudžeto tvarkyme, prekių ar paslaugų pirkime ir kitose kasdienio gyvenimo srityse, grupinio gyvenimo namams numatyta galimybė nusistatyti išlaidų, skiriamų grupinio gyvenimo namuose gyvenančių asmenų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti (pvz., maistui, higienos reikmėms, drabužiams ir pan.), dydį, jų apskaitą bei kontrolę.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal Socialinės globos normų aprašo 1 priedo 10.6 papunktį ir 4 priedo 11.2 papunktį, bendruomeniniai vaikų globos namai ir grupinio gyvenimo namai su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija turi suderinti nusistatytų išlaidų, skiriamų bendruomeninių vaikų globos namuose bei grupinio gyvenimo namuose gyvenančių asmenų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti, dydį, ir bendruomeninių vaikų globos namų ir grupinio gyvenimo namų patvirtintą išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką, ir paskirti darbuotoją, atsakingą už tinkamą išlaidų panaudojimą.

Pažymėtina, kad minimas Socialinės globos normų aprašo keitimas buvo suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Viešųjų pirkimų tarnyba. Keičiant minėtas Socialinės globos normų aprašo nuostatas tiek su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, tiek su Viešųjų pirkimų tarnybos atstovais buvo susitikta ir diskutuota dėl viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų taikymo, kai bendruomeniniuose vaikų globos namuose bei grupinio gyvenimo namuose gyvenantiems asmenims skiriamos lėšos šių asmenų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti ir prieita prie išvados, kad, atsižvelgiant į tikslą – ugdyti asmenų savarankiškumą ir (ar) tenkinti individualius poreikius – aukščiau minėtais teisės aktais nustatomam mechanizmui viešiesiems pirkimams skirtas reglamentavimas netinka. Praktika, kai pati perkančioji organizacija (bendruomeniniai vaikų globos namai ar grupinio gyvenimo namai) sudaro sutartis su ūkio subjektais, siūlančiais bendruomeninių vaikų globos namų ar grupinio gyvenimo namų gyventojams reikalingas prekes ar paslaugas (kurios apmokamos savarankiškumo ugdymui ir (ar) individualių poreikių tenkinimui skirtomis lėšomis), tik sudarytų savarankiškumo ir (ar) individualių poreikių tenkinimo iliuziją, o pats tikslas būtų nepasiekiamas, kadangi galutinis prekių ar paslaugų gavėjas – bendruomeninių vaikų globos namų ar grupinio gyvenimo namų gyventojas – jam reikiamas prekes ar paslaugas galėtų rinktis tik iš to(-ų) tiekėjo(-ų), su kuriuo (-iais) sudaryta viešojo pirkimo sutartis(-ys), neatsižvelgiant į tai, ar jų siūlomas asortimentas tenkina realius asmens poreikius bei neturėtų galimybės rinktis kitus tiekėjus, lyginti įvairių tiekėjų (ne tik parduotuvių ar prekybos tinklų, bet ir, pvz., ūkininkų) siūlomos produkcijos kainas,

pasirinkti prekes ir (ar) paslaugas pagal jų kokybines savybes, įsigyti konkrečias norimas prekes (pvz., konkretaus prekės ženklo) ir panašiai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat pabrėžiant tai, kad lėšomis, skirtomis bendruomeniniuose vaikų globos namuose ar grupinio gyvenimo namuose gyvenančių asmenų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti, disponuoja būtent fiziniai asmenys – bendruomeninių vaikų globos namų ar grupinio gyvenimo namų gyventojai, padedami šių namų darbuotojų. Tad nebūtų pagrindo viešojo pirkimo sutarties sudarymui, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 43 dalyje (pateikiama viešojo pirkimo-pardavimo sutarties sąvoka nustato, kad tai „dėl ekonominės naudos vieno ar daugiau ūkio subjektų ir vienos ar kelių perkančiųjų organizacijų <...> sudaroma sutartis <...>, kurios dalykas yra prekės, paslaugos ar darbai“), kadangi fiziniai asmenys nėra perkančiosios organizacijos, bei tai, kad Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2014/24/ES 2014 m. vasario 26 d. dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, preambulės 6 p. sako, kad „<...> ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktams. <...> valstybės narės gali laisvai pasirinkti būdą, kaip organizuoti privalomųjų socialinių paslaugų arba kitų paslaugų (kaip antai pašto paslaugų) teikimą – ar jas teikti kaip bendrojo ekonominio intereso paslaugas, ar kaip bendrojo intereso neekonominės paslaugas, ar kaip šių dviejų rūšių paslaugų derinį. <...> ši direktyva neturėtų būti taikoma bendrojo intereso neekonominėms paslaugoms; <...>“, bei siekiant teisinio aiškumo, **siūloma** papildyti Viešųjų pirkimų įstatymo 6 straipsnį 13 punktu, kuriuo būtų nustatoma, kad Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimai netaikomi pirkimams, skirtiems šeimynų, grupinio gyvenimo namų, bendruomeninių vaikų globos namų globotinių (rūpintinių) savarankiškumo ugdymui.

2. Atsižvelgiant į tai, kad socialines paslaugas teikiančios įstaigos socialines paslaugas teikia paslaugų gavėjams, ir tikrai ne visada socialinių paslaugų gavėjai yra šių įstaigų „gyventojai“, siekiant išvengti netikslų, interpretuotinių įstatymo nuostatų, siūloma patikslinti viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto 21 straipsnio 5 dalimi, pildomą viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 6 dalies 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14) prekės ir paslaugos, kai jos skirtos perkančiosios organizacijos, teikiančios socialines paslaugas, ~~individualiems gyventojų poreikiams tenkinti~~ **socialinių paslaugų gavėjų savarankiškumui ugdyti ir (ar) jų individualiems poreikiams tenkinti.**“

Dėl praktikoje kylančių probleminių situacijų bei galimai skirtingo viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nuostatų interpretavimo, bei kylant papildomų klausimų dėl socialinių paslaugų sistemos teisės aktų nuostatų darnos su įstatymų projektų nuostatomis, Ministerija kviečia suorganizuoti susitikimą su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovais bei, pagal poreikį, kitais specialistais platesnei diskusijai darbo tvarka.

Viceministrė

Vilma Augienė

Jovita Kuzmickienė, tel. 8 706 68148 el. p. jovita.kuzmickiene@socmin.lt
Lina Kovalčuk, tel. 8 706 64294, el. p. lina.kovalcuk@socmin.lt

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52,
55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 82¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO NR. XIV-545 16 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO**

Dėl 1 straipsnio. 16 straipsnis. 82 straipsnio pakeitimas.

Dėl 2 straipsnio. 17 straipsnio pakeitimas. Įstatymo papildymas 82¹ straipsniu.

Šiuo metu galiojančio LR Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPI) 82 straipsnio 1 dalis numato perkančiosioms organizacijoms pareigą šio straipsnio 2 dalyje nustatytu atveju įsigyti prekes, paslaugas ir darbus naudojantis **konkrečiai neįvardintos** centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO) atliktomis procedūromis, sudarytomis preliminariosiomis sutartimis, valdoma DPS.

Nuo 2023-01-01 įsigalios VPI 82 straipsnio 2 dalies 1 punkto pakeitimas, kuriuo vietoje pareigos įsigyti prekes, paslaugas, darbus **iš Lietuvos Respublikoje veikiančios centrinės perkančiosios organizacijos** bus pareiga juos įsigyti **iš Vyriausybės sprendimu įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos**.

Šiame VPI pakeitimo projekte numatoma, kad perkančiosios organizacijos, **įskaitant ir savivaldybės įsteigtas CPO**, pirmiausia turės rinktis pirkti per Vyriausybės sprendimu įsteigtą CPO (šiuo metu VŠĮ CPO LT, toliau tekste – CPO LT), todėl siūloma VPI 82 straipsnio 2 dalies 1 punktą papildyti nuostata „*Šio punkto reikalavimai taikomi ir perkančiosioms organizacijoms, kurios atlieka centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas*“.

Norime atkreipti dėmesį, kad siūlomas 82 straipsnio 2 dalies 1 punkto reglamentavimas sudaro **nelygiavertes sąlygas** veikti, vadovaujantis VPI 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punktu, savivaldybės tarybos sprendimu įsteigta savivaldybės CPO ar perkančiajai organizacijai, kuriai suteikta teisė atlikti savivaldybės CPO funkcijas, ir jau seniai veikiančiai, išskirtines sąlygas pagal šio punkto reikalavimus turinčiai, Vyriausybės sprendimu įsteigta CPO LT.

Nors kiekviena savivaldybė privalės skirti nemažus finansinius ir administracinius resursus, persikirstyti (atleisti / priimti) darbuotojus, įsigyti informacines sistemas tam, kad įsteigtų savo CPO, ji pati negalės laisvai naudotis jos paslaugomis, privalės pirkti per CPO LT. Taip pat turės elgtis ir savivaldybei pavaldžios organizacijos, nuolat vertinti, kurios CPO atlikto pirkimo sąlygos jai yra tinkamesnės, dalį pirkimų vykdyti per vieną, dalį per kitą CPO, kurti pagrindimus dėl pasirinkimo pirkti ne per CPO LT.

Be to, jei CPO LT savo kataloge neturės tam tikrų prekių, paslaugų ar darbų, savivaldybės CPO privalės atlikti visus (kurių pirkimo sutarties vertė didesnė kaip 15000 Eur be PVM) jos pavaldume esančių perkančiųjų organizacijų pirkimus, kaip nurodyta keičiamo VPI 82 straipsnio 2 dalies 2 punkte. Taigi, būtent savivaldybės CPO teks didesnė atsakomybė ir našta užtikrinant VPI 82 straipsnio vykdymą, nes ji neturės pasirinkimo dėl vykdomų pirkimų apimčių. Tuo tarpu Vyriausybės sprendimu įsteigta CPO LT bus atsakinga tik už tuos pirkimus ir apimtis, kurias sugebės įgyvendinti.

Pažymėtina, kad net jei savivaldybėms pavyktų įsteigti savo CPO iki kitų metų pradžios pagal numatytus ir siūlomus VPI pakeitimus, tuo atveju, jei CPO LT plėstų savo

veiklą, savivaldybių CPO atliekamų pirkimų poreikis imtų mažėti ir visos atliktos investicijos, pertvarkymai netektų prasmės.

Atsižvelgiant į tai, siūlome palikti teisę perkančiosioms organizacijoms laisvai, be suvaržymų ir papildomų, administracinę naštą didinančių pagrindimų teikimo, pasirinkti pirkti per CPO LT ar per savivaldybės CPO, nes vis tiek būtų pasiektas centralizavimo tikslas ir nauda, planavimo procesas savivaldybėje būtų sklandesnis ir pirkimų sąlygos labiau pritaikytos atitinkamos savivaldybės organizacijų poreikiams. Siūlome stiprinti CPO LT veiklą, jos paslaugų kokybės atžvilgiu, kad siūlomos prekės, paslaugos ir darbai dažniau tenkintų perkančiųjų organizacijų poreikius, o taip pat siūlome leisti savivaldybėms pasirinkti kokių mastu ir apimtimis jos įgyvendins viešųjų pirkimų centralizavimą.

Vertinant siūlomą VPĮ papildymą 82¹ straipsniu akcentuotina, kad CPO LT centralizuotų viešųjų pirkimų vykdymui reikalingų elektroninių sistemų sukūrimui ir tobulinimui jau yra išleistos milijoninės lėšų sumos, šioje įstaigoje dirba daugiau kaip 70 darbuotojų, nors pirkimų sričių spektras nėra toks platus, koks bus reikalingas savivaldybių CPO. Savivaldybėms taip pat prireiks didelių finansinių, administracinių ir laiko išteklių savo centralizuotų informacinių pirkimų sistemų kūrimui ir palaikymui. Pažymėtina, kad nėra parengta jokių pavyzdinių techninių specifikacijų ar metodinių rekomendacijų tokių informacinių sistemų sukūrimui ir jas savivaldybėms teks kurti „nuo nulio“, jau nekalbant apie tai, kad jų sukūrimui ir palaikymui turi būti numatytos ir „rastos“ nemažos lėšų sumos. Šiuo metu KMSA viešuosius pirkimus, tame tarpe ir centralizuotus pirkimus, vykdo 14 specialistų. Akivaizdu, kad teks spręsti viešųjų pirkimų, teisės, technines specifikacijas išmanančių specialistų trūkumo problemą, nes tik nedaugelis pavaldžių perkančiųjų organizacijų turi viešųjų pirkimų specialistus, vykdančius tik viešųjų pirkimų funkcijas. Priešingai, didžiojoje dalyje pavaldžių perkančiųjų organizacijų darbuotojų, atsakingų už viešųjų pirkimų funkcijų jose atlikimą, vykdo ir kitas, dažnai nesusijusias su viešaisiais pirkimais, funkcijas, todėl jų perkelti į savivaldybės centrinę perkančiąją organizaciją nebus galimybių, kas, be abejo, sąlygos, jog dalies pirkimų net nebus galima atlikti dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo (niekam ne paslaptis, kad darbo rinkoje yra labai didelis kompetentingų viešųjų pirkimų specialistų trūkumas). Net ir radus reikiamą skaičių specialistų negalima tikėtis, kad jų patirtis ir kompetencija atitiks centralizuotų pirkimų vykdymui būtiną, t.y. tik po 1-2 m. jie galėtų įgauti reikiamos patirties ir žinių. Kadangi, iš pavaldžių perkančiųjų organizacijų perimti specialistų praktiškai nepavyks, nes jie atlieka ir kitas funkcijas, be to, reikės kontroliuoti sutarčių vykdymą, planuoti, inicijuoti pirkimus, vykdyti pirkimus iki 15 000 Eur be PVM, ir kt., akivaizdu, kad bus susidurta su labai didele žmogiškųjų resursų problema.

Pastebėtina, kad pirkimų centralizavimo procesas savivaldybės lygiu sietinas ir su savivaldybei pavaldžių perkančiųjų organizacijų pirkimų poreikių specifiškumu, t. y. didelis jų veiklos, juridinės formos įvairumas daro įtaką tarpusavyje nesusiejamiems (necentralizuojamiems) pirkimų poreikiams, o tai, be jokios abejonės, apsunkina centralizavimo procesus, reikalauja nuoseklaus pirkimų procesų ir žmogiškųjų resursų subalansavimo.

Siekiant, kad viešieji pirkimai neatsidurtų „aklavietėje“, nes įstaigos pačios pirkti negalės, o savivaldybių CPO bus nepajėgios, dėl nurodytų problemų, atlikti visų joms pavedamų atlikti pirkimų, siūlome viešųjų pirkimų sistemos centralizavimui savivaldybėse numatyti pereinamąjį laikotarpį: vykdyti etapais, iš pradžių apimant tik biudžetines įstaigas ar

jų dalį (priklausomai nuo savivaldybės tarybos sprendimo), vėliau, įvertinus naudą, atskiru etapu įpareigojant prijungti sveikatos priežiūros įstaigas (viešąsias įstaigas), o šioms pasiteisinus planuoti kitų kontroliuojamų (valdomų) perkančiųjų organizacijų prijungimą prie viešųjų pirkimų sistemos centralizavimo arba įtvirtinant, kad savivaldybės kontroliuojamos (valdomos) perkančiosios organizacijos turi užtikrinti, kad pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami VPI 82 straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu, numatant, kad pereinamuoju laikotarpiu – 2023 m. jie sudarytų pvz. ne mažiau kaip 30 proc. nuo įvykusių pirkimų vertės, vėliau, įvertinus naudą, 2024 m. – ne mažiau kaip 60 proc., o nuo 2025 m. – 100 proc. Toks centralizavimo proceso įgyvendinimas, palaipsniui sprendžiant praktikoje išryškėsiančius trūkumus, specialistams įgyjant patirties ir kompetencijos, padėtų savivaldybėms įsivertinti reikalingus finansinius, žmogiškuosius ir techninius išteklius, įsiklausyti į perkančiųjų organizacijų poreikius, įvertinti išskylančius iššūkius pereinant prie profesionalaus, sėkmingo ir sklandaus centralizuoto viešųjų pirkimų vykdymo.

Pažymėtina, kad sprendimai VPI numatytam savivaldybių kontroliuojamų (valdomų) perkančiųjų organizacijų pirkimų centralizavimo procesui įgyvendinti priimti prieš tai neužtikrinus jokio technologinio pasiruošimo (centralizuotiems pirkimams pritaikytos programinės įrangos), ir neskyrus pasirengimui reikiamo laiko. Programinę įrangą turės įsigyti, ją prižiūrėti, diegti atnaujinimus ir pan. kiekviena centralizuotus pirkimus (CPO funkcijas) vykdysianti savivaldybė, kas nėra nei racionalu, nei operatyvu. Būtų racionalu, jei centralizuotiems pirkimams vykdyti, įskaitant ir perkančiųjų organizacijų pirkimus pagal centralizuotai atliktas procedūras, DPS ar preliminarįsias sutartis, būtų pritaikyta Viešųjų pirkimų tarnybos administruojama Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema (CVPIS). Tokiu būdu Viešųjų pirkimų tarnyba turėtų visus aktualius duomenis ir informaciją apie perkančiųjų organizacijų, tame tarpe ir CPO LT bei savivaldybių CPO, vykdomus pirkimus ir jų rezultatus, o perkančiosioms organizacijoms sumažėtų finansinė ir administracinė našta tiek įsigyjant ir išlaikant savo informacines sistemas, tiek teikiant perteklinius ir administracinę naštą didinančius duomenis, kuriuos dabar kas mėnesį turi teikti pagal VPI 96 str. 3 d.

Norime atkreipti dėmesį, kad šiuo metu CVPIS nėra pritaikyta vykdyti centralizuotus pirkimus CPO funkcijas atliekančiai perkančiajai organizacijai ir jos pavaldžioms organizacijoms, taip, kad būtų galima susieti tuos pirkimus (centralizuotą pirkimą ir jo pagrindu sudaromą sutartį), operatyviai gauti informaciją apie centralizuoto pirkimo pagrindu sudarytą sutartį ir pateikti Viešųjų pirkimų tarnybai VPI numatytas kontroliuojamų (valdomų) perkančiųjų organizacijų skelbimus apie sudarytas pagrindines sutartis ir ataskaitas (VPI 33 str. 2 d. ir 96 str. 3 d., įsigaliojusi jau nuo 2022-01-01).

Taip pat norime atkreipti dėmesį ir į siūlomo papildyti 82¹ straipsnio 1 dalį (kuri siejasi su siūlomu 82 straipsnio 2 dalies 2 punkto pakeitimu), kurio formuluotė dalyje dėl sprendimų „dėl konkrečių pirkimų atlikimo kitų perkančiųjų organizacijų vardu“ („1. Sprendimą dėl centrinių perkančiųjų organizacijų steigimo, jų teisinės formos ar teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas perkančiajai organizacijai suteikimo, taip pat dėl konkrečių pirkimų atlikimo kitų perkančiųjų organizacijų vardu pagal kompetenciją priima: <...>“) yra visiškai neaiški ir nesuprantama jos taikymo prasme. T.y. iš formuluotės neaišku nei kada, nei kokiais atvejais ši nuostata būtų taikoma. Ką reiškia „konkretus pirkimas“? Ar tai yra pirkimas apimantis konkrečią sritį, pvz. baldų pirkimas, ar tai konkretus

pirkimas, pvz. 100 vnt. kėdžių pirkimas darželiui „Nykštukas“. Ar ši nuostata būtų taikoma, kai nėra įsteigtos savivaldybės CPO ir (ar) nėra priimta sprendimo dėl teisės savivaldybės administracijai atlikti CPO funkcijas, ar visais atvejais? Pažymėtina, kad savivaldybės taryba į posėdžius renkasi kartą į mėnesį, iš anksto turi būti rengiami sprendimo projektai, derinama komitetuose ir pan., todėl jei dėl konkrečių pirkimų turės būti priimamas savivaldybės tarybos sprendimas, tas neabejotinai didins tiek administracinę naštą, tiek prailgins siekiamų įsigyti prekių/paslaugų/darbų terminus.

Siūlomo 82 straipsnio 2 dalies 2 punkto pakeitimas į „2) šio įstatymo 82¹ straipsnio 1 dalyje nurodytu sprendimu centrinė perkančioji organizacija atlieka viešojo pirkimo procedūrą perkančiosios organizacijos vardu“, taip pat nėra aiškus. Ar tai reiškia, kad pvz. savivaldybės CPO atliekant, pvz. centralizuotą kiaušinių pirkimą vaikų darželiams reikš, kad pirkimu pasinaudoti galės tik konkretūs norą įsigyti šį produktą išreikšę darželiai? Ar tokiu atveju galės prisijungti darželiai, kurie tokio noro iš pradžių nebuvo pareiškę? Ar tai reiškia, kad savivaldybės CPO, savo iniciatyva tokio pirkimo (kurį atlikus, visos įstaigos ar jų dalis galėtų prisijungti) atlikti negali?

Nesant aiškiai iškomunikuotų ketinimų, ir tikslų, kurių siekiama šiais pakeitimais, o siūlomoms nuostatomis esant neaiškioms, siūlomešių siūlomų **82 straipsnio 2 dalies 2 punkto, 82¹ straipsnio 1 dalies** pakeitimų atsisakyti.

Siūlome 82 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip:

„2. Perkančioji organizacija, išskyrus Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybės prie tarptautinių organizacijų, konsulinės įstaigos ir specialiąsias misijas, privalo įsigyti prekių, paslaugų ir darbų šio straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu, **jeigu ji negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas ir jeigu:**

1) Vyriausybės sprendimu įsteigtos centrinės perkančiosios organizacijos centralizuotų pirkimų kataloge galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius;

2) šio įstatymo 82¹ straipsnio 1 dalyje nurodytu sprendimu **įsteigta centrinė perkančioji organizacija ar perkančioji organizacija, kuriai suteikta teisė atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas gali atlikti** viešojo pirkimo procedūrą **perkančiosios organizacijos vardu** ar turi jos centralizuotų pirkimų kataloge **perkančiajai organizacijai reikalingų įsigyti prekių, paslaugų ar darbų.**

Perkančiosios organizacijos privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytų centrinių perkančiųjų organizacijų atliktų centralizuotų pirkimų procedūromis, katalogais, preliminariosiomis sutartimis, dinaminėmis pirkimo sistemomis ir argumentus nurodyti pirkimo dokumentuose.“

Siūlome 82¹ straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus išdėstyti taip:

„1. Sprendimą dėl centrinių perkančiųjų organizacijų steigimo, jų teisinės formos ar teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas perkančiajai organizacijai suteikimo, **taip pat dėl konkrečių pirkimų atlikimo kitų perkančiųjų organizacijų vardu** pagal kompetenciją priima:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota (įgalios) institucija (institucijos) – dėl centrinės perkančiosios organizacijos, valdančios ir administruojančios centralizuotų pirkimų katalogą ir (ar) kitų centrinių perkančiųjų organizacijų;

2) savivaldybių tarybos. Savivaldybės kontroliuojamos (valdomos) perkančiosios organizacijos **turi užtikrinti, kad** pirkimai, kurių **pirkimo** sutarties vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami šio įstatymo 82 straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu, **numatant, kad pereinamuoju laikotarpiu – nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31– jie turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. nuo įvykusių pirkimų vertės, 2024 m. – ne mažiau kaip 60 proc., o nuo 2025 m. – 100 proc.** Siekiant įgyvendinti šią pareigą, turi būti sukurta savivaldybės centrinė perkančioji organizacija arba (ir) **perkančiajai organizacijai būtų suteikta teisė atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas arba (ir)** kelios savivaldybės gali sukurti bendrą centrinę perkančiąją organizaciją arba (ir) savivaldybė gali pasirašyti centralizuotų pirkimų veiklos paslaugų sutartį su esama centrine perkančiąja organizacija dėl pirkimų paslaugų savivaldybei ir savivaldybės kontroliuojamoms (valdomoms) perkančiosioms organizacijoms;“.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 PAKEITIMO ĮSTATYMO

Dėl 4 straipsnio. 19 straipsnio pakeitimas.

Vertinant siūlomą **VPI 19 straipsnio 1 dalies pakeitimą** neaišku, kokia prasmė numatyti teisę perkančiajai organizacijai nesilaikyti reikalavimo sudaryti Komisiją pirkimų, atliekamų VPI 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, procedūrų vykdymui, (išskyrus priimant sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo), **nes tai reiškia, kad Komisija vis tiek turėtų būti sudaryta pirkimo būdo pasirinkimo etapui.**

Pažymėtina, kad VPI 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyta teisė pirkimą vykdyti neskelbiamų derybų būdu konkrečiais, labai aiškiai įtvirtintais atvejais, t.y. kai prekes patiekti, paslaugas teikti ar darbus atlikti gali tik konkretus tiekėjas dėl vienos iš šių priežasčių: pirkimo tikslas yra sukurti arba įsigyti unikalų meno kūrinį ar meninį atlikimą; konkurencijos nėra dėl techninių priežasčių; dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos. Nustatyti šio pirkimo būdo pagrįstumą gali ir pirkimo organizatorius, kaip ir kitais šio straipsnio pakeitime nurodytais atvejais, todėl išlyga dėl to, kad būtent Komisija turi priimti sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo yra perteklinė.

Siūlome 19 straipsnio 1 dalį išdėstyti taip:

„1. Perkančioji organizacija **pirkimui (pirkimams)** atlikti **sudaro** viešojo pirkimo komisiją (**komisijas**) (toliau – Komisija), **nustato** jai užduotis ir **suteikia** visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. **Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą ir gali apimti pirkimo iniciavimo ar sutarties vykdymo etapus.** Jeigu perkančioji organizacija atlikti pirkimų procedūras įgalioja kitą perkančiąją organizaciją, šiuos veiksmus atlieka įgaliotoji organizacija. Komisija dirba pagal ją sudariusios perkančiosios organizacijos patvirtintą darbo reglamentą, yra jai atskaitinga ir vykdo tik rašytines jos užduotis ir įpareigojimus. **Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, procedūras (išskyrus priimdama sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo),**

mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarąją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.“

Dėl 6 straipsnio. 21 straipsnio pakeitimas.

Siūlomu 21 straipsnio 2 dalies pakeitimu „2) *pateikti šio įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, kontaktinę informaciją.*“ būtų įtvirtintas didžiulę papildomą administracinę naštą perkančiosioms organizacijoms, ypač CPO, sukelsiantis ir reikšmingos papildomos vertės nesuteikiantis reikalavimas.

Pažymėtina, kad asmenų, kurių kontaktinę informaciją reikės nurodyti kiekvieno pirkimo, kiekvienos pavaldžios organizacijos procedūrų, kurių metu pirkimo sutartis sudaroma preliminarosios sutarties ar dinaminės pirkimų sistemos pagrindu (ataskaitą teikia CPO), ataskaitoje yra labai daug: **perkančiosios organizacijos ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, pirkimo iniciatoriai** (perkančiosios organizacijos darbuotojas, kuris nurodo poreikį dėl pirkimo ir (ar) parengia techninę specifikaciją ir (ar) jos projektą), **Komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai, dalyvaujantys pirkime ar galintys daryti įtaką jo rezultatams.** Vien pirkimo iniciatorių gali būti daugiau kaip 200 asmenų, kai Savivaldybės CPO vykdys centralizuotą pirkimą pvz. švietimo įstaigoms.

Siūlome išbraukti 21 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir 21 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip:

„2. Perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi:

4) reikalauti, kad kiekvienas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo pirkime dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą, o asmenys, kuriems neprivaloma privačius interesus deklaruoti Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nustatyta tvarka, – ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją;

~~2) pateikti šio įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, kontaktinę informaciją.“~~

Dėl 7 straipsnio. 28 straipsnio pakeitimas.

Dėl siūlomo 28 straipsnio 1 dalies pakeitimo: nuostata gali klaidinti, nes atsisiakius šiuo metu galiojančios VPI nuostatos, kad tarptautinis pirkimas privalo būti, o supaprastintas ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimas gali būti atliekamas skaidant pirkimo objektą į dalis, tampa neaišku, ar pareigą „**vertinti ar tikslinga pirkimą atlikti skaidant pirkimo objektą į dalis**“, turi būti taikoma net ir supaprastintam pirkimui, reikia ar nereikia šį vertinimą įforminti.

Siūlome 28 straipsnio 1 dalį išdėstyti taip:

„1. Perkančioji organizacija, siekdama didinti tiekėjų konkurenciją, vertina, ar tikslinga tarptautinį pirkimą atlikti skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką.“

Dėl 26 straipsnio. 86 straipsnio pakeitimas

Vertinant siūlomo pakeisti VPĮ 86 straipsnio 1 ir 2 dalis, manome, kad dabar galiojančiame VPĮ esančios nuostatos yra aiškos, dėl jų taikymo nekyla jokių problemų, o siūlomi pakeitimai tik įneštų daugiau painingos ir klausimų dėl siūlomų nuostatų taikymo praktikoje, todėl šių dalių keitimo siūlome atsisakyti.

Dėl 34 straipsnio. Įstatymo papildymas 108 straipsniu.

Siūlomame VPĮ papildyme 108 straipsniu nurodoma konkurenciją ribojančiais tiekėjų tarpusavio susitarimais viešajame pirkime padaromos žalos dydžio apskaičiavimo tvarka: **10 procentų nuo sudarytoje pirkimo sutartyje nurodytų prekių, paslaugų, darbų, dėl kurių sudarytas toks susitarimas, vertės, o jei pirkimo sutartis nutraukiama, - nuo perkančiosios organizacijos atliktų mokėjimų už tas prekes, paslaugas, darbus vertės,** nėra aiški ir apsunkins perkančiosios organizacijos galimybes įrodyti dėl kokios prekių, paslaugų, darbų dalies ir vertės buvo sudarytas draudžiamas susitarimas, dėl kurio galima prašyti teismo atlyginimo.

Pažymėtina, kad nuostata sutarties nutraukimo atveju žalą skaičiuoti kaip 10 procentų nuo perkančiosios organizacijos atliktų mokėjimų už tas prekes, paslaugas, darbus vertės yra sunkiai įgyvendinama, ypač centralizuotų pirkimų atvejais, kai tektų įvertinti daugelio perkančiųjų organizacijų daugybės atsiskaitymą pagrindžiančių dokumentų informaciją ir mokėjimų sumas. Pvz. KMSA centralizuotų maisto pirkimų atveju, kai siekiant įvertinti žalą, kurią padarė tiekėjai neteisėtai stabdydami pirkimo procedūras, ir kaip vėliau paaiškėjo, kad tarp jų buvo ir konkurenciją ribojančių draudžiamų susitarimų, teko teismui pateikti 84 ikimokyklinio ugdymo įstaigų visas sąskaitas faktūras ir priėmimo-perdavimo aktus už procedūrų stabdymo laikotarpį (atskirų pirkimų atvejais - nuo 3 iki 12 mėn.). Tai labai didelė administracinė našta ir laiko sąnaudos perkančiosioms organizacijoms, tuo pačiu tokia tvarka neabejotinai pasitarnautų Konkurencijos įstatymo pažeidėjams.

Siūlome žalą dydį skaičiuoti **tokia tvarka: 10 procentų nuo sudarytos pirkimo sutarties vertės, o jei pirkimo sutartis nesudaryta – nuo paskelbto pirkimo vertės, neatsižvelgiant į perkančiosios organizacijos atliktus mokėjimus.**

Siūlome 108 straipsnio 1 dalį išdėstyti taip:

„1. Jeigu neįrodoma kitaip, laikoma, kad Konkurencijos įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytais konkurenciją ribojančiais tiekėjų tarpusavio susitarimais viešajame pirkime yra padaroma žala, kurią sudaro 10 procentų nuo sudarytos ir (ar) nutrauktos pirkimo sutarties, dėl kurios sudarytas toks susitarimas, vertės, o jei pirkimo sutartis nesudaryta – nuo paskelbto pirkimo vertės; ~~o jei pirkimo sutartis nutraukiama, – nuo perkančiosios organizacijos atliktų mokėjimų už tas prekes, paslaugas, darbus vertės.~~

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ
ĮSTATYMO Nr. I-1491**

Dėl VPĮ 96 straipsnio 3 dalies ir 82 straipsnio 8 dalies.

Šiuo metu galiojančio VPĮ 96 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta „3. Tuo atveju, kai pirkimai atliekami pagal šio įstatymo 82 straipsnio 1 dalį, šio straipsnio 2 dalyje nurodytas ataskaitas teikia centrinė perkančioji organizacija. Pirkimų procedūrų, kurių metu pirkimo sutartys sudaromos preliminarinių sutarčių ar dinaminių pirkimų sistemų pagrindu, atveju, ataskaitos gali būti teikiamos kas mėnesį ne vėliau kaip per 5 darbo dienas mėnesiui pasibaigus Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka.“

Tokia įstatymo nuostata, kurioje numatytas pirkimų ataskaitų, kurias turi teikti CPO už jos pavaldžių organizacijų sudarytas sutartis, pateikimo dažnumas – kas mėnesį, labai padidino CPO funkcijas atliekančios savivaldybės administracinę naštą, nes kasmet KMSA pavaldžios perkančiosios organizacijos sudaro apie 1000 sutarčių, sudarytų KMSA centralizuotų pirkimų pagrindu.

Be to, iki šiol CPO funkcijas atliekanti perkančioji organizacija turi pareigą (kuri dar liko VPĮ 82 straipsnio 8 dalyje iki 2023-01-01) kas ketvirtį Viešųjų pirkimų tarnybai pateikti iš esmės tokią pačią informaciją apie centralizuotų pirkimų pagrindu jos pavaldžių organizacijų sudarytas sutartis, todėl VPĮ 96 straipsnio 3 dalies nuostata dėl kas mėnesį pateikiamų ataskaitų – perteklinė ir ypač didinanti administracinę naštą ir papildomą, jau ir taip apkrautą, darbuotojų darbo krūvį.

Norime atkreipti dėmesį, kad naudojantis CVPIS, centrinei perkančiajai organizacijai nėra sudaryta galimybė sužinoti (kažkokiu būdu „išfiltruoti“), kiek pagrindinių sutarčių perkančiosios organizacijos yra sudariusios konkrečios preliminariosios sutarties pagrindu (pirkimai vykdomi preliminarinių sutarčių pagrindu nėra susiejami), todėl prašoma ataskaitose pateikti informacija yra „renkama“ iš jas sudariusių perkančiųjų organizacijų. Nėra suprantama, kodėl žinant, kad ataskaitą turi teikti centrinė perkančioji organizacija, kuri tos informacijos realiai neturi ir ją turi „susirinkti“ iš perkančiųjų organizacijų sudariusių pagrindines sutartis ir turinčių išsamią informaciją, dar buvo „padažnintas“ tokių ataskaitų teikimas.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos savivaldybių asociacija bei LR ekonomikos ir inovacijų ministerija 2020 - 2021 m. teikė Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo projektus susipažinimui ir KMSA teikė savo siūlymus bei pastabas, tačiau projektuose buvo numatyti tik reikalavimai dėl ketvirtinių ataskaitų pateikimo, taigi, VPĮ atsirado nuostatos, nederintos su perkančiosiomis organizacijomis, todėl tinkamai išsakyti pastabas dėl pasirengimo tokio masto informacijos pateikimui nebuvo sudarytos galimybės.

Siūlome pakeisti 96 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

*„3. Tuo atveju, kai pirkimai atliekami pagal šio įstatymo 82 straipsnio 1 dalį, šio straipsnio 2 dalyje nurodytas ataskaitas teikia centrinė perkančioji organizacija. Pirkimų procedūrų, kurių metu pirkimo sutartys sudaromos preliminarinių sutarčių ar dinaminių pirkimų sistemų pagrindu, atveju, ataskaitos gali būti teikiamos kas ~~mėnesį~~ **ketvirtį** ne vėliau*

kaip per 5 darbo dienas ~~mėnesiui~~ **ketvirčiui** pasibaigus Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka.“

Siekiant nedubliuoti reikalavimų, siūlome pripažinti netekusia galios 82 straipsnio 8 dalį.

~~8. Centrinė perkančioji organizacija ketvirčiui pasibaigus per 5 darbo dienas privalo pateikti Viešųjų pirkimų tarnybai informaciją apie perkančiųjų organizacijų centralizuotus pirkimus, atliktus per ketvirtį, ir kartu nurodyti informaciją apie atliktus žaliuosius pirkimus ir jų vertes bei energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų taikymą.~~

Daiva Čeponienė
Centrinio viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus vedėja
tel. 8 615 22 446, (8 37) 42 27 93,
el. p. daiva.ceponiene@kaunas.lt
Kauno miesto savivaldybės administracija

Laba diena,
Esminių pastabų Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektui neturime.

Matome, kad pakeitimu siekiama išplėsti Viešųjų pirkimų komisijos funkcijas, nes atsiranda galimybė dalyvauti pirkimo iniciavimo ir sutarties vykdymo etape.

2. Pakeisti 19 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Perkančioji organizacija pirkimui (pirkimams) atlikti sudaro viešojo pirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą **ir gali apimti pirkimo iniciavimo ar sutarties vykdymo etapus**. Jeigu perkančioji organizacija atlikti pirkimų procedūras įgalioja kitą perkančiąją organizaciją, šiuos veiksmus atlieka įgaliotoji organizacija. Komisija dirba pagal ją sudariusios perkančiosios organizacijos patvirtintą darbo reglamentą, yra jai atskaitinga ir vykdo tik rašytines jos užduotis ir įpareigojimus. Reikalavimo sudaryti Komisiją perkančioji organizacija gali nesilaikyti vykdydama pirkimų, atliekamų šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, procedūras (išskyrus priimdama sprendimą dėl pirkimo būdo pasirinkimo), mažos vertės pirkimų procedūras, pagal preliminarįją sutartį atliekamas atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūras ar šio įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.“

Pastebėjimas – jei perkančioji organizacija nuspręstų pasinaudoti galimybe išplėsti komisijos užduotis, neaišku, kokias funkcijas turėtų atlikti pirkimo iniciavimo ir sutarties vykdymo etape, nes šiuose etapuose yra atsakingi asmenys. Ar komisija su šiais asmenimis turėtų dalintis atsakomybėmis, ar tuomet nebereikėtų, tarkim, sutarties koordinatoriaus ir sutartį koordinuotų komisija. Ar tai paliekama spręsti pačioms perkančiosioms organizacijoms.

Dėl 19 straipsnio papildymo 7 dalimi:

„7. Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus. Skiriant asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už

pirkimo sutarties vykdymą, turi būti atsižvelgiama į pirkimo objekto ir šio įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą.“

Neaiškumas – ar reikalingas atskiras paskyrimas (pvz. įsakymas dėl sutarties koordinatoriaus paskyrimo), ar pakaks į sutartį įrašyti atsakingą asmenį ir nurodyti jo atsakomybes. Taip pat neaišku, kaip reikės nustatyti, kad sutarties koordinatorius išmano pirkimo objektą bei viešųjų pirkimų teisės aktus.

Ir dėl „17 straipsnis. Įstatymo papildymas 82¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 82¹ straipsniu:

„82¹ straipsnis. Centrinį perkančiųjų organizacijų steigimas ir finansavimas

2) savivaldybių tarybos. Kiekvienoje savivaldybėje turi būti užtikrinta, kad savivaldybės kontroliuojamos (valdomos) perkančiosios organizacijos, **išskyrus savivaldybės įmones, akcines bendroves ir uždarąsias akcines bendroves, kuriose savivaldybei (savivaldybėms) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime**, pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami šio įstatymo 82 straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu. Siekiant įgyvendinti šią pareigą, turi būti sukurta (**sukurtos**) savivaldybės centrinė perkančioji organizacija (**centrinės perkančiosios organizacijos**) arba (ir) kelios savivaldybės gali sukurti bendrą centrinę perkančiąją organizaciją arba (ir) savivaldybė gali pasirašyti centralizuotų pirkimų veiklos paslaugų sutartį su esama centrine perkančiąja organizacija dėl pirkimų paslaugų savivaldybei ir savivaldybės kontroliuojamoms (valdomoms) perkančiosioms organizacijoms;

Prašymas – atsižvelgti į Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos 2022-02-14 siųstą raštą Nr. (4.44E)-R2-540 ir jame nurodytus argumentus, prašome pirmu etapu centralizuoti tik BĮ pirkimus.

Iki susitikimo.

Pagarbiai

Vilma Marcinkevičienė

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos

Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja

Tel. (8 46) 396027

vilma.marcinkeviciene@klaipeda.lt

www.klaipeda.lt

From: g.stankevice@siauliai.lt [<mailto:g.stankevice@siauliai.lt>]

Sent: Tuesday, February 15, 2022 4:14 PM

To: Aleksandras Tiaškevičius <aleksandras.tiaskevicius@lsa.lt>

Subject: Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo projekto (Užduotis Nr. SAVP-81)

Laba diena,

Teikiame pastebėjimą dėl įstatymo projekto 4 straipsnio 3 dalies:

3. Papildyti 19 straipsnį 7 dalimi:

„7. Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus. Skiriant asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą, turi būti atsižvelgiama į pirkimo objekto ir šio įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą.“

Siūlom išbraukti sakinį „Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus.“

Asmuo, atsakingas už sutarties vykdymą, mūsų manymu, turi būti, jis vykdo susirašinėjimą su tiekėju, priima aktus, sąskaitas faktūras, teikia užsakymus ir vykdo kt. veiksmus, susijusius su sutartimi. Siūlytume sutarčių vykdymo kontrolės, priežiūros, peržiūros funkcijas suteikti atskirai komisijai (kaip pagalba sutarties vykdytojui), ne viešojo pirkimo komisijai. Iš praktikos galime pasakyti, kad sutarčių vykdymo etape (ypatingai rangos darbų) kyla labai daug problemų: dėl papildomų (atsisakomų) darbų, jų vertės skaičiavimo, terminų vėlavimų, sutarčių pratęsimo ir t. t., vienam specialistui priimti tokius sprendimus yra sudėtinga, atsakomybė didžiulė.

Pagarbiai
Šiaulių miesto savivaldybės administracijos
Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja
Gitana Stankevičė,
tel. (8 41) 59 62 69, mob. 8 640 55344
el. p.: gitana.stankevice@siauliai.lt

ŠIAULIAI

Šiame laiške pateikiama informacijayra adresuota tik asmeniškai tiesioginiam jos gavėjui. Jei šį pranešimą gavote per klaidą, prašome nedelsiant jį grąžinti ir apie klaidą pranešti siuntėjui.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2022-02- Nr.

I 2022-02-03 Nr. 3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija pateikė išvadoms gauti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo NR. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo NR. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai).

Dėl Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalies. Atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktus analitinės antikorupcinės žvalgybos tyrimus, pateiktas korupcijos rizikas, susijusias su paramos teikimu viešajam sektoriui ir viešaisiais pirkimais, bei siekiant dar didesnio viešųjų pirkimų skaidrumo ir susitarimų dėl pirkimų užkardymo, siūloma Įstatymo projekto 6 straipsnyje keičiamo Įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nustatyti pareigą perkančiajai organizacijai pasibaigus pirkimui paviešinti visus viešojo pirkimo metu sprendimų priėmimo dalyvavusius asmenis (vardus, pavardes, kontaktinę informaciją).

Abejonių kelia sąvoka „sprendimų priėmimo dalyvavusius asmenis“. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuomone, dokumento vizavimas laikomas dalyvavimu sprendimo priėmimo. Pirkimo atveju, finansininkas, kuris patvirtina, kad pirkimui yra skirtos lėšos, ar pirkimas nevirsijo numatytų lėšų, laikytinas „sprendimų priėmimo dalyvaujantis asmuo“, nors su pačiu pirkimu neturi nieko bendro. Tai gali būti teisininkas, kuris patvirtino, kad sutartis atitinka CK reikalavimus ir tik tiek, ir pan.

Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendras duomenų apsaugos reglamentas) 5 straipsnio 1 dalies a, c ir e punktais, tvarkant asmens duomenis, turi būti aiškiai apibrėžta kokie asmens duomenys tvarkomi, koku tikslu ir koki saugojimo terminą.

Formuluotė „kontaktnę informaciją“ nėra tinkama, nes nėra aišku apie kokius asmens duomenis kalbama. Aiškinamajame rašte nėra paaiškinta, kodėl siūloma viešinti asmens kontaktnę informaciją, taip pat kaip, kur ir kiek laiko ji bus viešinama.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuomone, šis normos keitimo siūlymas yra perteklinis.

Dėl Įstatymo projekto 6, 23 straipsnių ir Projekto 5, 21 straipsnių. Siekiant sumažinti administracinę naštą perkančiosioms organizacijoms atsisakant besidubliuojančių reikalavimų, Įstatymo projekto 6 ir 23 straipsniuose keičiamus Įstatymo 21 ir 77 straipsnius (Projekto 5 ir 21 straipsniuose keičiamus KS Įstatymo 33 ir 85 straipsnius) siūloma papildyti nuostatomis, pagal kurias asmenys, dalyvaujantys pirkimo procedūrose ar priimančys su pirkimu susijusius sprendimus, galėtų neteikti nešališkumo deklaracijos, jeigu jiems pareiga deklaruoti privačius interesus nustatyta Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme.

Atkreiptinas dėmesys, kad nešališkumo deklaracijos ir privačių interesų deklaracijos tikslai yra skirtingi. Siūlymas asmenims, dalyvaujantiems pirkimo procedūrose ar priimančioms su pirkimu susijusius sprendimus, neteikti nešališkumo deklaracijos, jeigu jiems pareiga deklaruoti privačius interesus nustatyta Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, pateiktas be argumentacijos ir galimai yra nekorektiškas.

Dėl Įstatymo projekto 4, 21, 22 straipsnių, 26 straipsnio 4 dalies ir Projekto 3, 19, 20 straipsnių, 24 straipsnio 3 dalies. Norėdama pasiekti gerų viešųjų pirkimų rezultatų, perkančioji organizacija turi skirti reikiamą dėmesį pasirengimo pirkimui etapui: bendrauti su rinkos dalyviais, apsibrėžti esmines perkamo objekto savybes, nustatyti aiškius pasiūlymų vertinimo kriterijus ir sutarties vykdymo sąlygas. Tačiau svarbu ne tik gerai pasirengti pirkimui, bet ir skirti pakankamai dėmesio sutarčių vykdymui. Pirkimo pasirengimo ir vykdymo etapuose įdėtos pastangos neduos efektyvaus rezultato, jeigu nebus visiškai įvykdytos sutarties sąlygos, priimtas objektas neatitiks kokybės reikalavimų ir pan. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte siūloma išplėsti Komisijos įgaliojimus ir leisti jai veikti nuo pirkimo inicijavimo iki sutarties įvykdymo. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija, įvertinusi perkamą objektą bei pirkimo etapus, kuriems reikėtų skirti daugiau dėmesio, galės sudaryti vieną Komisiją arba kelias skirtingas Komisijas atskiriems pirkimo etapams.

Siūlymas nesiderina su siekiu centralizuoti viešuosius pirkimus (pvz. kai Komisija pirkimus organizuoja kitai organizacijai; kai perkama pirkimo organizavimo paslauga).

Dėl kitų pateiktų Įstatymų normų keitimo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija pastabų ir pasiūlymų neturi.

Pateiktais Įstatymų projektais siekiama padėti spręsti konkrečias praktines problemas, palengvinant pirkimų vykdymą perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams, skatinant aktyvesnį tiekėjų dalyvavimą pirkimuose, stiprinant vidaus kontrolės sistemas perkančiosiose organizacijose, užtikrinant tinkamą viešųjų pirkimų politikos įgyvendinimą.

Teisės ir personalo skyriaus vedėjas,
laikinais atliekantis ministerijos kanclerio funkcijas

Liutauras Šlajus

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 6, LT-01105 Vilnius,

tel. 8 706 63 335, el. p. dokumentai@stt.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188659948

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
El. p. kanc@eimin.lt

I 2022-02-03 Nr. Nr. 4.6-82-3-484

ANTI KORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA DĖL VIEŠUOSIUS PIRKIMUS IR KONCESIJAS REGLAMENTUOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

2022 m. vasario d. Nr.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktų nuostatomis ir atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. vasario 3 d. raštą Nr. 4.6-82-3-484 „Dėl įstatymų projektų derinimo“, atlikome šių teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą:

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1286)¹ (toliau – VPĮ projektas Nr. 22-1286);
2. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1287)² (toliau – VPGSĮ projektas Nr. 22-1287);
3. Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1288)³ (toliau – KĮ projektas Nr. 22-1288);
4. Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1289)⁴ (toliau – KSPĮ projektas Nr. 22-1289);

---

¹ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/6f65d6f384cd11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=5&searchModelUID=87d77823-6017-442f-b3da-8cbcf340b3de>.

² Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/c9f6f59384cd11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=4&searchModelUID=87d77823-6017-442f-b3da-8cbcf340b3de>.

³ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/0313792384ce11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=0&searchModelUID=c92ed47e-1519-4489-af87-3b57c01b4226>.

⁴ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/5948428084ce11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=3&searchModelUID=87d77823-6017-442f-b3da-8cbcf340b3de>.

5. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1290)⁵ (toliau – VPI projektas Nr. 22-1290);

6. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1291)⁶;

7. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 91 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1292)⁷;

8. Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (TAIS registracijos Nr. 22-1293)⁸ (toliau – KSPI projektas Nr. 22-1293).

Siekdami mažinti korupcijos rizikos veiksnių atsiradimo tikimybę, taip pat siekdami teisinio reguliavimo išsamumo, nuoseklumo, skaidrumo ir atsparumo korupcijai, teikiame žemiau išdėstytas pastabas ir pasiūlymus.

I. Dėl VPI projekto Nr. 22-1286

1. Kritisnės antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai:

1.1. VPI projekto Nr. 22-1286 4 straipsnio 2 ir 3 dalimis siūloma keisti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) 19 straipsnio 1 dalį, papildyti šį straipsnį 7 dalimi ir išplėsti viešųjų pirkimų komisijos įgaliojimus, kad ji galėtų (numatoma diskrecija) veikti ne tik pirkimo atlikimo etape, bet ir iniciavimo ir (ar) sutarties vykdymo. Iš aiškinamajame rašte pateikiamos informacijos darytina išvada, kad tokiu pakeitimu siekiama, kad

⁵ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/903c67d284ce11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=2&searchModelUID=87d77823-6017-442f-b3da-8cbcf340b3de>.

⁶ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/bbd8a6b284ce11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=1&searchModelUID=87d77823-6017-442f-b3da-8cbcf340b3de>.

⁷ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/f1fdbc3284ce11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=0&searchModelUID=c92ed47e-1519-4489-af87-3b57c01b4226>.

⁸ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/31c53ff284cf11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=0&searchModelUID=87d77823-6017-442f-b3da-8cbcf340b3de>.

organizuojant pirkimo procesą didesnis dėmesys būtų skiriamas iniciavimo ir sutarties vykdymo etapams.

Nekvestionuodami pasirengimo pirkimui ir viešojo pirkimo sutarties vykdymo svarbos pirkimo procedūrose, atkreipiame dėmesį, kad priėmus siūlomus pakeitimus, praktikoje būtų sudarytos sąlygos, eliminuoti pirkimo iniciavimo, jo atlikimo ir sutarties vykdymo priežiūros funkcijų atskyrimą. Pažymėtina, kad pirkimo iniciavimo, jo atlikimo ir sutarties vykdymo priežiūros funkcijų koncentracija vieno asmens ar vienos asmenų grupės (komisijos) rankose laikytinas korupcijos riziką didinančiu veiksnium, kadangi mažina kontrolės prielaidas ir didina neteisėtų susitarimų tikimybes. Manome, kad aiškinamajame rašte nurodomas šio pakeitimo siekis gali būti pasiekiamas be galimybių koncentruoti pirkimo iniciavimo, jo atlikimo ir sutarties vykdymo priežiūros funkcijas įtvirtinimo.

Atsižvilgami į tai, kas išdėstyta, siūlome arba atsakyti nurodyto pakeitimo, arba įstatyminiame lygmenyje įtvirtinti pirkimo iniciavimo, jo atlikimo ir sutarties vykdymo funkcijų atskyrimą.

Pažymėtina, kad ši pastaba taip pat aktuali:

1.1.1. VPGSĮ projekto Nr. 22-1287 5 straipsnio 2 ir 5 dalims;

1.1.2. KSPI projekto Nr. 22-1289 3 straipsnio 2 ir 3 dalims;

1.1.3. KĮ projekto Nr. 22-1288 7 straipsnio 2 ir 4 dalims.

1.2. VPI projekto Nr. 22-1286 8 straipsnio 2 dalimi siūloma Viešųjų pirkimų įstatymo 29 straipsnį papildyti 4 dalimi, pagal kurią perkančiajai organizacijai būtų suteikiama teisė, savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo ar projekto konkurso procedūras, jeigu ji *objektyviais duomenimis pagrindžia*, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija. Šiuo pagrindu pirkimo procedūros galėtų būti nutrauktos bet kuriuo metu *iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos*. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad siekiama spręsti problemą, kai perkančioji organizacija neturi pasirinkimo nutraukti pirkimo procedūras net ir tuo atveju, kai pradėjusi pirkimo procedūras iš tiekėjų reakcijos (įvertinusi tiekėjų susidomėjimą pirkimo dokumentais, paklausimus) gali daryti išvadą, kad pirkime nebus užtikrinta pakankama tiekėjų konkurencija.

Iš siūlomo reglamentavimo nėra aišku, kokie objektyvūs duomenys galėtų pagrįsti, kad pirkime nebus užtikrinta konkurencija, pavyzdžiui, ar tik vieno pasiūlymo pateikimas likus parai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, yra pakankamas pagrindas nutraukti pirkimo procedūras, o kaip situacija turėtų būti vertinama, jeigu yra pateikti tik du ar trys pasiūlymai. Pažymėtina, kad realus susidomėjimas pirkimu paaiškėja tik iš pateiktų pasiūlymų kiekio, todėl siūlomas pakeitimas vertintinas, kaip papildoma perkančiosios organizacijos diskrecija nutraukti pirkimo procedūras.

Atsižvelgiant į tai, kad siūloma diskrecija nėra pakankamai detalizuojama, manytina, kad papildoma galimybė nutraukti pirkimą gali būti piktnaudžiaujama, kai, pavyzdžiui, pasiūlymą pateikia „netinkamas“ tiekėjas.

Siekdami teisinio reglamentavimo aiškumo, siūlome arba atsisakyti nurodyto pakeitimo, arba detalizuoti pradėto pirkimo ar projekto konkurso procedūrų nutraukimo pagrindus.

Pažymėtina, kad ši pastaba taip pat aktuali:

1.2.1. VPGSĮ projekto Nr. 22-1287 3 straipsniui;

1.2.2. KSPI projekto Nr. 22-1289 7 straipsnio 2 daliai.

1.3. VPI projekto Nr. 22-1286 21 straipsniu siūloma, papildant Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 6 dalį, išplėsti galimybes prekes, paslaugas ar darbus įsigyti neskelbiamų derybų būdu. Nekvestionuodami siekio supaprastinti tam tikrų kategorijų pirkimų procedūras, pažymime, kad dalis siūlymų didintų korupcijos riziką:

1.3.1. Siūloma papildyti Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 6 dalį 14 punktu ir nustatyti, kad supaprastintų pirkimų atvejais neskelbiamų derybų būdu galėtų būti perkamos „*prekės ir paslaugos, kai jos skirtos perkančiosios organizacijos, teikiančios socialines paslaugas, individualiems gyventojų poreikiams tenkinti.*“ Atsižvelgiant į tai, kad socialines paslaugas teikiančių subjektų veiklos tikslas iš esmės ir yra jų gyventojų poreikio tenkinimas⁹, manytina, kad siūlomas reglamentavimas sudarytų sąlygas praktiškai bet kokius tokių perkančiųjų organizacijų pirkimus vykdyti neskelbiamų derybų būdu. Taip pat pažymėtina, kad esamas reglamentavimas nesudaro kliūčių tenkinti aiškinamajame rašte nurodomą dalies socialines paslaugas teikiančių subjektų poreikį jų gyventojams sudaryti įprastines gyvenimiškas galimybes įsigyti, rinktis ir lyginti prekes, mokytis skaičiuoti ir lyginti kainas, tokiu būdu ruošiantis savarankiškam gyvenimui.

1.3.2. Siūloma papildyti Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 6 dalį 15 punktu ir nustatyti, kad supaprastintų pirkimų atvejais neskelbiamų derybų būdu galėtų būti perkamos „*dalyvavimo tarptautinėse parodose paslaugos, kai jos įsigyjamos iš parodos organizatoriaus.*“ Pažymėtina, kad siūlomas reglamentavimas nenustato, kas yra laikoma tarptautine paroda, bei kur, Lietuvos

⁹ Pavyzdžiui:

- Vilniaus miesto socialinės paramos centro veiklos tikslas – teikti socialinę paramą Vilniaus miesto gyventojams, kurie negali savarankiškai rūpintis savo asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir kuriems būtina pagalba, tenkinant jų būtinuosius poreikius ir sprendžiant socialines problemas (Vilniaus miesto socialinės paramos centro nuostatų 12 punktas, prieiga internete: https://www.spcentras.lt/uploads/failai/administracine_informacija/spc_nuostatai2019.pdf (žiūrėta 2022-02-09)).

- Šilutės socialinių paslaugų centro struktūrinių padalinių tikslas – sudaryti klientams sąlygas gauti jiems prieinamas, efektyvias, kompleksines socialines paslaugas ir tenkinti socialinių paslaugų poreikį (Šilutės socialinių paslaugų centro nuostatų 7.1 papunktis (prieiga internete: <https://www.silutesspc.lt/wp-content/uploads/2021/01/nuostatai.pdf> (žiūrėta 2022-02-09)).

Respublikoje ar kitoje valstybėje¹⁰, paroda turi vykti, kad būtų galima taikyti šią išimtį. Todėl darytina išvada, kad siūlomu reglamentavimu sudaromos sąlygos dalyvavimo bet kokioje parodoje su tarptautiniu elementu (pavyzdžiui, dalyvaujant svečiam iš užsienio) paslaugas įsigyti neskelbiamų derybų būdu.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta 1.3.1 ir 1.3.2 papunkčiuose, siūlome svarstyti nurodytų siūlomų Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 6 dalies papildymų tikslingumą (galimybių prekes, paslaugas ar darbus įsigyti neskelbiamų derybų būdu išplėtimo).

1.4. VPĮ projekto Nr. 22-1286 26 straipsnio 5 dalimi siūloma, keičiant Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 9 dalį, nustatyti, kad raštu pateiktą laimėjusį pasiūlymą, raštu sudarytą pirkimo sutartį, preliminarįją sutartį ir šių sutarčių pakeitimus perkančioji organizacija gali neskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, jeigu skelbtinai informacijai taikomi konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimai. Pažymėtina, kad pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnio 5 dalį, pati perkančioji organizacija gali nustatyti konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, kad siūlomas teisinis reglamentavimas neriboja perkančiosios organizacijos diskrecijos nustatyti konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimus, manytina, kad gali susiformuoti praktika, kai perkančiosios organizacijos piktnaudžiaudamos minėta diskrecija tendencingai ir sistemingai nustatinės tokius konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimus, kad galėtų neskelbti daugelį visuomenės susidomėjimą galinčių sukelti pateiktų laimėjusių pasiūlymų, raštu sudarytų pirkimo sutarčių, preliminarųjų sutarčių ir šių sutarčių pakeitimus.

Siekdami nemažinti visuomenės ir suinteresuotų asmenų galimybių susipažinti su informacija apie perkančiųjų organizacijų prekių, paslaugų ir darbų įsigijimus, manome, kad nurodyti pakeitimai turėtų būti apsvarstyti ir šiuo aspektu, kurį nurodė Specialiųjų tyrimų tarnyba, ir spręsti, ar nebūtų tikslinga nustatyti, kuriai pasiūlymų, raštu sudarytų pirkimo sutarčių, preliminarųjų sutarčių ir šių sutarčių pakeitimų daliai negali būti taikomi konfidencialios informacijos apsaugos reikalavimai.

1.4.1. Pažymėtina, kad ši pastaba aktuali ir KSPI projekto Nr. 22-1289 14 straipsnio 4 daliai.

2. Kitos antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai:

2.1. VPĮ projekto Nr. 22-1286 27 straipsnio 2 dalimi siūloma Viešųjų pirkimų įstatymo 87 straipsnį papildyti 4 dalimi, pagal kurią galėtų būti netaikomi šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai

¹⁰ Pavyzdžiui, pagal siūlomą Viešųjų pirkimų įstatymo 71 straipsnio 6 dalies papildymą 13 punktu, supaprastintų pirkimų atvejais neskelbiamų derybų būdu galėtų būti perkamos „stovyklų, vykstančių kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, paslaugos ir kitos paslaugos profesionaliems sportininkams, kurie atstovauja Lietuvos Respublikai aukšto meistriškumo sporto varžybose, kai paslaugų teikėjų parenka renginio organizatorius“.

pirkimo sutarties turiniui, jeigu numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 15 000 Eur. Iš siūlymo teisinio reglamentavimo nėra aišku, kurie reikalavimai pirkimo sutarties turiniui gali būti netaikomi, pavyzdžiui, ar pirkimo sutartyje gali būti nenustatomos sutarties šalių teisės ir pareigos (Viešųjų pirkimų įstatymo 87 straipsnio 1 dalies 1 punktas), arba perkamos prekės, paslaugos ar darbai, preliminarus ar tikslus jų kiekis (Viešųjų pirkimų įstatymo 87 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Manytina, kad galimybė netaikyti tam tikrų reikalavimų pirkimo sutarties turiniui gali būti taikoma selektyviai ir gali padidinti korupcijos pasireiškimo tikimybę. Siekdami teisinio reglamentavimo aiškumo, siūlome detalčiau reglamentuoti, kurie reikalavimai pirkimo sutarties turiniui gali būti netaikomi ir svarstyti, ar numatoma 15 000 Eur riba, iki kada šie reikalavimai gali būti netaikomi, yra proporcinga galimai rizikai, susijusiai su galimybe sutarties šalims piktnaudžiauti dėl sutarties turinio sudarymo.

Pažymėtina, kad ši pastaba taip pat aktuali:

2.1.1. VPGSĮ projekto Nr. 22-1287 8 straipsnio 5 daliai ir 23 straipsnio 5 daliai;

2.1.2. KSPIĮ projekto Nr. 22-1289 20 straipsniui ir 25 straipsnio 2 daliai.

3. Kitos pastabos ir pasiūlymai:

Kitų pastabų ir pasiūlymų neteikiame.

II. Dėl VPI projekto Nr. 22-1290

1. Kritisnės antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai:

1.1. VPI projekto Nr. 22-1290 2 straipsniu siūloma Viešųjų pirkimų įstatymo 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punktą papildyti nuostata, pagal kurią savivaldos lygmens viešųjų pirkimų centralizavime nedalyvautų *savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kuriose savivaldybei (savivaldybėms) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.*

Pažymėtina, kad aiškinamajame rašte apie šį pakeitimą neužsiminama, todėl nėra žinomi projekto rengėjų motyvai. Tuo tarpu antikorupciniu požiūriu abejotina, ar tokio pakeitimo motyvais galėtų būti paneigiamas teigiamas viešųjų pirkimų centralizavimo antikorupcinis potencialas. Taip pat nėra aišku, kodėl iš viešųjų pirkimų centralizavimo sistemos siekiama eliminuoti būtent savivaldybės įmones, akcines bendroves ir uždarąsias akcines bendroves, kuriose savivaldybei (savivaldybėms) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

Atsižvelgdami į pirmiau išdėstytą, manome, kad tokiu pakeitimu būtų nepagrįstai iškraipoma viešųjų pirkimų centralizavimo sistema ir sudaromos nevienodos veiklos sąlygos viešojo sektoriaus subjektams, todėl siūlome atsisakyti Viešųjų pirkimų įstatymo 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punkto pakeitimo, pagal kurį savivaldos lygmens viešųjų pirkimų centralizavime nedalyvautų savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kuriose savivaldybei (savivaldybėms) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.

1.1.1. Pažymėtina, kad ši pastaba aktuali ir KSPI projekto Nr. 22-1293 13 straipsniui.

2. Kitos antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai:

Kitų antikorupcinių pastabų ir pasiūlymų neteikiame.

3. Kitos pastabos ir pasiūlymai:

Kitų pastabų ir pasiūlymų neteikiame.

Atlikus antikorupcinį vertinimą darytina išvada, kad kai kurios teisės aktų projektų nuostatos yra mažinančios viešųjų pirkimų ir koncesijų suteikimo skaidrumą ir galinčios sudaryti sąlygas piktnaudžiauti.

Prašome per du mėnesius nuo antikorupcinio vertinimo išvados gavimo dienos Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbti informaciją apie tai, kaip atsižvelgta (planuojama atsižvelgti) į pateiktas pastabas ir pasiūlymus, arba, jeigu į antikorupcinio vertinimo išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta, nurodyti to priežastis ir motyvus, užpildant antikorupcinio vertinimo išvados įgyvendinimo pažymą¹¹ ir pateikti Specialiųjų tyrimų tarnybai nuorodą į ją.

Direktoriaus pavaduotoja

Rūta Kaziliūnaitė

Andrius Andrejus Fominas, tel. 8 706 63 300, mob. tel. 8 634 05 935, el. p. andrius.fominas@stt.lt

---

¹¹ Prieiga internete: <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0e8f85904cf811ec862fdcbc8b3e3e05>.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos ekonomikos
ir inovacijų ministerijai

2022- - Nr.
Į 2022-02-03 Nr. 3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pagal kompetenciją įvertinusi išvados pateiktus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus, teikia pastabas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektui (toliau – VPĮ pakeitimo projektas):

1. Siūlome tikslinti VPĮ pakeitimo projekto 4 str. nuostatas:

1.1. Siūloma formuluotė „1. Perkančioji organizacija pirkimui (pirkimams) atlikti sudaro viešojopirkimo komisiją (komisijas) (toliau – Komisija), nustato jai užduotis ir suteikia visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Šios užduotys turi apimti pirkimo (pirkimų) procedūrų atlikimą ir gali apimti pirkimo inicijavimo ar sutarties vykdymo etapus. <...>“ tikslintina.

VPĮ 29 str. 2 d. 1 p. nustato, kad pirkimo procedūra baigiasi, kai sudaroma pirkimo sutartis, tuo tarpu atsisakant „pirkimo procedūros sąvokos“ atsiranda neaiškumas, kada baigiasi viešųjų pirkimų komisijos darbas. Be to, neaišku, kokių tikslų siekiama nustatyti komisijai papildomas funkcijas, susijusias su pirkimo sutarties vykdymu. Komisijos darbe dalyvauja įvairių sričių specialistai ir akivaizdu, kad jiems nepagrįstai padidėtų administracinė našta, nesusijusi su jų funkcijų vykdymu, jeigu jie būtų įpareigoti vykdyti pirkimo sutarties priežiūrą.

Realiai praktikoje pirkimo inicijavimą ir pirkimo sutarties vykdymą dažniausiai vykdo viešąjį pirkimą inicijuojančio padalinio atsakingi darbuotojai arba pirkimo sutarties vykdymo priežiūrai būna sudaroma atskira komisija. Todėl manome, kad komisijai neturėtų būti priskirtos funkcijos, nesusijusios su pirkimo procedūromis, komisija nedalyvauja pirkimo inicijavimo etape ir neturėtų vykdyti pirkimo iniciatoriui deleguotų funkcijų ir užduočių;

1.2. Siūloma formuluoti „7. Perkančioji organizacija paskiria asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, jeigu Komisijai nustatytos užduotys apima visus sutarties vykdymo etapus. Skiriant asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už pirkimo sutarties vykdymą, turi būti atsižvelgiama į pirkimo objekto ir šio įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą.“ tikslintina.

Manome, kad pareiga už pirkimo sutarties vykdymą atsakingiems asmenims išmanyti VPI ir kitus viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus yra nepagrįsta ir perteklinė, nes pirkimo sutarties nuostatos būna derinamos (tarp jų ir su viešųjų pirkimų specialistais) viešojo pirkimo procedūros metu, o esant poreikiui daryti pakeitimus sutartyse jie būna suderinami ir su viešųjų pirkimų specialistais. Pabrėžtina, kad didesnėje dalyje švietimo įstaigų paprastai tėra tik vienas darbuotojas, kuris yra gerai susipažinęs su viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais, todėl gali susiformuoti tokia situacija, kad jis bus atsakingas už visų perkančiojoje organizacijoje sudaromų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūrą, nors pats pirkimo sutarties dalykas gali būti net nesusijęs su šio specialisto kompetencija ir funkcijomis. Taigi, toks teisinis reglamentavimas būtų sunkiai įgyvendinamas mokyklose ar kitose mažose perkančiosiose organizacijose, nepagrįstai apsunkintų administracijos darbą. Kita vertus, jeigu komisijoje esantiems asmenims bus priskirta prievolė vykdyti pirkimo sutarties priežiūrą, tai be VPI išmanymo jie dar turės išmanyti ir su pirkimo objektu susijusią sritį ir už tai prisiimti atsakomybę, nors tai nepriskiriama jų kompetencijai ir galimai net nesusiję su specialistui priskirtomis funkcijomis / veiklos sritimi.

Kitiems kartu pateiktiems derinti įstatymų projektams pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturime.

Ministerijos kancleris

Julius Lukošius

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2022-03- Nr.
Į 2022-02-03 Nr. 4.6-82-3-484

DĖL LIETUVOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo](#), [Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo](#), [Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo](#), [Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo](#), [Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo](#), [Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 91 straipsnių pakeitimo įstatymo](#), [Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gamybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus](#) (toliau kartu – projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

Dėl Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas-1):

1. Projekto-1 aiškinamajame rašte nurodyta, kad Projektu-1 siūloma nustatyti pareigą suteikiančiajai institucijai pasibaigus koncesijos suteikimui paviesti visus koncesijos suteikimo metu sprendimų priėmimo dalyvavusius asmenis (vardus, pavardes, kontaktinę informaciją). Pirma, siūlytina detaliau pagrįsti siūlomo reguliavimo būtinumą Projekto-1 aiškinamajame rašte. Antra, siūlytina tikslinti Projekto-1 9 straipsniu keičiamo Koncesijų įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą, atskleidžiant, kokia būtent kontaktinė informacija apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis turės būti teikiama šio įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje. Kartu primintina, kad tvarkant, įskaitant ir viešai skelbiant asmens duomenis turėtų būti laikomasi Reglamento (ES) 2016/679 nuostatų ir konstitucinių principų, skirtų asmenų teisių ir laisvių ribojimo reguliavimui (tai turi būti daroma įstatymu, ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo). Remiantis Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 3 dalimi, taip pat Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos išaiškinimu, laikantis aukščiau nurodytos Konstitucinio Teismo suformuotos praktikos, įstatyme, kuriame numatoma

prievolė viešai skelbti asmens duomenis, turėtų būti nustatyti bent asmens duomenų viešo skelbimo tikslas, kokie konkrečiai asmens duomenys yra skelbiami bei kokį laikotarpį yra viešinami¹. Siūlytume įvertinti Projekto-1 ir Koncesijų įstatymo 67 straipsnio nuostatas šiuo aspektu, taip pat siūlytume įvertinti, ar siūlomais pakeitimais siekiamų tikslų negalima pasiekti viešai neskelbiant asmens duomenų. Jeigu būtų nuspręsta atsisakyti siekio viešinti asmens duomenis, siūlytina tikslinti Koncesijų įstatymo 67 straipsnio 3 dalį, aiškiai numatant, kad asmens duomenys neturi būti viešinami. Pastaba taikytina ir kitų kartu teikiamų projektų analogiškomis nuostatomis.

2. Siūlytina įvertinti, ar įstatymo įgyvendinimo priežiūros vykdymo tvarkos tvirtinimas neturėtų būti nurodytas Koncesijų įstatymo 66 straipsnio 1 dalyje (vietoj siūlymo papildyti 66 straipsnio 3 dalį 11 punktu). Jei toks teisės aktas (įstatymo įgyvendinimo priežiūros vykdymo tvarka) yra būtinas, turėtų būti nustatoma pareiga, bet ne dispozityvi teisė Viešųjų pirkimų tarnybai tvirtinti tokį teisės aktą. Pastaba taikytina ir kitų kartu teikiamų projektų analogiškomis nuostatomis.

3. Siūlytina patikslinti Projekto-1 26 straipsniu keičiamo Koncesijų įstatymo 60 straipsnio 8 dalies formuluotę „pažeistų teisėtus konkretaus *tiekėjo* komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį *tiekėjų* konkurencijai“, kadangi formuluotė „*tiekėjai*“ Koncesijų įstatyme nėra vartojama.

4. Nėra aiški Projekto-1 31 straipsniu keičiamo Koncesijų įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 1 punkte vartojama formuluotė „ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po koncesijos suteikimo *procedūros*“ (nėra aiškus nurodyto termino atskaitos momentas). Galbūt turėta omenyje „ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po koncesijos suteikimo *procedūros pabaigos*“.

Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas-2):

5. Projekto-2 21 str. 2 d. siūloma nustatyti, kad supaprastintų pirkimų atveju *mokslinių darbų* ekspertinio vertinimo paslaugas būtų galima įsigyti neskelbiamų derybų būdu, o projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad siekiama supaprastinti pirkimus, kuriuose įsigyjamose *studentų baigiamųjų darbų* ekspertinio vertinimo paslaugos. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos terminų banke pateikta tokia teiktino termino *mokslinis darbas* apibrėžtis: „mokslininko veikla“. Atsižvelgiant į tai, siūlome įvertinti, ar nereikėtų siūlomos nuostatos tikslinti.

6. Siūlytina patikslinti Projekto-2 21 str. 4 dalyje (Viešųjų pirkimų įstatymo 71 str. 6 dalies 13 punktas) vartojamas formuluotes atsižvelgiant į Sporto įstatymo 2 str. 6 ir 15 dalyse apibrėžtas sąvokas.

7. Viešųjų pirkimų įstatymo 72 str. 3 d., *inter alia*, nustatyta, kad perkančioji organizacija nepradeda derybų su tiekėju, jeigu pateikta informacija sudaro pagrindą spręsti, kad tiekėjas *per pastaruosius 3 metus* yra padaręs rimtą profesinį pažeidimą ir dėl to yra pagrindas abejoti šio tiekėjo sąžiningumu. Projekto-2 22 str. siūloma atsisakyti 3 metų termino. Siūlytume įvertinti ar, siekiant aiškumo (tam, kad nebūtų traktuojama, kad perkančioji organizacija gali nepradėti derybų neatsižvelgiant į tai, kada yra padarytas rimtas profesinis pažeidimas), nebūtų tikslinga aptariamą nuostatą susieti su Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 7 punkte ir 6 dalies 3 punkte nustatytais terminais. Taip pat siūlytume aptariamus keitimus paaiškinti aiškinamajame rašte.

8. Projektų aiškinamajame rašte nepateikta informacijos dėl šiais įstatymų projektais siūlomų įstatymų keitimų: Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4

¹ https://vdai.lrv.lt/uploads/vdai/documents/files/Rekomend_teises_aktu_projektams_2018.pdf

straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projektų.

9. Techninio pobūdžio ir redakcinės pastabos perduotos projektų rengėjams darbo tvarka.

Dėl atitikties ES teisei

10. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas-3) 17 straipsniu keičiamo 34 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose gali nustatyti, kad paraiška ar pasiūlymas atmetami, jeigu <...> 4) yra įrodymų (įskaitant atvejus, kai šie įrodymai susiję su tiekėjo struktūra (valdymu, akcininkais) ar jo tiekiamų prekių, įrangos ypatybėmis), patvirtinančių, kad tiekėjas nėra patikimas ar kelia grėsmę nacionaliniam ar kitos valstybės narės saugumui. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (toliau - Direktyva 2009/81/EB) 39 straipsnio 2 dalies e punktas, numato plačią valstybės narės diskreciją remtis bet kokiais įrodymais dėl ūkio subjekto nepatikimumo. Vis dėlto, šiame punkte tiesiogiai nėra įvardintas teisinis pagrindas neleisti ūkio subjektui dalyvauti pirkime dėl grėsmės kitos valstybės narės saugumui. Nors savo esme grėsmė kitos valstybės narės saugumui gali būti tinkamas pagrindas laikyti ūkio subjektą nepatikimu, manytina, kad būtina atlikti tokios grėsmės vertinimą Lietuvoje vykdomam viešajam pirkimui. Todėl siūlome atsisakyti tiesioginės nuorodos į kitos valstybės narės saugumą, nors neabejotinai kitos valstybės narės saugumo pažeidimas yra svarbus ir vertintinas faktorius dėl ūkio subjekto patikimumo.

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska

Jelena Kučeriaviienė, 8 671 85520, el. p. jelena.kuceriaviene@tm.lt
 Asta Baltrušaitytė, 8 671 86471, el. p. asta.baltrusaityte@tm.lt
 Eglė Kurelaitytė, 8 671 86413, el. p. egle.kurelaityte@tm.lt

Nacionalinis muziejus

LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VALDOVŲ RŪMAI

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2022-03- Nr. S-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO

Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai (toliau – Muziejus) įvertinę pateiktus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus teikiame siūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto:

Siūlome atsisakyti siekiamo reikalavimo pateikti Viešųjų pirkimų įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje „*pateikti šio įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, kontaktinę informaciją*“, nes taip gali būti sudaromos sąlygos daryti poveikį komisijos nariams ir kitiems su pirkimu susijusiems asmenims. Reikėtų pažymėti, kad perkančioji organizacija, būdama duomenų valdytoja, privalo užtikrinti, kad duomenų subjektų – fizinių asmenų, kurių tapatybė gali būti nustatyta (darbuotojų ir kitų fizinių asmenų) (toliau – duomenų subjektai), asmens duomenys (vardas, pavardė, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas) būtų tvarkomi tik laikantis su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, įtvirtintų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR) 5 straipsnyje, o duomenų subjektų asmens duomenų tvarkymas turi būti pagrįstas bent viena teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga, numatyta BDAR 6 straipsnyje. Perkančiosios organizacijos komisijos nariai yra perkančiosios organizacijos darbuotojai, tačiau nėra aišku koku pagrindu perkančioji organizacija turi teikti ekspertų ar stebėtojų asmens duomenis. Komisijos nariai bei kiti su pirkimu susiję asmenys pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą bei deklaruoja privačius interesus ir tai yra pakankama priemonė užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams.

Muziejus informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ar pasiūlymų neturi Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektams.

Direktorius

Vydas Dolinskas

R.Gudėnė, tel. (8 5) 255 9154, el. p. ramune.gudene@valdovurumai.lt

V.Matuiza, tel. (8 5) 260 8947, el. p. veronika.matuiza@valdovurumai.lt

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
Per TAIS

2022-03- Nr. 2R- (3.2.Mr.)
Į 2022-02-03 Nr. 3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo Nr. I-1491 projektas), Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo Nr. XIII-328 projektas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo Nr. XI-1491 projektas) ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo Nr. I-1510 projektas), pagal kompetenciją žemiau teikia pastabas ir pasiūlymus šiems projektams.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – Reglamentas) preambulės 41 konstatuojamąja dalimi, teisinis pagrindas ar teisėkūros priemonė turėtų būti aiškūs ir tikslūs, o jų taikymas turėtų būti numatomas tiems asmenims, kuriems jie turi būti taikomi, *pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką. Teisėkūros priemonės numatomumo tikslas*¹, be kita ko, užtikrinti, kad nagrinėjamos priemonės apimtį ir taikymą reglamentuojančios taisyklės būtų pakankamai aiškios ir tikslios², t. y. *kad atitinkamas fizinis asmuo, galėtų suprasti, kokios rūšies asmens duomenys, koku būdu ir koku tikslu yra tvarkomi*.

1. Dėl Įstatymo Nr. I-1491 projekto

1.1 Įstatymo Nr. I-1491 projekto 6 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi: „pateikti šio įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, *kontaktinę informaciją*“.³ Tuo pačiu, Įstatymo Nr. I-1491 projekto 6 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad: „Perkančiosios organizacijos pirkimuose kylantiems interesų konfliktams

¹Reglamento 6 straipsnio 3 dalyje pažymėta, kad „duomenų tvarkymo tikslas nustatomas tame teisiniame pagrinde arba, 1 dalies e punkte nurodyto duomenų tvarkymo atveju, yra būtinas, siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui arba vykdant duomenų valdytojų pavestas viešosios valdžios funkcijas. Tame teisiniame pagrinde galėtų būti išdėstytos konkrečios nuostatos pagal šį reglamentą taikomų taisyklių pritaikymui, įskaitant bendrąsias sąlygas, reglamentuojančias duomenų valdytojo atliekamo duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpius ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas, kaip antai tas, kurios skirtos kitiems specialioms IX skyriuje numatytiems duomenų tvarkymo atvejams.

²<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=243244&pageIndex=0&doclang=LT&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=531627> (C-439/19, 105 punktas).

³Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad: „atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktus analitines antikorupcinės žvalgybos tyrimus, pateiktas korupcijos rizikas, susijusias su paramos teikimu viešajam sektoriui ir viešaisiais pirkimais, bei siekiant dar didesnio viešųjų pirkimų skaidrumo ir susitarimų dėl pirkimų užkardymo, siūloma Įstatymo projekto 6 straipsnyje keičiamo Įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nustatyti pareigą perkančiajai organizacijai pasibaigus pirkimui pavišinti visus viešojo pirkimo metu spendimų priėmimo dalyvavusius asmenis (*vardus, pavardes, kontaktinę informaciją*)“.

priskiriami atvejai, kai perkančiosios organizacijos *ar pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojai, pirkimo iniciatoriai, Komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai*, dalyvaujantys pirkime ar galintys daryti įtaką jo rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu⁴. Pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo⁴ 96 straipsnio 5 dalį, šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos ataskaitos <...> yra skelbiamos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje.

Pažymime, kad šiuo metu Europos Sąjungos Teisingumo Teisme yra nagrinėjama byla C-184/20⁵ dėl Lietuvoje asmens duomenų viešo skelbimo viešųjų ir privačių interesų deklaracijoje. Nagrinėjamoje byloje. Generalinis advokatas 2021 m. gruodžio 9 d. išvadoje (toliau – Išvada) pasisako, kad: „Teismas siekia apskritai išsiaiškinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamas asmens duomenų tvarkymas gali būti laikomas teisėtu atsižvelgiant į visus asmens duomenų tvarkymui taikomus principus, be kita *ko, proporcingumo principą*. Vadinasi, šiam teismui pateiktiname atsakyme taip pat reikia atsižvelgti į šio reglamento 5 straipsnio 1 dalyje ir šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus principus, ypač „*duomenų kiekio mažinimo*“ principą, pagal kurį asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kokių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi, ir kuriuo *taip pat išreiškiamas minėtas proporcingumo principas*“. Tuo pačiu, pastebėtina, kad valstybės narės turi *diskreciją* apibrėžti asmens duomenų tvarkymą (įskaitant ir kai asmens duomenys yra skelbiami viešai), tačiau tai turi būti daroma laikantis proporcingumo principo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, svarstyti, ar pavyzdžiui, Įstatymo Nr. I-1491 projekto 6 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje aptartų fizinių asmenų, pavyzdžiui, visų pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojų, ekspertų ir kt. kontaktinės informacijos viešas skelbimas yra proporcingas siekiamam tikslui, t. y. svarstyti, ar atitinkamų fizinių asmenų kontaktinės informacijos skelbimas neturėtų sietis, pavyzdžiui, su viešųjų pirkimų verte ar kt.

Taigi, atsižvelgiant į Reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytą duomenų kiekio mažinimo principą ir Reglamento 6 straipsnio 3 dalį, siūlome pakartotinai svarstyti Įstatymo Nr. I-1491 projekto 6 straipsniu keičiamą Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 21 straipsnio 2 dalį, dėl fizinių asmenų kontaktinės informacijos viešo skelbimo proporcingumo siekiamam tikslui užtikrinti (numatant sąlygas, kokiais atvejais fizinių asmenų kontaktinės informacijos viešinimas būtų būtinas ir proporcingas, taip pat numatant asmens duomenis, kurie sudarytų asmens kontaktinę informaciją, baigtiniu sąrašu).

1.2. Įstatymo Nr. I-1491 projekto 6 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje nustatoma, kad: „<...> Perkančiajai organizacijai *gavus pagrįstos informacijos* apie tai, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo, perkančiosios organizacijos vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo nurodyto asmens dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą.

Vadovaujantis Reglamento 5 straipsnio 1 dalies a punktu, kuriuo siekiama užtikrinti pasitikėjimą procesais, turinčiais įtakos piliečiams, *jiems suteikiant galimybę suprasti tuos procesus ir, jei reikia, juos ginčyti*, iš Įstatymo Nr. I-1491 projekto 6 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 21 straipsnio 3 dalies 2 sakinio nėra pakankamai aiškus gaunamų duomenų šaltinis, t. y. ar tai būtų pačios perkančiosios organizacijos *turima informacija* apie šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodytus, ar tokie duomenys gali būti gaunami iš kitų duomenų šaltinių, pavyzdžiui, valstybės ir (ar) savivaldybės institucijų ar įstaigų ar pan.

Atsižvelgiant į tai, siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1491 projekto 6 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 3 dalies 2 sakinį, numatant galimus duomenų šaltinius.

⁴ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.30614/asr>

⁵ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=250882&pageIndex=0&doclang=LT&mode=req&dtr=&occ=first&part=1&cid=1961232>

1.3. Įstatymo Nr. I-1491 projekto 19 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 58 straipsnio 5 dalyje nustatoma, kad: „Perkančioji organizacija šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais *negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas* prieštarauja informacijos ir *duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams* arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai“.

Pažymime, kad Inspekcija sulaukia nemažai paklausimų dėl to, kokios informacijos (asmens duomenų) *atskleidimas* prieštarautų duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams, t. y. Reglamentui.

Pavyzdžiui, Generalinis advokatas išvados 48 punkte pasisako, kad „nekalbėdamas apie teisėkūros technikos pasirinkimą, *kai nusprendžiama neišvardyti skelbtinų tos deklaracijos duomenų, konstatuoju, kad kyla realių sunkumų nustatyti tiksliai to įstatymo 10 straipsnio taikymo sritį*“. Išskyrus to straipsnio 2 dalyje aiškiai paminėtus asmens kodą ir valstybinio socialinio draudimo pažymėjimo numerį, bendrai nurodomi „ypatingi asmens duomenys“, taip pat kiti „duomenys, kuriuos skelbti draudžiama pagal įstatymus“. Taip pat Išvados 50 punkte pasisakyta, kad: „Lietuvos viešajame sektoriuje dirbantis asmuo, turintis pareigą VTEK pateikti interesų deklaraciją, turi atlikti analizę ir paiešką, mėgindamas nustatyti Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 10 straipsnyje nurodytas išimtis, *todėl galiausiai ir „skelbtinus“ duomenis, visiškai nebūdamas užtikrintas dėl savo vertinimo rezultato*“.

Vadinasi, aukščiau minėtos nuostatos formulavimas yra ydingas, nes subjektai dalyvaujantis viešųjų pirkimų procedūrose negali numatyti, kokių asmens duomenų jie neturėtų atskleisti (ar viešai skelbti), todėl jiems kyla realūs sunkumai įgyvendinant tokias įstatymo projekto nuostatas.

Taigi, atsižvelgiant į susiformavusią viešųjų pirkimų praktiką, siūlytina svarstyti galimybę tikslinti Įstatymo Nr. I-1491 projekto 19 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 58 straipsnio 5 dalį, numatant asmens duomenis, kurie paprastai neturėtų būti teikiami (atskleidžiami) pagal šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse nurodytus atvejus (pavyzdžiui, asmens kodas, fizinio asmens kontaktinių duomenų (pvz., telefono numerio, nors ir naudojamo verslo tikslais ar darbinių funkcijų vykdymui), fizinio asmens gyvenamosios vietos adreso, gimimo datos, banko sąskaitos ar kt.), siekiant užtikrinti duomenų valdytojų tvarkomų asmens duomenų konfidencialumą.

Šiuo aspektu, taip pat siūlome svarstyti tikslinti Įstatymo Nr. I-1491 projekto 26 straipsnio 5 dalyje keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo 86 straipsnio 9 dalį, dėl asmens duomenų, *kurie neturėtų būti paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje*.

1.4. Įstatymo Nr. I-1491 projekto 31 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 97 straipsnio 5 dalyje nustatoma, kad: „šio įstatymo 92 straipsnio 3 dalyje nurodyti subjektai turi teisę stebėti visas pirkimų procedūras, *prireikęs filmuoti Komisijos posėdžius ir kitas pirkimo procedūras*, taip pat gauti šio straipsnio 6 dalyje nurodytus dokumentus“:

1.4.1. siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1491 projekto 31 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 97 straipsnio 5 dalį, konkrečiai apibrėžiant vaizdo duomenų tvarkymo tikslą;⁶

1.4.2. siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1491 projekto 31 straipsniu keičiamą Viešųjų pirkimų įstatymo 97 straipsnio 5 dalį, numatant sąlygas ir (ar) atvejus, kuomet vykdant pirkimų procedūras, turėtų būti vykdomas vaizdo stebėjimas, siekiant teisės akto aiškumo visiems subjektams, kuriems jis bus taikomas, taip užtikrinant aiškias teisės į asmens duomenų apsaugą apribojimo ribas.

1.5. Įstatymo Nr. I-1491 projekto 31 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų įstatymo 97 straipsnio 6 dalyje nustatoma, kad: „Planavimo ir pasirengimo pirkimams dokumentai, pirkimo dokumentai, paraiškos, pasiūlymai bei jų nagrinėjimo ir vertinimo dokumentai, Komisijos sprendimų priėmimo, derybų, dialogo ar kiti protokolai, susirašinėjimo su tiekėjais dokumentai, kiti su pirkimu susiję dokumentai *saugomi ne trumpiau kaip 4 metus* nuo pirkimo pabaigos, preliminariosios sutartys, pirkimo sutartys, jų pakeitimai ir su jų vykdymu susiję dokumentai – *ne trumpiau kaip 4 metus* nuo

⁶ Formuluojuojant vaizdo ir (ar) garso duomenų tvarkymo tikslus, rekomenduojame vadovautis 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės, įkurtos 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 95/46 EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo pagrindu, 2013 m. balandžio 2 d. nuomone Nr. 03/2013 „Dėl tikslo ribojimo“ (https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2013/wp203_en.pdf) (anglų kalba), neoficialus vertimas į lietuvių kalbą pasiekiamas Inspekcijos interneto svetainės skiltyje „Rekomendacijos, gairės ir kt.“).

pirkimo sutarties įvykdymo. Šioje dalyje nurodyti dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.“

Pažymime, kad nustatytas terminas nėra konkretus, nes pagal šį nustatytą terminą dokumentai gali būti saugomi ilgiau nei ketverius metus. Atsižvelgiant į tai, siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1491 projekto 31 straipsniu keičiamą Viešųjų pirkimų įstatymo 97 straipsnio 6 dalį, vietoj žodžių: „saugomi ne trumpiau kaip 4 metus“ įrašyti šiuos žodžius: „saugomi 4 metus“.

2. *Dėl Įstatymo Nr. XIII-328 projekto*

2.1. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. XIII-328 projekto 5 straipsniu keičiamą Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 33 straipsnio 2 dalies 2 punktą, atsižvelgiant į šio rašto 1.1 papunktyje pateiktą pastabą.

2.2. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. XIII-328 projekto 5 straipsniu keičiamus Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 33 straipsnio 3 dalies 2 sakinį, atsižvelgiant į šio rašto 1 dalies 1.2. papunktyje pateiktą pastabą.

2.3. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. XIII-328 projekto 17 straipsniu keičiamą Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 68 straipsnio 5 dalį ir Įstatymo Nr. XIII-328 projekto 24 straipsniu 4 dalyje keičiamą Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 94 straipsnio 9 dalį, atsižvelgiant į šio rašto 1.3 papunktyje pateiktą pastabą.

2.4. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. XIII-328 projekto 28 straipsniu keičiamą Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 103 straipsnio 5 dalį, atsižvelgiant į šio rašto 1.4.1 – 1.4.2 papunkčiuose pateiktas pastabas.

2.5. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. XIII-328 projekto 28 straipsniu keičiamą Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 103 straipsnio 6 dalį, atsižvelgiant į rašto 1 dalies 1.5 papunktyje pateiktą pastabą.

3. *Dėl Įstatymo Nr. XI-1491 projekto*

3.1. Įstatymo Nr. XI-1491 projekto 17 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo 34 straipsnio 5 dalyje nustatoma, kad: „šiam straipsnyje nurodytos informacijos paskelbimo tikslas – informuoti perkančiąsias organizacijas, perkančiuosius subjektus ar suteikiančiąsias institucijas apie galimą tiekėjo pašalinimo iš pirkimo procedūros ar dalyvio pašalinimo iš koncesijos suteikimo procedūros pagrindą. Viešųjų pirkimų tarnyba, atlikdama šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 12 punktu nustatytą funkciją, užtikrina, kad šiame straipsnyje nustatyta informacija *būtų skelbiama ne ilgiau kaip 1 metus* nuo perkančiosios organizacijos sprendimo pašalinti tiekėją pagal šio įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 8 punktą iš pirkimo procedūros priėmimo datos.“

Tuo atveju, jeigu yra pagrįstos priežastys dėl šio pasirinkto viešo skelbimo termino, tuomet siūlome tikslinti Įstatymo Nr. XI-1491 projekto 17 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo 34 straipsnio 5 dalį, vietoj žodžių „*būtų skelbiama ne ilgiau kaip 1 metus*“ įrašyti šiuos žodžius: „*būtų skelbiama 1 metus*“.

3.3. Įstatymo Nr. XI-1491 projekto 24 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo 55 straipsnio 4 dalyje nustatoma, kad: „šiam straipsnyje nurodytos informacijos paskelbimo tikslas – informuoti perkančiąsias organizacijas, perkančiuosius subjektus ar suteikiančiąsias institucijas apie pirkimo sutarties neįvykdžiusius ar netinkamai ją įvykdžiusius tiekėjus. Viešųjų pirkimų tarnyba, atlikdama šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 12 punktu nustatytą funkciją, užtikrina, kad šiame straipsnyje nustatyta informacija *būtų skelbiama ne ilgiau kaip 3 metus* nuo perkančiosios organizacijos sprendimo nutraukti pirkimo sutartį dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo arba perkančiosios organizacijos sprendimo, kad tiekėjas pirkimo sutartyje nustatytą esminę pirkimo sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatiniais trūkumais ir dėl to perkančioji organizacija pritaikė pirkimo sutartyje nustatytą sankciją, priėmimo datos.“

Tuo atveju, jeigu yra pagrįstos priežastys dėl šio pasirinkto viešo skelbimo termino, siūlome tikslinti Įstatymo Nr. XI-1491 projekto 24 straipsniu keičiamo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo 34 straipsnio 4 dalį, vietoj žodžių „*būtų skelbiama ne ilgiau kaip 3 metus*“ įrašyti šiuos žodžius: „*skelbiama 3 metus*“.

4. Dėl Įstatymo Nr. I-1510 projekto

4.1. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1510 projekto 9 straipsniu keičiamas Koncesijų įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir 3 dalį, atsižvelgiant į šio rašto 1.1 ir 1.2 papunkčiuose pateiktas pastabas.

4.2. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1510 projekto 20 straipsniu keičiamą Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projekto 46¹ straipsnio 4 dalį, vietoj žodžių „*būtų skelbiama ne ilgiau kaip 1 metus*“ įrašyti šiuos žodžius: „*skelbiama 1 metus*“.

4.3. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1510 projekto 26 straipsniu keičiamą Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projekto 60 straipsnio 8 dalį, atsižvelgiant į šio rašto 1.3 papunktyje pateiktą pastabą.

4.4. Iš Įstatymo Nr. I-1510 projekto 28 straipsniu keičiamo Koncesijų įstatymo 64 straipsnio nėra aišku kokiam laikotarpiui bus viešai skelbiama informacija nustatyta šiame straipsnyje, išskyrus šio įstatymo 64 straipsnio 2 dalies nuostatą. Taigi, atsižvelgiant į Reglamento 5 straipsnio 1 dalies e punktą (*saugojimo trukmės principas*) siūlome, tikslinti Įstatymo Nr. I-1510 projekto 28 straipsniu keičiamą Koncesijų įstatymo 64 straipsnį, numatant viešo skelbimo terminą proporcingai siekiamiems asmens duomenų tvarkymo tikslams.

4.5. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1510 projekto 29 straipsnio 1 dalyje keičiamo Koncesijų įstatymo 65 straipsnio 3 dalį, atsižvelgiant į šio rašto 1 dalies 1.4.1–1.4.2 papunkčiuose pateiktas pastabas.

4.6. Siūlome tikslinti Įstatymo Nr. I-1510 projekto 32 straipsniu keičiamo Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projekto 68 straipsnio 5 dalį, atsižvelgiant į šio rašto 1.5 papunktyje pateiktą pastabą.

Inspekcija prašytų kartu su įstatymų projektais pateikti informaciją, ar dėl įstatymų projektų buvo gauta duomenų apsaugos pareigūno nuomonė ir ar duomenų apsaugos pareigūnas įstatymų projektams turėjo pastabų ir pasiūlymų.

Inspekcija išnagrinėjusi Jūsų pateiktą derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo NR. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo NR. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturi.

Direktorius pavaduotoja

Danguolė Morkūnienė

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SKYRIUS

Lietuvos savivaldybių asociacijai
El. p. bendras@lsa.lt

2022- Nr.

I 2022-02-03 Nr. 3-484 SAVP-81

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
El. p. kanc@eimin.lt

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Vilniaus miesto savivaldybės administracija gavo 2022-02-03 raštą Nr. 3-484 SAVP-81 „Dėl įstatymų projektų derinimo“.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte siūloma pakeisti 17 straipsnį, kuriuo išdėstoma nauja Viešųjų pirkimų įstatymo 82¹ straipsnio redakcija.

Atidžiai išnagrinėję naują Viešųjų pirkimų įstatymo 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punkto redakciją, siūlome ją papildyti žodžiais „viešąsias įstaigas,“ ir Viešųjų pirkimų įstatymo 82¹ straipsnio 1 dalies 2 punktą išdėstyti taip:

„2) savivaldybių tarybos. Kiekvienoje savivaldybėje turi būti užtikrinta, kad savivaldybės kontroliuojamos (valdomos) perkančiosios organizacijos, išskyrus savivaldybės įmones, akcines bendroves ir uždąsias akcines bendroves, **viešąsias įstaigas**, kuriose savivaldybei (savivaldybėms) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, pirkimai, kurių sutarties vertė viršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio), būtų atliekami šio įstatymo 82 straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu. Siekiant įgyvendinti šią pareigą, turi būti sukurta (sukurtos) savivaldybės centrinė perkančioji organizacija (centrinės perkančiosios organizacijos) arba (ir) kelios savivaldybės gali sukurti bendrą centrinę perkančiąją organizaciją arba (ir) savivaldybė gali pasirašyti centralizuotų pirkimų veiklos paslaugų sutartį su esama centrine perkančiąja organizacija dėl pirkimų paslaugų savivaldybei ir savivaldybės kontroliuojamoms (valdomoms) perkančiosioms organizacijoms;“.

Vilniaus miesto savivaldybė dalyvauja 73 viešųjų įstaigų valdyme, kurių sąrašas pateikiamas Vilniaus interneto svetainėje adresu <https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/savivaldybes-imonės/vilniaus-miesto-savivaldybes-imonės-ir-istaigos/>. Šių įstaigų veikla apima tokias sritis, kaip energetiką, jaunimo reikalus, kultūrą, socialines paslaugas, sveikatos paslaugas, sportą ir sveikatingumą, užsienio ryšius ir turizmą, miesto tvarkymą ir aplinkos apsaugą, kultūros paveldą, viešąją ir privačią partnerystę, tarpinstitucinį bendradarbiavimą, t. y. šių įstaigų veikla yra labai skirtinga. Atsižvelgiant į šių viešųjų įstaigų skirtingą veiklos pobūdį pirkimų centralizavimas tokią

skirtingą veiklą vykdančioms įstaigoms nesuteiks kažkokios ekonominės naudos ar pirkimų efektyvumo, o dėl ilgesnių procedūrų terminų tik blogins situaciją, o dėl stringančių pirkimų pradės strigti ir šių įstaigų vykdoma veikla.

Ministerijos savo veiklos srityje taip pat kontroliuoja viešąsias įstaigas, pvz., Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija savo interneto svetainėje adresu <https://eimin.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/pavaldzios-istaigos-ir-bendroves/viesosios-istaigos> skelbia pavaldžių viešųjų įstaigų sąrašą, tačiau neaišku, kodėl ministerijos nėra įpareigojamos centralizuoti šių įstaigų viešuosius pirkimus, kurių numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė viršija 15000 Eur be PVM, juo labiau, kad savivaldybių kontroliuojamos viešosios įstaigos vykdo labiau gamybinę veiklą, lyginant su ministerijų kontroliuojamomis viešosiomis įstaigomis. Lietuvos Respublikos ministerijoms nenumatyta centralizuoti savo pavaldžių viešųjų įstaigų visų viešųjų pirkimų, kurių numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė viršija 15000 Eur be PVM ir tai neatitinka vienodo požiūrio į viešąsias įstaigas principo.

Savivaldybėms didžiulis iššūkis yra pavaldžių biudžetinių įstaigų centralizavimas ir kol kas dar nėra aišku, kiek įgyvendinant šią nuostatą centralizuoti šių biudžetinių įstaigų viešuosius pirkimus, kurių numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė viršija 15000 Eur be PVM, reikės priimti viešųjų pirkimų specialistų, juos apmokyti, kokia bus su centralizavimu susijusių informacinių sistemų kaina ir priežiūros, palaikymo išlaidos, kiek sąnaudų ir laiko prireiks apmokyti savivaldybės ir jos pavaldžių įstaigų darbuotojus naudotis šiomis informacinėmis sistemomis ir pan.

Dėl nurodytų priežasčių viešųjų įstaigų pirkimų, kurių numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė viršija 15000 Eur be PVM centralizavimo klausimą siūlome palikti perspektyvai, atsižvelgiant į biudžetinių įstaigų centralizavimo eigą, įvertinant su tuo susijusią naudą ir išanalizavus šių įstaigų realius poreikius.

Siūlome viešųjų pirkimų sistemos centralizavimą savivaldybėse vykdyti etapais, iš pradžių apimant tik biudžetines įstaigas, vėliau, įvertinus naudą, atskiru etapu įpareigojant prijungti sveikatos priežiūros įstaigas (viešąsias įstaigas), o šioms pasiteisinus planuoti kitų kontroliuojamų (valdomų) perkančiųjų organizacijų prijungimą prie viešųjų pirkimų sistemos centralizavimo. Toks centralizavimo proceso įgyvendinimas, palaipsniui sprendžiant praktikoje išryškėsančius trūkumus, padėtų savivaldybėms įsivertinti reikalingus finansinius ir žmogiškuosius išteklius, įsiklausyti į perkančiųjų organizacijų poreikius, įvertinti išylančius iššūkius pereinant prie profesionalaus, sėkmingo ir sklandaus, o ne padriko viešųjų pirkimų vykdymo centralizuotai.

Skyriaus vedėjas

Giedrius Krasauskas

A. Vaznelis, tel. (8 5) 211 2408, el. p. audrius.vaznelis@vilnius.lt

Tikime laisve
1990 KOVO 11

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-14 Nr. A51-20256/22(2.1.19-AD10)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Giedrius Krasauskas, Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas, Viešųjų pirkimų skyrius
Sertifikatas išduotas	GIEDRIUS KRASAUSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-14 15:36:04 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-14 15:36:13 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-28 10:17:15 – 2025-01-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, i.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:38:49 iki 2024-12-19 09:38:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.56
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-02-14 15:42:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-02-14 15:42:00 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
El. p. kanc@eimin.lt

2022-02-
į 2022-02-03

4S- (1.25Mr)
Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba), susipažinusi su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektais (toliau – Įstatymų projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau tekste – VPĮ):

1. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2022-03-31 yra patikslinama inovacijos sąvoka Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 2, 6, 7, 10, 11, 14, 18, 19, 23 straipsnių pakeitimo ir 15, 25, 26, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymą, siūlytina apsvarstyti patikslinti ir VPĮ projekto 2 straipsnio 14 dalyje nurodytos *inovacijos* sąvoką. Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 2, 6, 7, 10, 11, 14, 18, 19, 23 straipsnių pakeitimo ir 15, 25, 26, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymą, siūlytina apsvarstyti nebūtų tikslinga patikslinti ir VPĮ projekto 2 straipsnio 14 dalyje nurodytos inovacijos sąvoką. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo inovacijų srityje, taip pat siūlytina papildyti VPĮ nuostatas paaiškinimais, kas yra *inovatyvus viešasis pirkimas* ir *inovatyvus produktas* bei pagal kokius kriterijus yra sprendžiama ar yra perkamas naujas arba pagerintas produktas (t. y. ar naujas / patobulintas produktas reiškia tik naujumą/patobulinimą perkančiosios organizacijos viduje, ar Lietuvos rinkoje, ar pasaulio kontekste ir pan.), sąvokų apibrėžimus suderinant su Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymu Nr. XIII-1414. Siūlytina apsvarstyti tikslinti ir VPĮ 17 straipsnio 2 dalies 3 punktą, dėl atvejų, kuomet perkančioji organizacija turi taikyti inovacijas. Atvejai galėtų būti nustatyti pačiame VPĮ arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Lygiai taip pat siūlytina tikslinti ir 17 straipsnio 2 dalies 5 punktą (įsigalioja nuo 2023-01-01), manome, kad atvejai turėtų būti nustatyti pačiame VPĮ arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, o pačių reikalavimų ir (arba) kriterijų taikymo tvarkos tvirtinimas galėtų būti pavedamas atitinkamų valdymo sričių ministrams.

2. Siūlytume patikslinti VPI projekto 19 straipsnio 1 dalies nuostatas dėl viešojo pirkimo komisijos sudarymo, nes nėra aišku, koks yra komisijos vaidmuo, kai ją privaloma sudaryti atliekant pirkimus 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu. Viena vertus, viešojo pirkimo komisija gali būti nesudaroma, tačiau vėliau nuostatos kalba apie pareigą viešojo pirkimo komisijai (kuri galėjo būti nesudaryta) priimti tam tikrus sprendimus (dėl pirkimo būdo parinkimo). Taip pat tikslintina VPI projekto 19 straipsnio 3 dalies nuostata dėl viešojo pirkimo komisijos atsakomybės už sutarties vykdymą, atsižvelgiant į tai, kad ji sudaroma iš kelių narių. Papildomai siūlome nustatyti, kad VPI 19 straipsnio 3 dalies nuostatos dėl pirkimų specialisto pažymėjimo turėjimo nebūtų taikomas mažos vertės pirkimų atveju, nes mažos vertės pirkimų atveju viešojo pirkimo komisija gali būti nesudaroma, atitinkamai, komisiją sudarius, jai neturėtų būti keliami aukštesni reikalavimai, nei pirkimui be viešojo pirkimo komisijos. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad dabartinis VPI 19 straipsnio 3 dalies reguliavimas numato pareigą viešojo pirkimo komisijos sudėtyje būti *asmeniui*, kuris turi pirkimų specialisto pažymėjimą. Atkreipiame dėmesį, kad *asmuo* gali būti ne tik viešojo pirkimo komisijos narys, kuris priima sprendimus, bet ir stebėtojas, sekretorius, ekspertas, – šie asmenys nedalyvauja sprendimų priėmimo procese, todėl atsižvelgiant į nustatyto teisinio reguliavimo tikslą, siūlytina nustatyti, kad viešojo pirkimo komisijoje turi būti (bei **dalyvauti** komisijos posėdyje) bent vienas **narys**, turintis pirkimų specialisto pažymėjimą.

3. Atsižvelgiant į naujausią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką, siūlytina VPI 20 straipsnyje nustatyti, kad priėmusi sprendimą dėl kurios nors informacijos nekonfidencialumo, perkančioji organizacija apie tai informuotų tiekėją ir prieš supažindindamą kitą tiekėją su šia informacija, išlauktų tam tikrą nustatytą terminą.

4. Abejotina, ar VPI projekto 21 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyta pareiga nurodyti reikalaujamus duomenis (minėto straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, **kontakcinę informaciją**) proporcinga siekiamam tikslui – užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams. Manytina, kad asmenų kontaktinės informacijos nereikėtų skelbti. Atkreipiame dėmesį, kad VPI projekto 21 straipsnio 1 dalyje minimų asmenų sąrašas nėra baigtinis, todėl nėra aišku, kokius asmenis perkančioji organizacija turėtų nurodyti. Taip pat pažymėtina, jog VPI 21 straipsnyje nėra aptarta situacija, kaip turi būti elgiamasi, kai į interesų konfliktą patenka perkančiosios organizacijos vadovas.

5. Siūlome VPI projekto 28 straipsnio 2 dalyje nustatyti konkrečią sutarties vertę, atsižvelgiant į tai, kad pirkimas gali būti tarptautinės vertės, net jei sutarties vertė yra mažesnė. Atsižvelgiant į praktikoje kylančias problemas, siūlome atsisakyti pareigos pagrįsti projektavimo ir darbų neskaidymą į dalis. Atitinkamai koreguotinas ir VPI projekto 35 straipsnis. VPI projekto 28 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas nuostatas siūloma tikslinti, nes nėra aišku, kodėl dinaminės pirkimų sistemos atveju nereikia pagrindimo tik jei perkama per centrinę perkančiąją organizaciją, tuo tarpu preliminariosioms sutartims visada galiotų išimtis. Siūlytina nustatyti vienodas šios išimties taikymo taisykles. Papildomai pažymime, kad pirkimai dinaminėje pirkimų sistemoje yra ankstesnės procedūros tęsinys, tad jei dinaminė pirkimų sistema sukurta atlikus tarptautinės vertės pirkimą, tai joje vykstantiems pirkimams taikomos tokios pačios sąlygos. Siūlytina pareigą skaidyti į dalis susieti su sutarties verte, o ne numatoma pirkimo verte.

6. Siekiant išvengti klaidingo interpretavimo praktikoje, siūlytina tikslinti dėl VPI projekto 29 straipsnio 4 dalies pakeitimo projekto tikslingumo, arba tiksliau apibrėžti nuostatas dėl konkurencijos užtikrinimo pirkime, pavyzdžiui, įtvirtinant „pakankamos konkurencijos“ apibrėžtį.

7. Atsižvelgiant į 2019 m. rugsėjo 23 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/1780, kuriuo nustatomos viešųjų pirkimų skelbimo standartinės formos ir panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1986 (e. formos), įsigaliojimo datą, atitinkamai tikslintinas VPI projekto 34 straipsnio įsigaliojimas.

8. Siūlytina papildyti VPI projekto 36 straipsnio 5 dalį nuostatomis dėl informacijos pateikimo terminų preliminariosios sutarties su atnaujintu varžymusi atveju.

9. VPI projekto 36 straipsnio 6 dalyje numatomas pirkimo dokumentų tikslinimo mechanizmas. Siūlytume atsisakyti sąvokos „esminės pirkimo sąlygos“ arba ją apibrėžti, nes toks reguliavimas kels praktinių problemų vertinimo prasme. Pavyzdžiui, esminėmis pirkimo sąlygomis gali būti darbų atlikimo terminas, bet ne kiekvienu atveju šio termino pakeitimas bus esminis, dėl kurio nebūtų galimas sąlygų keitimas, t. y. draudžiama ne tikslinti esmines sąlygas, o atlikti esminį sąlygų pakeitimą.

Taip pat siūlome tikslinti nuostatą dėl pasiūlymo pateikimo termino pratęsimo, nustatant, kad šis terminas turi būti pratęstas tiek dienų, kiek praėjo nuo skelbimo paskelbimo, kadangi pagal dabar siūlomą formuluotę pirkime, kuriame buvo nustatytas 30 dienų pasiūlymų pateikimo terminas, jį tektų pratęsti dar 30 dienų, neatsižvelgiant į tai, kuriuo metu atliktas pirkimo sąlygų patikslinimas.

10. Manytume, kad būtų tikslinga papildyti VPI projekto 42 straipsnį nuostata: „ir kitais pirkimo dokumentuose nustatytais būdais“, atsižvelgiant į tai, kad CK 6.70 straipsnis kalba apie „sutartyje numatytus būdus“.

11. Siūlytina VPI projekto 44 straipsnio 9 dalyje įvardintas elektronines priemones arba susieti su konkrečiomis priemonėmis, arba konkrečiu straipsniu ir reikalavimais tokioms priemonėms, arba pateikti sąvoką, kadangi praktikoje sąvoka „elektroninės priemonės“ suvokiama itin plačiai (mobilieji įrenginiai, faksas, elektroninis paštas ir kt.).

12. Siūlytina VPI projekto 45 straipsnio 4 dalyje numatyti dar vieną atvejį, kada šia nuostata negalima pasinaudoti: kai išrenkama ne pagal kainos kriterijų ir atmetimo pagrindas būtų dėl per didelės kainos ir (ar) sąnaudų, išskyrus atvejus, kai atmetami visi pasiūlymai.

13. Siūlytina tikslinti VPI projekto 46 straipsnio 2 dalies 2 punktą, išbraukiant žodžius: „atstovauti tiekėjui ar“, atsižvelgiant į tai, kad tiekėjui atstovaujančių asmenų ratas gali būti itin platus, pvz. tiekėjui atstovauti gali ir asmuo, kuris įgaliotas tik pateikti pasiūlymą CVP IS. Patikslinus šią nuostatą, būtų suprantama, kad teistumo pažymą teiktų tik tie asmenys, kurie tiekėjo vardu gali priimti sprendimus.

14. Svarstyтина ar VPI projekto 49 straipsnio 2 dalies nuostata ta apimtimi, kurioje nurodyta: „arba turėti specialų leidimą ar būti tam tikrų organizacijų nariu“, atitinka Viešųjų pirkimų direktyvos 2014/24/ES nuostatas.

15. Siūlome patikslinti ar panaikinti VPI 55 str. 12 d. , nes jo nuostatos akivaizdžiai prieštarauja Viešųjų pirkimų direktyvai 2014/24/ES, ES Teisingumo Teismo praktikai, be to, yra neįmanoma jo patikrinti, ypač kai pirkime dalyvauja užsienio tiekėjai, plačiau apie tai Tarnybos pranešime <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/socialinis-pasiulymu-vertinimo-kriterijus>.

16. Siūlome VPI projekto 55 straipsnio 8 dalį papildyti nuostata, kad eilė nesudaroma ir tuo atveju, kai ji būtų sudaroma iš vieno tiekėjo (pvz. pateikti du pasiūlymai, tačiau vienas buvo atmestas).

17. Siūlytina VPI projekto 58 straipsnio 1 dalyje nustatyti 15 000 Eur be PVM vertės ribą, atsižvelgiant į pasikeisiantį reguliavimą nuo 2023 m. sausio 1 d.

18. Siūlytina VPI projekto 58 straipsnio 2 dalies 2 punkto b papunktį sieti su VPI 58 straipsnio 6 dalimi, t.y. nustatyti, kad jei bus prašoma pateikti pavyzdžių, turi būti leidžiama su jais susipažinti. Tuo pačiu siūlytina nustatyti terminą, per kurį galima susipažinti su pateiktais pavyzdžiais, atsižvelgiant į tai, kad jie tam tikrais atvejais gali būti grąžinami juos pateikusiems tiekėjams, o pavyzdžių laikymas perkančiojoje organizacijoje 6 mėnesių laikotarpį, kaip nustatyta VPI 58 straipsnio 4 dalyje, būtų neproporcingai ilgas.

19. Tikslintina VPI projekto 64 straipsnio 1 dalis, atsižvelgiant į tai, kad supaprastintų pirkimų atveju paraiškų etapo atsisakoma. Atitinkamai koreguotinos ir kitos šio straipsnio nuostatos.

20. Tikslintinos VPI projekto 71 straipsnio 6 dalies 12 punkto nuostatos, atsižvelgiant į tai, kad joje minimas konkretus pirkimo būdas „neskelbiamos derybos“, kai tuo tarpu šio punkto nuostatos taikomos ir mažos vertės pirkimų atveju, kadangi mažos vertės neskkelbiami pirkimai vykdomi „neskelbiamos apklausos“, o ne „neskelbiamų derybų“ būdu.

21. VPI projekto 71 straipsnio 6 dalies 13 punkto nuostatose naudojamos sąvokos derintinos su Lietuvos Respublikos sporto įstatymo nuostatomis.

22. Manytina, kad VPI projekto 71 straipsnio 6 dalies 14 punkto nuostatoje vartojama sąvoka „perkančiosios organizacijos, teikiančios socialines paslaugas, individualiems gyventojų poreikiams“ yra pernelyg neapibrėžta, pavyzdžiui, nėra aišku ar individualiam gyventojų poreikiui būtų priskiriamos odontologo, kirpyklų, maisto produktai, higienos prekės, vaistai, ortopedinės priemonės ir kitos panašios prekės bei paslaugos.

23. Siūlytina tikslinti VPI projekto 71 straipsnio 6 dalies 15 punkto nuostatas, aiškiai nustatant, kur konkrečiai turi vykti šiame punkte apibrėžtos parodos (pavyzdžiui, ar ši nuostata taip pat būtų taikoma, kai tarptautinė paroda organizuojama Lietuvoje).

24. Atsižvelgiant į praktikoje itin dažnai kylančius klausimus ir klaidingas interpretacijas dėl VPĮ projekto 72 straipsnio 3 dalies taikymo ta apimtimi, kuri nustato, kad esant tam tikroms sąlygoms gali būti nesilaikoma minėtame straipsnyje nurodytiems etapams taikomų ir kitų pirkimo procedūroms bei pirkimo sutarties turiniui taikomų reikalavimų, siūlytume aiškiai apibrėžti, kas privalomai turi būti taikoma. Atitinkamai, manytina, kad nėra pagrindo nesilaikyti pirkimo sutarties formai taikomų reikalavimų tuo atveju, kai atliekamas tarptautinės vertės pirkimas, taigi atitinkamai tikslintinas VPĮ projekto 72 straipsnio 3 dalies antrasis sakinys.

25. Atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų direktyvos 2014/24/ES preambulės 65 p. nuostatą, siūlytina tikslinti VPĮ projekto 79 straipsnio 5 dalies 2 punktą, dinaminės pirkimo sistemos atveju paraiškų nagrinėjimo terminus pratęsti tik su sąlyga, kad konkretus pirkimas nepradedamas **tol, kol nebus išnagrinėti visi prašymai**. Be to, vadovaujantis Europos Komisijos Dinaminės pirkimų sistemos naudojimo gairėmis, paraiškas galima pradėti tikrinti dar net nesuėjus pirmųjų paraiškų pateikimo terminui, o tikrinant paraiškas iš esmės turėtų būti tikrinamas tik EBVPD, netikrinant įrodančių dokumentų – jie tikrinami prieš nustatant laimėjusį pasiūlymą. Atsižvelgiant į tai, ilgesnio termino dažnu atveju gali ir nereikėti, o ilgesnio paraiškų vertinimo galimybę numato ir dabartinis reguliavimas.

26. Siūlytina patikslinti VPĮ projekto 86 straipsnio 1 dalį, nurodant, kad rašytinė sutartis laikoma sudaryta, kai ją pasirašo **visos** sutarties šalys.

27. Atsižvelgiant į tai, kad sutartis laikoma sudaryta, kai ją pasirašo sutarties šalys, siūlytina tikslinti VPĮ projekto 86 straipsnio 2 dalies nuostatas aiškiai nurodant, kaip turėtų elgtis perkančioji organizacija, kai sutartis pasirašyta, bet nepateiktas sutarties įvykdymo užtikrinimas. Praktikoje gali susidaryti ydingos situacijos, kai sutartis būtų laikoma sudaryta, tačiau tiekėjui laiku nepateikus užtikrinimo perkančioji organizacija sudarytų sutartį su antruoju eilėje esančiu tiekėju, tokiu būdu dėl to paties pirkimo objekto būtų sudarytos dvi sutartys, o pirmajam tiekėjui (nors ir pavėluotai) pateikus sutarties įvykdymo užtikrinimą kiltų didelė ginčų galimybė dėl pirmosios sutarties galiojimo.

28. Siūlytina papildyti VPĮ projekto 92 straipsnio 11 dalies punkto nuostatas, nustatant, kad turi būti skelbiama ir pažeidimo padarymo data. Tokiu būdu perkančiosios organizacijos galėtų priimti sprendimus dėl pašalinimo pagrindų, nes vien buvimas šiame punkte minimuose sąrašuose nėra pakankamas pagrindas.

29. Atkreipiame dėmesį, kad Tarnybos atliekami pirkimo vykdytojų veiklos patikrinimai, kurių metu vertinama pirkimo vykdytojų veiklos, susijusios su pirkimais ir sutarčių vykdymu, valdysena, apima daugiau aspektų (pvz., pirkimų planavimą, plano laikymąsi, pirkimų vertės paskaičiavimo tinkamumą, pirkimų būdų pasirinkimo tinkamumą, konkurencingumo pirkimuose užtikrinimo vertinimą, sutarčių vykdymo kontrolę ir pan.), todėl manytina, kad VPĮ projekto 95 straipsnyje įtvirtinta sąvoka „*pirkimų vidaus kontrolė*“ yra susiaurinta. Taip pat manytina, kad šio straipsnio 13 punkte įtvirtinta Tarnybos teisė patvirtinti VPĮ įgyvendinimo priežiūros vykdymo tvarką turėtų atsirasti prie Tarnybos funkcijų, nes šios tvarkos tvirtinimas negali būti pasirinkimo dalyku. Siūlytina įvertinti ar nereikia numatyti teisinio pagrindo ir kitiems Tarnybos tvirtinamiems teisės aktams, kurie dabar VPĮ nėra numatyti.

30. VPĮ 106 straipsnio 3 dalies 2 punkte yra nustatyta, jog perkančiajai organizacijai skiriama **alternatyvi sankcija – bauda – negali būti didesnė negu 10 procentų pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties vertės**. Analogiška nuostata įtvirtinta Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo (PĮ) 112 straipsnio 3 dalies 2 punkte. Tarnyba pažymi, jog svarstant galimybę dėl didesnės alternatyvios sankcijos – baudos - dydžio nustatymo, kai pažeidimas yra susijęs su perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto statusu, t. y., kai perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto statusą turintys ūkio subjektai prekes, paslaugas ar darbus įsigyja netaikydami viešuosius pirkimus (pirkimus) reguliuojančių teisės aktų nuostatų, svarbu įvertinti aplinkybę, jog alternatyvias sankcijas teismas taiko tik nustatčius, jog **viešojo pirkimo (pirkimo) sutartis ar preliminarioji sutartis** buvo sudaryta neteisėtai. Todėl tais atvejais, kai ūkio subjektas, kuris laikytinas perkančiąja organizacija ar perkančiuoju subjektu, įsigyja prekes, paslaugas ar darbus **ne viešojo pirkimo (pirkimo) sutarties pagrindu**, Tarnyba dėl tokio sandorio, t. y. **pagal civilinę teisę sudaryto sandorio, neturėtų galimybės kreiptis į teismą prašydama tokiam subjektui skirti baudą pagal VPĮ 106 straipsnio 3 dalies 2 punktą ar PĮ 112 straipsnio 3 dalies 2**

punktą. Atsižvelgiant į išdėstytą, manytina, jog toks minėtų nuostatų pakeitimas, siekiant padidinti baudą, nebūtų tikslingas ir realiai nebūtų įgyvendinamas.

31. Pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (ANK) 184 straipsnio 1 dalį, VPĮ, PĮ pažeidimas užtraukia įspėjimą arba baudą **nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki trijų tūkstančių eurų**, o toks pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą **nuo dviejų tūkstančių iki šešių tūkstančių eurų**. Tarnyba **siūlo apsvarstyti galimybę inicijuoti ANK 184 straipsnio pakeitimą**, nustatant didesnio dydžio baudas (tiek už pirmą kartą padarytą administracinį nusižengimą, tiek ir už pakartotinį) ūkio subjektų, atitinkančių perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto statusą, **vadovams**, kai prekės, paslaugos ar darbai įsigijami netaikant viešuosius pirkimus ar pirkimus reglamentuojančių teisės aktų.

32. Papildomai siūlytina apsvarstyti galimybę papildyti VPĮ ir PĮ VII skyriaus jau esantį straipsnį ar šį skyrių papildyti nauju straipsniu (tuo pačiu papildant VII skyriaus pavadinimą), nustatančiu, jog teismas perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui skiria baudą, kai šie ūkio subjektai, nors ir atitinkantys perkančiosios organizacijos ar perkančiojo subjekto požymius, prekes, paslaugas ar darbus įsigyja netaikydami viešuosius pirkimus (pirkimus) reguliuojančių teisės aktų nuostatų. Tokiu būdu būtų sudaryta galimybė, nustačius minėtą pažeidimą, ginant viešąjį interesą kreiptis į teismą dėl baudos tokiam ūkio subjektui skyrimo.

33. Pažymime, kad nuo šių metų liepos mėnesio prasideda viešųjų pirkimų specialistų atestavimas. Šiuo metu asmenys, siekiantys gauti pirkimų specialisto pažymėjimą, ruošiasi žinių patikrinimo reikalavimams, vadovaudamiesi Tarnybos paskelbtais žinių turinio reikalavimais, kurie parengti vadovaujantis šių metų sausio mėnesį įsigaliojusia VPĮ redakcija ir nuostatomis, kurios įsigalios 2023 metais. Jei pateikti įstatymų projektai, kaip numatoma, įsigalios 2022 metais (liepos mėnesį ar vėliau), pirkimų specialistams būtų itin sudėtinga per tokį trumpą laiką atsinaujinti žinias, o Tarnybai, atitinkamai, parengti atnaujintą mokymų medžiagą. Atsižvelgiant į išdėstytą, siūlome nukelti teikiamų įstatymų įsigaliojimą protingam terminui.

Dėl pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo (toliau – PĮ projektas).

1. PĮ projekto 9 straipsnio 2 dalies 3 punkte yra pareiga skatinti inovatyvių produktų pasiūlą, tačiau įstatymas nepateikia paaiškinimo kas yra laikytina inovatyviu produktu. Siūlytina papildyti sąvokomis kas yra *inovacija, inovatyvus pirkimas, inovatyvus produktas*, Siūlytina papildyti sąvokomis kas yra *inovacija, inovatyvus pirkimas, inovatyvus produktas*, sąvokų apibrėžimus suderinant su Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymu Nr. XIII-1414. Taip pat pagal ką yra (turėtų būti) sprendžiama ar yra perkamas naujas arba pagerintas inovatyvus produktas (t.y. ar naujas / patobulintas produktas reiškia tik naujumą / patobulinimą perkančiojo subjekto viduje, ar Lietuvos rinkoje, ar pasaulio kontekste ir pan.).

2. PĮ projekto 29 straipsnio 2 dalies 3-5 punktus siūlytina sistemiškai tikslinti, kad **atvejus** (išskyrus, kai jie tiesiogiai įtvirtinti atitinkamame įstatyme), kuomet turėtų būti taikomi specialieji pirkimų reikalavimai ir (ar) kriterijai (žaliųjų pirkimų ir socialinių pirkimų atvejais arba rodikliai (inovatyvių pirkimų atvejais), **nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu** (kaip, pvz., statinio informacinio modeliavimo metodų taikymo atveju), o šių **reikalavimų ir (ar) kriterijų bei rodiklių** taikymo tvarkos tvirtinimas galėtų būti pavedamas atitinkamų valdymo sričių ministrams.

Dėl Lietuvos Respublikos Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo.

Tikslintina 41 straipsnio 2 dalis dėl klaidingai pateiktos nuorodos į 48-52 straipsnius.

Dėl kitų teikiamų įstatymų projektų. Pagal aukščiau pateiktas pastabas siūlytina atitinkamai pakoreguoti ir kitų teikiamų įstatymų nuostatas.

Direktorius

Darius Vedrickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154/271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2022-02-   Nr. 1D-   (8)
į 2022-02-03   Nr. 3-484

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. vasario 3 d. raštą Nr. 3-484 „Dėl įstatymų projektų derinimo“ (gauta 2021 m. vasario 3 d., reg. Nr. 1G-1551) ir teikia šiuos pasiūlymus:

1. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas 1) 34 straipsnio 9 dalies.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Projekto 1 34 straipsnio 9 dalyje pateikiama nuoroda į šio įstatymo 34 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus yra neteisinga. Siūlome patikslinti pateikiamą nuorodą iš 3 dalies į 5 dalį.

2. Dėl Projekto 1 52 straipsnio 9 dalies.

Nurodyta suma skaičiais ir žodžiais nesutampa, todėl tikslintina.

3. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas 2) 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto.

Siūlome atsisakyti siekiamo reikalavimo pateikti Viešųjų pirkimų įstatymo 96 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoje ataskaitoje Projekto 2 21 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų vardus, pavardes, kontaktinę informaciją, nes atskleidus komisijos narių tapatybes tiekėjams, sudaromos galimybės tiekėjams daryti poveikį komisijos nariams kituose pirkimuose. Be to, komisijos nariai gali būti ir ne komisiją sudarančios perkančiosios organizacijos darbuotojai, todėl kyla abejonių dėl tokios informacijos viešinimo vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nuostatomis.

4. Dėl Projekto 2 29 straipsnio 4 dalies 2 punkto.

Siūlome praplėsti aplinkybę, kada procedūros gali būti nutrauktos – tai yra numatyti, kad procedūros gali būti nutraukiamos ne tik iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, bet ir po šio termino, nes iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos objektyvios aplinkybės dėl konkurencijos nebuvimo gali ir nepaaiškėti.

5. Dėl Projekto 2 44 straipsnio 9 dalies.

Projekto 2 44 straipsnio 9 dalį siūlytina išdėstyti taip: „Susipažinimo su paraiškomis ar pasiūlymais procedūros rezultatus Komisija įformina pagal Viešųjų pirkimų tarnybos nustatytus rekvizitus parengtu protokolu, išskyrus atvejus, kai, vadovaujantis šio įstatymo 22 straipsnio 1 ir 2 dalimis, su paraiškomis ar pasiūlymais susipažįstama naudojantis **elektroninėmis priemonėmis**.“

6. Dėl Projekto 2 45 straipsnio 3 dalies 3 punkto.

Projekto 2 45 straipsnio 3 dalies 3 punktu siekiama nustatyti, kad „*duomenys, kuriuose yra korektūros ir (arba) kainos ar sąnaudų apskaičiavimo klaidų. Tikslinant šiuos duomenis negali būti keičiama susipažinimo su pasiūlymais metu užfiksuota ir sutartyje ketinama nurodyti kaina ar sąnaudos, pasiūlymo techninės charakteristikos, kurios vertinamos lyginant pasiūlymus, išskyrus atvejus, kai taisoma pridėtinės vertės mokesčio apskaičiavimo klaida*“, tačiau nėra aišku, ar tai reiškia, kad kitos techninės charakteristikos, kurios nelyginamos vertinant pasiūlymus, gali būti tikslinamos.

7. Dėl Projekto 2 58 straipsnio 3 dalies.

Įstatymo 58 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad „<...> Tokiu atveju šio įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas ir atidėjimo terminas sustabdomas nuo suinteresuoto dalyvio prašymo pateikti laimėjusį pasiūlymą pateikimo perkančiajai organizacijai dienos iki tol, kol suinteresuotam dalyviui bus pateiktas laimėjęs pasiūlymas“, tačiau iš nustatomo reguliavimo nėra aišku, ar po sustabdymo atnaujinus atidėjimo terminą, jis skaičiuojamas iš naujo ar skaičiuojamas toliau, taip pat nėra aišku, kaip vykdomas sustabdymas, jeigu Viešųjų pirkimų įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas yra suėjęs ir perkančioji organizacija ruošiasi sudaryti sutartį, arba sutartį jau yra sudariusi.

8. Dėl Projekto 2 58 straipsnio 5 dalies.

Įstatymo 58 straipsnio 5 dalyje siekiama nustatyti, kad perkančioji negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai. Pagal siūlomą pakeitimą, perkančioji organizacija turės nuspręsti apie: visuomenės interesą, konkretaus tiekėjo teisėtą interesą, neigiamą poveikį tiekėjo konkurencijai. Manome, kad tokiu reguliavimu perkančiosioms organizacijoms nustatoma per didelė administracinė našta, o dažnu atveju tinkamo sprendimo priėmimui gali pritrūkti kompetencijos.

Ministerijos kanclerė

Jovita Petkuvienė

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Goštauto g. 9, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 212 43 96
el. p. vtek@vtek.lt, http://www.vtek.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188736355

Lietuvos Respublikos ekonomikos
ir inovacijų viceministrui
Vincui Jurgučiiui

2021-02-24 Nr. S - 364 - (2.7)
Į 2022-02-03 Nr. 3-484

E. pristatymo sistemą

DĖL TEISĖS AKTŲ DERINIMO

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkas Edmundas Sakalauskas, nariai Virginijus Kanapinskas, Gediminas Sakalauskas ir Martinas Žaltauskas 2022 m. vasario 17 d. posėdyje išnagrinėjo Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 821 straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo NR. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 901 straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo NR. VIII-2032 9 ir 9 1 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus.

Komisija pagal savo kompetenciją ir Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VPIDĮ) nuostatas įvertino pateiktuosius Įstatymų projektus ir teikia šias pastabas:

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto 6 straipsnio (21 straipsnio pakeitimas) 2 dalyje siūlome vietoje „Perkančioji organizacija“ keisti „**Perkančiosios organizacijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo**“. Tokiu atveju pareiga užtikrinti interesų konfliktų prevenciją būtų nustatyta perkančiosios organizacijos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui.

2. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto 6 straipsnio (21 straipsnio pakeitimas) 2 dalies 1 punkte siūlome po žodžių „konfidencialumo pasižadėjimą“ papildyti „**teisės aktų nustatyta tvarka deklaruojant privačius interesus**“.

3. Aukščiau rašte išdėstytos pastabos taikomos taip pat ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo 5 straipsnio (33 straipsnio pakeitimas) nuostatomis.

Komisijos nuomone, taip pat tikslinga peržiūrėti bei įsivertinti, kai kurias teisės aktų nuostatas:

1. Interesų konfliktų sąvoka, kuri nurodyta VPIDĮ ir interesų konfliktų atvejus, kurie nurodyti VPI, Komisijos nuomone, skiriasi. VPI yra platesnė interesų konfliktų samprata nei VPIDĮ, kurio priežiūrą įgyvendina VTEK. Tai reiškia, kad nėra sprendžiama interesų konfliktų viešuosiuose pirkimuose rizikų valdymas bei nėra nustatyta tokių konfliktų valdymo kontrolės priemonės.
2. VPI nurodytas asmenų ratas, kam gali kilti interesų konflikto situacija, yra platesnis. Pažymėtina, kad dalis šių asmenų neturi privačius interesus deklaruojančiojo asmens statuso ir VTEK neturi įgaliojimų vertinti jų elgesio.
3. Nėra teisinio aiškumo, kuris nustato aiškias VTEK ir VPT kompetencijų ribas, dėl interesų konflikto vertinimo (pvz., vertikalių ir (ar) horizontalių interesų konfliktų vertinimas).

Siekiant spręsti aukščiau nurodytas problemas, Komisija kviečia į diskusiją. Kontaktiniai asmenys - Gediminas Sakalauskas tel. 8 646 20 730 el. p. Gediminas@vtek.lt; Virginija Aleksejūnė tel. 8 673 60 392, el. p. virginija@vtek.lt.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas

V. Aleksejūnė, tel. 8 673 60 392, virginija@vtek.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

Nr. _____
I _____ Nr. _____

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Žemės ūkio ministerija, įvertinusi išvados pateiktus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 8, 17, 19, 22, 25, 27, 31, 35, 46, 51, 52, 55, 57, 58, 82, 86, 91, 92, 93, 94, 95, 96 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-545 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 31, 34, 37, 39, 48, 49, 63, 66, 68, 90, 94, 99, 101, 102, 114 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 90¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-546 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 ir 9¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. XI-1491 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektus, praneša, kad pagal kompetenciją pastabų ar pasiūlymų neturi.

Ministerijos kancleris

Valdas Aleknavičius

Dalia Sereikaitė, tel. 239 1209, el. p. dalia.sereikaite@zum.lt